

LEASUITHE 001-548

ón gCoiste um Iompar agus um Thurasóireacht

Tuarascáil**Barbara Thaler, Dominique Riquet**

Gréasán tras-Eorpach iompair

A9-0147/2023

Togra le haghaidh rialacháin (COM(2021)0812 – C9-0472/2021 – 2021/0420(COD))

Leasú 1**Togra le haghaidh rialacháin****Aithris 3***Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún*

(3) Leagan an Straitéis um an tSoghluaisteacht **Inbhuanaithe** agus **Chliste**¹⁵ clocha míle amach chun **conair** an chórais iompair Eorpaigh **a léiriú** ionsar ghnóthú na gcuspóirí a bhaineann le soghluaisteacht inbhuanaithe, **cliste** agus athléimneach. Beartaítear léi gur cheart **go dtiocfadh** méadú 50 % ar **scar** margaidh an tráchta lasta iarnróid **faoi 2030** agus go **méadódh sé faoi dhó air faoi 2050; go dtiocfadh** méadú 25 % ar **scar** margaidh an **iompair** ar uiscebhealaí intíre agus **ar an loingseoireacht ghearrthuais faoi 2030** agus méadú 50 % faoi **2050; go méadódh** an trácht ar iarnróid ardluais **faoi dhó faoi 2030** agus faoi thrí **faoi 2050; go mbeadh** ar a laghad 30 milliún **carranna** astaíochtaí nialasacha agus **80 000 trucaíl** astaíochtaí nialasacha **á n-oibriú** ar bhóithre an Aontais **faoi 2030**, agus gur **feithiclí** astaíochtaí nialasacha **na carranna, veain, busanna** agus **na feithiclí tromshaothair**

Leasú

(3) Leagan an Straitéis um an tSoghluaisteacht **Inbhuanaithe**¹⁵ agus **Chliste** clocha míle amach chun **léiriú a thabhairt ar chonair** an chórais iompair Eorpaigh ionsar ghnóthú na gcuspóirí a bhaineann le soghluaisteacht inbhuanaithe, **chliste** agus athléimneach. Beartaítear léi gur cheart méadú 50 % **a theacht** ar **sciar** margaidh an tráchta lasta iarnróid **faoi 2030** agus go **ndéanfaí é sin a dhúbailt faoi 2050; gur cheart** méadú 25 % **a theacht** ar **sciar** margaidh an **iompair** ar uiscebhealaí intíre agus **na loingseoireachta gearrthuais faoi 2030** agus méadú 50 % **faoi 2050; gur cheart méadú** faoi **dhó a theacht ar** an trácht ar iarnróid ardluais **faoi 2030** agus **méadú** faoi thrí **faoi 2050; gur cheart** ar a laghad 30 milliún **gluaisteán** astaíochtaí nialasacha agus **80,000 trucail** astaíochtaí nialasacha **a bheith i bhfeidhm** ar bhóithre an Aontais **faoi 2030**, agus gur **cheart**

nua uile, nach mór, faoi 2050; go mbeadh an taisteal slua sceidealta faoi bhun 500 km neodrach ó thaobh carbóin de *faoi 2030* laistigh den Aontas; *go mbeadh* ar a laghad *100 cathair* aeráidneodrach san Eoraip *faoi 2030*.

beagnach gach carr, veain agus bus agus gach feithicil nua tromshaothair a bheith ina bhfeithiclí astaíochtaí nialasacha agus *isle faoi 2050; gur cheart* an taisteal slua sceidealta faoi bhun 500 km *a bheith* neodrach ó thaobh carbóin de *faoi 2030* laistigh den Aontas; *gur cheart* ar a laghad *100 cathair* aeráidneodrach *a bheith* san Eoraip *faoi 2030*.

¹⁵ Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún dar teideal Sustainable and Smart Mobility Strategy – putting European transport on track for the future [Straitéis um an tSoghluaisteacht Inbhuanaithe agus Chliste– iompar Eorpach a sheoladh ar bhealach a leasa don todhchaí] COM/2020/789 final.

¹⁵ Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún dar teideal Sustainable and Smart Mobility Strategy – putting European transport on track for the future [Straitéis um an tSoghluaisteacht Inbhuanaithe agus Chliste– iompar Eorpach a sheoladh ar bhealach a leasa don todhchaí] COM/2020/789 final.

Leasú 2

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 4

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(4) Le cur i gcrích an ghréasáin *tras-Eorpaigh* iompair cuirtear na dálaí *is gá* ar bun, ó thaobh an bhunúis bonneagair de, *lenar féidir cur le hinbhuanaitheacht, inacmhainneacht agus cuimsitheacht* na modhanna iompair uile, roghanna malartacha inbhuanaithe a chur ar fáil go forleathan i gcóras iompair ilmhódach, agus na dreasachtaí cearta a sholáthar chun an t-aistriú a bhrú chun cinn, go suntasach trí aistriú cóir a áirithiú, i gcomhréir leis na cuspóirí a leagtar amach i Moladh (AE) [...] ón gComhairle an [...] maidir le haistriú cóir ionsar an aeráidneodracht a áirithiú.

Leasú

(4) Le cur i gcrích an ghréasáin *thras-Eorpaigh* iompair cuirtear na dálaí *cumasúcháin* ar bun, ó thaobh an bhunúis bonneagair de, *lena lamháiltear do* na modhanna iompair uile *i ngach réigiún de chuid an Aontais a bheith níos inbhuanaithe, níos inacmhainne agus cuimsithí, chun* roghanna malartacha inbhuanaithe a chur ar fáil go forleathan i gcóras iompair ilmhódach, agus na dreasachtaí cearta a sholáthar chun an t-aistriú a bhrú chun cinn, go suntasach trí aistriú cóir a áirithiú, i gcomhréir leis na cuspóirí a leagtar amach i Moladh (AE) [...] ón gComhairle an [...] maidir le haistriú cóir ionsar an aeráidneodracht a áirithiú.

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 5

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(5) Pleanáil, forbairt agus oibriú an ghréasáin **tras-Eorpaigh** iompair, ba cheart foirmeacha inbhuanaithe iompair a **bheith indéanta dá mbua, ba cheart** foráil a dhéanamh **leo maidir le** réitigh iompair ilmhódacha agus **idir-inoibrithe** fheabhsaithe agus **maidir le comhtháthú ilmhódach** feabhsaithe **sa slabhra** lóistíochta **iomlán, rudaí a rannchuideodh** le feidhmiú rianúil an mhargaidh **aonair** trí na **hartairí is gá** a chruthú le haghaidh sreabha rianúla iompair paisinéirí agus lasta ar fud an Aontais. **Maille leis** sin, ba cheart é a bheith d’aidhm ag an ngréasán an comhtháthú eacnamaíoch, sóisialta agus críochach a **threisiú** tríd an inrochtaineacht agus an nascacht a áirithiú **le haghaidh** réigiúin uile an Aontais, lena n-áirítear nascacht níos fearr **le haghaidh** na réigiún is forimeallaí agus réigiúin **eile atá** iargúlta, **imeallacha, nó sléibhtiúil nó ar réigiúin tuaithe nó oileáin iad,** chomh maith le limistéir **is** tearc daonra. Ba cheart, **freisin, soghluaisteacht** shábháilte inbhuanaithe **gan uaim na n-earraí** agus **na ndaoine, dá éagsúla iad, a bheith indéanta de bhua fhorbairt an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair,** agus ba cheart **dí** rannchuidiú le tuilleadh fáis eacnamaíoch agus **tuilleadh iomaíochta i gcomhthéacs domhanda,** trí idirnaise agus idir-inoibritheacht idir **na** gréasáin iompair **náisiúnta a bhunú** ar bhealach **inbhuanaithe a bheidh** tíosach ar acmhainní.

Leasú

(5) **Le** pleanáil, forbairt agus oibriú an ghréasáin **thras-Eorpaigh** iompair, ba cheart foirmeacha inbhuanaithe iompair a **chumasú,** foráil a dhéanamh **do** réitigh iompair ilmhódacha agus **idir-inoibritheacha** fheabhsaithe agus **do chomhtháthú** feabhsaithe **idirmhódúil an tslabhra** lóistíochta **ina iomláine, agus an t-iarnród mar chnámh droma aige, lena rannchuidítear, dá bhrí sin,** le feidhmiú rianúil an mhargaidh **inmheánaigh** trí na **príomhbhealaí** a chruthú **atá riachtanach** le haghaidh sreabha rianúla iompair paisinéirí agus lasta ar fud an Aontais, **agus trí naisc iompair gan uaim a bhunú le tíortha comharsanacha. Ina theannta** sin, ba cheart é a bheith d’aidhm ag an ngréasán an comhtháthú eacnamaíoch, sóisialta agus críochach a **neartú** tríd an inrochtaineacht agus an nascacht a áirithiú **i gcás** réigiúin uile an Aontais, lena n-áirítear nascacht níos fearr **idir** na réigiún is forimeallaí agus **na** réigiún iargúlta, **tuaithe, oileánacha, fhorimeallacha agus shléibhtiúla** chomh maith le limistéir **inar** tearc **an** daonra. Ba cheart **freisin don fhorbairt ar an ngréasán thras-Eorpach iompair soghluaisteacht rianúil,** shábháilte **agus** inbhuanaithe **earraí** agus **daoine ina n-éagsúlacht uile a chumasú,** agus ba cheart **don fhorbairt sin** rannchuidiú **a dhéanamh** le tuilleadh fáis eacnamaíoch agus **iomaíochais sa pheirspictíocht dhomhanda,** trí idirnaise agus idir-inoibritheacht **a chur ar bun** idir gréasáin **náisiúnta** iompair ar bhealach **atá** tíosach ar acmhainní **agus inbhuanaithe.**

Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 5 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(5a) Ba cheart é a bheith mar aidhm ag an ngréasán tras-Eorpach iompair comhtháthú idirmhóduil an tslabhra lóistíochta ina iomláine a bhaint amach, agus idirnascadh á dhéanamh go héifeachtúil in iompar lasta agus go háirithe le nóid uirbeacha. Ba cheart don ghréasán aistriú chuig slabhraí lóistíochta inbhuanaithe a éascú, lena n-áirítear an t-iompar sa mhíle deireanach a dhícharbónú, i gcomhréir le spriocanna comhshaoil agus aeráide an Aontais a bhaineann le hiompar.

Leasú 5

Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 6

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(6) I ngeall ar an bhfás ar mhéid an tráchta tá méadú tagtha ar an bplódú san iompar idirnáisiúnta. Chun soghluaisteacht idirnáisiúnta na bpaisinéirí agus na n-earraí a áirithiú, ba cheart **acmhainn** an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair agus úsáid na **hacmhainne** sin a bharrfheabhsú agus, **nuair is gá, iad a fhairsingiú** trí scrogaill **bhonneagair** a bhaint agus **bearnaí a líonadh áit a mbíonn naisc bhonneagair** in easnamh laistigh de na Ballstáit agus eatarthu, agus, i gcás inarb iomchuí, le tíortha comharsanacha, agus an chaibidlíocht **leantach leis na** tíortha **arb iarrthóirí iad** agus **na** tíortha **a d'fhéadfadh a bheith ina n-iarrthóirí** á cur **san áireamh**.

(6) I ngeall ar an bhfás ar mhéid an tráchta tá méadú tagtha ar an bplódú san iompar idirnáisiúnta. Chun soghluaisteacht idirnáisiúnta na bpaisinéirí agus na n-earraí a áirithiú, ba cheart **athléimneacht agus acmhainneacht** an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair agus úsáid na **hacmhainneachta** sin a bharrfheabhsú agus, **i gcás inar gá, a leathnú** trí scrogaill **sa bhonneagar** a bhaint agus **an bhearna atá ann de dheasca na nasc bonneagair atá** in easnamh laistigh de na Ballstáit agus eatarthu **a dhúnadh**, agus, i gcás inarb iomchuí, le tíortha comharsanacha, agus an chaibidlíocht **leanúnach le** tíortha **is iarrthóirí** agus **le** tíortha **is iarrthóirí ionchasacha** á cur **i gcuntas**.

Leasú 6

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 7

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(7) Bonneagar atá ann **cheana atá sa ghréasán** tras-Eorpach iompair den chuid is mó. Chun cuspóirí an bheartais nua maidir leis an ngréasán tras-Eorpach iompair a **bhaint amach** go hiomlán, ba cheart ceanglais aonfhoirmeacha maidir leis an mbonneagar a leagan síos.

Leasú 7

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 8

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(8) Ba cheart an gréasán tras-Eorpach iompair a fhorbairt agus a chothú trí bhonneagar nua **iompair** a chruthú, trí **chothabháil agus uasghrádú ar an mbonneagar** atá ann cheana, agus trí bhearta lena **gcuirtear** a úsáid **ar bhealach a bheidh** tíosach ar acmhainní chun cinn.

Leasú 8

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 10

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(10) Chun bonneagar iompair **d'ardcháilíocht** agus éifeachtúil a chur i gcrích sna modhanna uile, ba cheart slándáil agus sábháilteacht na **bpaisinéirí** agus **na ngluaiseachtaí** lasta, an **dífear d'athrú** aeráide agus tionchar an athraithe aeráide agus na nguaiseacha nádúrtha agus na dtubaistí de dhéantús an duine **a d'fhéadfadh a bheith ann** ar bhonneagar agus **ar an** inrochtaineacht **do na húsáideoirí** iompair uile, go háirithe i

Leasú

(7) Bonneagar atá **cheana ann is ea an gréasán** tras-Eorpach iompair den chuid is mó. Chun cuspóirí an bheartais nua maidir leis an ngréasán tras-Eorpach iompair a **ghnóthú** go hiomlán, ba cheart ceanglais aonfhoirmeacha maidir leis an mbonneagar **agus lena chothabháil** a leagan síos.

Leasú

(8) Ba cheart an gréasán tras-Eorpach iompair a fhorbairt agus a chothú trí bhonneagar **iompair** nua **cliste agus inbhuanaithe** a chruthú, trí **bhonneagar** atá ann cheana **a chothabháil** agus **a uasghrádú agus** trí bhearta lena **ndéantar** a úsáid **atá** tíosach ar acmhainní **agus a athléimneacht a chur** chun cinn.

Leasú

(10) Chun bonneagar iompair **ardcháilíochta** agus éifeachtúil **agus athléimneach** a chur i gcrích sna modhanna uile, ba cheart slándáil agus sábháilteacht na **ngluaiseachtaí paisinéirí** agus lasta, an **rannchuidiú leis an** athrú aeráide agus tionchar an athraithe aeráide agus na nguaiseacha nádúrtha **a d'fhéadfadh a bheith ann** agus na dtubaistí de dhéantús an duine ar bhonneagar agus inrochtaineacht **i gcás na**

réigiúin atá faoi thionchar faoi leith ó iarmhairtí diúltacha an athraithe aeráide, ba cheart an méid sin ar fad a chur san áireamh i bhforbairt an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair.

n-úsáideoirí iompair uile, go háirithe i réigiúin a ndéanann tionchair dhiúltacha an athraithe aeráide difear go háirithe dóibh, a chur san áireamh agus an gréasán tras-Eorpach iompair á fhorbairt. Ba cheart aird ar leith a thabhairt ar athléimneacht an bhonneagair chriticiúil a fheabhsú, go háirithe maidir le forbairtí geopholaitiúla ar dócha go mbeidh siad ina gcúis le suaitheadh tráchta agus le suaitheadh sa slabhra soláthair.

Leasú 9

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 10 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(10 a) Ba cheart don ghréasán tras-Eorpach iompair rannchuidiú le hinrochtaineacht mhéadaithe an iompair ar fud an Aontais i gcás gach úsáideora, go háirithe do dhaoine faoi mhíchumas agus do dhaoine a bhfuil a soghluaisteacht laghdaithe, agus ba cheart dó an bhochtaineacht iompair a chomhrac freisin.

Leasú 10

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 10 b (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(10 b) Baineann saincheisteanna inscne leanúnacha le hearnáil iompair na hEorpa, a mhéid a bhaineann le hanailís a dhéanamh ar an iompar, le húsáid an iompair agus le dálaí na n-oibríthe iompair. Ba cheart na sonraí a bhailítear a bhaineann leis an ngréasán tras-Eorpach iompair, i gcás inarb ábhartha i nóid uirbeacha, a bheith imdhealaithe de réir inscne chun a gcruinneas a mhéadú maidir le patrúin soghluaisteachta agus

riachtanais éagsúla na n-úsáideoirí uile a shainaithint agus chun lucht déanta beartas a chur ar an eolas ar bhealach níos fearr agus bonneagar agus seirbhísí á bpleanáil. Ba cheart aird ar leith a thabhairt ar ghné na hinscne chun rochtain chomhionann ar sheirbhísí agus ar bhonneagar a áirithiú, amhail an úsáid a bhaintear as spásanna páirceála sábháilte agus slána, chomh maith le hidirdhealú inscne a mhaolú, bacainní ar fhostaíocht na mban a bhaint agus comhionannas inscne agus éagsúlacht in earnáil an iompair a mhéadú, lena rannchuidítear freisin le héifeachtúlacht mhargadh an tsaothair.

Leasú 11

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 11

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(11) Agus tionscadail leasa choitinn á bpleanáil, á soláthar agus á gcur chun feidhme acu, ba cheart do na Ballstáit agus do thionscnóirí eile tionscadal aird chuí a thabhairt ar Threoir (AE) 2021/1187 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁶.

¹⁶ Treoir (AE) 2021/1187 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an **7 Iúil 2021** maidir le bearta cuíchóirithe chun dul chun cinn a dhéanamh maidir leis an ngréasán tras-Eorpach iompair a chur i gcrích (TEN) (IO L 258, 20.7.2021, lch. 1).

Leasú 12

Leasú

(11) Agus tionscadail leasa choitinn á bpleanáil, á soláthar agus á gcur chun feidhme acu, ba cheart do na Ballstáit agus do thionscnóirí eile tionscadal aird chuí a thabhairt ar Threoir (AE) 2021/1187 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁶ (*an ‘Treoir TEN-T Cliste’*), *chun moilleanna ar chur chun feidhme tionscadal a sheachaint, go háirithe maidir le tionscadail trasteorann agus naisc atá in easnamh, lena n-áirithítear, dá bhrí sin, cur i gcrích tráthúil an ghréasán tras-Eorpaigh iompair.*

¹⁶ Treoir (AE) 2021/1187 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an **7 Iúil 2021** maidir le bearta cuíchóirithe chun dul chun cinn a dhéanamh maidir leis an ngréasán tras-Eorpach iompair a chur i gcrích (TEN) (IO L 258, 20.7.2021, lch. 1).

Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 12 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(12 a) Le linn pleanáil bhonneagair, ba cheart do na Ballstáit agus do thionscnóirí eile tionscadal aird chuí a thabhairt ar chothabháil, ar a riachtanais agus ar a costais thar shaolré an tionscadail bonneagair. I bhfianaise a thábhachtaí atá sé cothabháil a dhéanamh ar mhaithe le dea-fheidhmiú na ngréasán iompair, ba cheart an ceanglas sin a bheith ina réamhchoinníoll chun cistiú a fháil faoin tSaoráid um Chónascadh na hEorpa arna bunú le Rialachán (AE) Uimh. 2021/1153 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle^{1a} (SCE).

^{1a} **Rialachán (AE) 2021/1153 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 7 Iúil 2021 lena mbunaítear an tSaoráid um Chónascadh na hEorpa agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 1316/2013 agus (AE) Uimh. 283/2014 (IO L 249, 14.7.2021, lch. 38).**

Leasú 13

Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 13

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(13) I bhfianaise shíorathrú riachtanais bhonneagair an Aontais agus na spriocanna dícharbónaithe, **Chonclúidí na Comhairle Eorpaí** ó mhí **Iúil 2020 ina leagtar amach gur cheart do chaiteachas an Aontais a bheith *i gcomhréir* le cuspóirí Chomhaontú Pháras, agus an *phrionsabail* ‘gan dochar suntasach a dhéanamh’, de réir bhrí **Airteagal 17** den Rialachán**

(13) I bhfianaise shíorathrú riachtanais bhonneagair an Aontais agus na spriocanna dícharbónaithe, **ba cheart measúnú a dhéanamh ar na Conclúidí ón gComhairle Eorpach** ó mhí **Iúil 2020, ar dá réir ba cheart caiteachas an Aontais a bheith *comhsheasmhach* le cuspóirí Chomhaontú Pháras agus *leis* an *bprionsabal* ‘gan dochar suntasach a**

*Tacsanomaíochta*¹⁷, ba cheart *measúnú a dhéanamh ar thionscadail* leasa choitinn chun a áirithiú go bhfuil *an* beartas TEN-T comhleanúnach le cuspóirí *bheartais* iompair, *chomhshaoil* agus aeráide an Aontais. Ba cheart do na Ballstáit agus do thionscnóirí eile tionscadal measúnuithe comhshaoil a dhéanamh ar phleananna agus ar thionscadail agus ba cheart measúnú ‘gan dochar suntasach a dhéanamh’ a bheith san áireamh iontu ar bhonn na *treoraíochta is déanaí a bheidh ar fáil* agus an dea-chleachtais. I gcásanna ina *ndéanfaí* dochar suntasach do chuspóir comhshaoil nó aeráide *de thairbhe tionscadal leasa choitinn a chur chun feidhme*, ba cheart roghanna malartacha réasúnta a *bhreathnú*.

¹⁷ Rialachán (AE) 2020/852 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Meitheamh 2020 maidir le creat a bhunú chun infheistíocht inbhuanaithe a éascú agus lena leasaítear Rialachán (AE) 2019/2088 (IO L 198, 22.6.2020, lch. 13).

Leasú 14

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 14

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(14) Ba cheart tionscadail bhonneagair faoi Rialachán TEN-T a bheith athléimneach *in aghaidh* na dtionchar

dhéanamh’, de réir bhrí *Airteagal 17* den Rialachán *maidir le Tacsanomaíocht*¹⁷, ba cheart *tionscadail* leasa choitinn *a mheasúnú* chun a áirithiú go bhfuil beartas TEN-T comhleanúnach le cuspóirí *bheartas* iompair, *chomhshaoil* agus aeráide an Aontais. Ba cheart do na Ballstáit agus do thionscnóirí eile tionscadal measúnuithe comhshaoil a dhéanamh ar phleananna agus ar thionscadail agus ba cheart *an* measúnú ‘gan dochar suntasach a dhéanamh’ a bheith san áireamh iontu ar bhonn na *treorach* agus an dea-chleachtais *is déanaí atá ar fáil*. I gcásanna ina *ndéanann cur chun feidhme tionscadail leasa choitinn* dochar suntasach do chuspóir comhshaoil nó aeráide, ba cheart roghanna malartacha réasúnta a *mheas, agus aird ar leith á tabhairt ar mhodhanna malartacha iompair, agus go háirithe nuair a rannchuidíonn an tionscadal le hinrochtaineacht agus nascacht a áirithiú do na réigiúin is forimeallaí, iargúlta, tuaithe, oileánacha, imeallacha agus sléibhtiúla. Ba cheart na measúnuithe comhshaoil sin a dhéanamh i ndlíth-chomhlíonadh leis an tráthchlár a leagtar síos i dTreoir TEN-T Cliste.*

¹⁷ Rialachán (AE) 2020/852 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Meitheamh 2020 maidir le creat a bhunú chun infheistíocht inbhuanaithe a éascú agus lena leasaítear Rialachán (AE) 2019/2088 (IO L 198, 22.6.2020, lch. 13).

Leasú

(14) Ba cheart tionscadail bhonneagair faoi Rialachán TEN-T a bheith athléimneach *i leith* na dtionchar diúltach a

diúltach a d'fhéadfadh a bheith ann ón athrú aeráide, trí mheasúnú leochaileachta agus riosca aeráide, lena n-áirítear trí bhearta oiriúnaithe ábhartha. **Na tionscadail** nach mór measúnú ar an **tionchar ar an** gcomhshaol a dhéanamh **i dtaca leo, ba cheart iad** a bheith faoi réir díonadh **ó thaobh na haeráide de** agus ba cheart costais na n-astaíochtaí gás ceaptha teasa agus **tionchair thairbheacha** na mbeart maolaithe aeráide a chomhtháthú **sa mheasúnú** costais is tairbhe. Ba cheart an díonadh **ó thaobh na haeráide de** a dhéanamh ar bhonn an dea-chleachtais agus na **treoraíochta** is déanaí a bheidh ar **fáil**¹⁸. Rannchuidíonn sé sin **le** rioscaí a bhaineann leis an athrú aeráide **agus** measúnuithe leochaileachta agus oiriúnaithe maidir leis an athrú aeráide a chomhtháthú i gcinntí infheistíochta agus pleanála faoi bhuiséad an Aontais.

¹⁸ Commission Notice - Technical guidance on the climate proofing of infrastructure in the period 2021-2027 [Fógra ón gCoimisiún - Treoraíocht theicniúil maidir le himdhíonadh an bhonneagair ó thaobh aeráide de sa tréimhse 2021-2027 (IO C 373, 16.9.2021, lch. 1).

Leasú 15

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 17

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(17) Ba cheart sainiú an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair a bheith bunaithe ar mhodheolaíocht chomhchoiteann thrédhearcach agus ba cheart gurbh é an leibhéal is airde den phleanáil bonneagair san Aontas. Ba cheart é a bheith ilmhódach, sin le rá, ba cheart dó na modhanna iompair uile agus a naisc a

d'fhéadfadh a bheith ann ón athrú aeráide, trí mheasúnú leochaileachta agus riosca aeráide, lena n-áirítear trí bhearta oiriúnaithe ábhartha. **Ba cheart do tionscadail** nach mór measúnú **tionchair** ar an gcomhshaol a dhéanamh **ina leith** a bheith faoi réir díonadh **ar an athrú aeráide** agus ba cheart **dóibh** costais na n-astaíochtaí gás ceaptha teasa agus **éifeachtaí dearfacha** na mbeart maolaithe aeráide a chomhtháthú **san anailís** costais is tairbhe **ar bhonn saolré, lena n-áirítear tionchair chéim na tógála**. Ba cheart an díonadh **ar an athrú aeráide** a dhéanamh ar bhonn an dea-chleachtais agus na **treorach** is **fearr agus is** déanaí a bheidh ar **fáil**[#]. Rannchuidíonn sé sin **leis na** rioscaí a bhaineann leis an athrú aeráide **mar aon le** measúnuithe leochaileachta agus oiriúnaithe maidir leis an athrú aeráide a chomhtháthú i gcinntí infheistíochta agus pleanála faoi bhuiséad an Aontais.

¹⁸ Commission Notice - Technical guidance on the climate proofing of infrastructure in the period 2021-2027 [Fógra ón gCoimisiún - Treoraíocht theicniúil maidir le himdhíonadh an bhonneagair ó thaobh aeráide de sa tréimhse 2021-2027 (IO C 373, 16.9.2021, lch. 1).

Leasú

(17) Ba cheart sainiú an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair a bheith bunaithe ar mhodheolaíocht chomhchoiteann **agus** thrédhearcach agus ba cheart gurbh é an leibhéal is airde den phleanáil bonneagair san Aontas **é**. Ba cheart é a bheith ilmhódach, **is é** sin le rá, ba cheart dó na modhanna iompair uile agus a naisc a

chuimsiú, chomh maith le córais ábhartha bainistíochta faisnéise tráchta agus iompair.

chuimsiú, chomh maith le córais ábhartha bainistíochta faisnéise tráchta agus iompair, *agus ba cheart a áireamh ann freisin modhanna iompair áitiúla a bhaineann le moirfeolaíocht an limistéir, amhail iompar cábla-bhealaigh agus iompar de loch.*

Leasú 16

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 18 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(18 a) Feidhmíonn an bonneagar iompair mar ghréasán, is féidir, dá bhrí sin, le neamh-chomhréireacht nó neamh-inoibritheacht coda bige de, cur isteach ar éifeachtúlacht agus ar iomaíochas an chórais ina iomláine agus cosc a chur ar thairbhe iomlán a bhaint as an ngréasán. Ba cheart do na Ballstáit, dá bhrí sin, na codanna straitéiseacha sin a shainnithint, go háirithe le haghaidh tionscadail trasteorann agus naisc atá in easnamh agus a mheas gurb é a mbaint amach phráinneach an tosaíocht is airde.

Leasú 17

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 21

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(21) Ba cheart an gréasán cuimsitheach a bheith feistithe le bonneagar breoslaí *ionadúla a bheidh leormhaith* chun a áirithiú go *dtugann sé tacaíocht éifeachtach don* aistriú *go* soghluaisteacht astaíochtaí nialasacha, i gcomhréir leis na *clocha míle* a leagtar síos sa Straitéis um an tSoghluaisteacht Inbhuanaithe agus Chliste.

(21) Ba cheart an gréasán cuimsitheach a bheith feistithe *go leordhóthanach* le bonneagar breoslaí *malartacha* chun a áirithiú go *dtacóidh sé go héifeachtach leis an* aistriú *chuig* soghluaisteacht astaíochtaí nialasacha *agus ísle*, i gcomhréir leis na *garspriocanna* a leagtar síos sa Straitéis um an tSoghluaisteacht Inbhuanaithe agus Chliste.

Leasú 18

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 24

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(24) Ba cheart an croíghréasán, ar sprioc-am dó 2030, agus an croíghréasán **breisithe**, ar sprioc-am dó 2040, a bheith **ina bhfondúireacht** ag an ngréasán iompair inbhuanaithe ilmhódach, **ós é atá i gceist iontu** na nóid agus na naisc is tábhachtaí **agus is straitéisí sa** ghréasán tras-Eorpach iompair **ó thaobh** riachtanais tráchta **de**. Ba cheart dóibh forbairt an ghréasáin chuimsithigh **iomláin** a spreagadh agus **é a chur ar a chumas don** Aontais a **chuid gníomhaíochtaí a dhíriú** ar na comhpháirteanna den ghréasán tras-Eorpach iompair is airde **breisluach Eorpach**, go háirithe **na stráicí** trasteorann, **na** naisc in easnamh, pointí **nasctha** ilmhódacha, agus scrogaill mhóra.

Leasú 19

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 24 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(24) Ba cheart an croíghréasán, ar sprioc-am dó 2030, agus an croíghréasán **leathnaithe**, ar sprioc-am dó 2040, a bheith **mar bhunús** ag an ngréasán iompair inbhuanaithe ilmhódach, **arb ionann é agus** na nóid agus na naisc is tábhachtaí **ó thaobh straitéise de den** ghréasán tras-Eorpach iompair **de réir** riachtanais tráchta. Ba cheart dóibh forbairt an ghréasáin chuimsithigh **ina iomláine** a spreagadh agus **gníomhaíocht an** Aontais a **chumasú chun díriú** ar na comhpháirteanna **sin** den ghréasán tras-Eorpach iompair **a bhfuil an breisluach Eorpach** is airde **acu**, go háirithe **codanna** trasteorann, naisc **atá** in easnamh, pointí **ceangail** ilmhódacha agus scrogaill mhóra. **Ba cheart, ina leith sin, dlús a chur le tógáil línte iarnróid nua i réigiúin trasteorann i gcás lasta agus paisinéirí araon d'fhonn an trácht lasta iarnróid ar leibhéal an Aontais a mhéadú go heaspónantúil.**

(24 a) **I bhfianaise an dul chun cinn atá á dhéanamh faoi láthair maidir le gréasán TEN-T a chur i gcrích, is cosúil nach bhfuil spriocdháta 2030 chun an croíghréasán a thabhairt chun críche indéanta. Ba cheart do na Ballstáit, dá bhrí sin, a mheas gurb é tabhairt chun críche an chroíghréasáin an tosaíocht is airde, agus ba cheart dóibh a ndícheall a dhéanamh é a bhaint amach sula dtabharfar na gréasáin leathnaithe agus**

chuimsitheacha chun críche. Ba cheart an tosaíocht sin a léiriú sna huirlisí infheistíochta agus sna hionstraimí cistiúcháin ar leibhéal an Aontais, go háirithe i gcás SCE, i bhfianaise a bhuiséid theoranta i gcoibhneas leis na riachtanais infheistíochta.

Leasú 20

Togra le haghaidh rialacháin

Aithris 25

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(25) Ba cheart caighdeáin áirithe a **bhaineann leis** an gcroíghréasán **a chur i bhfeidhm maidir leis an gcroíghréasán breisithe** agus **leis** an ngréasán cuimsitheach **freisin** chun **sochair gréasáin iomlána** a bhaint **amach, an** idir-inoibritheacht idir **na cineáil ghréasáin** a mhéadú agus chun **gníomhaíocht bhreise a chur ar a gcumas** do na **modhanna iompair is inbhuanaithe, é sin trí bhíthin tuilleadh digitithe** agus **réitigh theicneolaíochta eile freisin.**

Leasú 21

Togra le haghaidh rialacháin

Aithris 26

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(26) **Ba** cheart **gan** díolúintí ó na ceanglais **bonneagair** is infheidhme maidir leis an gcroíghréasán, an gcroíghréasán **breisithe** agus an ngréasán cuimsitheach a bheith **ar fáil** ach amháin i gcásanna **ina dtugtar údar cuí** agus faoi réir

Leasú

(25) Ba cheart caighdeáin áirithe **den chroíghréasán atá ann cheana a leathnú chuig** an gcroíghréasán **leathnaithe** agus **chuig** an ngréasán cuimsitheach chun **tairbhe iomlán** a bhaint **as an ngréasán, chun** idir-inoibritheacht idir **cineálacha gréasáin** a mhéadú agus chun **tuilleadh gníomhaíochta a chumasú trí chineálacha iompair níos inbhuanaithe, lena n-áirítear trí dhigitiú ardfhorbartha agus réitigh theicneolaíochta eile. Is den rithábhacht pleanáil shoiléir iontaoifa a sholáthar do na sonraíochtaí teicniúla don idir-inoibritheacht (TSI) ar mhaithe le cobhsaíocht rialála, deimhneacht dhlíthiúil agus chun infheistíochtaí sa Chóras Eorpach um Bainistiú Tráchtá Iarnróid (ERTMS) a scaoileadh.**

Leasú

(26) **Níor** cheart díolúintí ó na ceanglais **bhonneagair** is infheidhme maidir leis an gcroíghréasán, **leis** an gcroíghréasán **leathnaithe** agus **leis** an ngréasán cuimsitheach a bheith **indéanta** ach amháin i gcásanna **cuí-réasúnaithe** agus faoi réir

coinníollacha áirithe. Ba cheart a áireamh ar na cásanna sin cásanna nach féidir údar cuí a thabhairt i leith infheistíochta, nó ina bhfuil srianta geografacha sonracha nó srianta fisiceacha móra, mar shampla sna réigiúin is forimeallaí agus i réigiúin eile atá iargúlta, imeallach, nó sléibhtiúil nó ar réigiúin oileáin iad nó i limistéir is tearc daonra, nó i gcás gréasáin atá scartha go hiomlán nó go páirteach.

coinníollacha áirithe. Ba cheart a áireamh ar na cásanna sin cásanna nach féidir údar cuí a thabhairt i leith infheistíochta, nó ina bhfuil srianta geografacha sonracha nó srianta fisiceacha móra, mar shampla sna réigiúin is forimeallaí agus i réigiúin eile atá iargúlta, imeallach, nó sléibhtiúil nó ar réigiúin oileáin iad nó i limistéir is tearc daonra, nó i gcás gréasáin atá scartha go hiomlán nó go páirteach. *Agus measúnú á dhéanamh ag an gCoimisiún ar iarraidh na mBallstát ar dhíolúine, tabharfaidh sé aird chuí ar fheidhmiú agus ar chomhtháthú an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair ina iomláine, agus go háirithe ar fheidhmiú codanna nasctha i dtíortha comharsanachta agus ar fheidhmiú na gConairí Iompair Eorpacha. Níor cheart díolúintí a dheonú ach go heisceachtúil agus, i gcás inarb infheidhme, ba cheart a mheas go bhfuil siad teoranta ó thaobh ama de.*

Leasú 22

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 27

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(27) Ba cheart an gréasán **bonneagar taobh** talún, arna mbunú tríd an gcroíghréasán, an gcroíghréasán **breisithe** agus an ngréasán cuimsitheach, a bheith comhtháite leis an **toise muirí** den ghréasán tras-Eorpach iompair. **Chun na críche** sin, ba cheart Spás Muirí **Eorpach** fíor-inbhuanaithe cliste **athléimneach** gan uaim a chruthú. Ba cheart dó comhpháirteanna **bonneagair muirí** uile an **ghréasáin thras-Eorpaigh** iompair a chuimsiú.

Leasú 23

Leasú

(27) Ba cheart an gréasán **bonneagair thaobh na** talún, arna mbunú tríd an gcroíghréasán, an gcroíghréasán **leathnaithe** agus an ngréasán cuimsitheach, a bheith comhtháite leis an **ngné mhuirí** den ghréasán tras-Eorpach iompair. **Chuige** sin, ba cheart Spás **Eorpach** Muirí **atá** fíor-inbhuanaithe, cliste, gan uaim **agus athléimneach** a chruthú. Ba cheart dó **na** comhpháirteanna uile an **bhonneagair mhuirí den ghréasán tras-Eorpach** iompair a chuimsiú, **agus aird ar leith á tabhairt ar na hoileáin agus ar na réigiúin is forimeallaí.**

Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 28 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(28 a) Tá ról lárnach ag na calafoirt mhuirí freisin i nascacht iompair, lóistíocht, trádáil agus comhtháthú, agus tá tábhacht ag roinnt leo freisin do shlabhraí soláthair éigeandála, athléimneacht, gnéithe geopholaitiúla agus uathriaíl straitéiseach an Aontais. Ba cheart, dá bhrí sin, ar mhaithe lena gcuimsiú sa ghréasán tras-Eorpach iompair, calafoirt a mheas freisin, de réir an cháis, ó thaobh a mbreisluacha ard Eorpaigh agus a n-ábharthachta geostraitéisí de don mhargadh inmheánach Eorpach agus do chosaint an Aontais.

Leasú 24

Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 31

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(31) Ba cheart do na *Conairí Iompair Eorpacha* na sreabha *trúchta fad-achair* is tábhachtaí a chumhdach, ba cheart gurb *é a bheidh* iontu *aiseanna* iompair *ilmhódacha Eorpacha barrthábhachtacha* bunaithe ar chodanna den ghréasán tras-Eorpach iompair, *ba cheart* iad a bheith ilmhódach agus *ar oscailt do na modhanna* iompair *uile* a chumhdaítear sa Rialachán seo agus *ba cheart dóibh síneadh thar* dhá theorainn ar a laghad, agus trí mhodh iompair ar a laghad a bheith *san áireamh* iontu.

(31) Ba cheart do *Chonairí Iompair* na *hEorpa* na sreabha *iompair fadraoin* is tábhachtaí a chumhdach, *leis an iarnród mar chnámh droma, agus* ba cheart gurb *éard a bheadh* iontu *príomhais ilmhódacha* iompair *Eorpaigh, atá* bunaithe ar chodanna den ghréasán tras-Eorpach iompair, iad a bheith ilmhódach agus *oscailte do chuimsiú gach modha* iompair a chumhdaítear sa Rialachán seo agus dhá theorainn ar a laghad *a thrasnú* agus trí mhodh iompair ar a laghad a bheith *i gceist leo, agus féadfaidh tíortha comharsanachta a bheith ar áireamh* iontu *freisin*.

Leasú 25

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 32

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(32) Chun an gréasán tras-Eorpach iompair a bhunú ar bhealach comhordaithe tráthúil, lena **bhféadfaí** na héifeachtaí gréasáin a uasmhéadú, ba cheart do na Ballstáit lena mbaineann a áirithiú go **nglactar** na bearta is iomchuí **le go gcríochnófar na** tionscadail leasa choitinn **a bhaineann leis an gcroíghréasán**, an **gcroíghréasán breisithe** agus an **ngréasán cuimsitheach** faoi na **sprioc-amanna a leagtar amach faoi seach, eadhon 2030, 2040 agus 2050. Chun na críche sin**, ba cheart do na Ballstáit **comhleanúnachas na bpleananna** iompair agus infheistíochta **náisiúnta** leis na tosaíochtaí a leagtar amach sa Rialachán seo agus i bpleananna oibre na gComhordaitheoirí Eorpacha a **áirithiú**.

Leasú 26

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 34

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(34) Tá breisluach Eorpach ag baint le tionscadail leasa choitinn chun an **gréasán** tras-Eorpach iompair **a fhorbairt atá** i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar amach sa Rialachán seo, **nó cuireann** siad le gréasán Eorpach ardcháilíochta **idir-inoibrithe** ilmhódach, **rud a mhéadaíonn an** inbhuanaitheacht, **an** comhtháthú, **an** éifeachtúlacht nó **na sochair** d'úsáideoirí. **Is airde fós an breisluach Eorpach más toradh air, i dteannta an luacha a d'fhéadfadh an Ballstát féin atá i gceist a bhaint as, feabhsuithe móra ar na naisc**

Leasú

(32) Chun an gréasán tras-Eorpach iompair a bhunú ar bhealach comhordaithe tráthúil, lena **bhféadfar** na héifeachtaí gréasáin a uasmhéadú, ba cheart do na Ballstáit lena mbaineann a áirithiú go **ndéanfar** na bearta is iomchuí **chun** tionscadail leasa choitinn **an chroíghréasáin**, an **chroíghréasáin leathnaithe** agus an **ghréasáin chuimsitheach a thabhairt chun críche** faoi na **spriocdhátaí áirithe 2030, 2040 agus 2050 faoi seach. Chuige sin**, ba cheart do na Ballstáit **a áirithiú go bhfuil na pleananna náisiúnta** iompair agus infheistíochta **comhleanúnach** leis na tosaíochtaí a leagtar amach sa Rialachán seo agus i bpleananna oibre na gComhordaitheoirí Eorpacha. **Níor cheart tionscadail pleananna náisiúnta nach bhfuil ailínithe le cuspóirí iompair an Aontais a mheas mar thosaíocht chun cistí de chuid an Aontais a fháil.**

Leasú

(34) Tá breisluach Eorpach ag baint le tionscadail leasa choitinn chun **forbairt a dhéanamh ar an ngréasán** tras-Eorpach iompair i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar amach sa Rialachán seo, **toisc go rannchuidíonn** siad le gréasán Eorpach ardcháilíochta, **idir-inoibritheach, athléimneach agus** ilmhódach, **lena méadaítear** inbhuanaitheacht, comhtháthú, éifeachtúlacht nó **tairbhí** d'úsáideoirí. **Ina leith sin, ba cheart innéacs nascachta ilmhódaigh a fhorbairt chun an méadú ar nascacht agus ar ilmhódúlacht do**

iompair nó *na sreabha* iompair idir *Bhallstáit* nó idir Ballstát agus tríú tír. Ba cheart *go mbeadh* tionscadail trasteorann *den sórt* sin ina n-ábhar d'idirghabháil ag an Aontas ar bhonn tosaíochta chun a áirithiú go gcuirfear chun feidhme iad.

thionscadail bonneagair iompair a thomhas. Tá an breisluach Eorpach níos airde má thagann feabhas suntasach ar naisc iompair nó ar shreabha iompair idir *na Ballstáit* nó idir Ballstát agus tríú tír, *sa bhreis ar an luach a d'fhéadfadh a bheith ann don Bhallstát faoi seach*. Ba cheart *do na* tionscadail trasteorann sin *a bheith* ina n-ábhar d'idirghabháil ag an Aontas ar bhonn tosaíochta chun a áirithiú go gcuirfear chun feidhme iad.

Leasú 27

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 35

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(35) Ba cheart do na Ballstáit agus do thionscnóirí eile *tionscadal* a áirithiú go *gcuirfear* measúnuithe ar thionscadail leasa choitinn *i gcrích* go héifeachtúil agus *moilleadóireacht nach gá á seachaint*.

Leasú

(35) Ba cheart do na Ballstáit agus do thionscnóirí eile *tionscadail* a áirithiú go *ndéanfar* measúnuithe ar thionscadail leasa choitinn go héifeachtúil, *lena seachnaítear moilleanna neamhriachtanacha* agus *lena n-urramaítear an t-amchlár a leagtar síos i dTreoir TEN-T Cliste*.

Leasú 28

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 35 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(35 a) *Faoi chuimsiú an chreata dhlíthiúil i gcuid mhaith de na Ballstáit, tugtar tosaíocht do chatagóirí áirithe tionscadal ar bhonn a dtábhachta straitéisí. Buntréith de chuid na tosaíochta is ea amlínte níos giorra, nósanna imeachta comhuaineacha nó simplithe nó tréimhsí teoranta ama le haghaidh achomharc. Nuair a fhoráiltear go dtabharfar tosaíocht den sórt sin laistigh de chreat dlíthiúil náisiúnta, ba cheart feidhm a bheith aige go huathoibríoch i leith tionscadail leasa*

choitinn faoin Rialachán seo. Ba cheart do na Ballstáit a bhfuil an tosaíocht sin in easnamh ina gcreataí dlíthiúla náisiúnta ceann a chur ar bun do thionscadail leasa choitinn maidir le TEN-T.

Leasú 29

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 36

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(36) Ba cheart **tionscadail** leasa choitinn a lorgáitear cistiú ón Aontas ina leith a bheith faoi réir measúnú costais **is** tairbhe socheacnamaíoch bunaithe ar mhodheolaíocht aitheanta, agus na sochair agus na costais ábhartha don tsochaí, don gheilleagar, don aeráid agus don chomhshaol **á gcur san áireamh chomh maith** leis an gcur chuige saolré. Ba cheart measúnú **na gcostas** agus **na tairbhí** a bhaineann leis an aeráid agus an gcomhshaol a bheith bunaithe ar an measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol a dhéantar de bhun **Threoir 2011/92/AE** ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²¹.

²¹ **Threoir 2011/92/AE** ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle na **13 Nollaig 2011** maidir le measúnú a dhéanamh ar na héifeachtaí atá ag tionscadail phoiblí agus

Leasú

(36) Ba cheart **do thionscadail** leasa choitinn a lorgáitear cistiú ón Aontas ina leith a bheith faoi réir measúnú costais **agus** tairbhe socheacnamaíoch bunaithe ar mhodheolaíocht aitheanta, agus na sochair, **an chothromaíocht chríochach** agus na costais **is** ábhartha don tsochaí, don gheilleagar, don aeráid agus don chomhshaol **mar aon** leis an gcur chuige saolré **á gcur san áireamh ann**. Ba cheart **don Choimisiún modheolaíocht chomhchoiteann a leagan síos le haghaidh** measúnú **costais is tairbhe socheacnamaíoch ar thionscadail lena gcumasaítear breithmheas trédhearcach agus comparáideach ar thograí tionscadail éagsúla faoi mheasúnuithe saolré agus tosaíocht á tabhairt do thionscadail bunaithe ar a mbreislúach Eorpach. Ba cheart an measúnú ar chostais agus ar thairbhí a bhaineann leis an aeráid agus leis an gcomhshaol a bheith bunaithe ar an measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol a dhéantar de bhun **Threoir 2011/92/AE** ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²¹ **agus ba cheart an measúnú sin a bheith i gcomhréir leis an tráthchlár a leagtar síos i dTreoir TEN-T Cliste.****

²¹ **Threoir 2011/92/AE** ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle na **13 Nollaig 2011** maidir le measúnú a dhéanamh ar na héifeachtaí atá ag

phríobháideacha áirithe i ndáil leis an gcomhshaol (IO L 26, 28.1.2012, lch. 1).

tionscadail phoiblí agus phríobháideacha áirithe i ndáil leis an gcomhshaol (IO L 26, 28.1.2012, lch. 1).

Leasú 30

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 37

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(37) **D'fhonn** rannchuidiú **leis na** spriocanna laghdaithe **um aeráid sa Chomhaontú Glas** don Eoraip, **lena bhféachtar** le laghdú 90 % **a dhéanamh in astaíochtaí gáis cheaptha teasa faoi 2050**, ba cheart **measúnú a dhéanamh ar bhearta** chun **maolú a dhéanamh ar an tionchar gáis cheaptha teasa atá ag tionscadail** leasa choitinn i bhfoirm bonneagar iompair **atá nua, a fhadaítear nó a uasghrádaítear**.

Leasú 31

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 38

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(38) Is gá comhar le tríú tíortha, lena n-áirítear tíortha comharsanacha, chun nascacht agus idir-inoibritheacht a áirithiú idir gréasáin bhonneagair an Aontais agus na dtíortha sin. I bhfianaise an mhéid sin, agus i gcás inarb iomchuí, ba cheart don Aontas tionscadail leasa choitinn a chur chun cinn **leis na tíortha sin**, agus **é á mheasúnú** agus **á áirithiú aige** go gcomhlíontar cuspóirí agus ceanglais an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair chun idir-inoibritheacht ghréasán an Aontais a áirithiú.

Leasú 32

Leasú

(37) **Chun** rannchuidiú **le** spriocanna laghdaithe **aeráide an Chomhaontaithe Ghlais** don Eoraip **maidir le hastaíochtaí gás cheaptha teasa a laghdú 90 % faoi 2050**, ba cheart **bhearta a chur san áireamh** chun **tionchair gás cheaptha teasa na dtionscadal** leasa choitinn **a mhaolú** i bhfoirm bonneagar iompair nua, **leathnaithe nó uasghrádaithe**.

Leasú

(38) Is gá comhar le tríú tíortha **a bheith ann**, lena n-áirítear tíortha comharsanacha, chun nascacht agus idir-inoibritheacht a áirithiú idir gréasáin bhonneagair an Aontais agus na dtíortha sin. I bhfianaise an mhéid sin, agus i gcás inarb iomchuí, ba cheart don Aontas tionscadail leasa choitinn a chur chun cinn, agus **measúnú a dhéanamh** agus **a áirithiú freisin** go gcomhlíontar cuspóirí agus ceanglais an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair chun idir-inoibritheacht, **leanúnachas agus dícharbónú** ghréasán an Aontais a áirithiú.

Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 38 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(38 a) *Tá dúshlán athléimneacht an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair tugtha agus tá sé á thriail ag an tionchar tubaisteach atá ag cogadh foghach na Rúise i gcoinne na hÚcráine. De dheasca an fhogha sin, tá athrú ó bhonn tagtha ar an timpeallacht gheopholaitiúil, lena léirítear leochaileacht an Aontais i leith imeachtaí suaiteacha gan choinne lasmuigh de theorainneacha an Aontais. Leis na mhóρθionchair a imrítear leis ar na margáí domhanda, amhail slándáil an tsoláthair dhomhanda bia, tá sé tugtha chun suntais nach féidir breathnú ar an margadh inmheánach ná ar ghréasán iompair an Aontais ina n-aonar a mhéid a bhaineann le beartas an Aontais a mhúnlú. Tá gá níos géire ná riamh le naisc níos fearr a bheith ann le tíortha comhpháirtíochta comharsanachta an Aontais.*

Leasú 33

Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 38 b (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(38 b) *I bhfianaise an chomhthéacs gheopholaitiúil nua sin, sa Teachtaireacht ón gCoimisiún an 12 Bealtaine 2022 dar teideal An action plan for EU-Ukraine Solidarity Lanes to facilitate Ukraine's agricultural export and bilateral trade with the EU [Plean gníomhaíochta do Lánaí Dlúthpháirtíochta an Aontais Eorpaigh agus na hÚcráine chun onnmhairiú talmhaíochta agus trádáil dhéthaobhach na hÚcráine leis an Aontas a éascú], saináithnítear roinnt mórdhúshláin bonneagair iompair nach*

mór don Aontas agus dá thíortha comharsanachta a réiteach chun tacú le geilleagar agus téarnamh na hÚcráine, chun go mbeidh earraí talmhaíochta agus earraí eile in ann an tAontas agus margatí an domhain a shroicheadh, agus chun a áirithiú go gcuirfear feabhas mór ar an nascacht leis an Aontas i gcás onnmhairí agus allmhairí araon. Chun nascacht mhéadaithe leis an Aontas a thairiscint, moladh sa Teachtaireacht sin measúnú a dhéanamh ar leathnú na gConairí Iompair Eorpacha chuig an Úcráin agus chuig Poblacht na Moldóive.

(féach togra leasaithe CE - pointe 2)

Leasú 34

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 38 c (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(38 c) I ngeall ar chogadh foghach na Rúise i gcoinne na hÚcráine, agus ar an seasamh a ghlac an Bhealarúis sa choinbhleacht sin, níl an comhar atá idir an tAontas agus an Rúis agus an Bhealarúis i réimse bheartas TEN-T iomchuí ná chun leasa an Aontais. Ba cheart, dá bhrí sin, deireadh a chur le gréasán TEN-T sa dá thríú tír sin. Dá réir sin, níl ardtosaíocht a thuilleadh ag naisc thrasteorann fheabhsaithe leis an Rúis ná leis an mBealarúis ar chríoch na mBallstát. Tá naisc ann faoi láthair idir an Fhionlainn, an Eastóin, an Laitvia, an Liotuáin agus an Pholainn leis an dá thríú tír sin. Chun a léiriú gur lú an tosaíocht a bhaineann leis na naisc sin a fhorbairt agus a nuashonrú, ba cheart na mílte deiridh de na nasic thrasteorann uile leis an Rúis agus leis an mBealarúis a áirítear sa chroíghréasán faoi láthair a íosghrádú ón gcroíghréasán chuig an ngréasán cuimsitheach nach bhforáiltear ina leith ach spriocdháta níos déanaí maidir le cur chun feidhme, eadhon 2050.

I gcás aistriú chuig an daonlathas sa Bhealarúis, áfach, bheadh sé ina ardtosaíocht naisc thrasteorann na tíre leis an Aontas a thógáil agus a fheabhsú i gcomhréir leis an bplean cuimsitheach le haghaidh na Bealarúise daonlathaí, lena n-áirítear tríd an tír a athchuirsiú sa Rialachán.

(féach togra leasaithe CE - pointe 3)

Leasú 35

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 38 d (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(38 d) Tá sé léirithe leis an gcomhthéacs freisin a thábhachtaí atá naisc iompair gan uaim laistigh de chríoch an Aontais agus le tríú tíortha comharsanachta. Le leithead rianta iarnróid atá éagsúil ón leithead rianta ainmniúil caighdeánach Eorpach 1 435 mm, cuirtear isteach go mór ar idir-inoibritheacht na ngréasán iarnróid ar fud an Aontais agus tá tionchar aige fiú ar iomaíochas na ngréasán iarnróid iargúlta sin. Níor cheart, dá bhri sin, línte iarnróid nua a thógáil ach amháin de réir leithead rianta ainmniúil caighdeánach Eorpach 1 435 mm. Ina theannta sin, ba cheart do na Ballstáit a bhfuil gréasán éagsúil leithead rianta acu measúnú a dhéanamh ar ascnamh línte reatha na gConairí Iompair Eorpacha. Níor cheart feidhm a bheith ag an oibleagáid sin i leith na hÉireann toisc go bhfuil a gréasán iompair, i ngeall ar a staid oileánach, scoite go hiomlán ó aon nasc thaobh na talún ar chríoch an Aontais.

Leasú 36

Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 39

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(39) Chun claochlú na hearnála iompair go córas fíor-ilmhódach seirbhísí soghluaisteachta inbhuanaithe agus cliste a chur i gcrích, ba cheart don Aontas gréasán iompair ardcháilíochta a thógáil ina gcomhlíonann na seirbhísí iarnróid an t-íosluas líne. Tá **acmhainneacht mhór** ag iompar iomaíoch na bpaisinéirí d'iarnród ó thaobh dhícharbónú an iompair de. Is gá gréasán iarnróid ardluais comhleanúnach **idir-inoibrithe Eorpach** a fhorbairt lena **nascfar príomhchathracha** agus **mórchathracha** na **hEorpa. Má chomhlánaítear** na línte ardluais atá ann cheana le línte paisinéirí ar **íosluas** líne 160 km/u, ba cheart go **ngnóthófaí** éifeachtaí gréasáin, gréasán níos comhleanúnaí, agus **méadú ar líon na bpaisinéirí a bhíonn** ag taisteal d'iarnród. **Éascófar freisin, de bhua gréasán** ardfheidhmíochta a **bheith curtha** i gcrích, **forbairt** agus **cur** chun úsáide **múnlaí leithdháilte acmhainne nua nó éagsúla**, mar shampla **amchláir seirbhísí de réir eatraimh atá indéanta de bhua thionscnamh Timetable Redesign** (TTR) [*Athdhearú na nAmchlár*].

Leasú 37

Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 40

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(40) Ba cheart gréasán lasta iarnróid **ar fud na hEorpa a bheidh** níos inbhuanaithe,

Leasú

(39) Chun claochlú na hearnála iompair go córas fíor-ilmhódach seirbhísí soghluaisteachta inbhuanaithe agus cliste a chur i gcrích, ba cheart don Aontas gréasán iompair ardcháilíochta a thógáil ina gcomhlíonann na seirbhísí iarnróid an t-íosluas líne. Tá **ceann de na hacmhainneachtaí is mó** ag iompar iomaíoch na bpaisinéirí d'iarnród ó thaobh dhícharbónú an iompair de. Is gá gréasán iarnróid ardluais **Eorpach atá comhleanúnach agus idir-inoibritheach** a fhorbairt lena **nascfar a phríomhchathracha** agus **a mórchathracha, a bhfuil maoiniú leordhóthanach ag teastáil ina leith. Ach** na línte ardluais atá ann cheana **a chomhlánú** le línte paisinéirí ar **luas íosta** líne 160 km/u, ba cheart go **mbeadh** éifeachtaí gréasáin, gréasán níos comhleanúnaí agus líon **méadaithe paisinéirí** ag taisteal d'iarnród **mar thoradh air sin. Ba cheart bonneagar dériain a mholadh le haghaidh bonneagar iarnróid atá thíos le scrogaill. Trí líonra** ardfheidhmíochta a **thabhairt** i gcrích, **éascófar freisin múnlaí nua nó múnlaí éagsúla de leithdháileadh acmhainneachta a fhorbairt** agus **a chur** chun úsáide, mar shampla **tráthchláir seirbhíse eatramhaí arna gcumasú leis an tionscnamh Athdhearadh na nAmchlár** (TTR).

Leasú

(40) Ba cheart gréasán lasta iarnróid níos inbhuanaithe, níos athléimní agus níos

níos athléimní agus níos iontaofa a bhunú chun rannchuidiú le hiomaíochas an iompair **traschórais**. Ba cheart an bonneagar le haghaidh iompar iarnróid traschórais agus bonneagar na geríochfort a uasghrádú chun a áirithiú gur d'iarnród, d'uiscebhealaí intíre agus de loingseoireacht ghearrthuais is mó a dhéantar an t-iompar ilmhódach agus go **bhfuil aon chéim** tosaigh agus/nó **dheiridh den turas a dhéantar** de bhóthar **a ghair** is féidir.

Leasú 38

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 41

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(41) Ós rud é go bhfuil an **Córas Eorpach** um Bainistiú Tráchtá Iarnróid (ERTMS) **á imscaradh níos gasta**, agus go bhfuil pleananna glactha ag roinnt Ballstát **cheana** ERTMS a imscaradh ar a **ngréasán** náisiúnta iarnróid **iomlán faoi 2040**, is gá an **t-athrú ó bhonn** seo a **thabhairt** san áireamh agus **sprioc-am** níos uailmhianaí a leagan síos **le haghaidh imscaradh ERTMS ar an ngréasán** cuimsitheach.

Leasú 39

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 42

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(42) Ba cheart ERTMS a imscaradh **go leanúnach** ní hamháin ar an gcroíghréasán, ar an gcroíghréasán breisithe agus ar an ngréasán cuimsitheach, lena n-áirítear sna

iontaofa a bhunú **ar fud na hEorpa** chun rannchuidiú le hiomaíochas an iompair **ilmhódaigh agus an iompair chomhcheangailte**. Ba cheart an bonneagar le haghaidh iompar iarnróid traschórais agus bonneagar na geríochfort a uasghrádú chun a áirithiú gur d'iarnród, d'uiscebhealaí intíre agus de loingseoireacht ghearrthuais is mó a dhéantar an t-iompar ilmhódach agus go **mbeidh aon chéimeanna** tosaigh agus/nó **deiridh a dhéanfar** de bhóthar **chomh gearr agus** is féidir.

Leasú

(41) Ós rud é go bhfuil **gá le dlús a chur le himscaradh an Chórais Eorpaigh** um Bainistiú Tráchtá Iarnróid (ERTMS) **san Eoraip, idir threalamh ar bord agus trealamh taobh riain, agus é á aithint ag an am céanna** go bhfuil pleananna glactha **cheana féin** ag roinnt Ballstát **chun** ERTMS a imscaradh ar a **ngréasán** náisiúnta iarnróid **ar fad faoi 2040**, is gá an **dul chun cinn mall go dtí** seo a **chur** san áireamh agus **spriocdháta** níos uailmhianaí **maidir le himscaradh ERTMS** a leagan síos **don ghréasán** cuimsitheach.

Leasú

(42) Ba cheart ERTMS a imscaradh **ar bhealach** leanúnach **agus ba cheart é a bheith sioncronaithe idir trealamh ar bord agus trealamh taobh riain**, ní hamháin ar

nóid uirbeacha, ach ar bhealaí rochtana **go dtí** críochfoirt ilmhódacha freisin. Dá bhua seo féadfar oibríochtaí a dhéanamh le ERTMS amháin agus **cuideofar le** *cás* gnó na ngnóthas iarnróid.

an gcroíghréasán, ar an gcroíghréasán breisithe agus ar an ngréasán cuimsitheach, lena n-áirítear sna nóid uirbeacha, ach ar bhealaí rochtana **chuig** críochfoirt ilmhódacha freisin. **Ciallaíonn sioncrónaithe cur chuige comhordaithe ó thaobh ama agus áite de idir feidhmiú céimneach bonneagair agus feidhmiú céimneach aonad traenacha ar bord.** Dá bhua seo féadfar oibríochtaí a dhéanamh le ERTMS amháin agus **cuirfear borradh faoi chás** gnó na ngnóthas iarnróid. **Níor cheart, in imthosca ar bith, é a bheith indéanta do thionscadal iarnróid nua nach bhfuil imscaradh ERTMS á phleanáil aige maoiniú a fháil ó chistí an Aontais.**

Leasú 40

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 43

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(43) Ós rud é go **rannchuidíonn** imscaradh ERTMS **atá bunaithe ar raidió** le díothú na rialacha náisiúnta a dhéanann difear don oibríocht, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú **nach** n-imscarfar **ach** ERTMS **atá bunaithe ar raidió ó 2025** agus go mbeidh an gréasán tras-Eorpach iompair **iomlán** feistithe le ERTMS **atá bunaithe ar raidió** faoi 2050.

Leasú 41

Leasú

(43) Ós rud é go **ndéanann** imscaradh ERTMS **rannchuidiú sa bhreis** le díothú na rialacha náisiúnta a dhéanann difear don oibríocht, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú **go** n-imscarfar ERTMS **go hiomlán ó 2025 ar aghaidh** agus go mbeidh an gréasán tras-Eorpach iompair **ina iomláine** feistithe le ERTMS **faoi 2050.** **Ós rud é go bhfuil gealladh faoi theicneolaíocht an Chórais Cumarsáide Soghluaiste Iarnróid don Todhchaí (FRMCS) ó thaobh cháilíocht na seirbhíse agus chostas an imlonnaithe de, ba cheart tionscnaimh forbartha a chur i gcrích chun gur féidir é a úsáid amach anseo. D'fhéadfaí teicneolaíochtaí spáis a úsáid freisin chun imscaradh níos tapúla agus níos saoire a bhaint amach.**

Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 44

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(44) Ba cheart imscaradh ERTMS a cheangal le sprioc-am rialála **le haghaidh dhíchoimisiúnú na gcóras de rang B cois iarnróid**, ionas gurb é ERTMS an **córas comharthaíochta amháin** a úsáidfear sna Ballstáit. Le díchoimisiniú na gcóras **de rang B cois iarnróid gnóthóidh bainisteoirí** bonneagair **coigilteas cothabhála mór, nó tá costas ard agus castacht mhór ag baint le** ERTMS a imscaradh agus córais **cois iarnróid breise** a choinneáil **le** tréimhse fhada. Ba cheart **na** córais **de rang B a bhaint** ar bhealach comhordaithe **agus tréimhse aistrithe** leordhóthanach a **bheith ann, faoi 2040, a chuirfidh ar a gcumas do na gnóthais iarnróid ullmhúchán a dhéanamh faoi chomhair an athraithe** agus an straitéis **aistrithe** is oiriúnaí a ghlacadh. Ós rud é gur córas é ERTMS, **ní mór é a imscaradh go sioncronaithe cois iarnróid** agus ar bord, agus ní **ghnóthaítear sochair uile** an chórais ach nuair a bhíonn **na** traenacha agus taobh **na ráillí** araon feistithe.

Leasú 42

Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 44 a (nua)

Leasú

(44) Ba cheart imscaradh ERTMS a cheangal le sprioc-am rialála **chun córais aicme B taobh riain a** dhíchoimisiúnú, ionas gurb é ERTMS an **t-aon chóras** comharthaíochta a úsáidfear sna Ballstáit. Le díchoimisiniú na gcóras **aicme B taobh riain beidh coigilteas suntasach cothabhála ann do bhainisteoirí** bonneagair, **ós rud é go bhfuil sé an-chostasach** agus **casta** ERTMS a imscaradh agus córais **bhreise taobh riain** a choinneáil **ar feadh** tréimhse fhada. Ba cheart **deireadh a chur le** córais **aicme B** ar bhealach comhordaithe **le hidirthréimhse** leordhóthanach, **faoi 2040, lena gcuirfí ar chumas na ngnóthais iarnróid an t-athrú a réamh-mheas** agus an straitéis **ascnaimh** is oiriúnaí a ghlacadh. Ós rud é gur córas é ERTMS, **tá gá le himlonnú sioncronaithe taobh riain** agus ar bord **araon** agus ní **dhéantar tairbhí iomlána** an chórais **lena n-áirítear sochair sábháilteachta, a fhíorú** ach **amháin** nuair a bhíonn traenacha agus taobh **riain** araon feistithe. **Is maith is féidir leis an nGníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um an Aeráid, Bonneagar agus Comhshaol (CINEA), i ndlúthchomhar leis an gcomhordaitheoir tosaíochta cothrománach agus an chomhairle ó Ghníomhaireacht Iarnróid an Aontais Eorpaigh (ERA) á cur san áireamh, rannchuidiú le cur chun feidhme comhsheasmhach, sioncronaithe agus forleathan ERTMS.**

(44a) Tá saolré ionchais trealaimh iarnróid, lena n-áirítear ERTMS, thart ar 30 bliain ar an meán, a bhfuil tréimhse fhada amúchta i gceist leis le haghaidh infheistíochtaí, ar mórchrítéar eacnamaíoch é maidir le comhardú na n-idirbheart a chuirtear i gcrích cé gurb ionann é agus bac ar athnuachan trealaimh. Cuireann an t-athrú rialta ar shonraíochtaí teicniúla na hidir-inoibritheachta teorainn le saolré an trealaimh ar bhealach dothuartha do ghníomhaithe an iarnróid agus, is féidir leis, dá réir sin, a bheith ina dhíspreagadh don infheistíocht. Is gá, dá bhri sin, go mbeadh claonadh i dtreo staid cobhsaíochta normataí i gceist leis agus, nuair is féidir, ais-chomhoiriúnacht na leaganacha córais éagsúla a cheadú.

Leasú 43

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 44 b (nua)**

(44 b) Cé go leagtar síos spriocanna uailmhianacha sa Straitéis um an tSoghluaisteacht Chliste agus Inbhuanaithe ó thaobh líonra ardluais de, lena ndéantar trácht iarnróid ardluais a dhúbailt faoi 2030 agus lena ndéantar é a mhéadú faoi thrí faoi 2050, ba cheart é a bheith mar aidhm ag an Rialachán seo freisin feabhas a chur ar nascacht ardluais iarnróid idir príomhchathracha agus cathracha móra na hEorpa, go háirithe trí naisc iarnróid ardluais atá in easnamh a chur i gcrích sa chroighréasán agus sa chroighréasán leathnaithe.

Leasú 44

Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 44 c (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(44 c) Mar chomhlánú ar thraenacha ardluais, is bealach inbhuanaithe iad traenacha oíche chun taisteal trasteorann a dhéanamh idir cathracha na hEorpa, agus leas á bhaint as bonneagar iarnróid atá ann cheana. Ionas go ndéanfar a lánacmhainneacht ar fud an Aontais a bhaint amach, is gá go n-ionchorprófar go cuí leis an mbainistíocht acmhainneachta an gá sonrach atá le sliotáin taistil idirnáisiúnta agus go n-áiritheofar cómhaitheachtáil bharrfheabhsaithe idir traenacha lasta agus traenacha oíche.

Leasú 45

Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 44 d (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(44 d) Tá roinnt spriocanna leagtha síos ag an Aontas dó féin maidir le hearraí a aistriú ó bhóthar go hiarnród. Agus bailchríoch á cur ar chroíghréasán TEN-T in 2030, meastar go mbeidh bonneagar ardacmhainneachta ar fáil don Aontas ar deireadh, lena gcuirfí ar a chumas an sprioc a leagtar amach sa Straitéis um an tSoghluaisteacht Chliste agus Inbhuanaithe a bhaint amach. Mar sin féin, tá sé dúshlánach an bonneagar ardacmhainneachta Eorpach sin a bhainistiú sa chóras reatha de 25 bhainisteoir bonneagair náisiúnta a mhéid a bhaineann le hoibríochtaí trasteorann. Ós rud é go bhfuil níos mó ná 50 % d'oibríochtaí lasta iarnróid ag trasnú teorainn náisiúnta amháin ar a laghad cheana féin, fágadh gur scrogall suntasach ó thaobh acmhainneachta de a bhí sa chóras oidhreachta lena ndéantar

bainistíocht ar an mbonneagar. Chun an fhadhb sin a réiteach, tá gá le cur chuige Eorpach agus, dá bhrí sin, ba cheart don Choimisiún breithniú a dhéanamh i dtaobh togra a thíolacadh maidir le córas Eorpach um bainistiú tráchta iarnróid ar cheart dó a bheith freagrach as oibríochtaí traenach trasteorann agus ar cheart an t-údarás a bheith aige oibríochtaí trasteorann gan uaim ar an ngréasán tras-Eorpach iompair a ráthú.

Leasú 46

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 45

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(45) *Is* saintréith í de chuid na n-uiscebhealaí intíre san Eoraip hidreamhoirfeolaíocht ilchineálach *a thagann salach* ar fheidhmíocht chomhleanúnach *ar* na stráicí uiscebhealaigh uile. *Is féidir le* dálaí aeráide agus aimsire *tionchar mór* a imirt ar uiscebhealaí intíre *agus* go háirithe ar stráicí *a ritheann go saor*. Chun trácht idirnáisiúnta iontaofa a áirithiú, agus an hidreamhoirfeolaíocht agus an reachtaíocht chomhshaoil is infheidhme á n-urramú, ba cheart hidreamhoirfeolaíocht shonrach gach uiscebhealaigh (mar shampla aibhneacha *a ritheann go saor* nó aibhneacha rialaithe) a chur san áireamh, chomh maith le cuspóirí na mbeartas comhshaoil agus bithéagsúlachta. Ba cheart cur chuige *den sórt* sin a *bhreathnú ar leibhéil na n-abhantrach*.

Leasú 47

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 45 a (nua)

Leasú

(45) Saintréith í de chuid na n-uiscebhealaí intíre san Eoraip *is ea* hidreamhoirfeolaíocht ilchineálach *lena gcuirtear srian* ar fheidhmíocht chomhleanúnach *i gcás* na stráicí uiscebhealaigh uile. *D'fhéadfadh* dálaí aeráide agus aimsire *mórtionchar* a imirt ar uiscebhealaí intíre, go háirithe ar stráicí *saorshreafa*. Chun trácht idirnáisiúnta iontaofa a áirithiú, agus an hidreamhoirfeolaíocht agus an reachtaíocht chomhshaoil is infheidhme á n-urramú, ba cheart hidreamhoirfeolaíocht shonrach gach uiscebhealaigh (mar shampla aibhneacha *saorshreafa* nó aibhneacha rialaithe) a chur san áireamh, chomh maith le cuspóirí na mbeartas comhshaoil agus bithéagsúlachta. Ba cheart *an* cur chuige sin a *mheas ar leibhéal na conaire nó na habhantraí agus, i gcás inar gá, ba cheart é a bheith saincheaptha do leibhéal níos mionsonraithe, go háirithe ar leibhéal stráice an uiscebhealaigh*.

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(45a) Ba cheart stádas maith loingseoireachta a shainiú le saintréithe nádúrtha na n-abhantrach saorshreafa agus níor cheart aon mhór-idirghabhálacha nua ná oibreacha dreidireachta, a bhféadfadh tionchar diúltach a bheith acu ar an mbithéagsúlacht, a spreagadh ar mhaithe le hinseoltacht a chumasú.

Leasú 48

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 45 b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(45 b) Ba cheart stádas maith loingseoireachta a shainiú i ndlúthchomhar leis na Ballstáit lena mbaineann agus, i gcás inarb infheidhme, leis na coimisiúin um loingseoireacht abhann.

Leasú 49

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 45 c (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(45 c) Ba cheart éifeachtúlacht níos fearr na n-oibríochtaí iompair tráchtála trasteorann ar uiscebhealaí intíre a spreagadh, lena n-áirítear malartuithe sonraí a fhorbairt chun sásraí comhair a chumasú idir na Ballstáit, amhail Bainisteoirí Uiscebhealaí Intíre.

Leasú 50

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 45 d (nua)**

(45 d) **Ba cheart aird ar leith a thabhairt agus bonneagar nua uiscebhealaí intíre á thógáil chun bacainní a d'fhéadfadh a bheith ar nascacht aibhneacha saorshreafa agus chun cailliúint na bithéagsúlachta a sheachaint.**

Leasú 51

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 46**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(46) Ós rud é **gurb iad na calafoirt muirí** pointí iontrála agus imeachta bhonneagar talún an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair, tá ról tábhachtach acu mar nóid ilmhódacha trasteorann a **fheidhmíonn** ní hamháin mar mhoil iompair ach mar thairseacha freisin le haghaidh na trádála agus le haghaidh braislí tionsclaíocha agus **moil** fuinnimh, mar shampla **i dtaca** le himscaradh **na bhfearas** gaoithe amach ón gcósta.

Leasú

(46) Ós rud é **gur** pointí iontrála agus imeachta **iad na calafoirt mhuirí do** bhonneagar talún an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair, tá ról tábhachtach acu mar nóid ilmhódacha trasteorann a **fhónann** ní hamháin mar mhoil iompair ach mar thairseacha freisin le haghaidh na trádála agus le haghaidh braislí tionsclaíocha agus **mar mhoil** fuinnimh **ar bhonn méadaitheach**, mar shampla **maidir** le himscaradh **suiteálacha** gaoithe amach ón gcósta. **Ba cheart sineirgí idir an gréasán tras-Eorpach iompair agus na gréasáin thras-Eorpacha fuinnimh a mhéadú. Fad agus atá creat oscailte agus cobhsaí d'infheisteoirí bunriachtanach chun calafoirt mhuirí Eorpacha a fhorbairt, ba cheart aird ar leith a thabhairt ar infheistíochtaí sna calafoirt sin ós rud é go bhfuil ról straitéiseach acu maidir le slándáil agus uathriail straitéiseach an Aontais.**

Leasú 52

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 48**

(48) Is de bhóthar a iompraítear trí cheathrú den iompar lasta intíre iomlán san Aontas (ar bhonn na dtona-ciliméadair a chuirtear i gcrích) agus thart faoi 90 % den iompar paisinéirí intíre iomlán (ar bhonn **méid** iomlán na gciliméadar paisinéara). I bhfianaise **thábhacht an iompair** de bhóthar agus an **ghealltanais an tsábháilteacht** ar bhóithre a fheabhsú i gcomhréir **leis an gcloch mhíle sa Straitéis** um an tSoghluaisteacht Inbhuanaithe agus Chliste, is gá an bonneagar bóthair a fheabhsú ó thaobh na sábháilteachta de.

Leasú 53

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 48 a (nua)**

Leasú 54

(48) Is de bhóthar a iompraítear trí cheathrú den iompar lasta intíre iomlán san Aontas (ar bhonn na dtona-ciliméadair a chuirtear i gcrích) agus thart faoi 90 % den iompar paisinéirí intíre iomlán (ar bhonn **líon** iomlán na gciliméadar paisinéara). I bhfianaise **a thábhachtaí atá an iompar** de bhóthar agus an **tiomantas i dtaobh sábháilteacht** ar bhóithre a fheabhsú i gcomhréir **le cloch mhíle na Straitéise** um an tSoghluaisteacht Inbhuanaithe agus Chliste, is gá an bonneagar bóthair a fheabhsú ó thaobh na sábháilteachta de, **agus é a chur in oiriúint do chaighdeáin inbhuanaitheachta agus digiteála lena n-áiríthítear na caighdeáin sábháilteachta is airde. Is den rithábhacht feabhas a chur ar an tsábháilteacht oibriochtúil le linn shaolré an bhonneagair leochaileach, go háirithe bonneagar a bhfuil leochaileachtaí ag baint leis (i.e. tolláin, droichid) chun bonneagar bóthair d'ardchaighdeán a ráthú sa ghréasán tras-Eorpach iompair.**

(48 a) **Chun rochtain ar shaoráidí scíthe leordmhaithe a ráthú do thiománaithe gairmiúla, ba cheart do na Ballstáit a seacht ndícheall a dhéanamh líon leordhóthanach de limistéir pháirceála shábháilte agus shlána a imscaradh d'fheithiclí tráchtála feadh an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair ina iomláine san Aontas.**

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 48 b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(48 b) Chun laghdú suntasach a dhéanamh ar na cásanna d'amanna feithimh fíorfhada ag teorainneacha i gcás iompar lasta de bhóthar, ba cheart don Choimisiún breithniú a dhéanamh i dtaobh togra a thíolacadh chun amanna feithimh ag teorainneacha i gcás iompar lasta de bhóthar a laghdú go suntasach trí uastréimhse chaighdeánach uile-Aontais a thabhairt isteach chun feithiclí tromshaothair a phróiseáil agus a rialú ag teorainneacha an Aontais. Ba cheart é a bheith d'aidhm aige tréimhse ama 1 nóiméad ar an meán a bhaint amach chun feithiclí tromshaothair atá cláraithe san Aontas a phróiseáil agus a rialú.

Leasú 55

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 48 c (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(48 c) Ba cheart don Choimisiún agus do na gníomhaireachtaí freagracha gach beart atá ar fáil dóibh a dhéanamh chun oibríochtaí trasteorann a chumasú le haghaidh gach modha iompair ar ghréasán TEN-T gan aon bhriseadh míchuí ar chúiseanna riaracháin, oibríochtúla, sábháilteachta, teicniúla ná idir-inoibritheachta. Ina theannta sin, ba cheart do na Ballstáit dul i mbun pléití iltaobhacha, arna n-éascú ag Comhordaitheoir na conaire faoi seach, chun díospóidí a bhaineann le hoibríochtaí trasteorann i gcás gach modha iompair ar ghréasán TEN-T a réiteach. Ba cheart don Chomhordaitheoir freagrach aon díospóid a chur in iúl go bliantúil do Pharlaimint na hEorpa agus do na Parlaimintí

náisiúnta lena mbaineann.

Leasú 56

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 48 d (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(48 d) Maidir le measúnú ar shábháilteacht ar bhóithre ar fud an ghréasáin, ba cheart do na Ballstáit gach cuid den ghréasán bóithre a chumhdaítear le Treoir 2008/96/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle^{1a} aicmiú i dtrí chatagóir ar a laghad. Níor cheart díolúine ó na ceanglais maidir le bonneagar iompair a dheonú ach amháin má aicmítear an bóthar laistigh de na catagóirí a áirithíonn ardleibhéal sábháilteachta.

^{1a} *Treoir 2008/96/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 19 Samhain 2008 maidir le sábháilteacht bonneagair bhóithre a bhainistiú (IO L 319, 29.11.2008, lch. 59).*

Leasú 57

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 49**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(49) Ba cheart don ghréasán tras-Eorpach iompair ilmhódúlacht éifeachtúil a áirithiú chun go bhféadfar roghanna módacha níos fearr agus níos inbhuanaithe a dhéanamh **le haghaidh paisinéirí** agus lasta agus chun go bhféadfar méideanna móra a chomhdhlúthú **i gcás** aistrithe **fad-achair**. Ba cheart ról **barrthábhachtach** a bheith ag na críochfoirt ilmhódacha chun an cuspóir sin a bhaint amach.

(49) Ba cheart don ghréasán tras-Eorpach iompair ilmhódúlacht éifeachtúil a áirithiú chun go bhféadfar roghanna módacha níos fearr agus níos inbhuanaithe a dhéanamh **do phaisinéirí** agus **do** lasta agus chun go bhféadfar méideanna móra a chomhdhlúthú **le haghaidh** aistrithe **thar achair fhada, go háirithe d'iarnród**. Ba cheart ról **lárnach** a bheith ag na críochfoirt ilmhódacha chun an cuspóir sin a bhaint amach. **Ba mhórbhac a bhí sa phoncúlacht**

neamhleor ar an ilmhódúlacht a bheith ina rogha tharraingteach d'iompar lasta agus paisinéirí. Le bainistiú éifeachtúil ar shreabha tráchta agus leis an méadú ar acmhainneacht an bhonneagair, cuirfear ar chumas an iompair d'iarnród ról iomlán a ghlacadh maidir le feidhmiú shlabhra an iompair idirmhóduil a fheabhsú.

Leasú 58

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 49 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(49a) Beidh gá le méadú ar thrácht paisinéirí agus ar líon na bpaisinéirí ar chonairí TEN-T. Ba cheart eispéaras saoráideach a bheith ag paisinéirí agus iad ag cuardach, ag roghnú agus ag ceannach a gcuid seirbhísí iompair, lena n-áirítear trí thicéadú ilmhódach.

Leasú 59

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 50

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(50) Tá ról tábhachtach ag **na** nóid uirbeacha **sa ghréasán** tras-Eorpach iompair mar **phointe túis nó ceann** scríbe deiridh ('**an** míle deireanach') **le haghaidh** paisinéirí agus lasta **atú ag bogadh** ar an ngréasán tras-Eorpach iompair, agus is pointí aistrithe iad laistigh de mhodhanna iompair **éagsúla** agus **idir na modhanna sin**. Ba cheart a áirithiú nach **dtiocfaidh** scrogaill **acmhainne** ná nascacht ghréasáin **easnamhach** laistigh de na nóid uirbeacha **salach** a thuilleadh ar an ilmhódúlacht **ar an ngréasán tras-Eorpach** iompair.

(50) Tá ról tábhachtach ag nóid uirbeacha **maidir leis an ngréasán** tras-Eorpach iompair mar **thúsphointe nó mar cheann** scríbe deiridh ('míle deireanach') **i gcás** paisinéirí agus lasta **a ghluaiseann** ar an ngréasán tras-Eorpach iompair agus is pointí aistrithe iad laistigh de mhodhanna **éagsúla** iompair **nó eatarthu**, agus **chuig iompar áitiúil agus réigiúnach**. Ba cheart a áirithiú nach **mbeidh** scrogaill **acmhainneachta** ná nascacht ghréasáin **neamhleor** laistigh de na nóid uirbeacha **ina mbac** a thuilleadh ar an ilmhódúlacht **feadh an ghréasáin thras-Eorpaigh** iompair. **Ba cheart do nóid uirbeacha an**

méadú ar sciar módach na modhanna iompair inbhuanaithe a spreagadh freisin, amhail iompar poiblí nó modhanna gníomhacha.

Leasú 60

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 51

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(51) Ba cheart do na nóid uirbeacha, mar chreat aonair éifeachtach chun dul i ngleic le dúshláin na soghluaisteachta uirbí, Plean Soghluaisteachta Uirbí Inbhuanaithe (**PSUI**) a fhorbairt, ar plean fadtéarmach lánchuimsitheach soghluaisteachta lasta agus paisinéirí é le haghaidh an limistéir uirbigh fheidhmiúil iomláin. Ba cheart cuspóirí, spriocanna agus táscairí **a bheith ann atá mar bhonn** taca **ag feidhmíocht** an chórais iompair uirbigh faoi láthair agus **amach anseo**, ar a laghad maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa, plódú, **timpistí** agus gortuithe, **cion** módach agus **rochtain** ar sheirbhísí soghluaisteachta, chomh maith le sonraí maidir le **haerthruailliú** agus truailliú torainn.

Leasú

(51) Ba cheart do na nóid uirbeacha, mar chreat aonair éifeachtach chun dul i ngleic le dúshláin na soghluaisteachta uirbí, Plean Soghluaisteachta Uirbí Inbhuanaithe (**SUMP**) a fhorbairt, ar plean fadtéarmach lánchuimsitheach soghluaisteachta lasta agus paisinéirí é le haghaidh an limistéir uirbigh fheidhmiúil iomláin. Ba cheart **comhordú agus comhchuibhiú SUMPanna a spreagadh. Ba cheart a áireamh ann** cuspóirí, spriocanna agus táscairí **lena gcuirtear bonn** taca **faoi fheidhmíocht** an chórais iompair uirbigh **mar atá sé** faoi láthair agus **mar a bheidh sa todhchaí**, ar a laghad, maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa, plódú, **tionóiscí** agus gortuithe, **sciar** módach agus **inrochtaineacht** ar sheirbhísí soghluaisteachta, **lena n-áirítear d'úsáideoirí soghonta bóithre agus do dhaoine faoi mhíchumas nó daoine a bhfuil a soghluaisteacht laghdaithe**, chomh maith le sonraí maidir le **truailliú aeir** agus truailliú torainn **i gcathracha. Ba cheart na sonraí a bhailítear a bheith imdealaithe bunaithe ar aois, inscne agus míchumas, i gcás inar féidir, chun a áirithiú go bhfuil na sonraí ionadaíoch do na húsáideoirí uile agus dá riachtanais agus dá bpatrúin soghluaisteachta éagsúla, chomh maith le breithniú cuí a dhéanamh ar thionchar éagsúil an iompair agus an bhonneagair iompair ar an daonra.**

22 Moladh coincheap an SUMP den chéad uair i bpacáiste an Aontais um an tsoghluaiseacht uirbeach, 2013 (COM(2013)913 final, Iarscríbhinn I)

Leasú 61

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 52**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(52) Ba cheart do na Ballstáit clár náisiúnta tacaíochta **PSUI** a bhunú a mbeidh sé d'aidhm aige úsáid **PSUInna** a chur chun cinn agus an comhordú idir réigiúin, cathracha agus bailte a fheabhsú. Ba cheart dó tacú le réigiúin agus le limistéir uirbeacha chun **PSUInna** ardcháilíochta a fhorbairt agus an faireachán agus an mheastóireacht ar chur chun feidhme **PSUInna** a threisiú trí bhearta reachtacha, treoraíocht, fothú acmhainní, cúnamh, agus, b'fhéidir, tacaíocht airgeadais.

Leasú

(52) Ba cheart do na Ballstáit clár náisiúnta tacaíochta **SUMP** a bhunú a mbeidh sé d'aidhm aige úsáid **SUMPanna** a chur chun cinn agus an comhordú idir réigiúin, cathracha agus bailte a fheabhsú. Ba cheart dó tacú le réigiúin agus le limistéir uirbeacha chun **SUMPanna** ardcháilíochta a fhorbairt agus an faireachán agus an mheastóireacht ar chur chun feidhme **SUMPanna** a threisiú trí bhearta reachtacha, treoraíocht, fothú acmhainní, cúnamh, agus, b'fhéidir, tacaíocht airgeadais. **Ba cheart don Choimisiún a bheith ábalta liosta na nód uirbeach in Iarscríbhinn II a thabhairt cothrom le dáta arna iarraidh sin do Bhallstát, le comhaontú roimhe sin ó na nód uirbeacha in éineacht leis an gConair Iompair Eorpach lena mbaineann, d'fhonn cothromaíocht chríochach a fheabhsú agus dlús a chur leis an aistriú chuig soghluaisteacht níos inbhuanaithe.**

Leasú 62

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 52 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(52 a) Ba cheart do gach Ballstát clár tacaíochta náisiúnta SUMP a chur ar bun agus pointe teagmhála náisiúnta SUMP a ainmniú arb é is aidhm dó

rialachas a neartú agus úinéireacht, pleanáil agus glacadh beartas soghluaisteachta uirbí inbhuanaithe ar fud na tíre a mhéadú, agus comhordú i measc réigiún, cathracha agus bailte a fheabhsú. Ba cheart don phointe teagmhála náisiúnta treoir náisiúnta a fhorbairt maidir le pleanáil soghluaisteachta uirbí bunaithe ar na Treoirlínte SUMP Eorpacha, cúnamh teicniúil agus tacaíocht shaineolach a sholáthar chun SUMPanna a ullmhú agus a chur chun feidhme, faireachán a dhéanamh ar dhul chun cinn, athbhreithniú agus comhairle a chur ar fáil chun feabhas a chur ar cháilíocht SUMPanna laistigh dá mBallstát. Ba cheart dóibh freisin líonra náisiúnta na gcathracha, na réigiún agus na mbailte a chur chun cinn chun piarfhoghlaim a chothú agus dea-chleachtais a scaipeadh, cláir oiliúna a chur chun feidhme agus feachtais chumarsáide a bhaineann le SUMPanna a eagrú agus a chomhordú.

Leasú 63

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 52 b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(52 b) Trí mhodhanna gníomhacha i nóid uirbeacha a chur chun cinn, rannchuidítear le spriocanna aeráide an Aontais a ghnóthú, feabhsaítear an tsláinte phoiblí, laghdaítear plódú, cuirtear réiteach an mhíle deiridh ar fáil do phaisinéirí agus cuirtear tairbhí eacnamaíocha ar fáil. Dá bhri sin, agus bonneagar iompair nua á phleanáil, chomh maith le hoibreacha cothabhála agus uasghrádaithe i leith an bhonneagair atá ann cheana, i nóid uirbeacha, ba cheart bonneagair modha ghníomhaigh, lena n-áirítear bonneagair siúil agus rothaíochta, a chur san áireamh.

Leasú 64

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 54

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(54) **Cuidíonn** na seirbhísí soghluaisteachta digiteacha ilmhódacha le **feabhsú chomhtháthú** na modhanna iompair éagsúla trí roinnt tairiscintí **iompar** a chomhcheangal in aon tairiscint amháin. Ba cheart, **trína thuilleadh forbartha orthu, rannchuidiú chun** gnáis a bhogadh i dtreo na modhanna is inbhuanaithe, **eadhon an** iompar poiblí agus modhanna gníomhacha amhail **an** siúl agus an **rothaíocht**.

Leasú 65

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 55 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(54) **Cabhraíonn** na seirbhísí soghluaisteachta digiteacha ilmhódacha le **comhtháthú** na modhanna iompair éagsúla **a fheabhsú** trí roinnt tairiscintí **iompair** a chomhcheangal in aon tairiscint amháin. Ba cheart **go rannchuideodh a bhforbairt bhreise le** gnáis a bhogadh i dtreo na modhanna is inbhuanaithe, iompar poiblí agus modhanna gníomhacha amhail siúl agus **rothaíocht, agus leas iomlán a bhaint as tairbhí a bhaineann le** ‘Soghluaisteacht mar Sheirbhís’. **Thairis sin, ba cheart pleanáil bonneagair uirbigh a fhorbairt i gcomhréir le caighdeáin an Aontais maidir le sábháilteacht ar bhóithre. Ba cheart caighdeáin maidir le sábháilteacht bonneagair rothaíochta agus siúil a fhorbairt chun an t-aistriú chuig modhanna iompair níos inbhuanaithe a mhéadú.**

Leasú

(55a) **Ós rud é go bhfuil sé d’aidhm ag an Rialachán seo bonneagar úrscothach a chruthú, ba cheart an gréasán tras-Eorpach iompair a fheistiú leis na córais TFC is gá, lena bhféadfaí seiceálacha rioscabhunaithe spriocdhírthe a thabhairt isteach, agus cigireachtaí neamh-idirdhealaitheacha éadadhaill agus gan pháipéar bunaithe ar rochtain ar shonraí digiteacha fíor-ama faoi thiománaithe, oibreoirí, feithiclí tráchtála**

agus lasta. Ba cheart na seiceálacha agus cigireachtaí uile sin a dhéanamh ar bhealach atá go hiomlán neamhidirdhealaitheach.

Leasú 66

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 57

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(57) Is gá *pleanáil* leormhaith *le haghaidh an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair. Ciallaíonn sé sin*, freisin, ceanglais shonracha a chur chun feidhme ar fud an ghréasáin ó thaobh bonneagair, córais TFC, trealaimh agus seirbhísí de, lena n-áirítear na ceanglais maidir le *cur in úsáid* an bhonneagair breoslaí *ionadúla* mar a shainítear i Rialachán (AE) [...] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle [maidir le himscaradh bonneagair breoslaí *ionadúla*]. Is gá, dá bhrí sin, cur chun úsáide *iomchuí* agus comhbheartaithe na *riachtanas* sin a áirithiú ar fud na hEorpa le haghaidh gach modha iompair agus le haghaidh a n-idirnasca ar fud an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair agus *lastall de sin*, chun na tairbhí a bhaineann le héifeacht an ghréasáin a fháil agus chun go bhféadfar oibríochtaí iompair éifeachtúla tras-Eorpacha *fad-achair* a dhéanamh. Chun cur chun úsáide na mbreoslaí *ionadúla* a áirithiú ar fud ghréasán bóithre iomlán an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair i gcomhréir leis na spriocanna a leagtar síos le Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh bonneagair breoslaí *ionadúla*], ba cheart tagairtí do ‘chroíghréasán’ i Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh bonneagair breoslaí *ionadúla*] a fhorléiriú mar thagairtí do ‘chroíghréasán’ mar a shainmhínítear sa Rialachán seo. Ba cheart tagairtí do ‘ghréasán cuimsitheach’ i Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh bonneagair breoslaí *ionadúla*] a fhorléiriú mar thagairtí do ‘chroíghréasán breisithe’

Leasú

(57) Is gá *an gréasán tras-Eorpach iompair a phleanáil go* leormhaith. *Áirítear air sin* freisin, ceanglais shonracha a chur chun feidhme ar fud an ghréasáin ó thaobh bonneagair, córais TFC, trealaimh agus seirbhísí de, lena n-áirítear na ceanglais maidir le *feidhmiú céimneach* an bhonneagair breoslaí *malartacha* mar a shainítear i Rialachán (AE) [...] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle [maidir le himscaradh bonneagair breoslaí *malartacha*]²³. Is gá, dá bhrí sin, cur chun úsáide *leormhaith* agus comhbheartaithe na *gceanglas* sin a áirithiú ar fud na hEorpa le haghaidh gach modha iompair agus le haghaidh a n-idirnasca ar fud an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair agus *níos faide i gcéin*, chun na tairbhí a bhaineann le héifeacht an ghréasáin a fháil agus chun go bhféadfar oibríochtaí iompair éifeachtúla *agus inbhuanaithe* tras-Eorpacha *fadraoin* a dhéanamh. Chun cur chun úsáide na mbreoslaí *malartacha* a áirithiú ar fud ghréasán bóithre iomlán an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair i gcomhréir leis na spriocanna a leagtar síos le Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh bonneagair breoslaí *malartacha*], ba cheart tagairtí do ‘chroíghréasán’ i Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh bonneagair breoslaí *malartacha*] a fhorléiriú mar thagairtí do ‘chroíghréasán’ mar a shainmhínítear sa Rialachán seo. Ba cheart tagairtí do ‘ghréasán cuimsitheach’ i Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh bonneagair

agus do ‘ghréasán cuimsitheach’ mar a shainmhínítear sa Rialachán seo.

²³ Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an [...] maidir le himscaradh bonneagair breoslaí malartacha, agus lena n-aisghairtear Treoir 2014/94/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (IO L [...]).

Leasú 67

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 58

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(58) Ba cheart don ghréasán tras-Eorpach **iompar** an bunús a sholáthar le **húsáid mhórsála na dteicneolaíochtaí** nua agus **na nuálaíochta**, amhail an bonneagar 5G, **rud a d’fhéadfadh cuidiú** le feabhas a chur ar éifeachtúlacht fhoriomlán na hearnála iompair Eorpaí agus ar an **acmhainn** chun **freastal ar shreabha** paisinéirí slána trí **mheáin** éifeachtúla, chun **cur le tarraingt na bpaisinéirí ar mhodhanna** iompair poiblí nó **glasa**, agus **chun** a lorg carbóin a laghdú. Rannchuideoidh an méid sin le cuspóirí an Chomhaontaithe Ghlais don Eoraip agus, an tráth céanna, rannchuideoidh sé leis an gcuspóir slándáil fuinnimh an Aontais a mhéadú. **D’fhonn** na cuspóirí sin a bhaint amach, ba cheart go gcuirfí feabhas ar infhaighteacht na mbreoslaí **ionadúla** ar fud an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair.

Leasú 68

breoslaí **malartacha**] a fhorléiriú mar thagairtí do ‘chroíghréasán breisithe’ agus do ‘ghréasán cuimsitheach’ mar a shainmhínítear sa Rialachán seo.

²³ Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an [...] maidir le himscaradh bonneagair breoslaí malartacha, agus lena n-aisghairtear Treoir 2014/94/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (IO L [...]).

Leasú

(58) Ba cheart don ghréasán tras-Eorpach **iompair** an bunús a sholáthar le **haghaidh teicneolaíochtaí agus nuálaíocht** nua **a chur in úsáid ar mórsála, lena lamháiltear do shonraí fíor-ama** agus **d’fhaisnéis a mhalartú**, amhail an bonneagar 5G, **lenar féidir cabhrú** le feabhas a chur ar éifeachtúlacht fhoriomlán na hearnála iompair Eorpaí agus ar an **acmhainneacht** chun **sreabha** paisinéirí slána **a chumasú** trí **úsáid a bhaint as modhanna** éifeachtúla, chun **modhanna** iompair poiblí nó **modhanna iompair níos glaise a dhéanamh níos tarraingtí do phaisinéirí**, agus a lorg carbóin a laghdú. Rannchuideoidh an méid sin le cuspóirí an Chomhaontaithe Ghlais don Eoraip agus, an tráth céanna, rannchuideoidh sé leis an gcuspóir **i dtaobh** slándáil fuinnimh an Aontais a mhéadú. **Chun** na cuspóirí sin a bhaint amach, ba cheart go gcuirfí feabhas ar infhaighteacht na mbreoslaí **malartacha** ar fud an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair.

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 59

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(59) Ba cheart líon leordhóthanach pointí **athluchtaithe gasta** le haghaidh feithiclí **earraí éadroma** agus **troma atá inrochtana** ag an bpobal a imscaradh ar fud an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair. Ba cheart, leis **an aidhm sin, lán-nascacht** trasteorann a áirithiú **agus a chur ar a gcumas do na feithiclí leictreacha bheith i gcúrsaíocht ar fud an Aontais**. Tá sé le háirithiú ag spriocanna **ar bhonn achair le haghaidh an ghréasáin thras-Eorpaigh** iompair, mar a shainítear i Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh bonneagair breoslaí **ionadúla**], go mbeidh clúdach íosta leordhóthanach de phointí athluchtaithe leictreacha ar fud phríomhghréasáin bóithre an Aontais.

Leasú 69

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 60

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(60) Ba cheart an bonneagar athluchtaithe atá inrochtana ag an bpobal **ar an ngréasán tras-Eorpach** iompair mar a shainítear i Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh bonneagair breoslaí **ionadúla**] a chomhlánú le ceanglais maidir le himscaradh an bhonneagair **athluchtaithe** sna críochfoirt ilmhódacha agus le haghaidh na mol paisinéirí ilmhódach, chun deiseanna athluchtaithe a sholáthar le haghaidh trucaílí fadraoin agus iad á luchtú nó á ndíluchtú nó nuair **a bhíonn** an tiománaí ag **glacadh sosa**, nó le haghaidh busanna i moil paisinéirí ilmhódacha. Chun **an tsaorchúrsaíocht** a áirithiú, i gcás ina bhfaigheann na críochfoirt nó na moil **paisinéirí** tacaíocht ón Aontas nó tacaíocht phoiblí, ba cheart an rochtain **orthu** chun

Leasú

(59) Ba cheart líon leordhóthanach pointí **mearluchtaithe agus athbhreoslaithe hidrigine** le haghaidh feithiclí **saothair éadroim** agus **tromshaothair a bhfuil rochtain** ag an bpobal **orthu** a imscaradh ar fud an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair. Ba cheart **é a bheith mar aidhm** leis **sin nascacht** trasteorann **iomlán** a áirithiú. Tá sé le háirithiú ag spriocanna **acharbhunaithe maidir leis an ngréasán tras-Eorpach** iompair, mar a shainítear i Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh bonneagair breoslaí **malartacha**], go mbeidh clúdach íosta leordhóthanach de phointí athluchtaithe leictreacha **agus agus athbhreoslaithe hidrigine** ar fud phríomhghréasáin bóithre an Aontais.

Leasú

(60) Ba cheart an bonneagar athluchtaithe **agus athbhreoslaithe hidrigine** atá inrochtana ag an bpobal **feadh an ghréasáin tras-Eorpaigh** iompair mar a shainítear i Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh bonneagair breoslaí **malartacha**] a chomhlánú le ceanglais maidir le himscaradh an bhonneagair **chomhfhreagraigh** sna críochfoirt ilmhódacha agus le haghaidh na mol paisinéirí ilmhódach, chun deiseanna athluchtaithe **agus athbhreoslaithe hidrigine** a sholáthar le haghaidh trucaílí fadraoin agus iad á luchtú nó á ndíluchtú nó nuair **atá** an tiománaí ag **tógáil scíthe**, nó le haghaidh busanna i moil paisinéirí ilmhódacha. Chun **saorchúrsaíocht** a áirithiú, i gcás ina bhfaigheann na

críocha luchtaithe a bheith ar bhonn cothrom, trédhearcach agus neamh-idirdhealaitheach, **ionas go seachnófar gaibhnithe** margaidh **ar mhaithe le fiontair faoi leith** nó saobhadh iomaíochta **féideartha**. Ba cheart praghsanna a chinneadh ar bhonn trédhearcach neamh-idirdhealaitheach le haghaidh na ngnóthas **údaraithe** nó na ndaoine uile, i gcás ina n-úsáidtear cistiú ón Aontas nó cistiú poiblí agus an bonneagar **luchtaithe** á thógáil.

críochfoirt nó na moil **phaisinéirí** tacaíocht ón Aontas nó tacaíocht phoiblí, ba cheart an rochtain chun **críoch** luchtaithe **agus athbhreoslaithe hidrigine** a bheith ar bhonn cothrom, **inacmhainne**, trédhearcach agus neamh-idirdhealaitheach, **chun gaibhniú** margaidh **d'fhiontair shonracha** nó saobhadh iomaíochta **a d'fhéadfadh a bheith ann a sheachaint**. Ba cheart praghsanna a chinneadh ar bhonn trédhearcach **agus** neamh-idirdhealaitheach le haghaidh na ngnóthas nó na ndaoine **údaraithe** uile, i gcás ina n-úsáidtear cistiú ón Aontas nó cistiú poiblí agus an bonneagar á thógáil.

Leasú 70

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 61 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(61 a) Ba cheart do na Ballstáit tástáil leochaileachta aeráide agus chomhshaoil agus measúnú riosca a dhéanamh ar an mbonneagar criticiúil iompair atá acu cheana agus foráil a dhéanamh maidir leis na bearta uile is gá chun feidhmiú fadtéarmach na ngréasán tras-Eorpach iompair a áirithiú agus athléimneacht na ngréasán tras-Eorpach iompair a mhéadú.

Leasú 71

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 62

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(62) Ba cheart do na Ballstáit, agus bonneagar á phleanáil acu, ag breathnú dóibh ar an taithí maidir le bainistíocht na ngéarchéimeanna le linn phaindéim COVID-19²⁵ agus chun **suaite** tráchta agus

(62) Ba cheart do na Ballstáit, agus bonneagar á phleanáil acu, ag breathnú dóibh ar an taithí maidir le bainistíocht na ngéarchéimeanna le linn phaindéim COVID-19²⁵ agus chun **suaithheadh** tráchta

teagmhais a sheachaint *amach anseo*, slándáil agus athléimneacht an bhonneagair iompair *in aghaidh* an athraithe aeráide, na nguaiseacha nádúrtha, na dtubaistí de dhéantús an duine, agus *suaite* eile *a chuirfeadh* isteach ar fheidhmiú chóras iompair an Aontais a chur san áireamh. Chun na críche sin, ba cheart línte atreoraithe tábhachtacha *a bheith sna Conairí Iompair Eorpacha freisin, línte is féidir a úsáid* i gcás *plódú* nó fadhbanna eile ar na príomhbhealaí. Ina theannta sin, mar gheall ar nádúr ilmhódach na gConairí, is féidir *le* modh amháin ionad *modha* eile *a dhéanamh* i gcás éigeandálaí.

²⁵ Communication on the implementation of the Green Lanes under the Guidelines for border management measures to protect health and ensure the availability of goods and essential services [Teachtaireacht maidir le cur chun feidhme na Lánaí Glasa faoi na Treoirlínte maidir le bearta bainistithe teorainneacha chun an tsláinte a chosaint agus chun a áirithiú go mbeidh fáil ar earraí agus seirbhísí riachtanacha]; C(2020)1897 final (IO C 96 I, 24.3.2020, lch. 1) agus Communication of **28 October 2020** from the Commission to the European Parliament, the European Council and the Council on ‘upgrading the transport Green Lanes to keep the economy going during the COVID-19 pandemic resurgence’ [Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle Eorpach agus chuig an gComhairle an **28 Deireadh Fómhair 2020** maidir le ‘huasghrádú na Lánaí Glasa iompair chun an geilleagar a choinneáil ag imeacht le linn athbheochan phaindéim COVID-19’]; COM(2020) 685 final.

agus teagmhais a sheachaint *sa todhchaí*, slándáil agus athléimneacht an bhonneagair iompair *i leith* an athraithe aeráide, na nguaiseacha nádúrtha, na dtubaistí de dhéantús an duine, *na n-athruithe geopholaitiúla* agus *suaithheadh* eile *lena gcuirtear* isteach ar fheidhmiú chóras iompair an Aontais a chur san áireamh. Chun na críche sin, ba cheart *deireadh a chur le scrogaill atá ann cheana agus ba cheart* línte atreoraithe tábhachtacha *ar féidir úsáid a bhaint astu* i gcás *plódaithe* nó fadhbanna eile ar na príomhbhealaí *a áireamh leis na Conairí Iompair Eorpacha freisin*. Ina theannta sin, mar gheall ar nádúr ilmhódach na gConairí, is féidir modh amháin *a chur in* ionad *modh* eile i gcás éigeandálaí.

²⁵ Communication on the implementation of the Green Lanes under the Guidelines for border management measures to protect health and ensure the availability of goods and essential services [Teachtaireacht maidir le cur chun feidhme na Lánaí Glasa faoi na Treoirlínte maidir le bearta bainistithe teorainneacha chun an tsláinte a chosaint agus chun a áirithiú go mbeidh fáil ar earraí agus seirbhísí riachtanacha]; C(2020)1897 final (IO C 96 I, 24.3.2020, lch. 1) agus Communication of **28 October 2020** from the Commission to the European Parliament, the European Council and the Council on ‘upgrading the transport Green Lanes to keep the economy going during the COVID-19 pandemic resurgence’ [Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle Eorpach agus chuig an gComhairle an **28 Deireadh Fómhair 2020** maidir le ‘huasghrádú na Lánaí Glasa iompair chun an geilleagar a choinneáil ag imeacht le linn athbheochan phaindéim COVID-19’]; COM(2020) 685 final.

Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 62 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(62 a) Ba cheart do na Ballstáit ‘Lánaí Glasa’ a bhunú, i gcomhar leis an gCoimisiún agus leis na Comhordaitheoirí Eorpacha, chun éifeachtúlacht agus feidhmiú na mbonneagar iompair a áirithiú le haghaidh sreabhadh tráchtá earraí riachtanacha agus daoine i gcás éigeandála.

Leasú 73

Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 63

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(63) Rannpháirtíocht na ngnóthas, lena n-áirítear gnóthais atá faoi úinéireacht nó faoi rialú duine nádúrtha tríú tír nó gnóthais tríú tír, lena n-áirítear iad siúd atá bunaithe i dtríú tír, **is féidir leis sin** cur le luas chur i gcrích an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair. Mar sin féin, faoi chúinsí sonracha, gnóthais atá faoi úinéireacht nó faoi rialú duine nádúrtha tríú tír nó gnóthais tríú tír a bheith rannpháirteach i dtionscadail leasa choitinn nó a bheith ag rannchuidiú leo, **d’fhéadfadh sé** an tslándáil **agus** an t-ord poiblí san Aontas a chur i mbaol. Gan dochar don sásra comhair de bhun Rialachán (AE) 2019/452²⁶ agus sa bhreis ar an sásra sin, is gá breis feasachta ar an rannpháirtíocht nó ar an rannchuidiú sin **ionas go bhféadfadh** na húdaráis poiblí idirghabháil **má fheictear** gur dócha go ndéanfaidh sé difear don tslándáil nó don ord poiblí san Aontas agus mura dtagann an rannpháirtíocht nó an rannchuidiú faoi raon feidhme Rialachán (AE) 2019/452.

(63) Is é an bonneagar iompair cnámh droma an gheilleagair agus na sochaí ina iomláine, tá cuid acu ríthábhachtach chun dea-fheidhmiú feidhmeanna sochaíocha ríthábhachtacha a áirithiú, agus dá bhrí sin, is colún den neamhspleáchas straitéiseach san Aontas é. Sa chomhthéacs sin, is féidir le rannpháirtíocht na ngnóthas, lena n-áirítear gnóthais atá faoi úinéireacht nó faoi rialú duine nádúrtha tríú tír nó gnóthais tríú tír, lena n-áirítear iad siúd atá bunaithe i dtríú tír, cur le luas chur i gcrích an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair. Mar sin féin, faoi chúinsí sonracha, **d’fhéadfadh gnóthais atá faoi úinéireacht nó faoi rialú duine nádúrtha tríú tír nó gnóthais tríú tír a bheith rannpháirteach i dtionscadail leasa choitinn nó a bheith ag rannchuidiú leo, an tslándáil, an t-ord poiblí **nó an uathriail straitéiseach** san Aontas a chur i mbaol. **Tá méadú ag teacht ar infheistíochtaí, leasanna agus láithreachtaí cuideachtaí atá faoi úinéireacht tríú tíortha sa bhonneagar straitéiseach Eorpach - agus uaireanta fiú bonneagar míleata - amhail****

*calafoirt, aerfoirt agus críochfoirt coimeádán. Leis an méadú sin ar an láithreach ón iasacht sa bhonneagar straitéiseach Eorpach tá an baol ann go mbainfear an bonn ó athléimneacht ár nAontais. Dá bhrí sin, go háirithe i bhfianaise na staide nua slándála ar ár mór-roinn, tá sé ríthábhachtach go nglacfaidh an tAontas, ar bhonn tosaíochta, cur chuige docht straitéiseach i dtreo fhorbairt agus athbhreithniú an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair agus go gcuirfidh sé cosc ar aon láithreach tríú tír ar dócha go ndéanfaidh sé difear don tslándáil nó don ord poiblí san Aontas. Gan dochar don sásra comhair de bhun Rialachán (AE) 2019/452²⁶ agus sa bhreis ar an sásra sin, is gá breis feasachta ar an rannpháirtíocht nó ar an rannchuidiú sin **a bheith ann chun ligean do** na húdaráis poiblí idirghabháil **a dhéanamh más léir** gur dócha go ndéanfaidh sé difear don tslándáil nó don ord poiblí san Aontas agus mura dtagann an rannpháirtíocht nó an rannchuidiú faoi raon feidhme Rialachán (AE) 2019/452.*

²⁶ Rialachán (AE) 2019/452 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 19 Márta 2019 lena gcuirtear ar bun creat maidir le hinfheistíochtaí díreacha eachtracha isteach san Aontas a scagadh (IO L 79I , 21.3.2019, lch. 1).

²⁶ Rialachán (AE) 2019/452 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 19 Márta 2019 lena gcuirtear ar bun creat maidir le hinfheistíochtaí díreacha eachtracha isteach san Aontas a scagadh (IO L 79I , 21.3.2019, lch. 1).

Leasú 74

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 64

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(64) Cé go bhfuil an phríomhfhreagracht chothabhála ar na Ballstáit agus go mbeidh fós, tá sé tábhachtach go ndéanfar cothabháil chuí ar an ngréasán tras-Eorpach iompair, agus é tógtha, chun ardcháilíocht seirbhísí a áirithiú. Ba cheart

Leasú

(64) Cé go bhfuil an phríomhfhreagracht chothabhála ar na Ballstáit agus go mbeidh fós, tá sé tábhachtach go ndéanfar cothabháil chuí ar an ngréasán tras-Eorpach iompair, agus é tógtha, chun ardcháilíocht seirbhísí a áirithiú. Ba cheart

cur chuige saolré a leanúint agus tionscadail bhonneagair á bpleanáil agus á soláthar.

cur chuige saolré a leanúint agus tionscadail bhonneagair á bpleanáil agus á soláthar, **agus ba cheart é a chur san áireamh chun cistiú a fháil ó SCE. Ba cheart oibreacha cothabhála a dhéanamh i gcomhréir le Cinneadh Tarmligthe (AE) 2017/2075 ón gCoimisiún.**

Leasú 75

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 66

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(66) Ba cheart do Chonairí Iompair **Eorpacha cuidiú** le bonneagar an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair a fhorbairt **sa tslí is go dtabharfar** aghaidh ar scrogaill, go **gcuirfead le naisc trasteorann** agus **go bhfeabhsófar an** éifeachtúlacht agus **an** inbhuanaitheacht. Ba cheart dóibh **cuidiú** leis an gcomhtháthú trí chomhar críochach **níos fearr**. Ba cheart aghaidh a thabhairt leo, freisin, ar chuspóirí beartais iompair níos leithne agus an idir-inoibritheacht, an comhtháthú módach agus oibríochtaí ilmhódacha a éascú. Ba cheart an cur chuige conaire a bheith trédhearcach agus soiléir agus níor cheart costais riaracháin breise nó ualaí riaracháin breise a bheith ann de thairbhe bhainistíocht na gconairí sin.

Leasú

(66) Ba cheart do Chonairí Iompair **na hEorpa cabhrú** le bonneagar an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair a fhorbairt **ar bhealach a thabharfaidh** aghaidh ar scrogaill, **ar an ualach riaracháin, ar naisc thrasteorann a fheabhsú**, go **háirithe i gcás iarnróid**, agus **ar** éifeachtúlacht agus inbhuanaitheacht **a fheabhsú**. Ba cheart dóibh **rannchuidiú** leis an gcomhtháthú trí chomhar críochach **feabhsaithe, lena n-áirítear le tíortha comharsanachta**. Ba cheart aghaidh a thabhairt leo, freisin, ar chuspóirí beartais iompair **ar bhonn** níos leithne agus an idir-inoibritheacht, an comhtháthú módach agus oibríochtaí ilmhódacha a éascú. Ba cheart an cur chuige conaire a bheith trédhearcach agus soiléir agus níor cheart costais riaracháin breise nó ualaí riaracháin breise a bheith ann de thairbhe bhainistíocht na gconairí sin. **Ba cheart do na Comhordaitheoirí Iompair Eorpacha spreagadh a thabhairt freisin chun struchtúir bainistíochta comhtháite a bhunú, lena n-áirítear comhfhiontair, arb é is aidhm dóibh dlús a chur le cur chun feidhme tionscadal bonneagair trasteorann.**

Leasú 76

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 67**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(67) **Ba cheart do Chomhordaitheoirí Eorpacha**, i gcomhaontú leis an mBallstát lena mbaineann, cur chun feidhme comhordaithe na gConairí Iompair Eorpacha agus an dá thosaíocht chothrománacha, **eadhon** ERTMS agus an **Spás Muirí Eorpach**, a éascú. Ba cheart dóibh bearta a éascú chun an struchtúr rialachais ceart a dhearadh agus chun na hinfheistíochtaí tosaíochta a shainathint ar feadh na gConairí Iompair Eorpacha agus maidir leis an dá thosaíocht chothrománacha.

Leasú 77

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 69**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(69) Ba cheart pleananna oibre na gComhordaitheoirí Eorpacha a úsáid chun **an** comhar a chur chun cinn **idir na páirtithe leasmhara uile, chun** an chomhlántacht le gníomhaíochtaí na **mBallstát** agus na mbainisteoirí bonneagair **a threisiú**, agus go háirithe **chun** na garspriocanna agus na tosaíochtaí **maidir le hinfheistíochtaí** a leagan síos. Ba cheart don Choimisiún, **ar bhonn na bpleananna oibre**, gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh lena **leagfar** amach na tosaíochtaí maidir le pleanáil an **bhonneagair agus leis an gcistiú**.

Leasú

(67) I gcomhaontú leis an mBallstát lena mbaineann, **agus tar éis dóibh dul i gcomhairle leis na tíortha comharsanachta lena mbaineann, ba cheart do na Comhordaitheoirí Eorpacha** cur chun feidhme comhordaithe na gConairí Iompair Eorpacha agus an dá thosaíocht chothrománacha, ERTMS agus an **Spáis Mhuirí Eorpaigh** a éascú. Ba cheart dóibh bearta a éascú chun an struchtúr rialachais ceart a dhearadh agus chun na hinfheistíochtaí tosaíochta a shainathint ar feadh na gConairí Iompair Eorpacha agus maidir leis an dá thosaíocht chothrománacha.

Leasú

(69) Ba cheart pleananna oibre na gComhordaitheoirí Eorpacha a úsáid chun comhar **idir na geallsealbhóirí ábhartha uile** a chur chun cinn, **lena n-áirítear, i gcás inarb iomchuí, geallsealbhóirí ábhartha ó thíortha comharsanachta. Ba cheart dóibh** an chomhlántacht **a neartú** le gníomhaíochtaí na **n-údarás poiblí** agus na mbainisteoirí bonneagair agus go háirithe na garspriocanna agus na tosaíochtaí **le haghaidh infheistíochtaí** a leagan síos. **Bunaithe ar na pleananna oibre**, ba cheart don Choimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh lena **leagtar** amach na tosaíochtaí maidir le pleanáil **bonneagair agus cistiú sna Ballstáit. Ní féidir maoiniú ón Aontas a dheonú mura n-urramaítear na tosaíochtaí atá leagtha síos ar an leibhéal Eorpach**.

Leasú 78

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 69 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(69 a) Chun sócmhainní tréigthe a sheachaint sna Ballstáit, mar gheall ar mhoilleanna suntasacha ar thionscadail TEN-T i dtíortha comharsanachta, ba cheart don Choimisiún dlúthfhaireachán a dhéanamh ar phleanáil, tús agus cur i gcrích obair na dtionscadal ar na gréasáin, mar a leagtar amach sna gníomhartha cur chun feidhme. Ba cheart don Choimisiún tuarascálacha bliantúla a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na bParlaimintí náisiúnta. I gcás moilleanna suntasacha, is é sin moilleanna ar faide iad ná 2 bhliain, ba cheart don Choimisiún tús a chur láithreach le nósanna imeachta um shárú.

Leasú 79

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 69 b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(69 b) Féadfaidh an Comhordaitheoir Eorpach comhoibriú le heagraíochtaí idirnáisiúnta ábhartha, amháil an Comhphobal Iompair arna bhunú faoin gConradh um Chomhphobal Iompair^{1a} i réimse an iompair de bhóthar, d'iarnród, d'uiscebhealaí intíre agus de mhuiriompar, chomh maith leis an ngréasán iompair a fhorbairt idir an tAontas Eorpach agus Páirtithe Oirdheisceart na hEorpa.

^{1a} IO L 278, 27.10.2017, lch. 3.

Leasú 80

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 69 c (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(69 c) Bunaithe ar na pleananna oibre, ba cheart don Aontas a bheith ábalta comhaontuithe ardleibhéil a thabhairt i gcrích leis na tíortha comharsanachta lena mbaineann, lena leagtar amach na tosaíochtaí maidir le pleanáil bonneagair agus cistiú ar a gcríoch.

Leasú 81

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 70**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(70) Is é an córas idirghníomhach faisnéise geografáil agus **teicniúla don ghréasán tras-Eorpach iompair (TENtec) a sholáthraíonn** bonn teicniúil na léarscáileanna lena sonraítear an gréasán tras-Eorpach iompair.

(70) Is é an córas idirghníomhach faisnéise geografáil agus **teicniúil iompair a dhéanann** bonn teicniúil na léarscáileanna lena sonraítear an gréasán tras-Eorpach iompair **a sholáthar don ghréasán tras-Eorpach (TENtec), ina soláthraítear bonn teicniúil na léarscáileanna lena léirítear forbairt an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair d'fhonn na spriocanna deiridh comhfhreagracha a léirítear in Iarscríbhinn I agus sna liostaí d'Iarscríbhinn II a ghabhann leis an Rialachán seo a ghnóthú.**

Leasú 82

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 70 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(70 a) Is é is aidhm don tsoghluaisteacht mhíleata rialacha a chomhchuibhiú ar fud na mBallstát agus féachaint an bhféadfaí cur chuige

sibhialta-míleata ('dé-úsáid') i leith forbairt bonneagair a fhiosrú chun cosaint agus athléimneacht an Aontais a threisiú.

Leasú 83

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 71 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(71 a) Tá sé deimhnithe ag cogadh foghach na Rúise i gcoinne na hÚcráine go bhfuil géarghá le neartú a dhéanamh ar chumas an Aontais fórsaí míleata a bhogadh ar an scála agus luas is gá agus dlús a chur leis na hiarrachtaí chun feabhas suntasach a chur ar an tsoghluaisteacht mhíleata. Mar atá tugtha chun suntais ag 'Chompás Straitéiseach an Aontais Eorpaigh don tSlándáil agus don Chosaint' a ghlac an Chomhairle an 21 Márta 2022,- Le haghaidh Aontas Eorpach a chosnaíonn a shaoránaigh, a luachanna agus a leasanna agus a rannchuidíonn leis an tsíocháin agus leis an tslándáil idirnáisiúnta – ní mór don Aontas bonneagar iompair dé-úsáide a neartú ar fud an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair chun gluaiseacht mhear rianúil pearsanra mhíleata, ábhair agus trealaimh le haghaidh imscaradh oibríochtúil agus freachnaimh oibríochtúla a chur chun cinn, lena n-áirítear iompar daonnúil, agus an rómhaorlathas a laghdú go suntasach trí nósanna imeachta riaracháin simplithe aonfhoirmeacha, go háirithe maidir le ceanglais chustaim. Tá buiséad tiomnaithe ann do thionscadail bonneagair iompair dé-úsáide faoi SCE don tréimhse 2021-2027 (SCE II). Mar sin féin, ba cheart an leithdháileadh buiséid teoranta don tSoghluaisteacht Mhíleata, arb ionann é agus buiséad EUR 1,69 billiún, mar a glacadh in 2020, a mhéadú go mór agus go mear chun

gréasán TEN-T a oiriúnú don tírdhreach geopholaitiúil nua agus chun úsáid dhéach shibhialta agus chosanta ar fud an Aontais a fheabhsú.

Leasú 84

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 72

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(72) Chun an chomhsheasmhacht idir na treoirlínte agus *clárphleanáil* na n-ionstraimí ábhartha airgeadais atá ar fáil ar leibhéal an Aontais a uasmhéadú, ba cheart do chistiú an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair an Rialachán seo a chomhlíonadh agus ba cheart é a bheith bunaithe, go háirithe, ar Rialachán (AE) Uimh. 2021/1153 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón *gComhairle*. *Sa bhreis air sin*, ba cheart, *maidir le cistiú an ghréasáin, tosú freisin ó na hionstraimí cistithe* agus *maoinithe* a sholáthraítear faoi *reachtaíocht* Aontais *eile*, lena n-áirítear InvestEU, an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, an Beartas Comhtháthaithe, Fís Eorpach, agus ionstraimí *maoinithe* eile arna mbunú ag an mBanc Eorpach Infheistíochta. Ionas gur féidir tionscadaíl leasa choitinn a mhaoiniú, ba cheart tagairtí i Rialachán (AE) 2021/1153 do ‘ardáin ilmhódacha lóistíochta’, ‘mótarbhealaí na farraige’ agus ‘feidhmchláir theileamaitice’ a fhorléiriú, faoi seach, mar thagairtí do ‘chríochfoirt lasta ilmhódacha’, ‘Spás Muirí Eorpach’ agus ‘córais TFC le haghaidh iompair’ mar a shainmhínítear sa Rialachán seo. Chun na críche céanna, ba cheart tagairtí do ‘*chroíghréasán*’ i *Rialachán* (AE) 2021/1153 a fhorléiriú mar thagairtí *a fholáinn* ‘croíghréasán *breisithe*’ mar a shainmhínítear sa Rialachán seo.

Leasú

(72) Chun an chomhsheasmhacht idir na treoirlínte agus *clársceidealú* na n-ionstraimí ábhartha airgeadais atá ar fáil ar leibhéal an Aontais a uasmhéadú, ba cheart do chistiú an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair an Rialachán seo a chomhlíonadh agus ba cheart é a bheith bunaithe, go háirithe, ar Rialachán (AE) Uimh. 2021/1153 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón *gComhairle*²⁹. *Ina theannta sin*, ba cheart *do chistiú an ghréasáin tógáil ar ionstraimí cistiúcháin* agus *maoiniúcháin* a sholáthraítear faoi *dhlí eile de chuid an Aontais*, lena n-áirítear InvestEU, an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, an Beartas Comhtháthaithe, Fís Eorpach, *an Ciste Nuálaíochta*, agus ionstraimí *maoiniúcháin* eile arna mbunú ag an mBanc Eorpach Infheistíochta. Ionas gur féidir tionscadaíl leasa choitinn a mhaoiniú, ba cheart tagairtí i Rialachán (AE) 2021/1153 do ‘ardáin ilmhódacha lóistíochta’, ‘mótarbhealaí na farraige’ agus ‘feidhmchláir theileamaitice’ a fhorléiriú, faoi seach, mar thagairtí do ‘chríochfoirt lasta ilmhódacha’, ‘Spás Muirí Eorpach’ agus ‘córais TFC le haghaidh iompair’ mar a shainmhínítear sa Rialachán seo. Chun na críche céanna, ba cheart tagairtí do ‘*ghréasán cuimsitheach*’ i *Rialachán* (AE) 2021/1153 a fhorléiriú mar thagairtí *lena n-áirítear* ‘croíghréasán *leathnaithe*’ mar a shainmhínítear sa Rialachán seo, *mura bhfuil a chroíghréasán tugtha chun críche cheana féin ag Ballstát.*

²⁹ Rialachán (AE) 2021/1153 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 7 Iúil 2021 lena mbunaítear an tSaoráid um Chónascadh na hEorpa agus lena n-aisghairtear Rialacháin (AE) Uimh. 1316/2013 agus (AE) Uimh. 283/2014 (IO L 249, 14.7.2021, lch. 38).

²⁹ Rialachán (AE) 2021/1153 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 7 Iúil 2021 lena mbunaítear an tSaoráid um Chónascadh na hEorpa agus lena n-aisghairtear Rialacháin (AE) Uimh. 1316/2013 agus (AE) Uimh. 283/2014 (IO L 249, 14.7.2021, lch. 38).

Leasú 85

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 73 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(73 a) Is léir nach leor buiséad reatha na Saoráide um Chónascadh na hEorpa 2021-2027 (SCE II) i bhfianaise riachtanais na hearnála iompair atá ag dul i méid agus an chomhthéacs gheopholaitiúil nua chomh maith leis na ceanglais fheabhsaithe maidir le bonneagar TEN-T. Ba cheart don Choimisiún agus do na Ballstáit deiseanna nua cistiúcháin a fhiosrú agus clár uailmhianach a thiocfadh i gcomharbacht ar SCE II don CAI tar éis-2027 a phleanáil, le cistiú treisithe. Ba cheart cistiú cuí a dhéanamh ar SCE III agus ba cheart é a mhéadú go suntasach, agus ba cheart clúdach ‘iompar seachtrach’ tiomnaithe a áireamh ann chun comhar le tríú tíortha a mhéadú ó thaobh tionscadail trasteorann agus imscaradh bonneagair de.

Leasú 86

Togra le haghaidh rialacháin Aithris 73 b (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(73 b) Ba cheart buiséad méadaithe

agus acmhainní méadaithe a léiriú agus a bheith i gcomhréir leis an méadú ar inniúlachtaí agus ar róil na ngníomhaireachtaí Eorpacha ábhartha, lena n-áirítear an Ghníomhaireacht Eorpach Iarnróid.

Leasú 87

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 73 c (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(73 c) Ba cheart don Choimisiún a áirithiú go bhfuil acmhainní agus tacaíocht leordhóthanach ag na Comhordaitheoirí Eorpacha chun na cúraimí a leagtar síos dóibh sa reachtaíocht seo a chomhlíonadh: Go háirithe le raon feidhme méadaithe róil na gcomhordaitheoirí agus a bhfreagrachtaí trasteorann, ba cheart don Choimisiún buiséad agus pearsanra leordhóthanach a leithdháileadh ar na Comhordaitheoirí Eorpacha.

Leasú 88

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 74 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(74 a) Is éard atá i gceist le nóid iompair (calafoirt, aerfoirt agus nóid uirbeacha) a áirítear in Iarscríbhinn I agus in Iarscríbhinn II ná gníomhartha dlí eile de chuid an Aontais a chur i bhfeidhm. Chun deimhneacht dhlíthiúil a sholáthar agus chun pleanáil straitéiseach fhadtéarmach a chumasú, tá sé riachtanach an gréasán a choinneáil chomh cobhsaí agus is féidir agus eisiaimh a sheachaint, trína mbreisluach Eorpach don mhargadh inmheánach agus a n-ábharthacht gheostraitéiseach

maidir le cosaint an Aontais a chur san áireamh.

Leasú 89

**Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 77**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(77) Chun coinníollacha aonfhoirmeacha a áirithiú maidir **le cur** chun feidhme **an Rialacháin seo**, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún **a mhéid a bhaineann** le gníomhartha cur chun feidhme lena sonraítear leibhéil uisce **tagartha agus ceanglais íosta de réir abhantraí** (dea-stádas loingseoireachta), lena sainítear eintiteas **aonar um thógáil agus bainistíocht tionscadal** bonneagair trasteorann leasa choitinn, lena mbunaítear modheolaíocht le haghaidh na sonraí **soghluaisteachta uirbí a bheidh** le bailiú ag na Ballstáit, **le** gníomhartha cur chun feidhme le haghaidh gach plean oibre **a bhaineann leis na Conairí** Iompair Eorpacha agus **leis** an dá thosaíocht chothrománacha, le **haghaidh cur chun feidhme stráicí** sonracha den Chonair **Iompar Eorpach nó le haghaidh cur** chun feidhme **ceanglas sonrach** bonneagair iompair de chuid **na Conaire** Iompair **Eorpaí** nó na dtosaíochtaí cothrománacha. Ba cheart na cumhachtaí sin a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³².

³² Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur

Leasú

(77) Chun coinníollacha aonfhoirmeacha a áirithiú maidir **leis an Rialachán seo a chur** chun feidhme, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún **maidir** le gníomhartha cur chun feidhme lena sonraítear leibhéil **tagartha** uisce agus **íoscheanglais in aghaidh na conaire, in aghaidh na habhantraí nó in aghaidh na stráice uiscebhealaigh** (dea-stádas loingseoireachta), lena sainítear eintiteas **aonair chun tionscadail** bonneagair trasteorann leasa choitinn **a thógáil agus a bhainistiú**, lena mbunaítear modheolaíocht le haghaidh na sonraí **maidir** le **soghluaisteacht uirbeach atá** le bailiú ag na Ballstáit **agus** gníomhartha cur chun feidhme le haghaidh gach plean oibre **de chuid na gConairí** Iompair Eorpacha agus an dá thosaíocht chothrománacha, **chomh maith** le **codanna** sonracha den Chonair **Iompair Eorpach a chur** chun feidhme **nó chun ceanglais shonracha** bonneagair iompair de chuid **an Chonair** Iompair **Eorpaigh** nó na dtosaíochtaí cothrománacha **a chur chun feidhme**. Ba cheart na cumhachtaí sin a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³².

³² Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur

chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13).

chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13).

Leasú 90

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 2 – mír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

1. Tá feidhm ag an Rialachán seo maidir leis an ngréasán tras-Eorpach iompair faoi mar a **thaispeántar** é sna léarscáileanna a leagtar amach in **Iarscríbhinn I. Is éard atá sa ghréasán** tras-Eorpach iompair bonneagar iompair, lena **gcuimsítear** bonneagar chun breoslaí **ionadúla** a imscaradh, córais TCF le haghaidh an iompair **chomh maith le bearta lena gcuirtear chun cinn bainistiú éifeachtúil bonneagair den sórt sin** agus **úsáid éifeachtúil bhonneagair den sórt sin** agus **lena gceadaítear seirbhísí iompair inbhuanaitheacha** agus **éifeachtúla a bhunú agus a oibriú.**

Leasú 91

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 3 – mír 1 – pointe e

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(e) ciallaíonn ‘scrogall’ **bacainn fisiceach**, teicniúil, feidhmiúil, oibríochtúil nó riaracháin a **dtarlaíonn cliseadh** an chórais dá **thoradh**, ar **cliseadh é a mbíonn tionchar aige ar leanúnachas sreabha** fadraoin nó trasteorann;

Leasú 92

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 3 – mír 1 – pointe f

Leasú

1. Tá feidhm ag an Rialachán seo maidir leis an ngréasán tras-Eorpach iompair faoi mar a **léirítear** é sna léarscáileanna a leagtar amach in **Iarscríbhinn I. Cuimsítear leis an ngréasán** tras-Eorpach iompair bonneagar iompair, lena **n-áirítear** bonneagar chun breoslaí **malartacha** a imscaradh **agus córais TCF le haghaidh an iompair de réir Threoir 2014/94/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Threoir 2010/40/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle faoi seach.**

Leasú

(e) ciallaíonn ‘scrogall’ **bac fisiciúil**, teicniúil, feidhmiúil, oibríochtúil nó riaracháin **as a dtagann briseadh** an chórais, **plódú nó tréimhsí neamhghníomhaíochta i gceachtar den dá threo tráchta, nó bristeacha athfillteacha** ar **shreabha** fadraoin nó trasteorann;

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(f) ciallaíonn ‘nód uirbeach’ limistéar uirbeach ina bhfuil eilimintí bhonneagar iompair an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair, amhail calafoirt lena n-áirítear críochfoirt, aerfoirt, stáisiúin iarnróid, críochfoirt busanna, **ardáin** agus saoráidí **lóistíochta** agus críochfoirt lasta atá suite sa limistéar uirbeach **agus** máguaird, nasctha le heilimintí eile den bhonneagar sin agus leis an mbonneagar **don trácht** réigiúnach agus áitiúil;

Leasú 93

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 3 – mír 1 – pointe k**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(k) ciallaíonn ‘idir-inoibritheacht’ an **cumas atá ag an mbonneagar i modh iompair**, lena n-áirítear **na coinníollacha uile rialúcháin, teicneolaíochta agus oibríochta**, lena n-áirítear bonneagar digiteach i modh **iompair** nó i ndeighleog, **ligeán** do shreabha tráchta agus faisnéise sábháilte **atá** gan bhriseadh, **ar sreabha iad a bhaineann** na leibhéil feidhmíochta is gá **don bhonneagar sin nó don mhodh sin amach**;

Leasú 94

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 3 – mír 1 – pointe l**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(l) ciallaíonn ‘mol ilmhódach **paisinéirí**’ pointe nasctha idir dhá mhodh iompair le

Leasú

(f) ciallaíonn ‘nód uirbeach’ limistéar uirbeach **feidhmiúil** ina bhfuil eilimintí **de** bhonneagar iompair an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair, amhail calafoirt lena n-áirítear críochfoirt **paisinéirí**, aerfoirt, stáisiúin iarnróid, críochfoirt busanna, **bonneagar do mhodhanna gníomhacha, moil** agus saoráidí **ilmhódacha lasta, críochfoirt athluchtaithe traenach** agus críochfoirt lasta, atá suite sa limistéar uirbeach **nó** máguaird, nasctha le heilimintí eile den bhonneagar sin agus leis an mbonneagar **do thrácht** réigiúnach agus áitiúil **agus uirbeach paisinéirí agus lasta**;

Leasú

(k) ciallaíonn ‘idir-inoibritheacht’ **cumas** an **bhonneagair**, lena n-áirítear **dálaí rialála, teicniúla, riaracháin agus oibríochtúla** uile **an bhonneagair**, lena n-áirítear bonneagar digiteach i modh nó i ndeighleog **iompair, agus idir modhanna éagsúla, chun lamháil** do shreabha tráchta agus faisnéise **atá** sábháilte **agus** gan bhriseadh **a cheadú lena mbaintear amach** na leibhéil feidhmíochta is gá **le haghaidh an mhodha nó na deighleoige bonneagair sin**;

Leasú

(l) ciallaíonn ‘mol **paisinéirí** ilmhódach’ pointe nasctha idir dhá mhodh iompair **ar a**

haghaidh paisinéirí *ar a laghad*, ina n-áirithítear faisnéis taistil, rochtain ar iompar poiblí agus aistrithe idir modhanna, lena n-áirítear stáisiún Pháirceála agus Taistil agus modhanna gníomhacha, agus a fheidhmíonn mar chomhéadan *idir* nóid uirbeacha agus gréasáin iompair *níos faide*;

Leasú 95

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 3 – mír 1 – pointe m

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(m) ciallaíonn ‘críochfort lasta ilmhódach’ struchtúr atá feistithe chun trasloingsiú idir dhá mhodh iompair ar a laghad nó idir dhá chóras dhifriúla iarnróid, agus chun *lasta* a stóráil go sealadach, amhail críochfoirt i gcalafoirt intíre nó mhuirí, in aerfoirt *maille* le críochfoirt iarnróid, lena n-áirítear ardáin lóistíochta ilmhódaí dá dtagraítear i Rialachán (AE) 2021/1153;

Leasú 96

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 3 – mír 1 – pointe n

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(n) ciallaíonn ‘ardán lóistíochta’ *limistéar atá nasctha go díreach le bonneagar iompair an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair lena n-áirítear críochfort lasta amháin ar a laghad, agus lena féidir gníomhaíochtaí lóistíochta a dhéanamh*;

Leasú 97

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 3 – mír 1 – pointe p

laghad le haghaidh paisinéirí, ina n-áirithítear faisnéis taistil, rochtain ar iompar poiblí agus aistrithe idir modhanna, lena n-áirítear stáisiún Pháirceála agus Taistil agus modhanna gníomhacha, agus a fheidhmíonn mar chomhéadan *laistigh de* nóid uirbeacha agus gréasáin iompair *fad-achair agus eatarthu*;

Leasú

(m) ciallaíonn ‘críochfort lasta ilmhódach’ struchtúr atá feistithe chun trasloingsiú *a chur i gcrích* idir dhá mhodh iompair ar a laghad nó idir dhá chóras dhifriúla iarnróid *nó báirse*, agus chun *lastas* a stóráil go sealadach, amhail críochfoirt i gcalafoirt intíre nó mhuirí, in aerfoirt *mar aon* le críochfoirt iarnróid, lena n-áirítear ardáin lóistíochta ilmhódaí dá dtagraítear i Rialachán (AE) 2021/1153;

Leasú

scriosta

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(p) ciallaíonn ‘modhanna gníomhacha’ daoine nó earraí a iompar, trí mhodhanna gan inneall, bunaithe ar ghníomhaíocht choirp an duine;

Leasú 98

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 3 – mír 1 – pointe q**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(q) ciallaíonn ‘córais TFC **le haghaidh iompair**’ córais agus feidhmchláir **theicneolaíochta** faisnéise agus cumarsáide a úsáideann teicneolaíochtaí **faisnéise, cumarsáide**, loingseoireachta nó suite/logánaithe, lena n-áirítear na sonraí agus an fhaisnéis a phróiseáil, a stóráil agus a mhalartú **is gá** chun bonneagar, soghluaisteacht agus trácht **a bhainistiú go héifeachtach** ar an ngréasán tras-Eorpach iompair, faisnéis ábhartha a thuairisciú do na húdaráis agus seirbhísí breisluacha a sholáthar do shaoránaigh, do **lastóirí** agus d’oibreoirí, lena n-áirítear córais chun an gréasán a úsáid **go hathléimneach, go slán sábháilte**, fóna ó thaobh an chomhshaoil de agus éifeachtúil ó thaobh **toillte** de. Áirítear orthu sin córais, teicneolaíochtaí agus seirbhísí dá dtagraítear i bpointí (r) go (x) agus féadfar a áireamh orthu freisin feistí ar bord a bhfuil comhpháirteanna comhfhreagracha bonneagair acu;

Leasú 99

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 3 – mír 1 – pointe v**

Leasú

(p) ciallaíonn ‘modhanna gníomhacha’ daoine nó earraí a iompar, trí mhodhanna gan inneall, bunaithe ar ghníomhaíocht choirp an duine **nó trí mheascán de mhótar leictreach agus cumhacht an duine**;

Leasú

(q) Ciallaíonn ‘córais TFC **don iompar**’ córais agus feidhmchláir **teicneolaíochta** faisnéise agus cumarsáide a úsáideann **faisnéis, cumarsáid**, teicneolaíochtaí loingseoireachta nó suite/logánaithe, **lena n-áirítear teicneolaíochtaí spásbhunaithe**, lena n-áirítear na sonraí agus an fhaisnéis **is gá** a phróiseáil, a stóráil agus a mhalartú chun bonneagar, soghluaisteacht agus trácht ar an ngréasán tras-Eorpach iompair **a bhainistiú go héifeachtach, chun** faisnéis ábhartha a thuairisciú do na húdaráis agus **chun** seirbhísí breisluacha a sholáthar do shaoránaigh, do **sheoltóirí** agus d’oibreoirí, lena n-áirítear córais chun an gréasán a úsáid **ar bhealach athléimneach, sábháilte**, slán, fóna ó thaobh an chomhshaoil de agus éifeachtúil ó thaobh **acmhainneachta** de. Áirítear orthu sin córais, teicneolaíochtaí agus seirbhísí dá dtagraítear i bpointí (r) go (x) agus féadfar a áireamh orthu freisin feistí ar bord a bhfuil comhpháirteanna comhfhreagracha bonneagair acu;

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(v) ciallaíonn ‘**Córas Bainistíochta Aerthráchta / Seirbhísí Aerloingseoireachta’ (Córas BAT/SAL) córais agus comhdhamhnaí a úsáidtear chun bainistiú aerthráchta nó seirbhísí aerloingseoireachta, nó iad araon, a sholáthar;**

Leasú 100

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 3 – mír 1 – pointe w**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(w) ciallaíonn ‘**an Córas Eorpach um Bainistiú Tráchta Iarnróid’ (ERTMS) an córas a shainmhínítear in Iarscríbhinn, pointe 2.2, a ghabhann le Rialachán (AE) 2016/919 ón gCoimisiún**³⁸;

³⁸ Rialachán (AE) Uimh. 2016/2014 ón gCoimisiún an 27 Bealtaine 2016 maidir leis na sonraíochtaí teicniúla le haghaidh idir-inoibritheacht a bhaineann le fochóras ‘um rialú agus ceannas agus um chomharthaíocht’ an chóras iarnróid an Aontais Eorpaigh (IO L 158, 15.6.2014, lch. 1).

Leasú 101

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 3 – mír 1 – pointe x**

Leasú

(v) ciallaíonn ‘**Bainistíocht Aerthráchta (ATM)’ comhiomlánú na bhfeidhmeanna agus seirbhísí aerbheirthe, talamhbhunaithe agus spásbhunaithe (seirbhísí aerthráchta, bainistiú aerspáis agus bainistíocht na sreibe aerthráchta) a bhfuil gá leis chun gluaiseacht shábháilte agus éifeachtúil aerárthach a áirithiú le linn chéimeanna uile na n-oibríochtaí;**

Leasú

(w) ciallaíonn ‘**Córas Eorpach um Bainistiú Tráchta Iarnróid’ (ERTMS) an córas a shainítear i bpointe 2.2 den Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán (AE) 2016/919³⁸ ón gCoimisiún, agus i gcomhthéacs spriocdhátaí cur chun feidhme, tagraíonn sé don dá chuid den ERTMS atá ann cheana: ETCS agus GSM-R/GPRS/FRMCS;**

³⁸ Rialachán (AE) Uimh. 2016/2014 ón gCoimisiún an 27 Bealtaine 2016 maidir leis na sonraíochtaí teicniúla le haghaidh idir-inoibritheacht a bhaineann le fochóras ‘um rialú agus ceannas agus um chomharthaíocht’ an chóras iarnróid an Aontais Eorpaigh (IO L 158, 15.6.2014, lch. 1).

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(x) ciallaíonn ‘ERTMS atá bunaithe ar raidió’ **ERTMS** ar leibhéal 2 nó ar leibhéal 3 a úsáideann raidió chun **údaráis a dhul chuig an** traein de bhun Rialachán (AE) **2016/919 ón gCoimisiún**³⁹;

³⁹ Rialachán (AE) Uimh. 2016/2014 ón gCoimisiún an 27 Bealtaine 2016 maidir leis na sonraíochtaí teicniúla le haghaidh idir-inoibritheacht a bhaineann le ‘fochórais um rialú agus ceannas agus um chomharthaíocht’ an chórais iarnróid san Aontas Eorpach (IO L 158, 12.12.2014, lch. 1).

Leasú 102

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 3 – mír 1 – pointe y a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(x) ciallaíonn ‘ERTMS atá bunaithe ar raidió’ **an feidhmchlár ETCS** ar leibhéal 2 nó ar leibhéal 3 **maidir leis an gcóras rialaithe traenach atá bunaithe ar raidió ar féidir é a úsáid le córas aicme B nó gan é agus le comharthaí taobh riain nó gan iad agus a úsáideann raidió (GSM-R/GPRS/FRMCS) chun gach malartú sonraí a bhaineann le sábháilteacht agus neamhshábháilteacht idir rian agus traein a chur ar aghaidh** de bhun Rialachán (AE) **2016/919**³⁹ **ón gCoimisiún**;

³⁹ Rialachán (AE) Uimh. 2016/2014 ón gCoimisiún an 27 Bealtaine 2016 maidir leis na sonraíochtaí teicniúla le haghaidh idir-inoibritheacht a bhaineann le ‘fochórais um rialú agus ceannas agus um chomharthaíocht’ an chórais iarnróid san Aontas Eorpach (IO L 158, 12.12.2014, lch. 1).

Leasú

(ya) ciallaíonn ‘abhainn shaorsruthach’ **abhainn a thacaíonn le nascacht uisce, dríodair, cothaitheach, ábhair agus orgánach laistigh den chóras abhann agus leis na tírdhreacha máguaird, i ngach ceann de na ceithre thoise seo a leanas: fadachar (an nascacht idir taobh thuas agus taobh thíos na habhann); cliathánach (an nascacht leis an tuilemhá agus leis na limistéir bhruachánacha); ingearach (an nascacht le screamhuisce agus leis an atmaisféar); agus séasúrach (an nascacht atá bunaithe ar shéasúracht floscaí)**;

Leasú 103

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 1 – mír 1 – pointe z

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(z) ciallaíonn ‘calafort muirí’ limistéar talún agus uisce atá comhdhéanta de bhonneagar agus de threalamh den chineál sin a cheadaíonn, go príomha, glacadh le soithí **uisce-iompartha**, iad a luchtú agus a dhíluchtú, earraí a stóráil, na hearraí sin a ghlacadh agus a sheachadadh agus paisinéirí, criú agus daoine eile a bhordáil agus a dhíbhordáil agus aon bhonneagar eile atá riachtanach d’oibreoirí iompair laistigh de limistéar an chalafoirt;

Leasú 104

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 3 – mír 1 – pointe a

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(aa) ciallaíonn ‘loingseoireacht ghearrthuais’ gluaiseacht lastais agus paisinéirí ar **an bhfarraige** idir calafoirt atá suite in uiscí geografacha Ballstát nó idir calafort atá suite in uiscí **Ballstát** agus calafort atá suite in uiscí tríú tír **chomharsanachta** a bhfuil **imeallbhord** aici ar **uiscí teorann na bhfarraigí iata de chuid an Aontais**;

Leasú 105

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 3 – mír 1 – pointe aj

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(aj) ciallaíonn ‘cothabháil’ gníomhaíochtaí nach mór a dhéanamh go rialta, go tréimhsiúil **nó i gcásanna éigeandála chun a bheith in ann úsáid a**

Leasú

(z) ciallaíonn ‘calafort muirí’ limistéar talún agus uisce atá comhdhéanta de bhonneagar agus de threalamh den chineál sin a cheadaíonn, go príomha, glacadh le soithí **muirghabhála**, iad a luchtú agus a dhíluchtú, earraí a stóráil, na hearraí sin a ghlacadh agus a sheachadadh agus paisinéirí, criú agus daoine eile a bhordáil agus a dhíbhordáil agus aon bhonneagar eile atá riachtanach d’oibreoirí iompair laistigh de limistéar an chalafoirt;

Leasú

(aa) ciallaíonn ‘loingseoireacht ghearrthuais’ gluaiseacht lastais agus paisinéirí ar **muir** idir calafoirt atá suite in uiscí geografacha **i mBallstát amháin nó i roinnt** Ballstát nó idir calafort atá suite in uiscí **na mBallstát** agus calafort atá suite in uiscí tríú tír **comharsanachta** a bhfuil **cósta** aici ar **na farraigí atá ar theorainn le huiscí Ballstáit amháin nó níos mó**;

Leasú

(aj) ciallaíonn ‘cothabháil’ gníomhaíochtaí **agus oibreacha** nach mór a dhéanamh go rialta **nó** go tréimhsiúil **agus é mar aidhm leis riocht agus cumas an**

bhaint as an tsócmhainn le linn a saolré seirbhíse ionchasach leis an leibhéal céanna seirbhíse agus sábháilteachta, i gcomhréir leis an Rialachán seo;

bhonneagair atá ann cheana a chothabháil le linn a shaolré chun ardleibhéal seirbhísí agus sábháilteachta a áirithiú, i gcomhréir leis an Rialachán seo;

Leasú 106

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 3 – mír 1 – pointe an a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(an a) ciallaíonn ‘cinneadh údarúcháin tionscadail’ an cinneadh nó sraith cinntí, a d’fhéadfadh a bheith de chineál riaracháin, a ghlacann údarás nó údaráis Ballstáit go comhuaineach nó i ndiaidh a chéile, gan údaráis achomhairc riaracháin agus bhreithiúnacha a áireamh, faoi chóras dlí náisiúnta agus faoi dhlí riaracháin náisiúnta lena gcinntear cibé atá tionscnóir tionscadail i dteideal an tionscadal ar an limistéar geografach lena mbaineann ar an ngréasán tras-Eorpach iompair a chur chun feidhme nó nach bhfuil, gan dochar d’aon chinneadh arna dhéanamh i gcomhthéacs nós imeachta achomhairc riaracháin nó bhreithiúnaigh i gcomhréir le Treoir (AE) 2021/1187 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (‘Treoir TEN-T Cliste’);

Leasú 107

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 3 – mír 1 – pointe an b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(an b) ciallaíonn ‘údarás ainmnithe’ an t-údarás arb é pointe teagmhála an tionscnóra tionscadail é agus a éascaíonn próiseáil éifeachtúil agus struchtúrtha nósanna imeachta um dheonú ceadanna i gcomhréir le Treoir (AE) 2021/1187 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón

gComhairle (“Treoir TEN-T Cliste”);

Leasú 108

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 3 – mír 1 – pointe an c (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(an c) ciallaíonn ‘bonneagar criticiúil’ sócmhainn, córas nó cuid de chóras a úsáidtear chun críoch iompair agus atá suite i mBallstát amháin nó níos mó atá fíor-riachtanach chun feidhmeanna sochaíocha ríthábhachtacha, sláinte, sábháilteacht, slándáil, cosanta leas eacnamaíoch nó sóisialta na ndaoine a chothabháil, agus a mbeidh tionchar suntasach ag a bhriseadh nó a scriosadh i mBallstát mar thoradh ar an mainneachtain na feidhmeanna sin a chothabháil;

Leasú 109

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 3 – mír 1 – pointe an d (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(an d) ciallaíonn ‘EuroVelo’ líonra Eorpach na mbealaí rothaíochta fadraoin a thrasnaíonn agus a nascann mór-roinn na hEorpa, lena n-áirítear an 17 mbealach EuroVelo sa ghréasán;

Leasú 110

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 3 – mír 1 – pointe an e (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(an e) ciallaíonn ‘innéacs nascachta gréasáin’ innéacs lena léirítear an leibhéal comhtháthaithe a bhaintear

amach trí úsáid a bhaint as seirbhísí ar gach gréasán iompair agus lena léirítear a n-acmhainneacht, atá comhdhéanta d'innéacsanna ualaithe nascachta do na príomhmhodhanna iompair lena saináithnítear comhsheasmhacht, cáilíocht, rochtain neamh-idirdhealaitheach do gach rannpháirtí sa mhargadh, éagsúlacht na tairisceana chomh maith leis na féidearthachtaí idirmhódúlachta idir modhanna iompair.

Leasú 111

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 3 – mír 1 – pointe an f (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(an f)ciallaíonn ‘moill shuntasach’ tionscadail, caighdeáin oibríochtúla agus theicniúla ar an ngréasán, lárnach, fairsing agus cuimsitheach a bhfuil moill níos mó ná dhá bhliain orthu i ndáil leis na spriocdhátaí cur chun feidhme a leagtar síos sa Rialachán seo, agus sna gníomhartha cur chun feidhme dá bhforáiltear ann;

Leasú 112

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 4 – mír 2 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

2. Leis an ngréasán tras-Eorpach iompair, neartófar comhtháthú sóisialta, eacnamaíoch agus críochach an Aontais agus cuirfear le cruthú limistéir Eorpaigh iompair aonair a bheidh inbhuanaithe, éifeachtúil agus athléimneach, agus a mhéadóidh na sochair dá úsáideoirí agus a thacóidh le fás uileghabhálach. Léireoidh sé breisluach Eorpach trí chur leis na cuspóirí a leagtar síos sna ceithre chatagóir

2. Leis an ngréasán tras-Eorpach iompair, neartófar comhtháthú sóisialta, eacnamaíoch agus críochach an Aontais agus cuirfear le cruthú limistéir Eorpaigh iompair aonair a bheidh **iomaíoch**, inbhuanaithe, éifeachtúil agus athléimneach, agus a mhéadóidh na sochair dá úsáideoirí agus a thacóidh le fás uileghabhálach. Léireoidh sé breisluach Eorpach trí chur leis na cuspóirí a leagtar

seo a leanas:

Leasú 113

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 4 – mír 2 – pointe a – pointe i

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(i) soghluaisteacht astaíochtaí nialasacha a chur chun cinn i gcomhréir le spriocanna ábhartha an Aontais maidir le laghdú CO₂;

Leasú 114

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 4 – mír 2 – pointe a – pointe ii

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(ii) úsáid níos fearr modhanna iompair níos inbhuanaithe a chumasú, lena n-áirítear trí ghréasán paisinéirí *iarnróid* fad-achair *a fhorbairt a thuilleadh* ar ardluas agus *gréasán* lasta iarnróid idir-inoibritheach go hiomlán, gréasán iontaofa loingseoireachta intíre agus gearrthuais muiriompair ar fud an Aontais;

Leasú 115

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 4 – mír 2 – pointe a – pointe iv

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(iv) *costais sheachtracha* a laghdú, lena n-áirítear na costais sin a bhaineann leis an gcomhshaol, leis an tsláinte, le plódú agus le tionóiscí;

síos sna ceithre chatagóir seo a leanas:

Leasú

(i) soghluaisteacht astaíochtaí nialasacha *agus ísle* a chur chun cinn i gcomhréir le spriocanna ábhartha an Aontais maidir le laghdú *ar* CO₂;

Leasú

(ii) úsáid níos fearr modhanna iompair níos inbhuanaithe a chumasú, lena n-áirítear trí *fhorbairt bhreise a dhéanamh ar* ghréasán *iarnróid* paisinéirí fad-achair *atá idir-inoibritheach go hiomlán agus ar* ardluas agus *ar ghréasán* lasta iarnróid idir-inoibritheach go hiomlán, gréasán iontaofa loingseoireachta intíre agus gearrthuais muiriompair *do phaisinéirí agus le haghaidh lasta* ar fud an Aontais;

Leasú

(iv) *seachtrachtaí diúltacha* a laghdú, lena n-áirítear na costais sin a bhaineann leis an gcomhshaol, leis an *aeráid, leis an* tsláinte, le plódú agus le tionóiscí;

Leasú 116

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 4 – mír 2 – pointe a – pointe v a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(v a) rannchuidiú le teicneolaíochtaí dícharbónaithe a imscaradh, lena n-áirítear trí bhonneagar breoslaí malartacha, agus sineirgí a bharrfheabhsú le Rialachán (AE) 2022/869 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle^{1a};

^{1a} Rialachán (AE) 2022/869 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Bealtaine 2022 maidir le treoirlínte le haghaidh bonneagar tras-Eorpach fuinnimh, lena leasaítear Rialacháin (CE) Uimh. 715/2009, (AE) 2019/942 agus (AE) 2019/943 agus Treoracha 2009/73/CE agus (AE) 2019/944, agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 347/2013 (IO L 152, 3.6.2022, lch. 45).

Leasú 117

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 4 – mír 2 – pointe a – pointe v b (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(v b) bonneagar modhanna gníomhacha a chur chun cinn;

Leasú 118

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 4 – mír 2 – pointe b – pointe i

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(i) inrochtaineacht agus nascacht gach réigiúin den Aontas, *lena n-áirítear*

(i) inrochtaineacht agus nascacht gach réigiúin den Aontas, *aird ar leith á*

réigiúin atá forimeallach agus réigiúin eile atá iargúlta, oileánach, cúlánta agus sléibhtiúil, chomh maith le limistéir inar tearc an daonra;

tabhairt ar na réigiúin atá forimeallach agus réigiúin eile atá iargúlta, oileánach, cúlánta agus sléibhtiúil, chomh maith le limistéir inar tearc an daonra;

Leasú 119

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 4 – mír 2 – pointe b – pointe ii

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(ii) na bearnaí atá i gcáilíocht bhonneagair *idir* na Ballstáit *a laghdú*;

Leasú

(ii) na bearnaí atá i gcáilíocht bhonneagair *a laghdú agus acmhainneacht an ghréasáin a mhéadú ag an am céanna, laistigh de* na Ballstáit *agus eatarthu*;

Leasú 120

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 4 – mír 2 – pointe b – pointe iii

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(iii) comhordú éifeachtúil agus idirnasca idir bonneagar iompair le haghaidh *trácht*a fadraoin ar thaobh amháin, agus le haghaidh *trácht réigiúnaigh* agus áitiúil *agus seirbhís iompair i nóid uirbeacha* ar an taobh eile, i *gcás trácht paisinéirí agus lasta araon*;

Leasú

(iii) *i gcás trácht paisinéirí agus lasta araon*, comhordú éifeachtúil agus idirnasca idir bonneagar iompair le haghaidh *trácht* fadraoin ar thaobh amháin, agus le haghaidh *trácht réigiúnach* agus áitiúil ar an taobh eile *chun seirbhísí iompair a fheabhsú, lena n-áirítear i nóid uirbeacha*;

Leasú 121

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 4 – mír 2 – pointe b – pointe iv a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(iv a) *córais dhigiteacha idir-inoibritheacha Eorpacha chun na gréasáin modhanna iompair uile a bhainistiú*;

Leasú 122

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 4 – mír 2 – pointe b – pointe iv b (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(iv b) treoiruimhir na comhcheangailte gréasáin a mhéadú;

Leasú 123

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 4 – mír 2 – pointe c – pointe i

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(i) *dheireadh* a chur le *bonneagar scrogall* agus an bhearna a líonadh idir na naisc atá in easnamh, laistigh de na bonneagair iompair agus ag pointí ceangail eatarthu *sin araon*, laistigh de chríocha na mBallstát agus *atarthu*;

(i) *deireadh* a chur le *scrogaill bhonneagair* agus an bhearna a líonadh idir na naisc atá in easnamh, laistigh de na bonneagair iompair agus ag pointí ceangail eatarthu, laistigh de chríocha na mBallstát agus *idir na Ballstáit, agus nascadh, i gcás inarb iomchuí, le tríú tíortha comharsanachta*;

Leasú 124

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 4 – mír 2 – pointe c – pointe iii

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(iii) idir-inoibritheacht *na ngréasán* iompair náisiúnta, réigiúnach agus áitiúil;

(iii) idir-inoibritheacht *gréasán* iompair *Eorpach*, náisiúnta, réigiúnach agus áitiúil *trí rialacha agus caighdeáin chomhchoiteanna theicniúla agus oibríochtúla Eorpacha, ceanglais maidir le trealamh teicniúil, deimhniúchán foirne, lena n-áirítear teanga aonair uile-Aontais a úsáid le haghaidh iompar iarnróid trasteorann*;

Leasú 125

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 4 – mír 2 – pointe c – pointe vii a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

**(vii a) leas iomlán a bhaint as
toilleadh an ghréasáin iarnróid;**

Leasú 126

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 4 – mír 2 – pointe c – pointe vii b (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

**(vii b) cláir chothabhála leanúnacha
agus éifeachtúla;**

Leasú 127

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 4 – mír 2 – pointe c – pointe vii c (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

**(vii c) comhordú níos fearr ar oibreacha
bonneagair idir na Ballstáit do
thionscadail trasteorann;**

Leasú 128

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 4 – mír 2 – pointe c – pointe vii d (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

**(vii d) deireadh a chur le háiteanna
ina bhfuil scrogaill, go háirithe i gcás
naisc trasteorann;**

Leasú 129

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 4 – mír 2 – pointe d – pointe i

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(i) inrochtaineacht úsáideoirí a áirithiú do riachtanais soghluaisteachta agus iompair na n-úsáideoirí agus na riachtanais sin a chomhlíonadh, agus riachtanais daoine i gcásanna leochaileachta á gcur san áireamh go háirithe, lena n-áirítear daoine faoi mhíchumas nó daoine a bhfuil a soghluaisteacht laghdaithe agus daoine a chónaíonn i réigiúin iargúlta, lena n-áirítear na réigiúin agus na hoileáin is forimeallaí;

Leasú

(i) inrochtaineacht úsáideoirí a áirithiú do riachtanais soghluaisteachta agus iompair na n-úsáideoirí agus na riachtanais sin a chomhlíonadh, agus riachtanais daoine i gcásanna leochaileachta á gcur san áireamh go háirithe, lena n-áirítear daoine faoi mhíchumas nó daoine a bhfuil a soghluaisteacht laghdaithe agus daoine a chónaíonn i réigiúin iargúlta, lena n-áirítear na réigiúin agus na hoileáin is forimeallaí, ***agus i limistéir thuaithe agus i limistéir inar tearc an daonra, agus, ar an gcaoi sin, bochtaineacht soghluaisteachta a chosc agus a mhaolú;***

Leasú 130

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 4 – mír 2 – pointe d – pointe ii

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(ii) ***chaighdeáin*** atá slán, sábháilte agus ar ardcháilíocht a áirithiú ***d'***iompar paisinéirí agus lasta araon, ***lena n-áirítear cáilíocht seirbhísí do na húsáideoirí;***

Leasú

(ii) ***caighdeáin*** atá slán, sábháilte agus ar ardcháilíocht a áirithiú, ***lena n-áirítear cáilíocht na seirbhísí do na húsáideoirí, i gcás iompar paisinéirí agus lasta araon, chomh maith le dálaí maíthe oibre d'oibrithe;***

Leasú 131

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 4 – mír 2 – pointe d – pointe v

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(v) stóinseacht an bhonneagair a áirithiú, go háirithe maidir le ***strúicí*** trasteorann;

Leasú

(v) stóinseacht an bhonneagair a áirithiú, go háirithe maidir le ***scrogaill*** trasteorann ***agus bonneagar criticiúil;***

Leasú 132

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 4 – mír 2 – pointe d – pointe vi a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(vi a) a áirithiú, i gcás inarb ábhartha, go ndéanfar codanna den ghréasán tras-Eorpach iompair a oiriúnú le haghaidh dé-úsáid an bhonneagair chun aghaidh a thabhairt ar riachtanais shibhialtacha agus chosanta araon, agus aird ar leith á tabhairt ar phríomhbhealaí a bhfuil tábhacht gheostraitéiseach ag baint leo don Aontas;

Leasú 133

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 4 – mír 2 – pointe d – pointe vi b (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(vi b) tacú le soghluaisteacht rianúil san Aontas trí chomhchaighdeáin theicniúla agus oibríochtúla an bhonneagair a chur chun feidhme agus a fhorfheidhmiú go docht;

Leasú 134

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 4 – mír 2 – pointe d – pointe vi c (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(vi c) córais choiteanna dhigiteacha agus idir-inoibritheacha Eorpacha a áirithiú le haghaidh faisnéis do phaisinéirí agus ticéadú agus iompar lasta a chomhordú;

Leasú 135

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 4 – mír 2 – pointe d – pointe vi d (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(vi d) soláthar na sonraí is gá chun líonraí a bhainistiú go digiteach a áirithiú;

Leasú 136

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 4 – mír 2 – pointe d – pointe vi e (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(vi e) cothabháil leormhaith a áirithiú lena n-áiritheofar cáilíocht an bhonneagair iompair, agus lena n-uasmhéadófar an luach saolré ar airgead a infheistítear sa bhonneagar;

Leasú 137

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 5 – teideal**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Gréasán atá tíosach ar acmhainní agus cosaint an chomhshaoil

Gréasán ***athléimneach*** atá tíosach ar acmhainní agus cosaint an chomhshaoil

Leasú 138

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 5 – mír 1 – pointe a a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(a a) comhrialacha Eorpacha a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm chun comhthionscadail a chur chun feidhme, go háirithe i gcodanna trasteorann;

Leasú 139

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 5 – mír 1 – pointe b**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(b) comhtháthú agus idirnascadh bonneagair a bharrfheabhsú;

Leasú

(b) comhtháthú agus idirnascadh bonneagair a bharrfheabhsú **chun ilmhódúlacht a chothú**;

Leasú 140

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 5 – mír 1 – pointe f**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(f) **sineirgí** a d'fhéadfadh a bheith ann le gréasáin eile a chur san áireamh, go háirithe na gréasáin thras-Eorpacha fuinnimh nó teileachumarsáide;

Leasú

(f) a d'fhéadfadh a bheith ann le gréasáin eile a chur san áireamh, **lena n-áirítear modhanna gníomhacha**, go háirithe na gréasáin thras-Eorpacha fuinnimh nó teileachumarsáide **lena n-áirítear an eangach leictreach iomlán chun comhsheasmhacht a áirithiú idir pleanáil bonneagair athluchtaithe agus pleanáil eangaí faoi seach; sineirgí le líonra nó líonra EuroVelo a shaináithnítear i gCeanglais Mhíleata an Aontais Eorpaigh maidir leis an tSoghluaisteacht Mhíleata**;

Leasú 141

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 5 – mír 1 – pointe g**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(g) bonneagar glas, inbhuanaithe agus athléimneach ó thaobh **aeráide** de a fhorbairt a bheidh deartha chun an tionchar diúltach ar shláinte na saoránach atá ina gcónaí timpeall an ghréasáin, ar an gcomhshaol agus ar dhíghrádú **na n-éiceachóras a íoslaghdú**;

Leasú

(g) bonneagar glas, inbhuanaithe agus athléimneach ó thaobh **na haeráide** de a fhorbairt, **lena n-áirítear bonneagar atá tionsnaithe do mhodhanna gníomhacha**, a bheidh deartha chun an tionchar diúltach ar shláinte na saoránach atá ina gcónaí timpeall an ghréasáin, ar an gcomhshaol, **ar thruailliú aeir agus torainn, agus** ar dhíghrádú **éiceachóras**;

Leasú 142

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 5 – mír 1 – pointe h

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(h) aird iomchuí a thabhairt ar athléimneacht an ghréasáin iompar agus a **bhonneagar** maidir le haeráid atá ag athrú chomh maith le guaiseacha nádúrtha nó tubaistí de dhéantús an duine, chomh maith le suaitheadh a chuirfear ar bun d'aonturas, d'fhonn aghaidh a thabhairt ar na dúshláin sin;

Leasú 143

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 5 – mír 3

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

3. Cuirfear measúnú comhshaoil ar phleananna agus ar thionscadail i gcrích i gcomhréir le Treoir 92/43/CEE⁴⁹ ón gComhairle, Treoracha 2000/60/CE⁵⁰, 2001/42/CE⁵¹, 2002/49/CE⁵², 2009/147/CE⁵³ agus 2011/92/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵⁴. I gcás na dtionscadal leasa choitinn nach bhfuil an measúnú comhshaoil déanta ina leith fós ar dháta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo, ba cheart a áireamh ann freisin measúnú ar chomhlíonadh an phrionsabail 'gan dochar suntasach a dhéanamh'.

⁴⁹ Treoir 92/43/CEE ón gComhairle an 21 Bealtaine 1992 maidir le gnáthóga nádúrtha agus fána agus flóra fiáine a chaomhnú (IO L 206, 22.7.1992, lch. 7).

Leasú

(h) aird iomchuí a thabhairt ar athléimneacht an ghréasáin iompar agus a **bhonneagair chriticiúil** maidir le haeráid atá ag athrú chomh maith le guaiseacha nádúrtha, **athruithe geopholaitiúla** nó tubaistí de dhéantús an duine, chomh maith le suaitheadh a chuirfear ar bun d'aonturas, **lena n-áirítear ag daoine nádúrtha nó gnóthais ó thríú tíortha**, d'fhonn aghaidh a thabhairt ar na dúshláin sin; **tabharfar aird ar leith ar bhonneagar criticiúil, chun soláthar a áirithiú i dtráth an tsuaite;**

Leasú

3. Cuirfear measúnú comhshaoil ar phleananna agus ar thionscadail i gcrích i gcomhréir le Treoir 92/43/CEE⁴⁹ ón gComhairle, Treoracha 2000/60/CE⁵⁰, 2001/42/CE⁵¹, 2002/49/CE⁵², 2009/147/CE⁵³ agus 2011/92/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵⁴. I gcás na dtionscadal leasa choitinn nach bhfuil an measúnú comhshaoil déanta ina leith fós ar dháta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo, ba cheart a áireamh ann freisin measúnú ar chomhlíonadh an phrionsabail 'gan dochar suntasach a dhéanamh'. **Déanfar na measúnuithe comhshaoil sin i ndlúth-chomhlíonadh an tráthchláir uasta a leagtar síos i dTreoir TEN-T Cliste.**

⁴⁹ Treoir 92/43/CEE ón gComhairle an 21 Bealtaine 1992 maidir le gnáthóga nádúrtha agus fána agus flóra fiáine a chaomhnú (IO L 206, 22.7.1992, lch. 7).

⁵⁰ Treoir 2000/60/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Deireadh Fómhair 2000 lena mbunaítear creat do ghníomhaíocht Chomhphobail i réimse an bheartais uisce (IO L 327, 22.12.2000, lch. 1).

⁵¹ Treoir 2001/42/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Meitheamh 2001 maidir le héifeachtaí pleananna agus clár áirithe ar an gcomhshaol a mheasúnú (IO L 197, 21.7.2001, lch. 30).

⁵² Treoir 2002/49/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Meitheamh 2002 maidir le torann timpeallachta a mheasúnú agus a bhainistiú (IO L 189, 18.7.2002, lch. 12).

⁵³ Treoir 2009/147/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Samhain 2009 maidir le héin fhiáine a chaomhnú (IO L 20, 26.1.2010, lch. 7).

⁵⁴ Treoir 2011/92/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle na 13 Nollaig 2011 maidir le measúnú a dhéanamh ar na héifeachtaí atá ag tionscadail phoiblí agus phríobháideacha áirithe i ndáil leis an gcomhshaol (IO L 26, 28.1.2012, lch. 1).

⁵⁰ Treoir 2000/60/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Deireadh Fómhair 2000 lena mbunaítear creat do ghníomhaíocht Chomhphobail i réimse an bheartais uisce (IO L 327, 22.12.2000, lch. 1).

⁵¹ Treoir 2001/42/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Meitheamh 2001 maidir le héifeachtaí pleananna agus clár áirithe ar an gcomhshaol a mheasúnú (IO L 197, 21.7.2001, lch. 30).

⁵² Treoir 2002/49/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Meitheamh 2002 maidir le torann timpeallachta a mheasúnú agus a bhainistiú (IO L 189, 18.7.2002, lch. 12).

⁵³ Treoir 2009/147/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Samhain 2009 maidir le héin fhiáine a chaomhnú (IO L 20, 26.1.2010, lch. 7).

⁵⁴ Treoir 2011/92/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle na 13 Nollaig 2011 maidir le measúnú a dhéanamh ar na héifeachtaí atá ag tionscadail phoiblí agus phríobháideacha áirithe i ndáil leis an gcomhshaol (IO L 26, 28.1.2012, lch. 1).

Leasú 144

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 6 – mír 3

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

3. Is é a bheidh sa chroíghréasán breisithe na codanna sin den ghréasán tras-Eorpach iompair a **fhorbófar** mar ábhar tosaíochta chun na cuspóirí a bhaint amach d’fhonn an gréasán tras-Eorpach iompair a fhorbairt.

Leasú

3. Is é a bheidh sa chroíghréasán breisithe na codanna sin den ghréasán tras-Eorpach iompair a **fhorbóidh na Ballstáit** mar ábhar tosaíochta chun na cuspóirí a bhaint amach d’fhonn an gréasán tras-Eorpach iompair a fhorbairt. **Chun na spriocdhátaí uile a chomhlíonadh, áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh tosaíocht ag tabhairt chun críche an chroíghréasáin thar chur i gcrích na gcroíghréasán agus na ngréasán**

Leasú 145

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 8 – mír 2 – fomhír 1 (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Arna iarraidh sin do Bhallstát nó do Bhallstáit lena mbaineann, i gcásanna cuí-réasúnaithe, féadfaidh an Coimisiún díolúintí ó cheanglais phointe b a dheonú le haghaidh tionscadal sonracha a mheastar a bheith riachtanach chun an tsoghluasteacht mhíleata is gá a áirithiú ar fud an Aontais i gcomhréir le hAirteagal 47a den Rialachán seo.

Leasú 146

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 8 – mír 3**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

3. Cuimsíonn tionscadal leasa choitinn a thimthriall iomlán, lena n-áirítear staidéir indéantachta agus nósanna imeachta ceada, tógáil, oibriú agus meastóireacht.

3. Cuimsíonn tionscadal leasa choitinn a thimthriall iomlán, lena n-áirítear staidéir indéantachta agus nósanna imeachta ceada, tógáil, oibriú (*lena n-áirítear cothabháil*) agus meastóireacht.

Leasú 147

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 8 – mír 4**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

4. Déanfaidh na Ballstáit na bearta *ar fad* is gá chun a áirithiú go *gcomhlíonfaidh* na tionscadail *na rialacha agus na nósanna imeachta* ábhartha *ar leibhéal* an Aontais agus *ar an leibhéal náisiúnta, go háirithe gníomhartha dlí an Aontais maidir* leis an *gcomhshaol*,

4. Déanfaidh na Ballstáit na bearta *uile* is gá chun a áirithiú go *ndéanfar* na tionscadail *i gcomhréir le dlí* ábhartha an Aontais agus leis an *dlí náisiúnta ábhartha*.

cosaint aerúide, sábháilteacht, slándáil, iomaíocht, státchabhair, soláthar poiblí, sláinte phoiblí agus inrochtaineacht maille le reachtaíocht maidir le neamh-idirdhealú.

Leasú 148

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 8 – mír 5**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

5. Féadfaidh an Coimisiún a cheangal ar na Ballstáit, trí bhíthin gníomh cur chun feidhme, eintiteas amháin a bhunú chun tionscadail bhonneagair trasteorann leasa choitinn a thógáil agus a bhainistiú. Beidh stádas breathnóra ag an gComhordaitheoir Eorpach ábhartha ar an mbord bainistíochta nó maoirseachta nó ar an dá eintiteas aonair sin.

Leasú 149

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 8 – mír 5 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú 150

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 8 – mír 5 b (nua)**

Leasú

5. Féadfaidh an Coimisiún a cheangal ar na Ballstáit, trí bhíthin gníomh cur chun feidhme, eintiteas amháin a bhunú chun tionscadail bhonneagair trasteorann leasa choitinn a ***phleanáil, a*** thógáil agus a bhainistiú. Beidh stádas breathnóra ag an gComhordaitheoir Eorpach ábhartha ar an mbord bainistíochta nó maoirseachta nó ar an dá eintiteas aonair sin.

Leasú

5 a. Déanfaidh na Ballstáit na bearta uile is gá chun a áirithiú go gcoinneofar na tionscadail ar bhealach ina gcuirfidh siad an leibhéal céanna seirbhíse agus sábháilteachta ar fáil, agus go n-áiritheofar acmhainneacht leordhóthanach, ar feadh a saolré.

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

5 b. Déanfaidh na Ballstáit na bearta uile is gá chun leanúnachas san infheistíocht le haghaidh tionscadal leasa choitinn iompair a áirithiú. I gcás ina ndéanfar infheistíocht a scor nó a laghdú, tabharfaidh na Ballstáit údar cuí don Choimisiún lena gcinneadh, bunaithe ar anailís shocheacnamaíoch costais is tairbhe.

Leasú 151

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 8 – mír 5 c (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

5 c. I gcás inarb ann do nósanna imeachta sonracha um dheonú ceadanna le haghaidh tionscadail tosaíochta faoin dlí náisiúnta, áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfar tionscadail leasa choitinn ar cuid den chroíghríasán iad a láimhseáil faoi na nósanna imeachta sin, sna cásanna ina bhforáiltear don chóir sin sa reachtaíocht náisiúnta is infheidhme maidir leis na cineálacha comhfhreagracha bonneagair iompair agus sa chaoi a ndéantar é sin. Chun nósanna imeachta riaracháin éifeachtúla a áirithiú maidir le tionscadail leasa choitinn, áiritheoidh tionscnóirí tionscadail agus gach údarás lena mbaineann go ndéanfar na tionscadail sin a láimhseáil ar an mbealach is gasta is féidir ó thaobh an dlí de.

Leasú 152

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 3 – mír 3 d (nua)**

5 d. Faoin... [6 mhí ó dháta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo] bunóidh an Coimisiún, trí ghníomh cur chun feidhme, modheolaíocht chomhchuibhithe le haghaidh anailís chostais/sochair shocheacnamaíoch na dtionscadal leasa choitinn dá dtagraítear i mír 2 agus i mír 5b den Airteagal seo. Leis an modheolaíocht sin, beifear in ann breithmheas trédhearcach agus comparáideach a dhéanamh ar thograí tionscadail éagsúla faoi mheasúnuithe saolré, lena n-áirítear tosaíocht a thabhairt do thionscadail i dtéarmaí breisluacha Eorpaigh, go háirithe maidir le codanna trasteorann, naisc atá in easnamh, nascphointí ilmhódacha agus scrogaill.

Leasú 153

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 9 – mír 1 – pointe a**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) fairsingiú bheartas an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair go tríú tíortha a chur chun cinn;

Leasú

(a) fairsingiú bheartas an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair go tríú tíortha a chur chun cinn, **lena n-áirítear chun bonneagar breoslaí malartacha a imscaradh;**

Leasú 154

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 9 – mír 1 – pointe e**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(e) ***muiriompar*** a éascú agus bealaí loingseoireachta gearrthuais a chur chun cinn le tríú tíortha.

Leasú

(e) ***an t-iompar muirí*** a éascú agus bealaí loingseoireachta gearrthuais a chur chun cinn le tríú tíortha, **lena n-áirítear tríú tíortha atá gar go díreach do na réigiúin is forimeallaí san Aontas;**

Leasú 155

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 9 – mír 1 – pointe h a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(h a) iompar iarnróid le tríú tíortha a éascú.

Leasú 156

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 9 – mír 1 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

1 a. Sa chéad Chreat Airgeadais Ibhliantúil (CMA) 2028-2035 eile, cruthófar clúdach buiséid a bheidh tiomnaithe do ‘iompar seachtrach’ in SCE III, chun comhar le tríú tíortha a mhéadú ó thaobh tionscadail trasteorann agus imlonnú bonneagair de. Beidh an t-imchlúdach airgeadais nua sin cothrom le 30 % ar a laghad de mhéid chlár reatha SCE agus soláthrófar é faoi Cheannteideal 5 (Slándáil agus Cosaint) agus faoi Cheannteideal 6 (an Chomharsanacht agus an domhan) de CAI.

Leasú 157

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 10 – mír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

2. Is éard a bheidh sa chroíghréasán agus sa chroíghréasán breisithe na codanna sin den ghréasán cuimsitheach a dhéanfar a fhorbairt mar ábhar tosaíochta chun cuspóirí bheartas an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair a bhaint amach. Déanfar

2. Is éard a bheidh sa chroíghréasán agus sa chroíghréasán breisithe na codanna sin den ghréasán cuimsitheach a dhéanfar a fhorbairt mar ábhar tosaíochta chun cuspóirí bheartas an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair a bhaint amach. *Na*

tagairtí **do** ‘croíghréasán’ i Rialachán (AE) 2021/1153 a fhorléiriú mar thagairtí **a fholáíonn** ‘croíghréasán’ mar a shainmhínítear sa Rialachán seo. Déanfar tagairtí don ‘croíghréasán’ i Rialachán (AE) [...] [maidir le bonneagar breoslaí malartacha a imscaradh] a fhorléiriú mar thagairtí do ‘croíghréasán’ mar a shainmhínítear sa Rialachán seo é. Déanfar tagairtí do ‘gréasán cuimsitheach’ i Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh bonneagair breoslaí iomadúla] a fhorléiriú mar thagairtí do ‘chroíghréasán méadaithe’ agus do ‘gréasán cuimsitheach’ mar a shainmhínítear sa Rialachán seo.

tagairtí do ‘ghréasán cuimsitheach’ i Rialachán (AE) 2021/1153. forléireofar iad mar thagairtí a fholáíonn ‘croíghréasán leathnaithe’ mar a shainmhínítear sa Rialachán seo, go dtí go mbeidh a chroíghréasán tugtha chun lánchríche ag Ballstát. A luaithe a bheidh a chroíghréasán tugtha chun críche ag Ballstát, déanfar tagairtí don ‘croíghréasán’ i Rialachán (AE) 2021/1153 a fhorléiriú mar thagairtí **lena n-áirítear ‘croíghréasán **leathnaithe**’ mar a shainmhínítear sa Rialachán seo. Déanfar tagairtí don ‘croíghréasán’ i Rialachán (AE) [...] [maidir le bonneagar breoslaí malartacha a imscaradh] a fhorléiriú mar thagairtí do ‘croíghréasán’ mar a shainmhínítear sa Rialachán seo é. Déanfar tagairtí do ‘gréasán cuimsitheach’ i Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh bonneagair breoslaí iomadúla] a fhorléiriú mar thagairtí do ‘chroíghréasán méadaithe’ agus do ‘gréasán cuimsitheach’ mar a shainmhínítear sa Rialachán seo.**

Leasú 158

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 11 – mír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

2. Déanfaidh na Ballstáit na bearta iomchuí maidir leis na Conairí Eorpacha Iompair a bheidh le forbairt chun forálacha an Rialacháin seo a chomhlíonadh, faoin 31 Nollaig 2030 maidir lena mbonneagar ar cuid den chroíghréasán é, mura sonraítear a mhalairt, agus faoin 31 Nollaig 2040 dá mbonneagar ar cuid den chroíghréasán breisithe é, mura sonraítear a mhalairt.

Leasú 159

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 12 – mír 1 – pointe a

Leasú

2. Déanfaidh na Ballstáit na bearta iomchuí maidir leis na Conairí Eorpacha Iompair a bheidh le forbairt chun forálacha an Rialacháin seo a chomhlíonadh, faoin 31 Nollaig 2030 maidir lena mbonneagar ar cuid den chroíghréasán é, mura sonraítear a mhalairt **sa Rialachán seo**, agus faoin 31 Nollaig 2040 dá mbonneagar ar cuid den chroíghréasán breisithe é, mura sonraítear a mhalairt **sa Rialachán seo**.

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) **gníomhaíocht** iompair lasta agus paisinéirí **a mhéadú trí** mhodhanna iompair níos inbhuanaithe d'fhonn astaíochtaí GCT ó iompar a laghdú;

Leasú 160

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 12 – mír 1 – pointe b

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(b) inrochtaineacht agus nascacht **níos fearr** a áirithiú do réigiúin uile an Aontais agus comhtháthú críochach agus sóisialta á chur san áireamh **chomh maith le** cás sonrach na réigiún is forimeallaí agus réigiúin iargúlta, oileánacha, fhorimeallacha agus shléibhtiúla chomh maith le limistéir inar tearc an daonra;

Leasú 161

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 12 – mír 1 – pointe d

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(d) **bearnaí** a líonadh **sna** naisc atá in easnamh agus **deireadh a chur le scrogaill**, go háirithe i **stráicí** trasteorann;

Leasú 162

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 12 – mír 1 – pointe e

Leasú

(a) **sciar na gníomhaíochta** iompair lasta agus paisinéirí **de** mhodhanna iompair níos inbhuanaithe **a mhéadú** d'fhonn astaíochtaí GCT **agus truailliú** ó iompar a laghdú;

Leasú

(b) inrochtaineacht agus nascacht **fheabhsaithe** a áirithiú do réigiúin uile an Aontais agus comhtháthú críochach agus sóisialta á chur san áireamh **ag an am céanna, agus go háirithe** cás sonrach na réigiún is forimeallaí agus réigiúin iargúlta, oileánacha, fhorimeallacha agus shléibhtiúla **eile** chomh maith le limistéir inar tearc an daonra;

Leasú

(d) **an bhearna** a líonadh **idir** naisc atá in easnamh agus **scrogaill a bhaint**, go háirithe i **ndáil le codanna** trasteorann **nó naisc thrasteorann de réir bhrí Rialachán (AE) 2021/1153**;

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(e) an bonneagar **is gá** a imscaradh **chun** cúrsaíocht rianúil feithiclí astaíochtaí nialasacha a **áirithiú**;

Leasú

(e) an bonneagar **riachtanach** a imscaradh **lena n-áirithítear** cúrsaíocht rianúil feithiclí, **soithí agus aerárthaí** astaíochtaí nialasacha **agus astaíochtaí isle a úsáideann breoslaí malartacha mar a shainmhínítear i Rialachán (AE) [maidir le himscaradh bonneagair breoslaí iomadúla]**;

Leasú 163

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 12 – mír 1 – pointe f

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(f) úsáid éifeachtúil agus inbhuanaithe an bhonneagair a chur chun cinn agus, más gá, an toilleadh a mhéadú;

Leasú

(f) úsáid éifeachtúil, **rianúil** agus inbhuanaithe an bhonneagair a chur chun cinn agus, más gá, an toilleadh a mhéadú;

Leasú 164

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 12 – mír 1 – pointe g

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(g) bonneagar atá ann cheana a choinneáil oibríochtúil agus a cháilíocht a **fheabhsú nó** a chothabháil ó thaobh **shábháilteacht, shlándáil**, éifeachtúlacht an chórais iompair agus oibríochtaí iompair, athléimneacht **aeráide** agus tubaistí, feidhmíocht chomhshaoil, agus leanúnachas **sreabha** tráchta;

Leasú

(g) **an** bonneagar atá ann cheana a choinneáil oibríochtúil agus a cháilíocht a **bharrfheabhsú**, a chothabháil, **achomhdhlúthú agus a uasghrádú** ó thaobh **sábháilteachta, slándála**, éifeachtúlacht an chórais iompair agus oibríochtaí iompair, athléimneacht **an bhonneagair chriticiúil chomh maith le hathléimneacht ó thaobh na haeráide** agus **ó thaobh** tubaistí **de**, feidhmíocht chomhshaoil, agus leanúnachas **sreafaí** tráchta;

Leasú 165

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 12 – mír 1 – pointe h

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(h) cáilíocht na seirbhísí agus na gcoinníollacha sóisialta d'oibrithe iompair a fheabhsú, inrochtaineacht do na húsáideoirí uile, lena n-áirítear daoine faoi mhíchumas nó daoine a bhfuil a soghluaisteacht laghdaithe agus daoine eile i gcásanna leochaileachta;

Leasú 166

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 12 – mír 1 – pointe h a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú 167

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 12 – mír 1 – pointe i

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(i) córais TFC **don iompar** a chur chun feidhme agus a imscaradh.

Leasú 168

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 12 – mír 1 – pointe i a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(i a) a áirithiú go bhforchoimeádfar toilleadh leordhóthanach do phaisinéirí agus lasta iarnróid ar na conairí, le cion

Leasú

(h) cáilíocht na seirbhísí agus na gcoinníollacha sóisialta d'oibrithe iompair a fheabhsú, inrochtaineacht do na húsáideoirí uile, lena n-áirítear daoine faoi mhíchumas nó daoine a bhfuil a soghluaisteacht laghdaithe agus daoine eile i gcásanna leochaileachta, **bochtaineacht soghluaisteachta a chosc agus a mhaolú;**

Leasú

(h a) cur chun feidhme agus dianfhorfheidhmiú na gcomhchaighdeán oibríochtúil agus teicniúil a áirithiú;

Leasú

(i) córais TFC a chur chun feidhme agus a imscaradh **le haghaidh iompair agus forfheidhmiú digiteach a chumasú.**

Leasú

(i a) a áirithiú go bhforchoimeádfar toilleadh leordhóthanach do phaisinéirí agus lasta iarnróid ar na conairí, le cion

*cothrom do gach ceann acu, tar éis na
Conairí Lasta Iarnróid a chomhtháthú i
gConairí Iompair na hEorpa;*

Leasú 169

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 12 – mír 1 – pointe i b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

*(i b) sineirgí a lorg i ngach modh
iompair, lena n-áirítear modhanna
gníomhacha, agus bacainní ar
shoghluaisteacht ghníomhach a bhaint
agus an bonneagar á uasghrádú nó á
nuathógáil;*

Leasú 170

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 12 – mír 1 – pointe i c (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

*(i c) an bonneagar a oiriúnú, i gcás inar
gá, don dé-úsáid chun aghaidh a
thabhairt ar riachtanais shibhialtacha
agus chosanta araon, agus aird ar leith á
tabhairt ar bhonneagar straitéiseach an
Aontais;*

Leasú 171

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 12 – mír 1 – pointe i d (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

*(i d) bonneagar nua a thabhairt cothrom
le dáta agus, i gcás inarb ábhartha, a
thógáil, go háirithe chun acmhainn a
mhéadú le haghaidh modhanna iompair
níos inbhuanaithe i gcomhréir le mír 1
pointe (a) den Airteagal seo.*

Leasú 172

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 12 – mír 2 – pointe a

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) rannhuidiú le laghdú astaíochtaí nialasacha iompair agus le slándáil mhéadaithe fuinnimh trí úsáid feithiclí agus soithí astaíochtaí nialasacha agus **úsáid** breoslaí in-athnuaite agus ísealcharbóin a chur chun cinn, trí bhonneagar breoslaí malartacha comhfhreagracha a imscaradh;

Leasú

(a) rannhuidiú le laghdú astaíochtaí nialasacha iompair agus le slándáil mhéadaithe fuinnimh trí úsáid feithiclí agus soithí astaíochtaí nialasacha agus **astaíochtaí ísle agus** breoslaí in-athnuaite agus ísealcharbóin a chur chun cinn, trí bhonneagar breoslaí malartacha comhfhreagracha a imscaradh ***i gcomhréir le Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh bonneagair breoslaí malartacha]***;

Leasú 173

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 12 – mír 2 – pointe b

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(b) éifeachtaí diúltacha iompar idirthurais iarnróid agus iompar idirthurais de bhóthar ar limistéir uirbeacha a mhaolú;

Leasú

(b) éifeachtaí diúltacha iompar idirthurais iarnróid agus iompar idirthurais de bhóthar ar limistéir uirbeacha **agus tuaithe** a mhaolú;

Leasú 174

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 12 – mír 2 – pointe d a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(d a) rochtain chomhionann ar bhonneagar TEN-T a áirithiú do gach rannpháirtí sa mhargadh.

Leasú 175

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 12 – mír 2 – pointe d b (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(d b) laghdú suntasach ar amanna feithimh teorann d’iompar lasta de bhóthar;

Leasú 176

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 12 – mír 2 – pointe d c (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(d c) dlús a chur le tógáil ‘línte tógála nua réamh-mheasta’ i gcodanna trasteorann, trí bhainistíocht eintitis aonair agus trí nós imeachta mear, d’fhonn an trácht lasta iarnróid a mhéadú;

Leasú 177

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 12 – mír 2 – pointe d d (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(d d) athléimneacht an ghréasáin a mhéadú, agus béim á leagan ar bhonneagar criticiúil agus ar bhonneagar dé-úsáide;

Leasú 178

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 13 – mír 1 – pointe a

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(a) gréasán lasta iarnróid **a fheidhmiúnn go hiomlán** agus atá idir-inoibritheach go hiomlán **a fhorbairt** ar fud an Aontais;

(a) gréasán lasta iarnróid **ardfheidhmíochta** agus **rianúil** atá idir-inoibritheach go hiomlán ar fud an Aontais

a fhorbairt;

Leasú 179

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 13 – mír 1 – pointe c

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(c) córas bonneagair rianúil intíre, eitlíochta agus muirí a fhorbairt;

Leasú

(c) córas bonneagair rianúil intíre, eitlíochta agus muirí a fhorbairt **do phaisinéirí agus le haghaidh lasta;**

Leasú 180

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 13 – mír 1 – pointe d

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(d) gréasán bóithre sábháilte agus slán a fhorbairt, ina mbeidh bonneagair breoslaí malartacha leordhóthanacha;

Leasú

(d) gréasán bóithre sábháilte agus slán a fhorbairt, ina mbeidh bonneagair breoslaí malartacha leordhóthanacha, **agus limistéir pháirceála trucaíl atá sábháilte agus slán;**

Leasú 181

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 13 – mír 1 – pointe e

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(e) forbairt ar réitigh **fheabhsaithe** ilmhódacha agus idir-inoibritheacha iompair;

Leasú

(e) forbairt ar réitigh ilmhódacha agus idir-inoibritheacha iompair;

Leasú 182

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 13 – mír 1 – pointe g

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(g) an bonneagar **is gá** a imscaradh **chun**

Leasú

(g) an bonneagar **riachtanach** a

cúrsaíocht rianúil feithiclí astaíochtaí nialasacha a **áirithiú**.

imscaradh **lena n-áirithítear** cúrsaíocht rianúil feithiclí, **soithí agus aerárthaí** astaíochtaí nialasacha **agus astaíochtaí ísle** a **úsáideann breoslaí malartacha mar a shainmhínítear i Rialachán (AE) [maidir le himscaradh bonneagair breoslaí iomadúla];**

Leasú 183

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 13 – mír 1 – pointe g a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(g a) córais TFC a úsáid ar gach modh ar an líonra chun úsáid éifeachtúil an bhonneagair a áirithiú;

Leasú 184

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 13 – mír 1 – pointe g b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(g b) feabhas a chur ar na naisc idir an gréasán tras-Eorpach iompair agus gréasáin bhonneagair na dtíortha comharsanacha, chomh maith le feabhas a chur ar bhonneagar tras-Eorpach iompair ar chríoch tíortha comharsanachta.

Leasú 185

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 13 – mír 1 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(1a) Faoin... [dáta sé mhí tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo], críochnóidh an Coimisiún staidéar maidir le gach ceann de Phríomhchathracha an Aontais, de mhórchathracha roghnaithe

agus de limistéir uirbeacha a nascadh le gréasán líne ardluais iarnróid. Déanfar an staidéar a fhorbairt i gcomhar leis na Ballstáit a rachaidh i gcomhairle leis na geallsealbhóirí, agus go háirithe le bainisteoirí bonneagair iarnróid. Sainithneofar sa staidéar na hionstraimí airgeadais chun tógáil an ghréasáin a mhaoiniú. Beidh conclúidí an staidéir mar bhonn ag na Ballstáit chun gréasán ardluais Eorpach a fhorbairt.

Leasú 186

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 14 – mír 1 – pointe f a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(f a) bonneagar a bhaineann le saoráidí breoslaí malartacha, mar a shainmhínítear i Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh bonneagair breoslaí iomadúla];

Leasú 187

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 15 – mír 2 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

2. Maidir le bonneagar iarnróid an ghréasáin chuimsithigh, *lena n-áirítear naisc dá dtagraítear i bpointe (d) d’Airteagal 14(1), áiritheoidh na Ballstáit an méid seo a leanas* faoin 31 Nollaig 2050:

2. *Áiritheoidh na Ballstáit* maidir le bonneagar iarnróid an ghréasáin chuimsithigh faoin 31 Nollaig 2050:

Leasú 188

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 15 – mír 2 – pointe a

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) go mbeidh sé leictrithe **go hiomlán** maidir le rianta líne agus, a mhéid is gá d'oibríochtaí na dtraenacha leictreacha, maidir le taobhlaigh;

Leasú

(a) go mbeidh sé leictrithe maidir le rianta líne agus, a mhéid is gá d'oibríochtaí na dtraenacha leictreacha, maidir le taobhlaigh.

Leasú 189

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 15 – mír 2 – pointe b**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(b) **go soláthrófar leithead rianta ainmniúil le haghaidh línte iarnróid nua ar fad 1435 mm ach amháin i gcásanna inar leathnú ar ghréasán atá sa líne nua ag a bhfuil a leithead rianta éagsúil ó leithead rianta na bpríomhlínte iarnróid san Aontas Eorpach agus ar líne í atá scoite ó na príomhlínte iarnróid sin;**

Leasú

scriosta

(féach togra leasaithe CE — pointe 6)

Leasú 190

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 15 – mír 2 – pointe d – pointe i**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(i) ar línte rianta dúbailte, gur féidir 50 % ar a laghad de chonairí traenach na dtraenacha lasta, agus dhá chonair traenach ar a laghad san uair agus sa treo, a leithdháileadh ar thraenacha lasta arb é 740 m ar a laghad a bhfad;

Leasú

(i) ar línte rianta dúbailte, gur féidir 50 % ar a laghad de chonairí traenach na dtraenacha lasta, agus dhá chonair traenach ar a laghad san uair agus sa treo, a leithdháileadh ar thraenacha lasta arb é 740 m ar a laghad a bhfad; **chun oibríochtaí trasteorann rianúil a áirithiú, déanfar na conairí traenach sin a ailíniú dá réir;**

Leasú 191

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 15 – mír 2 – fómhír 1 (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Arna iarraidh sin do Bhallstát, i gcásanna cuí-réasúnaithe lena n-áirítear cúiseanna cost-éifeachtúlachta na seirbhíse, féadfaidh an Coimisiún díolúintí don ghréasán cuimsitheach i leith na gceanglas faoi mhír 2, an chéad fómhír, pointí (a), (d) agus (e) a dheonú trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme. Beidh aon iarraidh ar dhíolúine bunaithe ar anailís costais is tairbhe shocheacnamaíoch agus ar mheasúnú ar an tionchar ar idir-inoibritheacht. Comhlíonfaidh díolúine ceanglais Threoir (AE) 2016/797 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle^{1a}, déanfar í a chomhordú agus a chomhaontú leis an mBallstát comharsanachta nó leis na Ballstáit chomharsanachta i gcás inarb infheidhme;

^{1a} *Treoir (AE) 2016/797 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Bealtaine 2016 maidir le hidir-inoibritheacht an chórais iarnróid laistigh den Aontas Eorpach (IO L 138, 26.5.2016, lch. 44).*

Leasú 192

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 15 – mír 2 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

2 a. *Gan dochar don dara fómhír de mhír 2, áiríteoidh na Ballstáit go gcomhlíonfar an ceanglas a leagtar amach i mír 2, pointe (a), ar bhonneagar iarnróid an ghréasáin chuimsithigh, amhail ón 1 Nollaig 2040, i gcás líne nua a thógáil.*

Leasú 193

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 15 – mír 3

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

3. *Beidh feidhm ag na díolúintí seo a leanas:*

(a) *díolmhaítear gréasáin iargúlta ó na ceanglais faoi mhír 2, pointí (a), (c), (d) agus (e);*

(b) *arna iarraidh sin do Bhallstát, i gcásanna cuí-réasúnaithe, féadfaidh an Coimisiún díolúintí eile a dheonú trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme i leith na gceanglas dá dtagraítear i mír 2. Beidh aon iarraidh ar dhíolúine bunaithe ar anailís costais is tairbhe shocheacnamaíoch agus ar mheasúnú ar an tionchar ar idir-inoibritheacht. Comhlíonfaidh díolúine ceanglais Threoir (AE) 2016/797 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵⁸, déanfar í a chomhordú agus a chomhaontú leis an mBallstát comharsanachta nó leis na Ballstáit comharsanachta i gcás inarb infheidhme.*

⁵⁸ *Treoir (AE) 2016/797 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Bealtaine 2016 maidir le hidir-inoibritheacht an chórais iarnróid laistigh den Aontas Eorpach (IO L 138, 26.5.2016, lch. 44).*

Leasú 194

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 2 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

2. *Áiritheoidh na Ballstáit go*

Leasú

3. *Díolmhaítear gréasáin iargúlta ó na ceanglais faoi mhír 2.*

(féach togra leasaithe CE — pointe 6)

scriosta

scriosta

Leasú

2. *Áiritheoidh na Ballstáit maidir le*

ndéanfaidh bonneagar iarnróid an chroíghréasáin **breisithe, lena n-áirítear naisc dá dtagraítear in Airteagal 14(1), pointe (d),** faoin 31 Nollaig 2040 **an méid seo a leanas:**

bonneagar iarnróid an chroíghréasáin **leathnaithe** faoin 31 Nollaig 2040:

Leasú 195

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 2 – pointe -a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(-a) go mbeidh sé leictrithe go hiomlán maidir le rianta líne agus, a mhéid is gá d'oibríochtaí na dtraenacha leictreacha, maidir le taobhlaigh;

Leasú 196

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 2 – pointe a**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(a) go gcomhlíonann na ceanglais a leagtar amach in Airteagal 15(2), pointí (a) go (e), agus an luas líne íosta oibríochta 100 km/h atá i bhfeidhm i gcás na dtraenacha lasta ar línte lasta an chroíghréasáin breisithe;

(a) go gcomhlíonann sé na ceanglais a leagtar amach in Airteagal 15(2), pointí (c), (d) agus (e)

(féach togra leasaithe CE — pointe 7)

Leasú 197

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 2 – pointe a a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(a a) gur féidir luas líne íosta oibríochtúil 100 km/u a bheith i bhfeidhm i gcás traenacha lasta ar línte lasta an chroíghréasáin breisithe;

Leasú 198

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 2 – pointe b**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(b) go gcomhlíonann sé na ceanglais a leagtar amach in Airteagal 15(2), pointe (a) agus pointe (b), ar línte paisinéirí an chroíghréasáin breisithe;

Leasú

scriosta

(féach togra leasaithe CE — pointe 7)

Leasú 199

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 2 – fómhír 1 (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Arna iarraidh sin do Bhallstát, i gcásanna a bhfuil údar cuí leo, lena n-áirítear cúiseanna le cost-éifeachtúlacht na seirbhíse, féadfaidh an Coimisiún díolúintí a dheonú trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme i ndáil leis na ceanglais a leagtar amach sa mhír seo, cé is moite de na ceanglais a leagtar amach in Airteagal 15, mír 2, pointí (c) agus (d). Beidh aon iarraidh ar dhiolúine bunaithe ar anailís costais is tairbhe shocheacnamaíoch agus ar mheasúnú ar an tionchar ar idir-inoibrítheacht. Comhlíonfaidh díolúine ceanglais Threoir (AE) 2016/797 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, déanfar í a chomhordú agus a chomhaontú leis an mBallstát comharsanachta nó leis na Ballstáit chomharsanachta i gcás inarb infheidhme.

Leasú 200

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 2 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

2 a. Gan dochar do mhír 2, an dara fomhír, áiríteoidh na Ballstáit go gcomhlíonfar an ceanglas a leagtar amach i mír 2, pointe (-a), ar bhonneagar iarnróid an chroíghréasáin leathnaithe, amhail ón 31 Nollaig 2030, i gcás líne nua a thógáil.

Leasú 201

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 3 – an chuid réamhráiteach**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

3. Áiritheoidh na Ballstáit **go ndéanfaidh** bonneagar iarnróid an chroíghréasáin, **lena n-áirítear naisc dá dtagraítear in Airteagal 14(1), pointe (d)**, faoin 31 Nollaig 2030 **an méid seo a leanas:**

3. Áiritheoidh na Ballstáit **maidir le** bonneagar iarnróid an chroíghréasáin faoin 31 Nollaig 2030:

Leasú 202

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 3 – pointe -a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(-a) go mbeidh sé leictrithe go hiomlán maidir le rianta líne agus, a mhéid is gá d'oibríochtaí na dtraenacha leictreacha, maidir le taobhlaigh;

Leasú 203

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 3 – pointe a**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(a) go gcomhlíonann sé na ceanglais a leagtar amach in Airteagal 15(2), pointí (a)

(a) go gcomhlíonann sé na ceanglais a leagtar amach in Airteagal 15(2), pointí (c)

go (d), agus an luas líne íosta oibríochta 100 km/u atá i bhfeidhm i gcás traenacha lasta ar línte lasta an chroíghréasáin;

agus (d);

(féach togra leasaithe CE — pointe 7)

Leasú 204

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 3 – pointe a a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(a a) gur féidir luas líne íosta oibríochtúil 100 km/u a bheith i bhfeidhm i gcás traenacha lasta ar línte lasta an chroíghréasáin;

Leasú 205

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 3 – pointe b**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(b) go gcomhlíonann sé na ceanglais a leagtar amach in Airteagal 15(2), pointe (a) agus pointe (b), ar línte paisinéirí an chroíghréasáin;

scriosta

(féach togra leasaithe CE — pointe 7)

Leasú 206

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 3 – pointe b a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(b a) gur féidir luas líne íosta 160 km/u a bheith i bhfeidhm i gcás traenacha paisinéirí ar línte paisinéirí an chroíghréasáin;

Leasú 207

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 3 – fomhír 1 (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Arna iarraidh sin do Bhallstát, i gcásanna cuí-réasúnaithe ina bhfuil tionchar ag srianta sonracha geografacha nó fisiceacha suntasacha ar Bhallstát a chuireann cosc ar chomhlíonadh na gceanglas a leagtar amach sa mhír seo, pointí (ab) agus (ba), ar na línte iarnróid ar an gcroíghréasán, féadfaidh an Coimisiún díolúintí a dheonú trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme i ndáil leis na ceanglais sin.

Leasú 208

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 3 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

3 a. Áiritheoidh na Ballstáit go gcomhlíonfar an ceanglas a leagtar amach i mír 3, pointe (-a), ar bhonneagar iarnróid an chroíghréasáin, amhail ón 31 Nollaig 2025, i gcás líne nua a thógáil.

Leasú 209

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 4 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

4. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfaidh bonneagar iarnróid an chroíghréasáin, lena n-áirítear naisc dá dtagraítear in Airteagal 14(1), pointe (d), an méid seo a leanas faoin 31 Nollaig 2040:

4. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfaidh bonneagar iarnróid an chroíghréasáin, lena n-áirítear naisc dá dtagraítear in Airteagal 14(1), pointe (d), an méid seo a leanas faoin 31 Nollaig 2040:

Leasú 210

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 4 – pointe b**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

**(b) go gcomhlíonfaidh sé ceanglas
phointe (c) de mhír 2, ar línte paisinéirí
an chroíghréasáin.**

scriosta

(féach togra leasaithe CE — pointe 7)

Leasú 211

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 4 – fomhír 1 (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Arna iarraidh sin do Bhallstát, i gcásanna a bhfuil údar cuí leo lena n-áirítear cúiseanna cost-éifeachtúlachta na seirbhíse, féadfaidh an Coimisiún díolúintí ón gceanglas a leagtar amach i bpointe (a) den mhír seo trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme. Beidh aon iarraidh ar dhíolúine bunaithe ar anailís costais is tairbhe shocheacnamaíoch agus ar mheasúnú ar an tionchar ar idir-inoibritheacht. Comhlíonfaidh díolúine ceanglais Threoir (AE) 2016/797 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, agus déanfar í a chomhordú agus a chomhaontú leis an mBallstát comharsanachta nó leis na Ballstáit chomharsanachta i gcás inarb infheidhme.

Leasú 212

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 5**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

5. Beidh feidhm ag na díolúintí seo a leanas:

5. Díolmhaítear gréasáin iargúlta ó na ceanglais faoi mhíreanna 2, 3 agus 4;

(a) díolmhaítear gréasáin iargúlta ó na

scriosta

ceanglais faoi mhíreanna 2, 3 agus 4;

(b) arna iarraidh sin do Bhallstát, i gcásanna cuí-réasúnaithe, féadfaidh an Coimisiún díolúintí eile a dheonú trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme i leith na gceanglas dá dtagraítear i mír 2 go mír 4. Beidh aon díolúine bunaithe ar anailís costais is tairbhe shocheacnamaíoch agus ar mheasúnú ar an tionchar ar an idir-inoibritheacht. Comhlíonfaidh díolúine ceanglais Threoir (AE) 2016/797, agus déanfar í a chomhordú agus a chomhaontú leis an mBallstát comharsanachta nó leis na Ballstáit chomharsanachta más infheidhme.

scriosta

Leasú 213

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16 – mír 5 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

5 a. Áiritheoidh na Ballstáit go gcomhlíonfaidh na naisc bhonneagair iarnróid dá dtagraítear in Airteagal 14(1), pointe (d), ceanglais Airteagal 15(2):

- maidir leis an gcroíghréasán faoin 31 Nollaig 2030;

- ar an gcroíghréasán leathnaithe faoin 31 Nollaig 2040; agus

- maidir leis an ngréasán cuimsitheach faoin 31 Nollaig 2050.

Arna iarraidh sin do Bhallstát, i gcásanna a bhfuil údar cuí leo lena n-áirítear cúiseanna cost-éifeachtúlachta na seirbhíse, féadfaidh an Coimisiún díolúintí i ndáil leis na ceanglais a leagtar amach in Airteagal 15(2), pointí (a) agus (e) a dheonú trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme. Beidh aon iarraidh ar dhíolúine bunaithe ar anailís costais is tairbhe shocheacnamaíoch agus ar mheasúnú ar an tionchar ar idir-inoibritheacht. Comhlíonfaidh díolúine

*ceanglais Threoir (AE) 2016/797 ó
Pharlaimint na hEorpa agus ón
gComhairle, déanfar í a chomhordú agus
a chomhaontú leis an mBallstát
comharsanachta nó leis na Ballstáit
chomharsanachta i gcás inarb
infheidhme;*

*Arna iarraidh sin do Bhallstát, i gcásanna
a bhfuil údar cuí leo ina gcuireann
srianta sonracha geografacha nó
fisiceacha suntasacha cosc ar an bhforáil
sin, féadfaidh an Coimisiún díolúintí ón
gceanglas a leagtar amach in Airteagal
15(2), pointe (d) a dheonú trí bhíthin
gníomhartha cur chun feidhme.*

Leasú 214

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16a – mír 1**

*Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún
arna leasú le COM(2022)384*

1. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfaidh aon bhonneagar iarnróid nua den ghréasán cuimsitheach, den **ghréasán** leathnaithe agus den chroíghréasán, lena n-áirítear naisc dá dtagraítear in Airteagal 14(1), pointe (d), foráil maidir le leithead rianta ainmniúil caighdeánach Eorpach 1 435 mm. Meastar go gcomhlíontar an ceanglas sin nuair is féidir le traenacha leithead rianta 1 435 mm gluaiseacht ar an mbonneagar. Chun críoch an Airteagail seo, ciallaíonn bonneagar nua iarnróid aon bhonneagar nach **bhfuil tús curtha le hoibreacha tógála** ina leith **ar dháta** theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo.

Leasú

1. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfaidh aon bhonneagar iarnróid nua den ghréasán cuimsitheach, den **chroíghréasán** leathnaithe agus den chroíghréasán, lena n-áirítear naisc dá dtagraítear in Airteagal 14(1), pointe (d), foráil maidir le leithead rianta ainmniúil caighdeánach Eorpach 1 435 mm. Meastar go gcomhlíontar an ceanglas sin nuair is féidir le traenacha leithead rianta 1 435 mm gluaiseacht ar an mbonneagar. Chun críoch an Airteagail seo, ciallaíonn bonneagar nua iarnróid aon bhonneagar nach **ndearnadh an cinneadh údarúcháin** ina leith, **dá dtagraítear in Airteagal 2 de Threoir (AE) 2021/1187 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an... [dáta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo].**

(féach togra leasaithe CE — pointe 8)

Leasú 215

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16a – mír 2

*Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún
arna leasú le COM(2022)384*

2. Na Ballstáit a bhfuil gréasán iarnróid **acu**, nó cuid de **ghréasán iarnróid**, a bhfuil leithead rianta **aige atá bunoscionn le** leithead rianta ainmniúil caighdeánach Eorpach 1 435 mm, **tarraingeoidh** siad **suas, dhá bhliain** ar a dhéanaí tar éis dháta theacht i bhfeidhm an Rialacháin **seo, plean** aistrithe na línte iarnróid atá ann cheana **sna Conairí Iompair Eorpacha le haistriú** chuig leithead rianta ainmniúil caighdeánach Eorpach 1 435 mm. Déanfar plean aistrithe **den sórt** sin a chomhordú leis na Ballstáit comharsanachta a mbaineann an t-aistriú leo.

Leasú 216

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16a – mír 3

*Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún
arna leasú le COM(2022)384*

3. **Féadfaidh** na Ballstáit na línte iarnróid nach **n-aistrefar iad** chuig leithead rianta ainmniúil caighdeánach Eorpach 1 435 mm **a shainaithint sa phlean aistrithe**. Beidh measúnú costais is tairbhe socheacnamaíoch sa phlean aistrithe lena dtabharfar údar leis an gcinneadh gan na línte iarnróid a aistriú chuig leithead rianta ainmniúil caighdeánach Eorpach 1 435 mm agus beidh measúnú ar an tionchar ar idir-inoibritheacht ann freisin.

Leasú

2. Na Ballstáit **ag** a bhfuil gréasán iarnróid, nó cuid de, a bhfuil leithead rianta **acu nach ionann é agus** leithead rianta ainmniúil caighdeánach Eorpach 1 435 mm, **cuirfidh** siad **measúnú i gcrích, faoin, ar a dhéanaí, ... [dáta dhá bhliain tar éis dháta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo], ina ndéantar measúnú ar inmharthanacht** aistrithe **ascnaimh** na línte iarnróid atá ann cheana **ar Chonairí Iompair na hEorpa** chuig leithead rianta ainmniúil caighdeánach Eorpach 1 435 mm. Déanfar **an** plean aistrithe sin a chomhordú leis **an mBallstát nó** na Ballstáit comharsanachta a mbaineann an t-aistriú leo.

(féach togra leasaithe CE — pointe 8)

Leasú

3. **Bunaithe ar an measúnú faoi mhír 2, déanfaidh** na Ballstáit **plean imirce a tharraingt suas, bliain amháin ar a dhéanaí tar éis an measúnú a chríochnú, ina dtabharfar údar sa phlean aistrithe leis** na línte iarnróid nach **n-aistreoidh** chuig leithead rianta ainmniúil caighdeánach Eorpach 1 435 mm. Beidh measúnú costais is tairbhe socheacnamaíoch sa phlean aistrithe lena dtabharfar údar leis an gcinneadh gan na línte iarnróid a aistriú chuig leithead rianta ainmniúil caighdeánach Eorpach 1 435 mm agus beidh measúnú ar an tionchar ar idir-inoibritheacht **agus leanúnachas an ghréasáin iarnróid** ann freisin. **I gcás**

ranna trasteorann, déanfar an iarraidh ar dhíolúine a chomhordú agus a chomhaontú leis an mBallstát comharsanachta.

(féach togra leasaithe CE — pointe 8)

Leasú 217

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 16a – mír 4**

*Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún
arna leasú le COM(2022)384*

4. Áireofar na tosaíochtaí don phleanáil bonneagair agus infheistíochta a bhaineann leis an bplean imirce sa chéad phlean oibre de chuid an Chomhordaitheora Eorpaigh do Chonair Iompair Eorpach a bhfuil leithead rianta acu atá éagsúil ó leithead rianta ainmniúil caighdeánach na hEorpa, i gcomhréir le hAirteagal 53.

Leasú

4. Áireofar na tosaíochtaí don phleanáil bonneagair agus infheistíochta a bhaineann leis an bplean imirce sa chéad phlean oibre de chuid an Chomhordaitheora Eorpaigh do Chonair Iompair Eorpach a bhfuil leithead rianta acu atá éagsúil ó leithead rianta ainmniúil caighdeánach na hEorpa, i gcomhréir le hAirteagal 53.

(féach togra leasaithe CE — pointe 8)

Leasú 218

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 17 – mír 1 – pointe a**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) Tá ERTMS feistithe;

Leasú

(a) Tá ERTMS feistithe, **agus ag an am céanna áirithítear imscaradh ERTMS sioncrónaithe agus comhchuibhithe cois riain agus ar bord;**

Leasú 219

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 17 – mír 4**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

4. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh bonneagar iarnróid an chroíghréasáin, an

Leasú

4. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh bonneagar iarnróid an chroíghréasáin, an

chroíghréasáin leathnaithe agus an ghréasáin chuimsithigh, lena n-áirítear naisc dá dtagraítear in Airteagal 14(1), pointe (d), feistithe le ERTMS *raidióbhunaithe* faoin 31 Nollaig 2050.

chroíghréasáin leathnaithe agus an ghréasáin chuimsithigh, lena n-áirítear naisc dá dtagraítear in Airteagal 14(1), pointe (d), feistithe le ERTMS faoin 31 Nollaig 2040.

Leasú 220

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 17 – mír 5

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

5. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh ERTMS atá *bunaithe ar raidió* á imscaradh ar bhonneagar iarnróid an chroíghréasáin, an chroíghréasáin bhreisithe agus an ghréasáin chuimsithigh, lena n-áirítear naisc dá dtagraítear in Airteagal 14(1), pointe (d), amhail ón 31 Nollaig 2025, i gcás ina dtógfar líne nua nó ina ndéanfar uasghrádú ar an gcóras comharthaíochta.

Leasú

5. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh ERTMS atá á imscaradh ar bhonneagar iarnróid an chroíghréasáin, an chroíghréasáin bhreisithe agus an ghréasáin chuimsithigh, lena n-áirítear naisc dá dtagraítear in Airteagal 14(1), pointe (d), amhail ón 31 Nollaig 2025, i gcás ina dtógfar líne nua nó ina ndéanfar uasghrádú ar an gcóras comharthaíochta.

Leasú 221

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 17 – mír 6

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

6. Arna iarraidh sin do Bhallstát, i gcásanna cuí-réasúnaithe, féadfaidh an Coimisiún díolúintí a dheonú trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme i leith na gceanglas dá dtagraítear i mír 1 go mír 5. *Beidh aon iarraidh ar dhíolúine bunaithe ar anailís costais is tairbhe shocheacnamaíoch agus ar mheasúnú ar an tionchar ar idir-inoibritheacht. Comhlíonfaidh díolúine ceanglais Threoir (AE) 2016/797 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵⁹, déanfar í a chomhordú agus a chomhaontú leis an mBallstát comharsanachta nó leis na Ballstáit comharsanachta i gcás inarb*

Leasú

I gcás gréasáin iargúlta, arna iarraidh sin do Bhallstát, i gcásanna cuí-réasúnaithe, féadfaidh an Coimisiún díolúintí a dheonú trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme i leith na gceanglas dá dtagraítear i mír 1 go mír 5.

infheidhme.

⁵⁹ Treoir (AE) 2016/797 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Bealtaine 2016 maidir le hidir-inoibritheacht an chórais iarnróid laistigh den Aontas Eorpach (IO L 138, 26.5.2016, lch. 44).

⁵⁹ Treoir (AE) 2016/797 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Bealtaine 2016 maidir le hidir-inoibritheacht an chórais iarnróid laistigh den Aontas Eorpach (IO L 138, 26.5.2016, lch. 44).

Leasú 222

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 17 – mír 6 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

6 a. Cuirfidh na Ballstáit na páirtithe lena mbaineann ar an eolas go tráthúil faoi imscaradh ERTMS roimh imscaradh taobh riain ETCS agus roimh dhíchoimisiúnú na gcóras d'aicme B.

Leasú 223

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 17 – mír 6 b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

6 b. Áiritheoidh an Coimisiún go ndéanfar na Sonraíochtaí Teicniúla don Idir-inoibritheacht (STI CCS agus STI INF) a ailíniú leis an Rialachán seo, rud a chiallaíonn go ndéanfar forálacha a ailíniú agus go gcuirfear chun feidhme go héifeachtach iad.

Leasú 224

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 17 – mír 6 c (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

6 c. Breithneoidh an Coimisiún, laistigh de dhá bhliain ó dháta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo, togra reachtach a sholáthar chun Córas comhchuibhithe um Bainistiú Tráchta Iarnróid a bhunú chun oibríochtaí trasteorann ar an ngréasán tras-Eorpach iompair a fheabhsú.

Leasú 225

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 18 – mír 1 – an chuid réamhráiteach**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

1. Áiritheoidh na Ballstáit, faoin 31 Nollaig 2030, nach gcuirfidh cáilíocht na seirbhísí arna soláthar ag bainisteoirí bonneagair do ghnóthais iarnróid, ceanglais theicniúla agus oibríochtúla maidir le húsáid bonneagair agus nósanna imeachta a bhaineann le rialuithe teorann cosc ar fheidhmíocht oibríochtúil na seirbhísí iompair lasta d’iarnród feadh línte lasta iarnróid na gConairí Iompair Eorpacha na spriocluachanna seo a leanas a chomhlíonadh:

1. Áiritheoidh na Ballstáit, faoin 31 Nollaig 2030, nach gcuirfidh cáilíocht na seirbhísí arna soláthar ag bainisteoirí bonneagair do ghnóthais iarnróid **agus d’oibreoirí críochfoirt**, ceanglais theicniúla, **riaracháin** agus oibríochtúla maidir le húsáid bonneagair agus nósanna imeachta a bhaineann le rialuithe teorann cosc ar fheidhmíocht oibríochtúil na seirbhísí iompair lasta d’iarnród feadh línte lasta iarnróid na gConairí Iompair Eorpacha na spriocluachanna seo a leanas a chomhlíonadh:

Leasú 226

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 18 – mír 1 – pointe a**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(a) i gcás gach stráice trasteorann inmheánach de chuid an Aontais, ní rachaidh am cónaithe na dtraenacha lasta uile a thrasnaíonn an teorainn thar 15 nóiméad **ar an meán**. Ciallaíonn aga stoptha traenach ar stráice trasteorann an t-am idirthurais breise iomlán is féidir a chur

(a) i gcás gach stráice trasteorann inmheánach de chuid an Aontais, ní rachaidh am cónaithe na dtraenacha lasta uile a thrasnaíonn an teorainn thar 15 nóiméad. Ciallaíonn aga stoptha traenach ar stráice trasteorann an t-am idirthurais breise iomlán is féidir a chur síos do

síos do thrasnú teorann a bheith ann, beag beann ar na bunchúiseanna, amhail rialuithe agus nósanna imeachta póilíneachta teorann nó cúinsí de chineál bonneagair, oibríochtúil, teicniúil agus riaracháin, gan an t-am a chur san áireamh nach féidir a chur síos don trasnú teorann, amhail nósanna imeachta oibríochtúla a dhéantar i saoráidí atá suite i ngaireacht don trasnú teorann ach nach bhfuil baint dhíreach acu leis;

Leasú 227

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 18 – mír 1 – pointe b a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

thrasnú teorann a bheith ann, beag beann ar na bunchúiseanna, amhail rialuithe agus nósanna imeachta póilíneachta teorann nó cúinsí de chineál bonneagair, oibríochtúil, teicniúil agus riaracháin, gan an t-am a chur san áireamh nach féidir a chur síos don trasnú teorann, amhail nósanna imeachta oibríochtúla a dhéantar i saoráidí atá suite i ngaireacht don trasnú teorann ach nach bhfuil baint dhíreach acu leis;

Leasú

(b a) 90 % ar a laghad de na traenacha paisinéirí a thrasnaíonn teorainn amháin ar a laghad de Chonair Iompair Eorpach ag sroicheadh a gceann scríbe, nó ag teorainn sheachtrach an Aontais má tá a gceann scríbe lasmuigh den Aontas, ag an am atá sceidealaithe dóibh nó le moill is lú ná 30 nóiméad.

Leasú 228

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 18 – mír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

2. Déanfaidh na Ballstáit na comhaontuithe conarthacha dá dtagraítear in Airteagal 30 de Threoir 2012/34/AE a mhodhnú, de réir mar is iomchuí, agus déanfaidh siad bearta iomchuí i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 913/2010 chun na spriocluachanna a leagtar amach i bpointe (a) agus i bpointe (b) den chéad mhír a chomhlíonadh.

Leasú

2. Déanfaidh na Ballstáit na comhaontuithe conarthacha dá dtagraítear in Airteagal 30 de Threoir 2012/34/AE a mhodhnú, de réir mar is iomchuí, agus déanfaidh siad bearta iomchuí i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 913/2010 chun na spriocluachanna a leagtar amach i bpointe (a), (b) agus i bpointe (ba) den chéad mhír a chomhlíonadh.

Leasú 229

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 18 – mír 2 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

2 a. Áiritheoidh an Coimisiún, i ndlúthchomhar leis na geallsealbhóirí iarnróid go léir, go ndéanfar córas bainistithe acmhainne digítí a fhorbairt faoin 31 Nollaig 2025 lena gcuirfear ar chumas oibreoirí paisinéirí agus lasta bealach traenach trasteorann a chur in áirithe ar fud roinnt Ballstát. Is í an Ghníomhaireacht Eorpach Iarnróid a oibreoidh an córas bainistithe acmhainne. Déanfaidh na Ballstáit an córas maidir leis na Conairí Iompair Eorpacha, croíghríasáin agus croíghríasáin leathnaithe a chur in úsáid go hiomlán faoin 31 Nollaig 2027.

Leasú 230

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 19 – mír 1 – pointe -a

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún
(togra leasaithe)

Leasú

(a) aistriú chuig leithead rianta ainmniúil caighdeánach Eorpach (1 435 mm);

(-a) aistriú chuig leithead rianta ainmniúil caighdeánach Eorpach (1 435 mm);

Leasú 231

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 19 – mír 1 – pointe b

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(b) sábháilteacht **chrosairí** comhréidhe a fheabhsú;

(b) sábháilteacht **crosairí** comhréidhe a fheabhsú, **agus i gcás inarb iomchuí, iad a thiontú ina n-uasbhealaí nó a dtolláin iarnróid;**

Leasú 232

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 19 – mír 1 – pointe c

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(c) nuair is iomchuí, bonneagar iompair iarnróid a nascadh le bonneagar chalafoirt na n-uiscebhealaí intíre;

Leasú

(c) nuair is iomchuí, bonneagar iompair iarnróid a nascadh le bonneagar chalafoirt na n-uiscebhealaí intíre **agus bonneagair calafort muirí, mar aon le bonneagar aerfort;**

Leasú 233

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 19 – mír 1 – pointe e

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(e) teicneolaíochtaí nuálacha a fhorbairt agus a imscaradh le haghaidh iarnróid, lena bhforbraítear go háirithe obair Chomhghnóthas Shift2Rail agus Chomhghnóthas Iarnróid na hEorpa, go háirithe oibríocht traenach uathoibríoch, ardbhainistiú tráchta, agus nascacht dhigiteach do phaisinéirí bunaithe ar ERTMS agus cúpláin uathoibríocha dhigiteacha chomh maith le nascacht 5G;

Leasú

(e) teicneolaíochtaí nuálacha a fhorbairt agus a imscaradh le haghaidh iarnróid, lena bhforbraítear go háirithe obair Chomhghnóthas Shift2Rail agus Chomhghnóthas Iarnróid na hEorpa, go háirithe oibríocht traenach uathoibríoch, **lena n-áirítear tástáil ar shiúntadh uathoibríthe agus ar stádas coscánaithe uathoibríthe,** ardbhainistiú tráchta, agus nascacht dhigiteach do phaisinéirí **agus le haghaidh lasta** bunaithe ar ERTMS agus cúpláin uathoibríocha dhigiteacha chomh maith le nascacht 5G;

Leasú 234

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 19 – mír 1 – pointe f

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(f) agus bonneagar iarnróid á thógáil nó á **uasghrádú**, leanúnachas agus inrochtaineacht chonairí na gcoisithe agus na gcosán rothaíochta a áirithiú d'fhonn na modhanna gníomhacha iompair a chur chun cinn;

Leasú

(f) agus bonneagar iarnróid á thógáil nó á **mhór-uasghrádú**, leanúnachas agus inrochtaineacht chonairí na gcoisithe agus na gcosán rothaíochta a áirithiú d'fhonn na modhanna gníomhacha iompair a chur chun cinn;

Leasú 235

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 19 – mír 1 – pointe g**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(g) teicneolaíochtaí breoslaí malartacha nuálacha a fhorbairt d'iarnróid, amhail **hidrigin do** stráicí atá díolmhaithe ón gceanglas leictriúcháin.

Leasú

(g) teicneolaíochtaí breoslaí malartacha nuálacha a fhorbairt d'iarnróid, amhail **traenacha faoi thiomáint hidrigine nó ceallraí, le haghaidh** stráicí atá díolmhaithe ón gceanglas leictriúcháin, **i gcás inar bunaíodh inmharthanacht eacnamaíoch na dtionscadal sin ar bhonn anailíse costais is tairbhe;**

Leasú 236

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 19 – mír 1 – pointe g a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(g a) teicneolaíocht FRMCS a fhorbairt chun ERTMS a úsáid bunaithe ar theicneolaíocht satailíte;

Leasú 237

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 19 – mír 1 – pointe g b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(g b) aonaid thámhúla a fhorbairt do chomhpháirt gheoshuíomhcháin ERTMS;

Leasú 238

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 19 – mír 1 – pointe g c (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(g c) uasghrádú a dhéanamh ar an iarnród dériain i stráicí scrogaill a bhfuil bacainní toillte orthu;

Leasú 239

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 20 – mír 1 – pointe c**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(c) lochanna;

(c) lochanna **agus murlaigh**;

Leasú 240

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 20 – mír 1 – pointe g**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(g) calafoirt intíre, lena n-áirítear bonneagar bunúsach calafoirt i bhfoirm imchuacha inmheánacha, ballaí cé, calaí cé, calaí, lamairní, duganna, **cladúin**, cúl-líonta, míntíriú talún agus an bonneagar is gá le haghaidh oibríochtaí iompair laistigh de limistéar an chalafoirt agus lasmuigh de limistéar an chalafoirt;

(g) calafoirt intíre, lena n-áirítear bonneagar bunúsach calafoirt i bhfoirm imchuacha inmheánacha, ballaí cé, calaí cé, calaí, lamairní, duganna, **cladán, ardán**, cúl-líonta, míntíriú talún agus an bonneagar is gá le haghaidh oibríochtaí iompair laistigh de limistéar an chalafoirt agus lasmuigh de limistéar an chalafoirt;

Leasú 241

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 20 – mír 1 – pointe h**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(h) trealamh gaolmhar;

(h) **an** trealamh gaolmhar **dá dtagraítear i mír 2**;

Leasú 242

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 21 – mír 1 – pointe c

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(c) go bhfuil feistithe le saoráidí chun feidhmíocht chomhshaoil soithí i gcalafoirt a fheabhsú, **lena n-áirítear** saoráidí glactha, saoráidí dígháis, bearta laghdaithe torainn, bearta chun truailliú aeir agus uisce a laghdú.

Leasú 243

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 22 – mír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

2. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfar gréasán na n-uiscebhealaí intíre, lena n-áirítear naisc dá dtagraítear in Airteagal 20(1), pointe (e), a chothabháil chun loingseoireacht éifeachtúil, iontaofa agus shábháilte a chumasú d'úsáideoirí trí íoscheanglais uiscebhealaí agus íosleibhéil seirbhíse a áirithiú agus trí mheathlú na n-íoscheanglas sin nó aon cheann de na bunchritéir shainithe a ghabhann leo (Stádas Maith Loingseoireachta) a chosc.

Leasú 244

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 22 – mír 3 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

3. **Go sonrach**, áiritheoidh na Ballstáit an méid seo a leanas:

Leasú

(c) go bhfuil feistithe le saoráidí chun feidhmíocht chomhshaoil soithí i gcalafoirt a fheabhsú, **amhail** saoráidí glactha, saoráidí dígháis, bearta laghdaithe torainn, bearta chun truailliú aeir agus uisce a laghdú.

Leasú

2. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfar gréasán na n-uiscebhealaí intíre, lena n-áirítear naisc dá dtagraítear in Airteagal 20(1), pointe (e), a chothabháil chun loingseoireacht éifeachtúil, iontaofa agus shábháilte a chumasú d'úsáideoirí trí íoscheanglais uiscebhealaí agus íosleibhéil seirbhíse a áirithiú agus trí mheathlú na n-íoscheanglas sin, **agus trí chosaint agus cosc a chur ar mheathlú ar stádas reatha codanna den ghréasán a sháraíonn na híoscheanglais cheana féin**, nó aon cheann de na bunchritéir shainithe a ghabhann leo (Stádas Maith Loingseoireachta) a chosc.

Leasú

3. Áiritheoidh na Ballstáit, **faoin 31 Nollaig 2030**, an méid seo a leanas **go háirithe**:

Leasú 245

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 22 – mír 3 – pointe a

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) **G** soláthróidh aibhneacha, canálacha, lochanna, calafoirt intíre agus a mbealaí rochtana doimhneacht **cainéal** inseolta **2.5 m ar a laghad agus íosairde faoi dhroichid nach féidir a oscailt 5.25 m ar a laghad ag leibhéil uisce thagartha shainithe, a sháraíonn líon sainithe laethanta in aghaidh na bliana ar mheán staidrimh.**

Leasú

(a) **go** soláthróidh aibhneacha, canálacha, lochanna, **murlaigh**, calafoirt intíre agus a mbealaí rochtana doimhneacht **cainéil** inseolta **2.5 m ar a laghad agus íosairde faoi dhroichid nach féidir a oscailt 5.25 m ar a laghad ag leibhéil tagartha uisce shainithe, a ndéantar iad a shárú ar líon sainithe laethanta in aghaidh na bliana ar mheán staidrimh. I gcás aon droichid nuathógtha nó athchóirithe nach féidir a oscailt, áiritheoidh na Ballstáit go rachaidh airde an droichid sin thar airde an droichid is ísle san abhantrach.**

Leasú 246

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 22 – mír 3 – fomhír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Déanfar na leibhéil uisce tagartha a bhunú ar bhonn líon na laethanta in aghaidh na bliana ar a ndeachaigh an leibhéal uisce iarbhír thar an leibhéal uisce tagartha sonraithe. Glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme lena sonrú na leibhéil tagartha uisce dá dtagraítear san fhomhír roimhe seo in aghaidh na habhantraí. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 59(3).

Leasú

Déanfar na leibhéil uisce tagartha a bhunú ar bhonn líon na laethanta in aghaidh na bliana ar a ndeachaigh an leibhéal uisce iarbhír thar an leibhéal uisce tagartha sonraithe. Glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme, **a bheidh le leagan amach i ndlúthchomhar leis na Ballstáit sin agus, más infheidhme, i gcomhairle le coimisiúin loingseoireachta aibhneacha arna mbunú le comhaontuithe idirnáisiúnta**, lena sonrú na leibhéil tagartha uisce dá dtagraítear san fhomhír roimhe seo in aghaidh na **conaire, in aghaidh na habhantraí nó in aghaidh an stráice uiscebhealaigh nuair is gá**. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal

Leasú 247**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 22 – mír 3 – fómhír 2***Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún*

Agus na leibhéil uisce thagartha á sonrú ag an gCoimisiún, cuirfidh sé san áireamh na ceanglais a leagtar amach i gcoinbhinsiúin idirnáisiúnta agus i gcomhaontuithe arna dtabhairt i gcrích idir na Ballstáit.

Leasú

Agus na leibhéil uisce thagartha á sonrú ag an gCoimisiún, cuirfidh sé san áireamh na ceanglais a leagtar amach i gcoinbhinsiúin idirnáisiúnta agus i gcomhaontuithe arna dtabhairt i gcrích idir na Ballstáit, **lena n-áirítear sna rialacháin arna nglacadh ag na coimisiúin loingseoireachta abhann arna mbunú ag na coinbhinsiúin agus na comhaontuithe sin, agus rachaidh sé i gcomhairle le comhordaitheoirí Eorpacha na gconairí iompair Eorpacha lena mbaineann.**

Leasú 248**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 22 – mír 5 – fómhír 1 – an chuid réamhráiteach***Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún*

Glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme lena **leagtar** amach ceanglais lena gcomhlánaítear na híoscheanglais a bhunaítear i gcomhréir le pointe (a) **de mhír (3)**, an dara fómhír, in aghaidh na habhantraí. D'fhéadfadh na ceanglais sin a bheith bainteach go háirithe leis an méid seo a leanas:

Leasú

Glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme lena **leagfar** amach ceanglais **i gcomhar, i gcás inarb infheidhme, leis na coimisiúin um loingseoireacht abhann faoi seach**, lena gcomhlánaítear na híoscheanglais a bhunaítear i gcomhréir le **mír (3)**, pointe (a), an dara fómhír, in aghaidh na **conaire, in aghaidh na habhantraí nó in aghaidh na roinne uiscebhealaí nuair is gá sin**. D'fhéadfadh na ceanglais sin a bheith bainteach go háirithe leis an méid seo a leanas:

Leasú 249**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 22 – mír 5 – fómhír 1 – pointe e**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(e) bonneagar fuinnimh **ionadúil a úsáid** chun rochtain uile-chonaire ar bhreoslaí malartacha a áirithiú;

Leasú

(e) bonneagar fuinnimh **iomadúil a imscaradh** chun rochtain uile-chonaire ar bhreoslaí malartacha a áirithiú **i gcomhréir le ceanglais Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh bonneagair breoslaí iomadúla]**;

Leasú 250

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 22 – mír 5 – fomhír 1 – pointe h

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(h) teicneolaíochtaí nua agus nuálaíocht le haghaidh breoslaí fuinnimh agus córais tiomána astaíochtaí nialasacha a thabhairt isteach agus a chur chun cinn.

Leasú

(h) teicneolaíochtaí nua agus nuálaíocht le haghaidh breoslaí fuinnimh agus córais tiomána astaíochtaí nialasacha **agus ísealcharbóin** a thabhairt isteach agus a chur chun cinn;

Leasú 251

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 22 – mír 6

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

6. Áiritheoidh an Coimisiún cur chuige comhleanúnach maidir le cur i bhfeidhm an stádais mhaith loingseoireachta san Aontas agus féadfaidh sé treoirlínte a ghlacadh chuige sin. Agus na híoscheanglais maidir le míreanna (e) agus (f) á mbunú aige, áiritheoidh an Coimisiún nach gcuirfear **i mbaol** an idir-inoibritheacht idir abhantracha.

Leasú

6. Áiritheoidh an Coimisiún cur chuige comhleanúnach maidir le cur i bhfeidhm an stádais mhaith loingseoireachta san Aontas agus féadfaidh sé treoirlínte a ghlacadh chuige sin. Agus na híoscheanglais maidir le míreanna (e) agus (f) á mbunú aige, áiritheoidh an Coimisiún nach gcuirfear **isteach go míchuí ar** an idir-inoibritheacht idir **conairí nó** abhantracha.

Leasú 252

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 23 – mír 1 – pointe c a (nua)

(c a) feabhas a chur ar an digiteáil agus ar phróisis uathoibríthe an bhonneagair agus an chabhlaigh, chomh maith le bonneagar cliste uiscebhealaí intíre a fhorbairt;

Leasú 253

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 23 – mír 1 – pointe d**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(d) nuachóiriú agus **forbairt a dhéanamh ar thoilleadh an bhonneagair** is gá le haghaidh oibríochtaí iompair laistigh de limistéar an chalafoirt.

(d) **acmhainneacht an bhonneagair a nuachóiriú agus a leathnú, lena n-áirítear ionaid mhúrála agus scíthe agus na seirbhísí atá acu** is gá le haghaidh oibríochtaí iompair **agus soghluaisteachta** laistigh de limistéar an chalafoirt **agus lasmuigh de agus feadh an uiscebhealaigh;**

Leasú 254

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 23 – mír 1 – pointe e**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(e) bearta a chur chun cinn agus a fhorbairt chun feabhas a chur ar fheidhmíocht chomhshaoil bhonneagar iompair agus iompair na n-uiscebhealaí intíre, lena n-áirítear soithí **a bhfuil** astaíochtaí nialasacha agus **astaíochtaí isle ag baint leo** agus bearta chun an tionchar ar dhobharlaigh agus ar an mbithéagsúlacht atá ag brath ar uisce a mhaolú, i gcomhréir leis na ceanglais is infheidhme faoi dhlí an Aontais nó faoi chomhaontuithe idirnáisiúnta ábhartha.

(e) bearta a chur chun cinn agus a fhorbairt chun feabhas a chur ar fheidhmíocht chomhshaoil bhonneagar iompair agus iompair na n-uiscebhealaí intíre, lena n-áirítear soithí astaíochtaí nialasacha agus isle **a úsáideann breoslaí malartacha** agus **breoslaí in-athnuaite, chomh maith le soithí malartacha a bhfuil tionchar íseal acu agus** bearta chun an tionchar ar dhobharlaigh agus ar an mbithéagsúlacht atá ag brath ar uisce a mhaolú, i gcomhréir leis na ceanglais is infheidhme faoi dhlí an Aontais nó faoi chomhaontuithe idirnáisiúnta ábhartha.

Leasú 255

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 23 – mír 1 – pointe e a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(e a) modhanna a fhorbairt agus a imscaradh chun faireachán a dhéanamh ar dhálaí seolbhealaí;

Leasú 256

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 23 – mír 1 – pointe e b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(e b) bonneagar modhanna gníomhacha a sholáthar taobh le huiscebhealaí;

Leasú 257

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 23 – mír 1 – pointe e c (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(e c) Faoin... [dhá bhliain tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo], breithneoidh an Coimisiún an ndéanfaidh sé creat reachtach a thíolacadh, a mbeidh togra reachtach ag gabháil leis más iomchuí, chun oibríocht iompair tráchtála trasteorann ar uiscebhealaí intíre a éascú, lena n-áirítear malartuithe sonraí a fhorbairt chun sásraí comhair a chumasú idir na Ballstáit;

Leasú 258

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 23 – mír 1 – pointe e d (nua)**

(e d) Áiritheoidh na Ballstáit go seachnófar le haon bhonneagar nua uiscebhealaí intíre, i gcás inar féidir, bac a d'fhéadfadh a bheith ar nascacht chomhréireach agus chliathánach aibhneacha saorshreafa agus ar chailliúint bithéagsúlachta.

Leasú 259

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 24 – mír 1**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

1. Déanann an Spás Muirí Eorpach na comhpháirteanna muirí a ndéantar cur síos orthu i mír 2 a nascadh agus a chomhtháthú leis an ngréasán talún trí bhealaí loingseoireachta gearrthuais a chruthú nó a uasghrádú idir dhá chalafort mhuirí nó níos mó ar chríoch an Aontais nó idir calafort amháin nó níos mó ar chríoch an Aontais agus calafort ar chríoch tríú tír chomharsanachta a bhfuil cósta aici ar na farraigí iniata le huiscí iata an Aontais, agus trí chalafóirt mhuirí a fhorbairt ar chríoch an Aontais agus a naisc chúlchríche chun iompar éifeachtúil, inmharthana agus inbhuanaithe a sholáthar le modhanna eile iompair.

Leasú 260

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 24 – mír 3 – pointe j**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(j) féadfar a áireamh, go háirithe, ar threalamh a bhaineann le bonneagar an iompair mhuirí trealamh chun trácht agus lasta a bhainistiú, chun éifeachtaí diúltacha

Leasú

1. Déanann an Spás Muirí Eorpach na comhpháirteanna muirí a ndéantar cur síos orthu i mír 2 a nascadh agus a chomhtháthú leis an ngréasán talún trí bhealaí loingseoireachta gearrthuais a chruthú nó a uasghrádú idir dhá chalafort mhuirí nó níos mó ar chríoch an Aontais nó idir calafort amháin nó níos mó ar chríoch an Aontais agus calafort ar chríoch tríú tír chomharsanachta a bhfuil cósta aici ar na farraigí iniata le huiscí iata an Aontais **nó i limistéar geografach na réigiún is forimeallaí**, agus trí chalafóirt mhuirí a fhorbairt ar chríoch an Aontais agus a naisc chúlchríche chun iompar éifeachtúil, inmharthana agus inbhuanaithe a sholáthar le modhanna eile iompair.

Leasú

(j) féadfar a áireamh, go háirithe, ar threalamh a bhaineann le bonneagar an iompair mhuirí trealamh chun trácht agus lasta a bhainistiú, chun éifeachtaí diúltacha

a laghdú, lena n-áirítear éifeachtaí diúltacha comhshaoil, agus chun breoslaí malartacha a úsáid, mar aon le trealamh lena n-áirithítear inseoltacht ar feadh na bliana go léir, lena n-áirítear trealamh chun oighear a bhriseadh, trealamh le haghaidh suirbhéanna hidreolaíocha, agus trealamh le haghaidh dhreidireacht, chothabháil agus chosaint an chalafort agus bealaí isteach chuig an gcalafort.

Leasú 261

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 24 – mír 3 – pointe k a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

a laghdú, lena n-áirítear éifeachtaí diúltacha comhshaoil, agus chun breoslaí malartacha a úsáid, mar aon le trealamh lena n-áirithítear inseoltacht ar feadh na bliana go léir, lena n-áirítear trealamh chun oighear a bhriseadh, trealamh le haghaidh suirbhéanna hidreolaíocha, agus trealamh le haghaidh dhreidireacht, chothabháil agus chosaint an chalafort agus bealaí isteach chuig an gcalafort.

Leasú

(k a) bonneagar dé-úsáide a úsáidtear chun críoch sibhialta agus míleata.

Leasú 262

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 24 – mír 4 – pointe c

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(c) ***tá an calafort muirí suite ar oileán agus*** tugann sé an t-aon phointe rochtana ar réigiún NUTS 3 sa ghréasán cuimsitheach;

Leasú

(c) tugann sé an t-aon phointe rochtana ar réigiún NUTS 3 sa ghréasán cuimsitheach;

Leasú 263

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 24 – mír 4 – pointe d a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(d a) tá sé ar áireamh sa liosta a leagtar amach in Iarscríbhinn II mar gheall ar a thábhacht gheostraitéiseach don Aontas.

Leasú 264

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 25 – mír 2 – pointe a

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) go nascfar calafoirt mhuirí an ghréasáin chuimsithigh leis an mbonneagar iarnróid agus bóithre agus, i gcás inar féidir, le huiscebhealaí intíre, ***ach amháin i gcás ina gcoisceann srianta sonracha geografacha nó fisiceach nasc den sórt sin;***

Leasú 265

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 25 – mír 2 – pointe a a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú 266

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 25 – mír 2 – pointe b

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(b) go gcuirfidh aon chalafort muirí den ghréasán cuimsitheach a fhreastalaíonn ar thrácht lasta críochfort lasta ilmhódach amháin ar a laghad ar fáil a bheidh ar oscailt do gach oibreoir agus úsáideoir ar bhealach neamh-idirdhealaitheach agus go gcuirfidh sé muirir thrédhearcacha agus neamh-idirdhealaitheacha i bhfeidhm.

Leasú 267

Leasú

(a) go nascfar calafoirt mhuirí an ghréasáin chuimsithigh leis an mbonneagar iarnróid agus bóithre agus, i gcás inar féidir, le huiscebhealaí intíre

Leasú

(a a) nach mbeidh feidhm ag an gceanglas naisc iarnróid maidir le calafoirt mhuirí atá suite ar oileáin nach bhfuil gréasán iarnróid acu;

Leasú

(b) go gcuirfidh aon chalafort muirí den ghréasán cuimsitheach a fhreastalaíonn ar thrácht lasta críochfort lasta ilmhódach amháin ar a laghad ar fáil ***laistigh den chalafort nó ina chomharsanacht le nasc díreach iarnróid,*** a bheidh ar oscailt do gach oibreoir agus úsáideoir ar bhealach neamh-idirdhealaitheach agus go gcuirfidh sé muirir thrédhearcacha agus neamh-idirdhealaitheacha i bhfeidhm.

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 25 – mír 2 – pointe d

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(d) go bhfuil calafoirt mhuirí an ghréasáin chuimsithigh atá nasctha le huiscebhealaí intíre feistithe le hacmhainneacht láimhseála **thiomanta** do shoithí uiscebhealaí intíre.

Leasú

(d) go bhfuil calafoirt mhuirí an ghréasáin chuimsithigh atá nasctha le huiscebhealaí intíre feistithe le hacmhainneacht láimhseála do shoithí uiscebhealaí intíre.

Leasú 268

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 25 – mír 2 – pointe d a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(d a) Ainmneoidh na Ballstáit an t-eintiteas a bheidh freagrach as mír 2, pointí (a) agus (b) a chur chun feidhme, bunaithe ar struchtúr rialachais gach calafoirt agus ar struchtúr an ghréasáin iarnróid atá ann cheana i ngach calafoirt;

Leasú 269

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 27 – mír 1 – pointe a

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) rochtain mhuirí a uasghrádú, amhail tonnuisce, cainéil farraige, seolbhealaí, loic, dreidireacht **chaipitil** agus áiseanna loingseoireachta;

Leasú

(a) rochtain mhuirí a uasghrádú, amhail tonnuisce, cainéil farraige, seolbhealaí, loic, dreidireacht agus áiseanna loingseoireachta;

Leasú 270

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 27 – mír 1 – pointe b

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(b) bonneagar bunúsach calafoirt a thógáil nó a uasghrádú, amhail imchuach

Leasú

(b) bonneagar bunúsach calafoirt a thógáil, **a chothabháil** nó a uasghrádú,

inmheánacha, ballaí cé, bearta feistithe, lamairní, duganna, cladáin, cúl-líonta agus míntíriú talún;

amhail imchuach inmheánacha, *bonneagar breoslaí malartacha inbhuanaithe*, ballaí cé, bearta feistithe, lamairní, duganna, cladáin, cúl-líonta agus míntíriú talún;

Leasú 271

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 27 – mír 1 – pointe b a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(b a) nuachóiriú agus forbairt a dhéanamh ar thoilleadh an bhonneagair iarnróid is gá le haghaidh oibríochtaí iompair laistigh de limistéar an chalafoirt.

Leasú 272

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 27 – mír 1 – pointe d

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(d) teicneolaíochtaí nua agus nuálaíocht le haghaidh breoslaí fuinnimh agus córais tiomána astaíochtaí nialasacha agus ísealcharbóin a thabhairt isteach agus a chur chun cinn;

(d) teicneolaíochtaí nua agus nuálaíocht le haghaidh breoslaí fuinnimh agus córais tiomána astaíochtaí nialasacha agus ísealcharbóin, *lena n-áirítear córas tiomána gaoithe*, a thabhairt isteach agus a chur chun cinn,

Leasú 273

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 27 – mír 1 – pointe g

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(g) soithí astaíochtaí nialasacha agus astaíochtaí ísle a chur chun cinn a fhónann agus a oibríonn naisc loingseoireachta gearrthuais, agus bearta a fhorbairt chun feabhas a chur ar fheidhmíocht chomhshaoil an iompair mhuirí do chuariteanna ar chalafoirt *nó* do optamú shlabhra an tsoláthair i gcomhréir leis na

(g) soithí astaíochtaí nialasacha agus astaíochtaí ísle a chur chun cinn a fhónann agus a oibríonn naisc loingseoireachta gearrthuais, agus bearta a fhorbairt chun feabhas a chur ar fheidhmíocht chomhshaoil an iompair mhuirí do chuariteanna ar chalafoirt *agus* do optamú shlabhra an tsoláthair i gcomhréir leis na

ceanglais is infheidhme faoi dhlí an Aontais nó faoi chomhaontuithe idirnáisiúnta ábhartha.

Leasú 274

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 27 – mír 1 – pointe g a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

ceanglais is infheidhme faoi dhlí an Aontais nó faoi chomhaontuithe idirnáisiúnta ábhartha.

Leasú

(g a) iompar farantóireachta a chur chun cinn mar mhodh inbhuanaithe iompair paisinéirí, lena n-áirítear i nóid uirbeacha, i gcás inarb infheidhme;

Leasú 275

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 27 – mír 1 – pointe g b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(g b) feabhas a chur ar bhonneagar d'fhonn sciar an lasta a mhéadú, lena n-áirítear do naisc loingseoireachta gearrthuais, a aistríonn ó iompar de bhóthar agus ó aeriompar chuig iompar muirí nó uiscebhealaí intíre agus chuig iompar d'iarnród, chun costais dhiúltacha sheachtracha amhail astaíochtaí agus brú tráchta a laghdú;

Leasú 276

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 27 – mír 1 – pointe g c (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(g c) feabhas a chur ar an rochtain ar na réigiúin is forimeallaí agus ar na réigiúin eile atá iargúlta, oileánach agus forimeallach.

Leasú 277

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 28 – mír 1 – pointe a – pointe x**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(x) tionchar maolaitheach an bhonneagair ar an gcomhshaol;

Leasú

(x) tionchar maolaitheach an bhonneagair ar an gcomhshaol, **lena n-áirítear caomhnú fána nó teicneolaíochtaí maolaithe torainn**;

Leasú 278

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 28 – mír 1 – pointe e**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(e) naisc na gcríochfort lasta **agus na n-ardán lóistíochta** leis na modhanna eile sa ghréasán tras-Eorpach iompair;

Leasú

(e) naisc na gcríochfort lasta leis na modhanna eile sa ghréasán tras-Eorpach iompair.

Leasú 279

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 28 – mír 1 – pointe f a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(f a) bealaí rochtana agus an nasc leis an míle dheireanach le críochfoirt lasta ilmhódacha, lena n-áirítear bonneagar do mhodhanna gníomhacha.

Leasú 280

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 29 – mír 1 – pointe a**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) go ndéanfar sábháilteacht an bhonneagair iompair de bhóthar a áirithiú, go ndéanfar faireachán uirthi, agus, nuair is gá, go ndéanfar í a fheabhsú i gcomhréir le

Leasú

(a) go ndéanfar sábháilteacht an bhonneagair iompair de bhóthar a áirithiú, go ndéanfar faireachán uirthi, agus, nuair is gá, go ndéanfar í a fheabhsú i gcomhréir le

Treoir 2008/96/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁶²;

Treoir **2019/1936 lena leasaítear Treoir** 2008/96/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁶²;

⁶² Treoir 2008/96/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 19 Samhain 2008 maidir le sábháilteacht bonneagair bhóithre a bhainistiú (IO L 319, 29.11.2008, lch. 59).

⁶² Treoir 2008/96/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 19 Samhain 2008 maidir le sábháilteacht bonneagair bhóithre a bhainistiú (IO L 319, 29.11.2008, lch. 59).

Leasú 281

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 29 – mír 1 – pointe c a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(c a) go ndéantar na bóithre a dheardh, a thógáil, a uasghrádú agus a chothabháil leis na hábhair is éifeachtúla ó thaobh acmhainní de agus is díonaí ó thaobh na haeráide de;

Leasú 282

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 29 – mír 1 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

1 a. Laistigh de bhliain tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo, breithneoidh an Coimisiún, i gcomhréir le hAirteagal 6c den Treoir maidir le Sábháilteacht sa Bhonneagar Bóthair, gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh chun sonraíochtaí comhchoiteanna a bhunú, a bhaineann le nósanna imeachta na mBallstát arb é is aidhm dóibh úsáid oibríochtúil a marcálacha bóthair agus a gcomharthaí bóthair a áirithiú, maidir le hinléiteacht agus inbhraiteacht éifeachtach marcálacha bóthair agus comharthaí bóthair do thiománaithe daonna agus do chórais uathoibríthe cúnaimh tiománaí. Áireofar sna

*sonraíochtaí sin íoscheanglais
feidhmíochta maidir le hinfheictheacht
agus staid na gcomharthaí tráchta, na
gcomharthaí agus na marcálacha bóthair.*

Leasú 283

Togra le haghaidh rialacháin

Airteagal 29 – mír 2 – pointe a – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) go mbeidh an bóthar deartha, tógtha nó uasghrádaithe go speisialta do mhótarthrácht agus:

Leasú

(a) go mbeidh an bóthar deartha, tógtha nó uasghrádaithe go speisialta do mhótarthrácht, **chomh maith le cothabháil leordhóthanach**, agus:

Leasú 284

Togra le haghaidh rialacháin

Airteagal 29 – mír 2 – pointe a – pointe i

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(i) go mbeidh sé feistithe, ach amháin ag pointí speisialta nó go sealadach, le carrbhealaí ar leith don trácht ó dhá threo, scartha ó chéile le stiall dealaithe nach bhfuil beartaithe le haghaidh tráchta, nó **go heisceachtúil**, trí mhodhanna eile;

Leasú

(i) go mbeidh sé feistithe, ach amháin ag pointí speisialta nó go sealadach, le carrbhealaí ar leith don trácht ó dhá threo, scartha ó chéile le stiall dealaithe nach bhfuil beartaithe le haghaidh tráchta, nó trí mhodhanna eile; **lena ráthaítear an leibhéal céanna sábháilteachta;**

Leasú 285

Togra le haghaidh rialacháin

Airteagal 29 – mír 2 – pointe b

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(b) go mbeidh limistéir scíthe ar fáil ag achar nach mó ná 60 km ó chéile, lena gcuirtear spás páirceála leordhóthanach, trealamh sábháilteachta agus slándála ar fáil, agus saoráidí iomchuí, lena n-áirítear saoráidí sláintíochta, a fhreastalóidh ar

Leasú

(b) go mbeidh limistéir scíthe ar fáil ag achar nach mó ná 60 km ó chéile, lena gcuirtear spás páirceála **inacmhainne agus** leordhóthanach, trealamh sábháilteachta agus slándála ar fáil, agus saoráidí iomchuí, lena n-áirítear saoráidí sláintíochta, a fhreastalóidh ar riachtanais

riachtanais lucht saothair éagsúil;

lucht saothair éagsúil;

Leasú 286

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 29 – mír 2 – pointe c

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(c) go mbeidh limistéir pháirceála atá sábháilte agus slán ar fáil ag achar 100 km ar a mhéad ó chéile, ina gcuirfear spás páirceála leordhóthanach ar fáil le aghaidh feithiclí tráchtála agus a chomhlíonann na ceanglais a leagtar amach in Airteagal 8(1), pointe (a) de Rialachán (AE) **2020/1054**⁶⁹;

⁶⁹ Rialachán (AE) 2020/1054 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Iúil 2020 lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 561/2006 a mhéid a bhaineann le riachtanais íosta maidir le huastréimhsí tiomána laethúla agus seachtainiúla, íos-sosanna agus tréimhsí scíthe laethúla agus seachtainiúla, agus Rialachán (AE) Uimh. 165/2014 a mhéid a bhaineann suíomh le tacagraif (IO L 249, 31.7.2020, lch. 1)

Leasú 287

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 29 – mír 2 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(c) go mbeidh limistéir pháirceála atá sábháilte agus slán ar fáil, **faoin 31 Nollaig 2040**, ag achar 100 km ar a mhéad ó chéile, ina gcuirfear spás páirceála leordhóthanach ar fáil le aghaidh feithiclí tráchtála agus a chomhlíonann na ceanglais a leagtar amach in Airteagal 8(1), pointe (a) de Rialachán (AE) **2020/1054**;

⁶⁹ Rialachán (AE) 2020/1054 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Iúil 2020 lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 561/2006 a mhéid a bhaineann le riachtanais íosta maidir le huastréimhsí tiomána laethúla agus seachtainiúla, íos-sosanna agus tréimhsí scíthe laethúla agus seachtainiúla, agus Rialachán (AE) Uimh. 165/2014 a mhéid a bhaineann suíomh le tacagraif (IO L 249, 31.7.2020, lch. 1)

2 a. Faoin... [sé mhí tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo], breithneoidh an Coimisiún togra reachtach a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle maidir le Limistéar Aonair Eorpach um Fhorfheidhmiú Digiteach (SEDEA) a chruthú, chun a chur ar chumas na n-údarás forfheidhmithe freagracha

rialuithe spriocdhíithe neamh-idirdhealaitheacha rioscabhunaithe, cigireachtaí gan teagmháil agus cigireachtaí gan pháipéar a dhéanamh bunaithe ar rochtain ar shonraí digiteacha fíor-ama faoi thiománaithe gairmiúla, oibreoirí, feithiclí tráchtála agus lastas, lena n-áirítear córais rátála riosca a chomhchuibhiú, malartú leictreonach doiciméad maidir le tiománaithe a phostú trí chóras IMI, chomh maith le ceanglais rialachán eFTI a ionchorprú.

Leasú 288

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 29 – mír 4**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

4. Arna iarraidh sin do Bhallstát, i gcásanna cuí-réasúnaithe, féadfaidh an Coimisiún díolúintí ón gceanglas a leagtar amach i mír 2, pointe (a), a dheonú trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme, go háirithe i gcás nach rachaidh an dlús tráchta thar 10,000 feithicil in aghaidh an lae sa dá threo, nó nuair atá srianta sonracha geografacha nó suntasacha fisiceacha ann, fad is a áirithítear leibhéal iomchuí sábháilteachta. Beidh aon iarraidh ar dhíolúine bunaithe ar anailís chostais/sochair agus shocheacnamaíocha, ar mheasúnú ar shrianta sonracha geografacha nó suntasacha fisiceacha agus/nó ar thionchair dhiúltacha fhéideartha ar an gcomhshaol agus ar an mbithéagsúlacht i dtaca le hinfheistíochtaí.

Leasú

4. Arna iarraidh sin do Bhallstát, i gcásanna cuí-réasúnaithe, féadfaidh an Coimisiún díolúintí ón gceanglas a leagtar amach i mír 2, pointe (a), a dheonú trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme, go háirithe i gcás nach rachaidh an dlús tráchta thar 10,000 feithicil in aghaidh an lae sa dá threo, nó nuair atá srianta sonracha geografacha nó suntasacha fisiceacha ann, fad is a áirithítear leibhéal iomchuí sábháilteachta. ***Tar éis chur chun feidhme iomlán na gcumas forfheidhmithe dhigitigh a bhaineann le Treoir 96/53/CE, féadfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh lena ndíolmhófar na Ballstáit ó na ceanglais maidir leis na córais mheáigh-faoi-shiúl a thabhairt isteach nó a choinneáil, dá dtagraítear i mír 2, pointe (d) den Airteagal seo.*** Beidh aon iarraidh ar dhíolúine bunaithe ar anailís chostais/sochair agus shocheacnamaíocha, ar mheasúnú ar shrianta sonracha geografacha nó suntasacha fisiceacha agus/nó ar thionchair dhiúltacha fhéideartha ar an gcomhshaol agus ar an mbithéagsúlacht i dtaca le hinfheistíochtaí.

Leasú 289

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 30 – mír 3

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

3. Áiritheoidh na Ballstáit go gcomhlíonfaidh bonneagar bóithre an chroíghréasáin agus an chroíghréasáin bhreisithe na ceanglais a leagtar amach in Airteagal 29(2), *pointe* (b), faoin 31 Nollaig 2030.

Leasú 290

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 30 – mír 5

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

5. Arna iarraidh sin do Bhallstát, i gcásanna cuí-réasúnaithe, féadfaidh an Coimisiún díolúintí ón gceanglas a leagtar amach in Airteagal 29(2), *pointe* (a), a dheonú trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme, go háirithe i gcás nach dtéann an dlús tráchta thar 10,000 feithicil in aghaidh an lae sa dá threo, nó má tá srianta sonracha geografacha nó suntasacha fisiceacha ann, fad is ***a áirithítear leibhéal iomchuí*** sábháilteachta. Beidh aon iarraidh ar dhíolúine bunaithe ar anailís chostais/sochair agus shocheacnamaíocha, ar mheasúnú ar shrianta sonracha geografacha nó suntasacha fisiceacha agus/nó ar thionchair dhiúltacha fhéideartha ar an gcomhshaol agus ar an mbithéagsúlacht i dtaca le hinfheistíochtaí.

Leasú 291

Leasú

3. Áiritheoidh na Ballstáit go gcomhlíonfaidh bonneagar bóithre an chroíghréasáin agus an chroíghréasáin bhreisithe na ceanglais a leagtar amach in Airteagal 29(2), *pointí* (b) agus (c) faoin 31 Nollaig 2030.

Leasú

5. Arna iarraidh sin do Bhallstát, i gcásanna cuí-réasúnaithe, féadfaidh an Coimisiún díolúintí ón gceanglas a leagtar amach in Airteagal 29(2), *pointe* (a), a dheonú trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme, go háirithe i gcás nach dtéann an dlús tráchta thar 10,000 feithicil in aghaidh an lae sa dá threo, nó má tá srianta sonracha geografacha nó suntasacha fisiceacha ann, fad is ***go mbaineann na bóithre sin ardleibhéal*** sábháilteachta ***amach de réir na Treorach maidir le bainistiú sábháilteachta bonneagair (AE)2019/1936***. Beidh aon iarraidh ar dhíolúine bunaithe ar anailís chostais/sochair agus shocheacnamaíocha, ar mheasúnú ar shrianta sonracha geografacha nó suntasacha fisiceacha agus/nó ar thionchair dhiúltacha fhéideartha ar an gcomhshaol agus ar an mbithéagsúlacht i dtaca le hinfheistíochtaí.

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 31 – mír 1 – pointe a

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) sábháilteacht ar bhóithre a fheabhsú agus a chur chun cinn, agus riachtanais úsáideoirí leochaileacha agus úsáideoirí bóithre maidir lena n-éagsúlacht go léir á gcur san áireamh, go háirithe daoine a bhfuil a soghluaisteacht laghdaithe;

Leasú 292

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 31 – mír 1 – pointe c

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(c) teicneolaíochtaí nuálacha a thabhairt isteach chun feabhas a chur ar chomhlíonadh chreat dlíthiúil an Aontais maidir le hiompar de bhóthar, lena n-áirítear uirlisí forfheidhmiúcháin cliste agus uathoibríthe agus bonneagar cumarsáide 5G;

Leasú 293

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 31 – mír 1 – pointe d

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(d) agus bonneagar **bóithre** á thógáil nó á uasghrádú, leanúnachas agus inrochtaineacht **chonairí na gcoisithe** agus **na gcosán** rothaíochta a áirithiú **d'fhonn na** modhanna gníomhacha iompair a chur chun cinn.

Leasú

(a) sábháilteacht ar bhóithre a fheabhsú agus a chur chun cinn, agus riachtanais úsáideoirí leochaileacha agus úsáideoirí bóithre maidir lena n-éagsúlacht go léir á gcur san áireamh, go háirithe daoine a bhfuil a soghluaisteacht laghdaithe, **agus forfheidhmiú cuí na reachtaíochta gaolmhaire a áirithiú ar bhonn trasteorann freisin;**

Leasú

(c) teicneolaíochtaí nuálacha a thabhairt isteach, **lena n-áirítear teicneolaíochtaí digiteacha**, chun feabhas a chur ar chomhlíonadh chreat dlíthiúil an Aontais maidir le hiompar de bhóthar, lena n-áirítear uirlisí forfheidhmiúcháin cliste agus uathoibríthe agus bonneagar cumarsáide 5G, **chun tabhairt isteach réiteach agus córas cliste, amhail SEDEA, a éascú;**

Leasú

(d) agus bonneagar **bóthair** á thógáil nó á uasghrádú, **bonneagar nasctha nó comhthreomhar le haghaidh soghluaisteacht ghníomhach á thógáil nó á uasghrádú ag an am céanna, agus** leanúnachas agus inrochtaineacht **conairí coisithe** agus rothaíochta a áirithiú **chun**

modhanna gníomhacha iompair a chur chun cinn.

Leasú 294

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 33 – mír 1 – pointe g

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(g) déantar foráil sa bhonneagar aeriompair maidir le soláthar réamhchóirithe aeir le haghaidh aerárthaí do-aistrithe.

Leasú

(g) déantar foráil sa bhonneagar aeriompair **ina bhfuil méid iomlán bliantúil tráchta paisinéirí de níos mó ná ceithre mhilliún paisinéir** maidir le soláthar réamhchóirithe aeir le haghaidh aerárthaí do-aistrithe.

Leasú 295

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 33 – mír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

2. Arna iarraidh sin do Bhallstát, féadfaidh an Coimisiún, i gcásanna cuí-réasúnaithe, díolúintí a dheonú trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme maidir leis na ceanglais a leagtar amach i mír 1, pointí **(a), (b), (c)** agus (g). Beidh aon iarraidh ar dhíolúine bunaithe ar anailís chostais is tairbhe shocheacnamaíoch nó bainfidh sé leis na srianta sonracha geografacha nó suntasacha fisiceacha agus sa chás nach bhfuil córas iarnróid ar an gcríoch.

Leasú

2. Arna iarraidh sin do Bhallstát, féadfaidh an Coimisiún, i gcásanna cuí-réasúnaithe, díolúintí a dheonú trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme maidir leis na ceanglais a leagtar amach i mír 1, pointí **(b)** agus (g). Beidh aon iarraidh ar dhíolúine bunaithe ar anailís chostais is tairbhe shocheacnamaíoch nó bainfidh sé leis na srianta sonracha geografacha nó suntasacha fisiceacha agus sa chás nach bhfuil córas iarnróid ar an gcríoch.

Leasú 296

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 34 – mír 1 – pointe e

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(e) inbhuanaitheacht a fheabhsú agus tionchair aeráide, comhshaoil agus torainn a mhaolú, go háirithe trí theicneolaíochtaí

Leasú

(e) inbhuanaitheacht a fheabhsú agus tionchair aeráide, comhshaoil agus torainn a mhaolú, go háirithe trí theicneolaíochtaí

nua agus nuálaíocht, breoslaí malartacha, aerárthaí astaíochtaí ísealcharbóin agus astaíochtaí nialasacha agus bonneagar ísealcharbóin a thabhairt isteach.

nua agus nuálaíocht, breoslaí malartacha, aerárthaí astaíochtaí ísealcharbóin agus astaíochtaí nialasacha agus bonneagar ísealcharbóin a thabhairt isteach *i gcomhréir le Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh bonneagair breoslaí iomadúla] agus Rialachán (AE) [...] [maidir le cothrom iomaíochta a áirithiú don aeriompar inbhuanaithe].*

Leasú 297

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 35 – mír 3 – fomhír 1 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Laistigh de 2 bhliain ó theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo, déanfaidh na Ballstáit anailís mhargaidh agus anailís ionchasach ar chríochfoirt lasta ilmhódacha ar a gcríoch. Déanfar an méid seo a leanas, ar a laghad, leis an anailís sin:

Faoin ... [bliain amháin tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo], déanfaidh na Ballstáit anailís mhargaidh agus anailís ionchasach ar chríochfoirt lasta ilmhódacha ar a gcríoch. Déanfar an méid seo a leanas, ar a laghad, leis an anailís sin:

Leasú 298

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 35 – mír 3 – fomhír 1 – pointe a

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(a) scrúdú a dhéanamh ar shreafaí tráchta lasta atá ann faoi láthair agus a bheidh ann amach anseo, lena n-áirítear sreabha tráchta lasta *a iompraítear ar na bóithre;*

(a) scrúdú a dhéanamh ar shreafaí tráchta lasta atá ann faoi láthair agus a bheidh ann amach anseo, lena n-áirítear sreabha tráchta lasta *arna n-iompar de bhóthar, d'iarnród, d'aer agus d'uisce;*

Leasú 299

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 35 – mír 3 – fomhír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Rachaidh na Ballstáit i gcomhairle le seoladóirí agus le hoibreoirí iompair agus

Rachaidh na Ballstáit i gcomhairle le seoladóirí agus le hoibreoirí iompair agus

lóistíochta a oibríonn ar a gcríoch. Cuirfidh siad torthaí an chomhairliúcháin sin san áireamh ina n-anailís.

lóistíochta a oibríonn ar a gcríoch, **chomh maith le heintitis ábhartha**. Cuirfidh siad torthaí an chomhairliúcháin sin san áireamh ina n-anailís.

Leasú 300

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 35 – mír 4

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

4. Ar bhonn na hanailíse faoi mhír 3, forbróidh na Ballstáit plean gníomhaíochta maidir le gréasán de chríochfort lasta ilmhódacha a fhorbairt. Cuirfear torthaí na hanailíse agus an plean gníomhaíochta faoi bhráid an Choimisiúin tráth nach déanaí ná 6 mhí tar éis an anailís a thabhairt chun críche, maille le liosta de chríochfoirt iarnróid a mholann an Ballstát a chur le hIarscríbhinní I agus II.

Leasú

4. Ar bhonn na hanailíse faoi mhír 3, forbróidh na Ballstáit plean gníomhaíochta maidir le gréasán de chríochfort lasta ilmhódacha a fhorbairt **agus ainmneoidh siad an t-eintiteas a bheidh freagrach as an imscaradh**. Cuirfear torthaí na hanailíse agus an plean gníomhaíochta faoi bhráid an Choimisiúin tráth nach déanaí ná 6 mhí tar éis an anailís a thabhairt chun críche, maille le liosta de chríochfoirt iarnróid a mholann an Ballstát a chur le hIarscríbhinní I agus II.

Leasú 301

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 37 – mír 1 – pointe a

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) go gceanglófar iad leis na modhanna iompair atá ar fáil sa limistéar, i gcás inar féidir, **ach amháin mura mbeidh údar leis sin i dtéarmaí costais-sochair socheacnamaíocha**;

Leasú

(a) go gceanglófar iad leis na modhanna iompair atá ar fáil sa limistéar, i gcás inar féidir;

Leasú 302

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 37 – mír 1 – pointe b

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(b) go bhfeistear iad le stáisiún

Leasú

(b) go bhfeistear iad le stáisiún

athluchtaithe amháin ar a laghad mar a shainmhínítear *in Airteagal 2, pointe (43) de* Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh *bonneagar* breoslaí *malartacha*] tiomnaithe *chun freastal ar* fheithiclí tromshaothair, faoin 31 Nollaig 2030;

Leasú 303

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 37 – mír 1 – pointe c – pointe ii

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(ii) soláthar sreabha faisnéise laistigh de chríochfort agus idir na modhanna iompair feadh an tslabhra lóistíochta agus an chríochfort.

Leasú 304

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 37 – mír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

2. Áiritheoidh na Ballstáit ar bhealach cóir neamh-idirdhealaitheach go mbeidh *na* críochfort lasta ilmhódacha dá dtagraítear in Airteagal 35(1) agus atá nasctha leis an ngréasán iarnróid in ann gach cineál aonaid lastála idirmhódaigh a láimhseáil, *faoin 31 Nollaig 2030*, má aicmítear na cineálacha aonaid lastála idirmhódach mar chríochfort idirmhódacha agus má dhéanann siad trasloingiú ingearach.

Leasú 305

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 37 – mír 5

athluchtaithe *agus athbhreoslaithe* amháin ar a laghad mar a shainmhínítear *i* Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh *bonneagair* breoslaí *iomadúla*], *a úsáidfear le haghaidh hidrigine, atá* tiomnaithe *d'*fheithiclí tromshaothair, faoin 31 Nollaig 2030;

Leasú

(ii) soláthar sreabha faisnéise *idir-inoibritheacha* laistigh de chríochfort agus idir na modhanna iompair feadh an tslabhra lóistíochta agus an chríochfort.

Leasú

2. Áiritheoidh na Ballstáit ar bhealach cóir neamh-idirdhealaitheach go mbeidh *dóthain acmhainneachta trasloingsithe ag* críochfort lasta ilmhódacha dá dtagraítear in Airteagal 35(1) agus atá nasctha leis an ngréasán iarnróid, *faoin 31 Nollaig 2030, agus go mbeidh siad* in ann gach cineál aonaid lastála idirmhódaigh a láimhseáil, má aicmítear na cineálacha aonaid lastála idirmhódach mar chríochfort idirmhódacha agus má dhéanann siad trasloingiú ingearach.

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

5. Arna iarraidh sin ag Ballstát, i gcásanna a bhfuil údar cuí leo, féadfaidh an Coimisiún díolúintí ó na hoibleagáidí faoi mhíreanna 1 go 4 a dheonú trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme i gcás nach féidir údar cuí a thabhairt d'infheistíochtaí i mbonneagar i dtéarmaí costais-sochair socheacnamaíocha, go háirithe nuair a bhíonn an críochfort suite i limistéar atá srianta ó thaobh spáis de.

Leasú 306

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 38 – mír 1 – pointe e a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú 307

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 38 – mír 1 – pointe e b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú 308

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 39 – mír 1 – pointe c**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(c) ‘naisc an chéad chiliméadair agus an chiliméadair dheireanaigh’ idir na pointí

Leasú

5. Arna iarraidh sin ag Ballstát, i gcásanna a bhfuil údar cuí leo, féadfaidh an Coimisiún díolúintí ó na hoibleagáidí faoi mhíreanna 2 go 4 a dheonú trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme i gcás nach féidir údar cuí a thabhairt d'infheistíochtaí i mbonneagar i dtéarmaí costais-sochair socheacnamaíocha, go háirithe nuair a bhíonn an críochfort suite i limistéar atá srianta ó thaobh spáis de.

Leasú

***(e a) forfheidhmiú digiteach dhlí
ábhartha an Aontais a chumasú;***

Leasú

***(e b) bonneagar iompair ilmhódaigh a
chur chun cinn lena n-éascaítear aistriú
módach éifeachtach i dtreo modhanna
iompair inbhuanaithe.***

Leasú

(c) ‘naisc an chéad chiliméadair agus an chiliméadair dheireanaigh’ idir na pointí rochtana sin agus chucu, ***lena n-áirítear***

rochtana sin agus chucu.

soghluaisteacht ghníomhach, iarnród éadrom agus bonneagar iompair poiblí eile.

Leasú 309

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 40 – mír 1 – pointe a

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) go mbeidh bonneagar athluchtaithe agus athbhreoslaithe breoslaí malartacha ar fáil, lena n-áirítear ***in ardáin lóistíochta*** agus don iompar poiblí i gcomhréir iomlán le ceanglais Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh bonneagar breoslaí malartacha];

Leasú

(a) go mbeidh bonneagar athluchtaithe agus athbhreoslaithe breoslaí malartacha ar fáil, lena n-áirítear ***i gcríochfoirt lasta ilmhódacha*** agus don iompar poiblí i gcomhréir iomlán le ceanglais Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh bonneagar breoslaí malartacha];

Leasú 310

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 40 – mír 1 – pointe b – pointe i

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(i) go nglacfar plean soghluaisteachta uirbí inbhuanaithe (SUMP) i gcomhréir le hIarscríbhinn V lena n-áirítear, go sonrach, bearta chun na modhanna éagsúla iompair a chomhtháthú, chun ***an tsoghluaisteacht*** éifeachtúil astaíochtaí nialasacha a chur chun cinn lena n-áirítear lóistíocht uirbeach ***inbhuanaithe***, chun aerthruailliú agus truailliú torainn a laghdú, agus ar plean é a chuireann ***sreabha*** iompair fad-achair tras-Eorpacha san áireamh;

Leasú

(i) go nglacfar plean soghluaisteachta uirbí inbhuanaithe (SUMP) ***a mbeidh rochtain ag an bpobal air*** i gcomhréir le hIarscríbhinn V lena n-áirítear, go sonrach, bearta chun na modhanna éagsúla iompair a chomhtháthú, chun ***meastóireacht a dhéanamh ar a n-inacmhainneacht agus a n-inrochtaineacht d'úsáideoirí chun aghaidh a thabhairt ar bhochtaineacht soghluaisteachta, chun soghluaisteacht*** éifeachtúil astaíochtaí nialasacha ***agus ísle*** a chur chun cinn, lena n-áirítear ***modhanna gníomhacha agus iompar poiblí, chomh maith le*** lóistíocht uirbeach ***astaíochtaí nialasacha agus ísle***, chun aerthruailliú agus truailliú torainn a laghdú, agus ar plean é a chuireann ***sreafaí*** iompair fad-achair tras-Eorpacha san áireamh;

Leasú 311

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 40 – mír 1 – pointe b – pointe ii

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(ii) go mbaileofar sonraí maidir le soghluaisteacht uirbeach in aghaidh an nóid uirbigh a chlúdaíonn ar a laghad astaíochtaí gás ceaptha teasa, plódú, timpistí agus gortuithe, cion módach agus **rochtain ar sheirbhísí** soghluaisteachta, chomh maith le sonraí maidir le **haerthruailliú** agus truailliú torainn, agus go gcuirfear na sonraí sin faoi bhráid an Choimisiúin. Ina dhiaidh sin cuirfear na sonraí sin isteach gach bliain;

Leasú

(ii) go mbaileofar sonraí maidir le soghluaisteacht uirbeach in aghaidh an nóid uirbigh a chlúdaíonn ar a laghad astaíochtaí gás ceaptha teasa, plódú, timpistí agus gortuithe, cion módach agus **inrochtaineacht agus inacmhainneacht na seirbhíse** soghluaisteachta **poiblí agus príobháidí, lena n-áirítear d'úsáideoirí soghonta bóithre agus do dhaoine a bhfuil a soghluaisteacht laghdaithe**, chomh maith le sonraí maidir le **truailliú aeir** agus truailliú torainn, agus go gcuirfear na sonraí sin faoi bhráid an Choimisiúin. **I gcás inar féidir, ba cheart na sonraí a bhailítear a imdhealú de réir aoise, inscne agus míchumais.** Ina dhiaidh sin cuirfear na sonraí sin isteach gach bliain;

Leasú 312

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 40 – mír 1 – pointe b – pointe ii a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(ii a) go nglacfar bearta nithiúla lena gcothófar úsáid níos leithne uirlisí teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide (TFC) agus córas cliste iompair (CCI), a mbeidh rochtain oscailte acu ar na hoibreoirí uile, chun bealaí taistil barrfheabhsaithe a cheadú d'fheithiclí chun bainistiú sreafaí tráchta a fheabhsú, brú tráchta a laghdú, truailliú aeir agus sábháilteacht ar bhóithre a fheabhsú, chomh maith le faisnéis fíor-ama maidir le bonneagar breoslaí malartacha a bheith ar fáil.

Leasú

Leasú 313

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 40 – mír 1 – pointe b – pointe ii b (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(ii b) measúnú agus cur síos ar réitigh a d'fhéadfadh a bheith ann chun aghaidh a thabhairt ar na riachtanais infheistíochta is gá chun na hoibleagáidí faoin Airteagal seo a chomhlíonadh agus chun scrogaill i nóid uirbeacha a chosc.

Leasú 314

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 40 – mír 1 – pointe c – pointe i

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(i) i gcás iompair phaisinéirí: idirnascadh inbhuanaithe slán gan uaim idir iarnród, bóthar, aer, na modhanna gníomhacha iompair agus, de réir mar is iomchuí, bonneagar uiscebhealaí intíre agus muirí;

(i) i gcás iompair phaisinéirí: idirnascadh inbhuanaithe slán gan uaim idir iarnród, bóthar, aer, na modhanna gníomhacha iompair, **lena n-áirítear iompar poiblí** agus, **i gcás inar féidir, bonneagair EuroVelo, agus**, de réir mar is iomchuí, bonneagar uiscebhealaí intíre agus **bonneagar** muirí;

Leasú 315

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 40 – mír 1 – pointe c – pointe ii

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(ii) i gcás iompair phaisinéirí: cumas paisinéirí faisnéis a rochtain, turais a chur in áitithe agus íoc astu agus a dticéid a fháil trí sheirbhísí soghluaisteachta digiteacha ilmhódacha;

(ii) i gcás iompair phaisinéirí: cumas paisinéirí faisnéis a rochtain, turais a chur in áitithe agus íoc astu agus a dticéid a fháil trí sheirbhísí soghluaisteachta digiteacha ilmhódacha, **agus ticéadú aonair a chumasú, i gcás inar féidir, nuair atá oibreoirí éagsúla i gceist**;

Leasú 316

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 40 – mír 1 – pointe c – pointe iii

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(iii) i gcás iompair lasta: idirnascadh inbhuanaithe slán gan uaim idir iarnróid, bóithre agus, de réir mar is iomchuí, bonneagar uiscebhealaí intíre, aeir agus muirí chomh maith le naisc iomchuí le **hardáin** agus saoráidí **lóistíochta**;

Leasú 317

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 40 – mír 1 – pointe c – pointe ii

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(iv) forbairt moil paisinéirí ilmhódacha chun naisc an chéad mhíle agus an mhíle dheireanaigh a éascú, naisc atá feistithe le stáisiún athluchtaithe amháin ar a laghad mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe (43) de Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh **bonneagar** breoslaí **malartacha**] tiomnaithe chun freastal ar fheithiclí tromshaothair;

Leasú 318

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 40 – mír 1 – pointe d

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(d) faoin 31 Nollaig 2040: críochfort lasta ilmhódach amháin ar a laghad a fhorbairt **ionas** go mbeidh **acmhainneacht** leordhóthanach trasloingsithe ann laistigh den nód uirbeach nó gar dó.

Leasú

(iii) i gcás iompair lasta: idirnascadh inbhuanaithe slán gan uaim idir iarnróid, bóithre agus, de réir mar is iomchuí, bonneagar uiscebhealaí intíre, aeir agus muirí chomh maith le naisc iomchuí le **críochfoirt** agus saoráidí **ilmhódacha lasta, agus limistéir pháirceála trucaílí atá sábháilte agus slán**;

Leasú

(iv) forbairt moil paisinéirí ilmhódacha chun naisc an chéad mhíle agus an mhíle dheireanaigh a éascú, naisc atá feistithe le stáisiún athluchtaithe **agus athbhreoslaithe** amháin ar a laghad mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe (43) de Rialachán (AE) [...] [maidir le himscaradh **bonneagar** breoslaí **iomadúla**], **a úsáidfeair le haghaidh hidrigine, atá** tiomnaithe chun freastal ar fheithiclí tromshaothair;

Leasú

(d) faoin 31 Nollaig 2040: críochfort lasta ilmhódach amháin ar a laghad a fhorbairt **a fhágfaidh** go mbeidh **toilleadh** leordhóthanach trasloingsithe ann **chun freastal ar riachtanais lóistíochta uirbí agus chun naisc míle deireanach** laistigh den nód uirbeach nó gar dó **a áirithiú, agus an fhéidearthacht ann go bhfreastalóidh**

críochfort amháin ar níos mó ná nóid uirbeach amháin, má cheadaítear an toilleadh.

Leasú 319

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 40 – mír 1 – pointe d a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(d a) ón 1 Eanáir 2026 ar aghaidh, beidh cistiú ón Aontas le haghaidh tionscadal leasa choitinn a bhaineann le nóid uirbeacha coinníollach ar SUMPanna a ghlacadh i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar amach in Iarscríbhinn V.

Leasú 320

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 40 – mír 2**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

2. Glacfaidh an Coimisiún, tráth nach déanaí ná bliain tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo, gníomh cur chun feidhme lena mbunaítear modheolaíocht le haghaidh na sonraí atá le bailiú ag na Ballstáit dá dtagraítear faoi phointe (ii) de mhír (b). Glacfar an gníomh cur chun feidhme sin i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 59(3).

2. Glacfaidh an Coimisiún, *i ndlúthchomhar leis na Ballstáit agus lena n-údaráis réigiúnacha agus áitiúla*, tráth nach déanaí ná bliain tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo, gníomh cur chun feidhme lena mbunaítear modheolaíocht le haghaidh na sonraí atá le bailiú ag na Ballstáit dá dtagraítear faoi phointe (ii) de mhír (b). *Agus an méid sin á dhéanamh, cuirfear san áireamh infhaighteacht agus inrochtaineacht sonraí ar an leibhéal áitiúil, chomh maith le pleananna áitiúla agus réigiúnacha soghluaisteachta uirbí atá ann cheana.* Glacfar an gníomh cur chun feidhme sin i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 59(3).

Leasú 321

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 40 – mír 2 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Faoin... Faoin... [bliain amháin tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo], ainmneoidh na Ballstáit pointe teagmhála náisiúnta maidir le Pleananna Soghluaisteachta Uirbí Inbhuanaithe (SUMP) agus bunóidh siad clár náisiúnta SUMP a mbeidh sé mar aidhm leis tacú leis na nóid uirbeacha chun SUMPanna dá dtagraítear i bpointe (b), fophointe (i), a ghlacadh agus a chur chun feidhme. Cuirfidh pointe teagmhála náisiúnta SUMP agus clár náisiúnta SUMP cúnamh teicniúil agus tacaíocht shaineolach ar fáil go háirithe chun SUMPanna a ullmhú agus a chur chun feidhme. Déanfaidh sé, i gcomhar leis an gCoimisiún, faireachán rialta ar chur chun feidhme cuí SUMPanna, ar dhul chun cinn i dtreo cuspóirí beartais earnála, lena n-áirítear dícharbónú, sábháilteacht ar bhóithre, comhleanúnachas le Pleananna Gníomhaíochta um Fhuinneamh Inbhuanaithe agus um Ghníomhú ar son na hAeráide, le Pleananna um Lóistíocht Uirbeach Inbhuanaithe, agus le pleananna ábhartha eile. Cothóidh pointe teagmhála náisiúnta SUMP malartú deachleachtas idir nóid uirbeacha agus féadfaidh sé moltaí a eisiúint i gcás nach gcomhlíontar na híoscheanglais agus na híoschaighdeáin.

Leasú 322

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 40 – mír 2 b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Faoin 31 Nollaig 2025 ar a dhéanaí, tiolacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme ina mbeidh caighdeáin

*sábháilteachta chomhchuibhithe maidir le
bonneagar rothaíochta agus bonneagair
iompair do choisithe.*

Leasú 323

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 41 – mír 1 – an chuid réamhráiteach**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Agus tionscadail leasa choitinn á gcur chun cinn a bhfuil baint acu le nóid uirbeacha, **tabharfar aird**, anuas ar na tosaíochtaí ginearálta a leagtar amach in Airteagal 12 agus Airteagal 13, **ar** an méid seo a leanas:

Leasú

Agus tionscadail leasa choitinn á gcur chun cinn a bhfuil baint acu le nóid uirbeacha, anuas ar na tosaíochtaí ginearálta a leagtar amach in Airteagal 12 agus Airteagal 13, **déanfar a áirithiú le nóid uirbeacha** an méid seo a leanas:

Leasú 324

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 41 – mír 1 – pointe b**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(b) éifeachtaí diúltacha iompar idirthurais iarnróid agus iompar idirthurais de bhóthar ar limistéir uirbeacha a mhaolú, **a bhféadfadh seachbhóithre a bheith ar áireamh ina leith;**

Leasú

(b) éifeachtaí diúltacha iompar idirthurais iarnróid agus iompar idirthurais de bhóthar ar limistéir uirbeacha a mhaolú, **go háirithe sna limistéir is mó atá buailte, lena n-áirítear comhtháthú an bhonneagair do mhodhanna gníomhacha laistigh de bhonneagar iarnróid agus bóthair nuathógtha nó uasghrádaithe, lena n-áirítear droichid;**

Leasú 325

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 41 – mír 1 – pointe c**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(c) iompar agus soghluaisteacht **éifeachtúil ísealtorainn** astaíochtaí nialasacha a chur chun cinn, lena n-áirítear

Leasú

(c) iompar agus soghluaisteacht astaíochtaí nialasacha **nó inbhuanaithe atá éifeachtúil agus ar thorann íseal** a chur chun cinn, lena n-áirítear glasú na

glasú na *bfhlí* uirbeacha;

*bfhlí*anna uirbeacha;

Leasú 326

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 41 – mír 1 – pointe d**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(d) méadú ar chion módúil an iompair phoiblí agus na modhanna gníomhacha;

Leasú

(d) méadú ar chion módúil an iompair phoiblí agus na modhanna gníomhacha, **lena n-áirítear trí pháirceáil shábháilte rothar a sholáthar ag stáisiúin traenach agus bus, le limistéir luchtaithe thiomnaithe do rothair leictreacha, chomh maith le bonneagar slán sábháilte do mhodhanna gníomhacha;**

Leasú 327

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 41 – mír 1 – pointe e a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(e a) inrochtaineacht agus nascacht a mhéadú idir limistéir uirbeacha agus thuaisithe, agus rochtain gan bhac ar iompar cliste, inbhuanaithe agus inacmhainne;

Leasú 328

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 41 – mír 1 – pointe e b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(e b) naisc meitreo/iarnróid éadroim a mhéadú, i gcás inarb ábhartha, idir scrogaill idir dhá nód uirbeacha trasteorann.

Leasú 329

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 42 – mír 3 – pointe f a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(f a) maidir le SEDEA: gach uasghrádú bonneagair is gá chun malartú sonraí fíor-ama a chumasú idir feithiclí tráchtála agus údaráis forfheidhmithe.

Leasú 330

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 43 – mír 1 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

1. Cuirfidh na Ballstáit tionscadail leasa choitinn **a chur** chun cinn, ar tionscadail iad a sholáthraíonn seirbhísí éifeachtúla iompair lasta a úsáideann bonneagar an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair agus a chuidíonn le hastaíochtaí **dé-ocsaíde carbóin** agus iarmhairtí eile diúltacha comhshaoil a laghdú, agus arb í is aidhm dóibh:

1. Cuirfidh na Ballstáit tionscadail leasa choitinn chun cinn, ar tionscadail iad a sholáthraíonn seirbhísí éifeachtúla iompair lasta a úsáideann bonneagar an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair agus a chuidíonn le hastaíochtaí **gás ceaptha teasa** agus iarmhairtí eile diúltacha comhshaoil a laghdú, **amhail truailliú aeir agus truailliú torainn, agus** arb í is aidhm dóibh:

Leasú 331

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 43 – mír 1 – pointe e

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(e) naisc leis na codanna sin den Aontas is leochailí agus is iargúlta a fheabhsú, go háirithe na réigiúin is forimeallaí agus réigiúin iargúlta, oileánda, fhorimeallacha agus shléibhtiúla eile chomh maith le limistéir atá tearc i ndaoine.

(e) naisc leis na codanna sin den Aontas is leochailí agus is iargúlta a fheabhsú, go háirithe na réigiúin is forimeallaí agus réigiúin iargúlta, oileánda, fhorimeallacha agus shléibhtiúla eile chomh maith le limistéir atá tearc i ndaoine, **chun seirbhísí rialta minic a éascú.**

Leasú 332

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 44 – mír 1 – pointe a

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) tacú le dícharbónú an iompair, agus é a chur chun cinn, trí aistriú chuig feithiclí, **soithigh** agus aerárthaí astaíochtaí nialasacha agus astaíochtaí ísle agus teicneolaíochtaí iompair eile atá nuálach agus inbhuanaithe **amhail hyperloop**;

Leasú 333

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 44 – mír 1 – pointe a a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú 334

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 44 – mír 1 – pointe b

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(b) dícharbónú sna modhanna uile iompair a éascú trí éifeachtúlacht fuinnimh

Leasú

(a) tacú le dícharbónú an iompair, agus é a chur chun cinn, trí aistriú chuig feithiclí, **soithí, innill féinghluaiste** agus aerárthaí astaíochtaí nialasacha agus astaíochtaí ísle **a chumhachtaítear le breoslaí malartacha** agus **in-athnuaite agus chuig** teicneolaíochtaí iompair **agus gréasáin** eile atá nuálach agus inbhuanaithe;

Leasú

(a a) dálaí iomchuí a chruthú chun teicneolaíochtaí inbhuanaithe atá ag teacht chun cinn, amhail oibríochtaí uathoibríthe traenach, feithiclí uathrialaitheacha, ladrainn paisinéirí agus lasta, a chur chun cinn agus a chur in úsáid chun ceannaireacht an Aontais ar na teicneolaíochtaí sin a choimirciú agus chun infheistíochtaí príobháideacha agus poiblí a spreagadh sa bhonneagar is gá le haghaidh modhanna nua soghluaisteachta, amhail oibríochtaí ladrainn uirbeacha an mhíle dheireanaigh, conairí ardaithe rothaíochta, traenacha maglev agus hipearlúb;

Leasú

(b) dícharbónú sna modhanna uile iompair a éascú trí éifeachtúlacht fuinnimh

a spreagadh, réitigh astaíochtaí nialasacha agus astaíochtaí ísle, lena n-áirítear córais soláthair hidrigine agus leictreachais, a thabhairt isteach mar aon le réitigh nua eile amhail breoslaí inbhuanaithe, agus bonneagar comhfhreagrach a sholáthar. Féadfar rochtain ar eangacha agus **na** saoráidí eile is gá le haghaidh an tsoláthair fuinnimh a áireamh le bonneagar den sórt sin, féadfaidh sé an comhéadan feithiclí-bonneagair a chur san áireamh agus féadfaidh sé córais TFC don **iompair** a chuimsiú. Féadfaidh bonneagar iompair feidhmiú mar mhol fuinnimh chun freastal ar mhodhanna éagsúla **taistil**;

a spreagadh, réitigh astaíochtaí nialasacha agus astaíochtaí ísle, lena n-áirítear córais soláthair hidrigine, **bithbhreoslaí** agus leictreachais, a thabhairt isteach mar aon le réitigh nua eile amhail breoslaí inbhuanaithe, agus bonneagar comhfhreagrach a sholáthar. Féadfar rochtain **dhéthreoch** ar eangacha, **aonaid gan sreang nó aonaid ionduchtacha nach bhfuil aon nascóir ag gabháil leo, píblínte** agus saoráidí eile is gá le haghaidh an tsoláthair fuinnimh a áireamh le bonneagar den sórt sin, féadfaidh sé an comhéadan feithiclí-bonneagair a chur san áireamh agus féadfaidh sé córais TFC don **iompar** a chuimsiú. Féadfaidh bonneagar iompair feidhmiú mar mhol fuinnimh chun freastal ar mhodhanna éagsúla **iompair agus chun an eangach a chobhsú, agus ag an am céanna rannchuidiú le réitigh fuinnimh inbhuanaithe a chur in úsáid**;

Leasú 335

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 44 – mír 1 – pointe c

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(c) tacú le glacadh agus cur in úsáid teicneolaíochtaí digiteacha nua, go háirithe bonneagar nascachta le clúdach gan bhriseadh ar fud na gconairí iompair Eorpacha a chur chun cinn chun an leibhéal agus feidhmíocht is airde bonneagair dhigitigh a áirithiú agus chun leibhéil níos airde uathoibríthe a bhaint amach;

Leasú 336

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 44 – mír 1 – pointe e

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(e) feabhas a chur ar oibríocht, bainistiú,

Leasú

(c) tacú le glacadh agus cur in úsáid teicneolaíochtaí digiteacha nua, go háirithe bonneagar nascachta le clúdach gan bhriseadh ar fud na gConairí Iompair Eorpacha a chur chun cinn chun an leibhéal agus feidhmíocht is airde bonneagair dhigitigh a áirithiú agus chun leibhéil níos airde uathoibríthe a bhaint amach, **go háirithe san earnáil iarnróid**;

Leasú

(e) feabhas a chur ar oibríocht, bainistiú,

inrochtaineacht, idir-inoibritheacht, ilmhódúlacht agus éifeachtúlacht an ghréasáin, lena n-áirítear trí sheirbhísí soghluaisteachta digiteacha ilmhódacha a fhorbairt agus bonneagar lena n-éascaítear ilmhódúlacht **gan uaim** a fhorbairt, amhail **nasc** ardluais **iarnróid** agus **traenach/traim** chuig an gcathair ag na haerfoirt;

inrochtaineacht, idir-inoibritheacht, ilmhódúlacht agus éifeachtúlacht an ghréasáin, lena n-áirítear trí sheirbhísí soghluaisteachta digiteacha ilmhódacha a fhorbairt, **réitigh ‘Soghluaisteacht ar éileamh’ a fhorbairt, lena n-áirítear i gcríocha inar deonaíodh díolúintí ó cheanglais theicniúla TEN-T**, agus bonneagar lena n-éascaítear ilmhódúlacht **rianúil** a fhorbairt, amhail **iarnród** ardluais, **traenacha oíche** agus **naisc thraenach/thram** chuig an gcathair ag na haerfoirt;

Leasú 337

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 44 – mír 1 – pointe g

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(g) bealaí éifeachtúla a chur chun cinn chun faisnéis inrochtana chuimsitheach a chur ar fáil do na húsáideoirí agus do na soláthraithe seirbhísí iompair uile maidir le tionchair a roghanna iompair ar an gcomhshaol;

Leasú

(g) bealaí éifeachtúla a chur chun cinn chun faisnéis inrochtana **agus** chuimsitheach a chur ar fáil do na húsáideoirí agus do na soláthraithe seirbhísí iompair uile maidir le tionchair a roghanna iompair ar an gcomhshaol, **bunaithe ar chur chuige saolré iomlán arna bhunú faoi mhodheolaíocht chomhchoiteann mar a leagtar amach in Airteagal 8 den Rialachán seo;**

Leasú 338

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 44 – mír 1 – pointe h

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(h) bearta a chur chun cinn chun costais sheachtracha a laghdú, amhail brú tráchta, dochar don tsláinte agus truailliú de shaghas ar bith, lena n-áirítear torann, agus astaíochtaí;

Leasú

(h) bearta a chur chun cinn chun costais sheachtracha a laghdú **agus a inmheánú**, amhail brú tráchta, dochar don tsláinte agus truailliú de shaghas ar bith, lena n-áirítear torann agus astaíochtaí;

Leasú 339

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 44 – mír 1 – pointe k

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(k) forbairt agus úsáid córais TFC **don iompar** agus teicneolaíochtaí nua don iompar a chur chun cinn tuilleadh laistigh de mhodhanna iompair agus eatarthu.

Leasú

(k) forbairt agus úsáid córais TFC agus teicneolaíochtaí nua don iompar a chur chun cinn tuilleadh laistigh de mhodhanna iompair agus eatarthu, **agus béim ar leith á leagan ar iarnród;**

Leasú 340

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 44 – mír 1 – pointe k a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(k a) i gcás inarb ábhartha, cur chun feidhme na bhforbairtí agus na n-úsáidí teicneolaíochta nuálacha a áirítear i mír 1 a chomhordú le tíortha comharsanachta, go háirithe i stráicí trasteorann.

Leasú 341

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 45 – mír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

1. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéantar foráil sa bhonneagar iompair maidir le gluaiseachtaí sábháilte agus slána paisinéirí agus lasta.

Leasú

1. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéantar foráil sa bhonneagar iompair maidir le gluaiseachtaí sábháilte agus slána paisinéirí agus lasta, **lena n-áirítear trí leibhéal leormhaith cothabhála thar shaolré an bhonneagair iompair a ráthú.**

Leasú 342

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 46 – mír 1 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

1. Agus bonneagar á phleanáil, **cuirfidh** na Ballstáit **feabhas ar shlándáil** agus **ar** athléimneacht an bhonneagair iompair in aghaidh an athraithe aeráide, guaiseacha nádúrtha, tubaistí de dhéanamh an duine, mar aon le suaithheadh d'aon ghnó a dhéanann difear d'fheidhmiú chóras iompair an Aontais. Agus tionscadail leasa choitinn á gcur chun feidhme ag na Ballstáit, cuirfidh siad an méid seo a leanas san áireamh:

Leasú 343

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 46 – mír 1 – pointe c

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(c) cáilíocht bonneagair struchtúrthaigh feadh a shaolré ina iomláine, agus aird ar leith á tabhairt ar na dálaí comhshaoil a mheastar a bheidh ann amach anseo;

Leasú 344

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 46 – mír 1 – pointe d

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(d) ní mór don chosaint shibhialta a bheith in ann freagairt do shuaitheadh;

Leasú 345

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 46 – mír 1 – pointe e

Leasú

1. Agus bonneagar á phleanáil, **áiríteoidh** na Ballstáit **an leibhéal slándála is airde** agus athléimneacht an bhonneagair iompair in aghaidh an athraithe aeráide, guaiseacha nádúrtha, **athruithe geopholaitiúla**, tubaistí de dhéanamh an duine, mar aon le suaithheadh d'aon ghnó, **lena n-áirítear suaithheadh arna dhéanamh ag daoine nádúrtha nó gnóthais ó thríú tíortha**, a dhéanann difear d'fheidhmiú chóras iompair an Aontais. Agus tionscadail leasa choitinn á gcur chun feidhme ag na Ballstáit, cuirfidh siad an méid seo a leanas san áireamh:

Leasú

(c) cáilíocht bonneagair struchtúrthaigh feadh a shaolré ina iomláine, agus aird ar leith á tabhairt ar na dálaí **aeráide agus** comhshaoil a mheastar a bheidh ann amach anseo;

Leasú

(d) ní mór don chosaint shibhialta a bheith in ann freagairt do shuaitheadh **agus d'iompar earraí contúirteacha**;

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(e) cibearshlándaíl agus athléimneacht an bhonneagair, agus aird ar leith á tabhairt ar **bhonneagar** trasteorann.

Leasú

(e) cibearshlándaíl agus athléimneacht an bhonneagair, agus aird ar leith á tabhairt ar **rannpháirtíocht daoine nádúrtha nó gnóthas ó thríú tíortha i mbonneagar straitéiseach agus trasteorann agus ar rannchuidiú na ndaoine nó na ngnóthas sin leis an mbonneagar sin.**

Leasú 346

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 46 – mír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

2. Tionscadail leasa choitinn nach mór measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol a dhéanamh ina leith i gcomhréir le Treoir 2011/92/AE, beidh na tionscadail sin faoi réir díonadh ó thaobh na haeráide. Déanfar an díonadh ó thaobh na haeráide bunaithe ar an dea-chleachtas agus an treoraíocht is déanaí atá ar fáil chun a áirithiú go mbeidh bonneagair iompair athléimneach in aghaidh dhrochthionchair an athraithe aeráide, trí mheasúnú leochaileachta agus riosca a dhéanamh maidir leis an aeráid, agus trí chostais astaíochtaí gás ceaptha teasa a chomhtháthú sa mheasúnú costais is tairbhe. Níl feidhm ag an gceanglas sin maidir le tionscadail a ndearnadh an measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol ina leith roimh theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo.

Leasú

2. Tionscadail leasa choitinn nach mór measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol a dhéanamh ina leith i gcomhréir le Treoir 2011/92/AE, beidh na tionscadail sin faoi réir díonadh ó thaobh na haeráide. Déanfar an díonadh ó thaobh na haeráide bunaithe ar an dea-chleachtas agus an treoraíocht is déanaí atá ar fáil chun a áirithiú go mbeidh bonneagair iompair athléimneach in aghaidh dhrochthionchair an athraithe aeráide, trí mheasúnú leochaileachta agus riosca a dhéanamh maidir leis an aeráid, **lena n-áirítear trí bhearta oiriúnaithe ábhartha**, agus trí chostais **shaolré an tionscadail i leith** astaíochtaí gás ceaptha teasa a chomhtháthú sa mheasúnú costais is tairbhe. Níl feidhm ag an gceanglas sin maidir le tionscadail a ndearnadh an measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol ina leith roimh theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo.

Leasú 347

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 46 – mír 2 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

2 a. Bunóidh na Ballstáit ‘Lánaí Glasa’ d’fheidhmiú leanúnach na slabhraí soláthair, chomh maith le taisteal riachtanach feadh an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair, chun ganntanais earraí riachtanacha a d’fhéadfadh a bheith ann a sheachaint agus chun feidhmíocht na mbonneagar iompair a áirithiú i gcás éigeandála, i ndlúthchomhar leis an gCoimisiún agus leis na Comhordaitheoirí Eorpacha.

Leasú 348

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 46 – mír 2 b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

**2 b. Faoin 31 Nollaig 2025, déanfaidh na Ballstáit measúnú chun gach bonneagar criticiúil iompair atá ann cheana a shainaithint ar a gcróighréasán agus ar a ngréasán cuimsitheach, lena n-áirítear i leith gach modha, agus measúnú a dhéanamh ar a n-athléimneacht i gcoinne an athraithe aeráide, trí thástáil leochaileachta aeráide agus chomhshaoil agus trí mheasúnú riosca.
Faoin 31 Nollaig 2029, glacfaidh na Ballstáit na bearta oiriúnaithe uile is gá chun na bonneagair sin a thabhairt cothrom le dáta.**

Leasú 349

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 47 – teideal**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Rioscaí don tslándáil **nó** don ord poiblí

Rioscaí don tslándáil, don ord poiblí **agus**
d’uathriail straitéiseach an Aontais

Leasú 350

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 47 – mír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

1. Tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún faoi aon tionscadal leasa choitinn ina gcéim a bhfuil duine nádúrtha tríú tír rannpháirteach ann nó a bhfuil rannchuidiú de chineál ar bith ag duine tríú tír ann nó a mbaineann gnóthas de chuid tríú tír leis chun go bhféadfar measúnú a dhéanamh ar an tionchar atá aige ar an tslándáil nó ar an ord poiblí san Aontas. Ní bheidh feidhm ag an oibleagáid seo ar infheistíochtaí díreacha coigríche a dtugtar fógra fúibh don Choimisiún agus do Bhallstáit eile de bhun Airteagal 6(1) de Rialachán (AE) 2019/452.

Leasú 351

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 47 – mír 2 – fohír 1 – pointe f a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú 352

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 47 – mír 2 – fohír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Ina theannta sin, ***féachfaidh*** na Ballstáit ***le haon*** fhaisnéis, ***má tá fáil ar a leithéid***, is ábhartha don mheasúnú a rinne an Coimisiún de bhun phointí (a), (b) agus (c) den dara fohír de mhír 5 ***a chur ar fáil***.

Leasú

1. Tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún faoi aon tionscadal leasa choitinn ina gcéim a bhfuil duine nádúrtha tríú tír rannpháirteach ann nó a bhfuil rannchuidiú de chineál ar bith ag duine tríú tír ann nó a mbaineann gnóthas de chuid tríú tír leis chun go bhféadfar measúnú a dhéanamh ar an tionchar atá aige ar an tslándáil nó ar an ord poiblí san Aontas ***Aontas agus iomaíocht chóir sa soláthar poiblí a áirithiú***. Ní bheidh feidhm ag an oibleagáid seo ar infheistíochtaí díreacha coigríche a dtugtar fógra fúibh don Choimisiún agus do Bhallstáit eile de bhun Airteagal 6(1) de Rialachán (AE) 2019/452.

Leasú

(f a) comhréireacht an tionscadail leasa choitinn atá beartaithe leis na ceanglais agus na caighdeáin faoin Rialachán seo;

Leasú

Ina theannta sin, ***soláthróidh*** na Ballstáit ***aon*** fhaisnéis is ábhartha don mheasúnú a rinne an Coimisiún de bhun phointí (a), (b) agus (c) den dara fohír de mhír 5.

Leasú 353

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 47 – mír 2 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

2 a. I gcás ina measann Ballstát gur dócha go ndéanfaidh infheistíocht dhíreach choigríche ar a bhfuil scagadh á dhéanamh i mBallstát eile difear don tslándáil nó don ord poiblí ann, nó má tá faisnéis aige atá ábhartha don scagadh sin, féadfaidh sé barúlacha a chur ar fáil don Bhallstát atá i mbun an scagtha sin. Déanfaidh an Ballstát a chuirfidh barúlacha ar fáil iad a chur chuig an gCoimisiún ag an am céanna.

Tabharfaidh an Coimisiún fógra do na Ballstáit eile á rá gur cuireadh barúlacha ar fáil.

Leasú 354

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 47 – mír 3 – fómhír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Áiritheoidh an Ballstát ina bhfuil sé beartaithe an tionscadal leasa choitinn a dhéanamh go gcuirfear an fhaisnéis bhreise a iarrann an Coimisiún ar fáil don Choimisiún **gan moill mhíchuí.**

Áiritheoidh an Ballstát ina bhfuil sé beartaithe an tionscadal leasa choitinn a dhéanamh go gcuirfear an fhaisnéis bhreise a iarrann an Coimisiún ar fáil don Choimisiún **tráth nach déanaí ná trí mhí tar éis na hiarrata.**

Leasú 355

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 47 – mír 3 – fómhír 3

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Féadfaidh an Ballstát ina bhfuil sé beartaithe an tionscadal leasa choitinn a

Féadfaidh an Ballstát ina bhfuil sé beartaithe an tionscadal leasa choitinn a

dhéanamh a iarraidh ar an duine nádúrtha tríú tír nó ar ghnóthas de chuid tríú tír an fhaisnéis dá dtagraítear i míreanna 2 agus 3 a chur ar fáil. Cuirfidh an duine nádúrtha tríú tír nó ghnóthas de chuid tríú tír lena mbaineann an fhaisnéis a iarraidh ar fáil *gan moill mhíchuí*.

Leasú 356

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 47 – mír 4 – fómhír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

I gcás ina measann an Coimisiún gur dócha go ndéanfaidh rannpháirtíocht nó rannchuidiú de chineál ar bith ó dhuine nádúrtha tríú tír nó ó ghnóthas de chuid tríú tír difear do bhonneagar criticiúil ar an ngréasán tras-Eorpach iompair ar fhorais slándála nó oird phoiblí, nó má tá faisnéis ábhartha aige i ndáil leis an rannpháirtíocht nó an rannchuidiú sin, nó an tionscadal leasa choitinn lena mbaineann, *féadfaidh sé tuairim* a eisiúint don Bhallstát ina bhfuil sé beartaithe an tionscadal leasa choitinn a dhéanamh.

Leasú 357

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 47 – mír 4 – fómhír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Ciallaíonn “bonneagar criticiúil” ar an gcaoi sin sócmhainn, córas nó cuid de chóras a úsáidtear chun críoch iompair agus atá suite sna Ballstáit atá fíor-riachtanach chun feidhmeanna sochaíocha ríthábhachtacha, sláinte, sábháilteacht,

dhéanamh a iarraidh ar an duine nádúrtha tríú tír nó ar ghnóthas de chuid tríú tír an fhaisnéis dá dtagraítear i míreanna 2 agus 3 a chur ar fáil. Cuirfidh an duine nádúrtha tríú tír nó ghnóthas de chuid tríú tír lena mbaineann an fhaisnéis a iarraidh ar fáil *tráth nach déanaí ná trí mhí tar éis na hiarrata. Maidir leis an bhfaisnéis arna soláthar ag duine nádúrtha nó ghnóthas an tríú tír, fíoróidh an Ballstát go bhfuil an fhaisnéis sin ceart*.

Leasú

I gcás ina measann an Coimisiún gur dócha go ndéanfaidh rannpháirtíocht nó rannchuidiú de chineál ar bith ó dhuine nádúrtha tríú tír nó ó ghnóthas de chuid tríú tír difear do bhonneagar criticiúil ar an ngréasán tras-Eorpach iompair ar fhorais *caighdeánaithe*, slándála nó oird phoiblí, nó má tá faisnéis ábhartha aige i ndáil leis an rannpháirtíocht nó an rannchuidiú sin, nó an tionscadal leasa choitinn lena mbaineann, *déanfaidh sé cinneadh* a eisiúint don Bhallstát ina bhfuil sé beartaithe an tionscadal leasa choitinn a dhéanamh.

Leasú

Ciallaíonn “bonneagar criticiúil” ar an gcaoi sin sócmhainn, córas nó cuid de chóras a úsáidtear chun críoch iompair agus atá suite sna Ballstáit atá fíor-riachtanach chun feidhmeanna sochaíocha ríthábhachtacha, sláinte, sábháilteacht,

slándáil, leas eacnamaíoch nó sóisialta na ndaoine a chothabháil, agus a mbeidh tionchar suntasach ag a bhriseadh nó a scriosadh i mBallstát mar thoradh ar an mainneachtain na feidhmeanna sin a chothabháil.

slándáil, *cosaint*, leas eacnamaíoch nó sóisialta na ndaoine a chothabháil, agus a mbeidh tionchar suntasach ag a bhriseadh nó a scriosadh i mBallstát mar thoradh ar an mainneachtain na feidhmeanna sin a chothabháil.

Leasú 358

Togra le haghaidh rialacháin

Airteagal 47 – mír 5 – fomhír 1 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Agus an Coimisiún ag cinneadh cé acu is dócha go ndéanfaidh rannpháirtíocht ó dhuine nádúrtha tríú tír nó ó ghnóthas de chuid tríú tír difear do bhonneagar criticiúil ar fhorais slándála nó oird phoiblí nó nach dócha, *féadfaidh* sé na héifeachtaí a d'fhéadfadh a bheith aici sin ar na nithe seo a leanas, inter alia, a chur san áireamh:

Leasú

Agus an Coimisiún ag cinneadh cé acu is dócha go ndéanfaidh rannpháirtíocht ó dhuine nádúrtha tríú tír nó ó ghnóthas de chuid tríú tír difear do bhonneagar criticiúil ar fhorais *caighdeánaithe*, slándála nó oird phoiblí nó nach dócha, *déanfaidh* sé na héifeachtaí a d'fhéadfadh a bheith aici sin ar na nithe seo a leanas, inter alia, a chur san áireamh:

Leasú 359

Togra le haghaidh rialacháin

Airteagal 47 – mír 5 – fomhír 2 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Agus an Coimisiún ag cinneadh cé acu is dócha go ndéanfaidh rannpháirtíocht nó rannchuidiú coigríche difear don tslándáil nó don ord poiblí nó nach dócha, *féadfaidh* sé na nithe seo a leanas, go háirithe, a chur san áireamh freisin:

Leasú

Agus an Coimisiún ag cinneadh cé acu is dócha go ndéanfaidh rannpháirtíocht nó rannchuidiú coigríche difear don tslándáil nó don ord poiblí nó nach dócha, *déanfaidh* sé na nithe seo a leanas, go háirithe, a chur san áireamh freisin:

Leasú 360

Togra le haghaidh rialacháin

Airteagal 47 – mír 6

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

6. *Féadfaidh* an Coimisiún *tuairim a*

Leasú

6. *Déanfaidh* an Coimisiún *cinneadh a*

chur ar fáil de bhun mhír 4 tráth nach déanaí ná 3 mhí tar éis an fhaisnéis a fháil de bhun mhír 3. Is chuig an mBallstát ina bhfuil sé beartaithe an tionscadal leasa choitinn a dhéanamh a dhíreofar an **tuairim** ón gCoimisiún agus cuirfear chuig na Ballstáit eile **í**. I gcás gur infheistíocht dhíreach choigríche í an rannpháirtíocht nó an rannchuidiú de chineál ar bith ó dhuine nádúrtha tríú tír nó ó ghnóthas de chuid tríú tír mar a shainmhínítear i bpointe 1 d’Airteagal 2 de Rialachán (AE) 2019/452, ar infheistíocht í nach bhfuil scagadh á dhéanamh uirthi ag an mBallstát ina bhfuil sé beartaithe an infheistíocht dhíreach choigríche a dhéanamh nó inar cuireadh i gcrích í, eiseoidh an Coimisiún an **tuairim** sin, i gcás ina bhfuil údar cuí leis, de bhun Airteagal 8 de Rialachán (AE) 2019/452.

eisiúint de bhun mhír 4 tráth nach déanaí ná 3 mhí tar éis an fhaisnéis a fháil de bhun mhír 3. Is chuig an mBallstát ina bhfuil sé beartaithe an tionscadal leasa choitinn a dhéanamh a dhíreofar an **cinneadh** ón gCoimisiún agus cuirfear chuig na Ballstáit eile **é**. I gcás gur infheistíocht dhíreach choigríche í an rannpháirtíocht nó an rannchuidiú de chineál ar bith ó dhuine nádúrtha tríú tír nó ó ghnóthas de chuid tríú tír mar a shainmhínítear i bpointe 1 d’Airteagal 2 de Rialachán (AE) 2019/452, ar infheistíocht í nach bhfuil scagadh á dhéanamh uirthi ag an mBallstát ina bhfuil sé beartaithe an infheistíocht dhíreach choigríche a dhéanamh nó inar cuireadh i gcrích í, eiseoidh an Coimisiún an **cinneadh** sin, i gcás ina bhfuil údar cuí leis, de bhun Airteagal 8 de Rialachán (AE) 2019/452.

Leasú 361

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 47 – mír 7

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

7. An Ballstát ina bhfuil sé beartaithe go gcuirfidh duine nádúrtha tríú tír nó gnóthas de chuid tríú tír tionscadal leasa choitinn chun feidhme, nó go mbeidh duine nádúrtha tríú tír nó gnóthas de chuid tríú tír rannpháirteach sa tionscadal sin nó go ndéanfaidh sé rannchuidiú de chineál ar bith ina leith, tabharfaidh an Ballstát sin lánaird ar an **tuairim** ón gCoimisiún **agus tabharfaidh sé míniú don Choimisiún mura leantar an tuairim sin, tráth nach déanaí ná 3 mhí tar éis an tuairim sin a eisiúint.**

Leasú 362

Leasú

7. An Ballstát ina bhfuil sé beartaithe go gcuirfidh duine nádúrtha tríú tír nó gnóthas de chuid tríú tír tionscadal leasa choitinn chun feidhme, nó go mbeidh duine nádúrtha tríú tír nó gnóthas de chuid tríú tír rannpháirteach sa tionscadal sin nó go ndéanfaidh sé rannchuidiú de chineál ar bith ina leith, tabharfaidh an Ballstát sin lánaird ar an **gcinneadh** ón gCoimisiún. **I gcás ina luaitear sa chinneadh ón gCoimisiún gur dócha go ndéanfaidh an rannpháirtíocht eachtrach nó an rannchuidiú eachtrach difear don tslándáil nó don ord poiblí, cuirfidh an Ballstát lena mbaineann toirmeasc ar rannpháirtíocht eachtrach sa tionscadal nó ar rannchuidiú eachtrach leis.**

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 47 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Airteagal 47a

An tsoghluaisteacht mhíleata

1. Agus bonneagar ar an ngréasán tras-Eorpach iompair á thógáil nó á uasghrádú, déanfaidh na Ballstáit measúnú ar an ngá, ar a ábhartha agus ar a indéanta atá sé dul thar na ceanglais a leagtar amach i gCaibidil III, chun freastal ar mheáchan, ar mhéid nó ar scála iompair mhíleata trúpaí agus ábhair.

2. Faoin ... [bliain amháin tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo], déanfaidh an Coimisiún staidéar chun féidearthachtaí a shainaitheint maidir le gluaiseachtaí mórsála gearrfhógra ar fud an Aontais, lena n-áirítear bealaí straitéiseacha, d'fhonn dé-úsáid bhonneagar an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair a fheabhsú. Cuirfear gnéithe ar fáil sa staidéar maidir le pleanáil fhadtéarmach bonneagair chun críocho soghluaisteachta dé-úsáide. Le linn an staidéir sin, rachaidh an Coimisiún i gcomhairle leis na Ballstáit.

Leasú 363

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 48 – mír 1 – pointe a**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(a) déantar bonneagar an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair a chothabháil ar bhealach a fhágann go gcuireann sé an leibhéal céanna seirbhíse agus sábháilteachta ar fáil feadh a shaolré;

(a) déantar bonneagar an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair a chothabháil ar bhealach a fhágann go gcuireann sé an leibhéal céanna seirbhíse agus sábháilteachta ar fáil feadh a shaolré, ***lena n-áiríthítear cur chuige réamhbhreathnaitheach i leith obair chothabhála, nach mór a dhéanamh de***

réir na gcaighdeán is déanaí maidir le sábháilteacht úsáideoirí ar fud an ghréasáin. Bainistítear oibreacha cothabhála a mbíonn teorannú nó neamh-infhaighteacht bonneagair iarnróid mar thoradh orthu de réir na rialacha a leagtar amach i gCinneadh Tarmligthe (AE) 2017/2075 ón gCoimisiún;

Leasú 364

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 48 – mír 1 – pointe c**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(c) cuirtear riachtanais agus costais chothabhála thar shaolré an bhonneagair san áireamh *le linn* chéim phleanála na tógála nó an uasghrádaithe;

Leasú

(c) cuirtear riachtanais agus costais chothabhála thar shaolré an bhonneagair san áireamh *ó staidéir indéantachta agus ó* chéim phleanála na tógála nó an uasghrádaithe;

Leasú 365

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 48 – mír 1 – pointe d a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(d a) is réamhchoinníoll é pointe (b) agus pointe (c) de mhír 1 a chomhlíonadh chun cistiú a fháil ó SCE.

Leasú

(d a) is réamhchoinníoll é pointe (b) agus pointe (c) de mhír 1 a chomhlíonadh chun cistiú a fháil ó SCE.

Leasú 366

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 48 – mír 1 – fomhír 1 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Bunóidh an Coimisiún, i gcomhar leis na Comhordaitheoirí Eorpacha, plean faireacháin croíghréasáin maidir le cothabháil ar an leibhéal Eorpach. Ba cheart don phlean faireacháin sin, i

Leasú

Bunóidh an Coimisiún, i gcomhar leis na Comhordaitheoirí Eorpacha, plean faireacháin croíghréasáin maidir le cothabháil ar an leibhéal Eorpach. Ba cheart don phlean faireacháin sin, i

measc nithe eile, meastóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh na gceanglas a leagtar amach i mír 1 ag na Ballstáit, staidéar a dhéanamh ar staid reatha na cothabhála ar an gcroíghréasán agus bearnaí i gceanglais cháilíochta an bhonneagair a shainaithint, go háirithe i mbonneagar criticiúil. Cuirfidh an Coimisiún moltaí ar fáil do na Ballstáit maidir le bearta spriocdhírthe chun cothabháil an ghréasáin a fheabhsú. Cuirfidh an Coimisiún tuarascálacha ar dhul chun cinn i láthair gach dhá bhliain freisin.

Leasú 367

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 49 – mír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Le bonneagar iompair beidh soghluaisteacht **gan uaim** agus inrochtaineacht ann do gach úsáideoir, go háirithe **daoine atá i staideanna leochaileacha lena n-áirítear daoine** faoi mhíchumas nó a bhfuil a soghluaisteacht laghdaithe **mar aon le daoine** atá ina gcónaí sna réigiúin is forimeallaí agus i réigiúin iargúlta, oileánda, fhorimeallacha agus shléibhtiúla eile **chomh maith le** limistéir atá tearc i ndaoine.

Leasú 368

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 50 – mír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

1. Is ionstraim iad na Conairí Iompair

Leasú

Le bonneagar iompair, **lena n-áirítear na seirbhísí atá nasctha leis**, beidh soghluaisteacht **rianúil** agus inrochtaineacht ann do gach úsáideoir, go háirithe **do dhaoine** faoi mhíchumas nó **daoine** a bhfuil a soghluaisteacht laghdaithe, **do dhaoine scothaosta, do dhaoine** atá ina gcónaí sna réigiúin is forimeallaí agus i réigiúin iargúlta, **tuaithe**, oileánda, fhorimeallacha agus shléibhtiúla eile **agus i** limistéir atá tearc i ndaoine, **chomh maith le daoine eile a bhfuil bacainní inrochtaineachta, nascachta, eacnamaíocha nó bacainní eile ar iompar acu, rud a rannchuideoidh freisin le bochtaineacht iompair a mhaolú.**

Leasú

1. Is ionstraim iad na Conairí Iompair

Eorpacha chun cur chun feidhme comhordaithe codanna den ghréasán tras-Eorpach iompair a éascú agus tá sé i gceist leo, go háirithe, **feabhas a chur ar** naisc thrasteorann **agus** chun scrogaill **a bhaint** laistigh den Aontas.

Eorpacha chun cur chun feidhme comhordaithe codanna den ghréasán tras-Eorpach iompair **atá suite ar an gcroíghréasán agus ar an gcroíghréasán breisithe** a éascú agus tá sé i gceist leo, go háirithe, naisc thrasteorann **a fheabhsú** chun scrogaill laistigh den Aontas **a bhaint, agus chun naisc le tíortha comharsanachta a fheabhsú.**

Leasú 369

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 50 – mír 2 – pointe b

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(b) idir-inoibritheacht;

Leasú

(b) idir-inoibritheacht, **leanúnachas agus inrochtaineacht an ghréasáin;**

Leasú 370

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 50 – mír 2 – pointe c

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(c) forbairt chomhordaithe ar an mbonneagar, go háirithe i **gcodanna** trasteorann, go sonrach d'fhonn córas lasta iarnróid atá idir-inoibritheach go hiomlán mar aon le **líonra iarnróid fad-achair ardluais do pháisinéirí ar fud an Aontais;**

Leasú

(c) forbairt chomhordaithe ar an mbonneagar, go háirithe i **stráicí** trasteorann, go sonrach d'fhonn córas lasta iarnróid atá idir-inoibritheach go hiomlán **agus gréasán paisinéirí iarnróid fad-achair ardluais a fhorbairt,** mar aon le **córas iompair uiscebhealaí intíre atá idir-inoibritheach go hiomlán;**

Leasú 371

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 50 – mír 2 – pointe d a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(d a) úsáid bonneagair breoslaí malartacha a chur chun cinn.

Leasú 372

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 50 – mír 3**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

3. Le Conairí Iompair Eorpacha, cuirfear ar chumas na mBallstát cur chuige comhordaithe agus sioncronaithe a bhaint amach maidir le hinfheistíocht i mbonneagar.

Leasú

3. Le Conairí Iompair Eorpacha, cuirfear ar chumas na mBallstát **agus na dtíortha comharsanachta** cur chuige comhordaithe agus sioncronaithe a bhaint amach maidir le hinfheistíocht i mbonneagar.

Leasú 373

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 50 – mír 4**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

4. Is iad an Córas Eorpach um Bainistiú Tráchta Iarnróid (ERTMS) agus an Spás Muirí Eorpach na tosaíochtaí cothrománacha i dtaca le cur chun feidhme an **líonra** iompair **thras-Eorpaigh**. Cinnteoidh siad sin go gcuirfear ERTMS in úsáid ar an ngréasán ar fad agus go gcomhtháthófar na naisc mhuirí sa **líonra** iompair **tras-Eorpach**.

Leasú

4. Is iad an Córas Eorpach um Bainistiú Tráchta Iarnróid (ERTMS) agus an Spás Muirí Eorpach na tosaíochtaí cothrománacha i dtaca le cur chun feidhme an **ghréasáin tras-Eorpaigh** iompair. Cinnteoidh siad sin go gcuirfear ERTMS in úsáid ar an ngréasán ar fad agus go gcomhtháthófar na naisc mhuirí **agus uiscebhealaí intíre sa gréasán tras-Eorpach** iompair.

Leasú 374

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 51 – mír 5 – pointe b**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(b) déanfaidh siad **an** plean oibre a tharraingt suas i gcomhar leis na Ballstáit agus déanfaidh siad faireachán ar a chur chun feidhme i gcomhréir le **hAirteagal 53**;

Leasú

(b) déanfaidh siad plean oibre a tharraingt suas i gcomhar leis na Ballstáit **lena mbaineann**, agus **i gcomhar leis na tíortha comharsanachta lena mbaineann**, **agus** déanfaidh siad faireachán ar a chur chun feidhme i gcomhréir le

Leasú 375

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 51 – mír 5 – pointe d**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(d) tuairisceoidh sé do na Ballstáit, don Choimisiún agus, mar is iomchuí, do na heintitis eile go léir a bhfuil baint dhíreach acu le forbairt na Conaire Iompair Eorpaí nó na tosaíochta cothrománaí faoi aon deacracht a bheadh ann agus, go háirithe tráth a mbeidh bac á chur ar fhorbairt conaire nó tosaíochta cothrománaí, d'fhonn cuidiú chun teacht ar réitigh iomchuí;

Leasú

(d) tuairisceoidh sé, *in am trátha*, do na Ballstáit, *agus do na tíortha comharsanachta lena mbaineann*, don Choimisiún, *don Pharlaimint* agus, mar is iomchuí, do na heintitis eile go léir a bhfuil baint dhíreach acu le forbairt na Conaire Iompair Eorpaí nó na tosaíochta cothrománaí faoi aon deacracht a bheadh ann agus, go háirithe tráth a mbeidh bac á chur ar fhorbairt conaire nó tosaíochta cothrománaí, d'fhonn cuidiú chun teacht ar réitigh iomchuí;

Leasú 376

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 51 – mír 5 – pointe e**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(e) déanfaidh siad tuarascáil stádais *bhliantúil* a tharraingt suas maidir leis an dul chun cinn a bheidh déanta i gcur chun feidhme na gConairí Iompair Eorpacha agus na dtosaíochtaí cothrománacha. Díreofar *sa tuarascáil stádais bhliantúil sin* ar an dul chun cinn a dhéanfar ar phríomhthosaíochtaí agus ar phríomhinfheistíochtaí, tabharfar tuairisc inti ar chineál na bhfadhbanna a thiocfadh chun cinn ina gcur chun feidhme agus molfar réitigh.

Leasú

(e) déanfaidh siad tuarascáil *bhliantúil* stádais a tharraingt suas maidir leis an dul chun cinn a bheidh déanta i gcur chun feidhme na gConairí Iompair Eorpacha agus na dtosaíochtaí cothrománacha. *Cuirfear an tuarascáil bhliantúil stádais sin faoi bhráid na Parlaiminte, agus* díreofar *inti* ar an dul chun cinn a dhéanfar ar phríomhthosaíochtaí agus ar phríomhinfheistíochtaí, tabharfar tuairisc inti ar chineál na bhfadhbanna a thiocfadh chun cinn ina gcur chun feidhme agus molfar réitigh.

Leasú 377

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 51 – mír 6 – pointe a

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) oibreoidh siad i ndlúthchomhar leis an rialachas lasta iarnróid chun riachtanais infheistíochta le haghaidh an lasta iarnróid ar línte lasta iarnróid na gConairí Iompair Eorpacha a shainaithint agus chun tús áite a thabhairt do na riachtanais sin;

Leasú 378

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 51 – mír 6 – pointe a a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú 379

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 51 – mír 6 – pointe a b (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú 380

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 51 – mír 7 – pointe a

Leasú

(a) oibreoidh siad i ndlúthchomhar leis an rialachas lasta iarnróid chun riachtanais infheistíochta le haghaidh an lasta iarnróid ar línte lasta iarnróid na gConairí Iompair Eorpacha a shainaithint agus chun tús áite a thabhairt do na riachtanais sin ***d'fhonn struchtúr rialachais comhtháite aonair a fhorbairt do na Conairí Iompair Eorpacha;***

Leasú

(a a) teagmhálacha a éascú idir na húdaráis ainmnithe, mar a leagtar amach i dTreoir TEN-T Cliste, i gcomhthéacs na nósanna imeachta um dheonú ceadanna do thionscadaíl a bhaineann le dhá Bhallstát nó níos mó;

Leasú

(a b) teagmhálacha agus comhordú a éascú, i gcás inarb ábhartha, idir ionadaithe muirí agus ionadaithe uiscebhealaí intíre chun a sineirgí a mhéadú;

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) riachtanais infheistíochta le haghaidh línte paisinéirí iarnróid de chuid na gConairí Iompair Eorpacha a shaináithint agus tús áite a thabhairt dóibh;

Leasú

(a) riachtanais infheistíochta le haghaidh línte paisinéirí **agus lasta** iarnróid de chuid na gConairí Iompair Eorpacha a shaináithint agus tús áite a thabhairt dóibh;

Leasú 381

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 51 – mír 7 – pointe b**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(b) déanfaidh siad faireachán ar ghnéithe riaracháin, oibríochtúla agus idir-inoibritheachta na tráchta paisinéirí ar línte lasta iarnróid na gConairí Iompair Eorpacha, lena n-áirítear faireachán ar fheidhmíocht na seirbhísí do phaisinéirí iarnróid.

Leasú

(b) déanfaidh siad faireachán ar ghnéithe riaracháin, oibríochtúla agus idir-inoibritheachta na tráchta paisinéirí ar línte lasta iarnróid na gConairí Iompair Eorpacha, lena n-áirítear faireachán ar **inrochtaineacht agus ar** fheidhmíocht na seirbhísí do phaisinéirí iarnróid **agus easnaimh agus srianta a shaináithint agus béim ar leith á leagan ar an ngné thrasteorann;**

Leasú 382

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 51 – mír 7 – pointe b a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(b a) riachtanais infheistíochta le haghaidh na n-uiscebhealaí intíre a shaináithint, chomh maith le stráicí bóthair de na Conairí Iompair Eorpacha;

Leasú 383

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 51 – mír 7 – pointe b b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(b b) riachtanais soghluaisteachta dé-úsáide a shainaithint;

Leasú 384

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 51 – mír 7 – pointe b c (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(b c) anailís a dhéanamh ar na riachtanais soghluaisteachta trasteorann i réigiúin trasteorann an Aontais agus na Ballstáit a spreagadh maidir leis na ranna lena mbaineann, i gcomhar leis na húdaráis ábhartha réigiúnacha agus áitiúla, chun pleananna soghluaisteachta trasteorann a bhunú go comhphárteach ina mbeidh bearta spriocdhírthe chun naisc thrasteorann agus an t-innéacs nascachta gréasáin a mhéadú.

Leasú 385

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 51 – mír 8**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

8. De bhun **Airteagal 14(4)** de Rialachán (AE) Uimh. 2021/1153, iarrfaidh an Coimisiún tuairim an Chomhordaitheora Eorpaigh le linn don Choimisiún scrúdú a dhéanamh ar iarratais ar chistiú ón Aontas faoin tSaoráid um Chónascadh na hEorpa (SCE) le haghaidh **Chonairí** Iompair Eorpaigh nó tosaíochtaí cothrománacha laistigh den sainordú atá ag an gComhordaitheoir Eorpach, chun comhsheasmhacht agus cur chun cinn gach conaire nó tosaíochta cothrománaí a áirithiú. Fíoróidh an Comhordaitheoir Eorpach an bhfuil tionscadail arna moladh ag na Ballstáit do chistiú SCE

8. De bhun **Airteagal 14(4)** de Rialachán (AE) Uimh. 2021/1153, iarrfaidh an Coimisiún tuairim an Chomhordaitheora Eorpaigh le linn don Choimisiún scrúdú a dhéanamh ar iarratais ar chistiú ón Aontas faoin tSaoráid um Chónascadh na hEorpa (SCE) le haghaidh **Conairí** Iompair Eorpaigh nó tosaíochtaí cothrománacha laistigh den sainordú atá ag an gComhordaitheoir Eorpach, chun comhsheasmhacht agus cur chun cinn gach conaire nó tosaíochta cothrománaí a áirithiú, **agus an méadú ar innéacsanna nascachta gréasáin á chur san áireamh ag an am céanna.** Fíoróidh an

comhsheasmhach le tosaíochtaí an phlean oibre.

Comhordaitheoir Eorpach an bhfuil tionscadail arna moladh ag na Ballstáit, **nó ag tíortha comharsanachta i gcás inarb infheidhme**, do chistiú SCE comhsheasmhach le tosaíochtaí an phlean oibre.

Leasú 386

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 51 – mír 8 – fomhír 1 (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Nuair a thíolactar iarratais ar chistiú ón Aontas faoi Chistí Struchtúracha agus Infheistíochta na hEorpa (CSIE) le haghaidh Conairí Iompair Eorpacha nó tosaíochtaí cothrománacha faoi shainordú an Chomhordaitheora Eorpaigh, déanfaidh an Comhordaitheoir Eorpach ábhartha measúnú ar na hiarratais sin i bhfianaise a gcomhsheasmhachta le gach conair iompair Eorpach nó tosaíocht chothrománach agus a ndul chun cinn, agus an méadú ar innéacsanna nascachta gréasáin á chur san áireamh ag an am céanna. Cuirfidh an Comhordaitheoir Eorpach a measúnú ar aghaidh chuig an gCoimisiún.

Leasú 387

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 51 – mír 9

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

9. Mura bhféadfaidh an Comhordaitheoir Eorpach a shainordú a chur i gcích go sásúil agus i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar síos san Airteagal seo, féadfaidh an Coimisiún, ***tráth ar bith***, deireadh a chur leis an sainordú sin agus Comhordaitheoir Eorpach nua a ainmniú i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar

9. Mura bhféadfaidh an Comhordaitheoir Eorpach a shainordú a chur i gcích go sásúil agus i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar síos san Airteagal seo, féadfaidh an Coimisiún, ***tar éis dó dul i gcomhairle leis an bParlaimint***, deireadh a chur leis an sainordú sin ***tráth ar bith*** agus Comhordaitheoir Eorpach nua a

amach i *mír 1*.

ainmniú i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar amach i *mír 1*.

Leasú 388

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 52 – mír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

2. Is é an Comhordaitheoir Eorpach a bhunóidh ‘Fóram na Conaire’ go foirmiúil agus a bheidh ina chathaoirleach air. Comhaontóidh na Ballstáit lena mbaineann ballraíocht Fhóram na Conaire dá gcuid féin den **Chonaire** Iompair Eorpach agus áiritheoidh siad go ndéanfar ionadaíocht ar an rialachas lasta iarnróid.

Leasú

2. Is é an Comhordaitheoir Eorpach a bhunóidh ‘Fóram na Conaire’ go foirmiúil agus a bheidh ina chathaoirleach air. Comhaontóidh na Ballstáit lena mbaineann ballraíocht Fhóram na Conaire dá gcuid féin den **Chonair** Iompair Eorpach agus áiritheoidh siad go ndéanfar ionadaíocht ar an rialachas lasta iarnróid, **ar na calafoirt mhuirí agus ar ionadaithe na n-uiscebhealaí intíre, agus, i gcás inarb iomchuí, ar nóid uirbeacha, ar na húdaráis réigiúnacha agus áitiúla ábhartha agus ar ar na húdaráis ainmnithe mar a shainmhínítear iad i dTreoir TEN-T Cliste. Rachaidh an Coimisiún i gcomhairle le tíortha comharsanachta maidir le ballraíocht Fhóram na Conaire dá gcodanna féin den Chonair Iompair Eorpach.**

Leasú 389

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 52 – mír 3 – fómhír 1 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Le comhaontú ó na Ballstáit **sin**, féadfaidh an Comhordaitheoir Eorpach meithleacha na gconairí a bhunú a bhféadfaidh sé bheith ina chathaoirleach orthu, agus lena ndíreofar ar an méid seo a leanas:

Leasú

Le comhaontú ó na Ballstáit **lena mbaineann, agus tar éis dul i gcomhairle leis na tíortha comharsanachta lena mbaineann**, féadfaidh an Comhordaitheoir Eorpach meithleacha na gconairí a bhunú a bhféadfaidh sé bheith ina chathaoirleach orthu, agus lena ndíreofar ar an méid seo a leanas:

Leasú 390

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 52 – mír 3 – fomhír 1 – pointe g a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

**(g a) comhsheasmhacht a áirithiú idir na
pleananna náisiúnta agus Eorpacha;**

Leasú 391

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 52 – mír 3 – fomhír 1 – pointe g b (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

**(g b) soghluaisteacht mhíleata agus
bonneagar dé-úsáide.**

Leasú 392

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 52 – mír 3 – fomhír 2 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

**Tabharfar cuireadh d'ionadaithe an
rialachais lasta iarnróid freastal ar
fhóram ábhartha na gConairí Iompair
Eorpacha. Ar an gcaoi chéanna,
tabharfar cuireadh do Chomhordaitheoirí
na gConairí Iompair Eorpacha freastal ar
chruinnithe feidhmiúcháin ábhartha an
rialachais lasta iarnróid.**

Leasú 393

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 52 – mír 4

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

4. Is é an Comhordaitheoir Eorpach a bhunóidh an Fóram comhchomhairleach le haghaidh na dtosaíochtaí cothrománacha

4. Is é an Comhordaitheoir Eorpach a bhunóidh an Fóram comhchomhairleach le haghaidh na dtosaíochtaí cothrománacha

agus a bheidh ina chathaoirleach air. Féadfaidh na Ballstáit lena mbaineann agus, i gcás inarb iomchuí, ionadaithe na n-earnálacha ábhartha, páirt a ghlacadh. Ainmneoidh na Ballstáit comhordaitheoir náisiúnta le haghaidh ERTMS chun freastal ar an bhFóram comhchomhairleach thar ceann ERTMS. Féadfaidh an Comhordaitheoir Eorpach meithleacha ad-hoc a chur ar bun freisin.

Leasú 394

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 52 – mír 6

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

6. **Féadfaidh** an Comhordaitheoir Eorpach **dul** i gcomhairle le húdaráis réigiúnacha agus áitiúla, le bainisteoirí bonneagair, le hoibreoírí **iompair, go háirithe leo siúd ar comhaltaí den** rialachas lasta **iarnróid iad**, leis an tionscal soláthair, le húsáideoirí iompair agus le hionadaithe ón tsochaí shibhialta i ndáil leis an bplean oibre agus lena chur chun feidhme. Ina theannta sin, rachaidh an Comhordaitheoir Eorpach atá freagrach as ERTMS i ndlúthchomhar le Gníomhaireacht Iarnróid an Aontais Eorpaigh agus rachaidh Comhordaitheoir Eorpach don Spás Muirí i ndlúthchomhar leis an gComhghnóthas um Iarnród na hEorpa.

Leasú 395

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 52 – mír 6 – fomhír 1 (nua)

agus a bheidh ina chathaoirleach air. Féadfaidh na Ballstáit lena mbaineann agus, i gcás inarb iomchuí, **na tíortha comharsanachta lena mbaineann agus** ionadaithe na n-earnálacha ábhartha, **lena n-áirítear na húdaráis ainmnithe mar a shainmhínítear iad i dTreoir TEN-T Cliste**, páirt a ghlacadh **ann**. Ainmneoidh na Ballstáit comhordaitheoir náisiúnta le haghaidh ERTMS chun freastal ar an bhFóram comhchomhairleach thar ceann ERTMS. Féadfaidh an Comhordaitheoir Eorpach meithleacha ad-hoc a chur ar bun freisin.

Leasú

6. **Rachaidh** an Comhordaitheoir Eorpach i gcomhairle le húdaráis réigiúnacha agus áitiúla, **leis na húdaráis ainmnithe mar a shainmhínítear iad i dTreoir TEN-T Cliste**, le **nóid uirbeacha, le** bainisteoirí bonneagair, **lena n-áirítear eintitis ainmnithe calafoirt**, le hoibreoírí **iarnróid, muirí agus uiscebhealaí intíre, le** rialachas lasta, leis an tionscal soláthair, le húsáideoirí iompair, **le saineolaithe inrochtaineachta** agus le hionadaithe ón tsochaí shibhialta i ndáil leis an bplean oibre agus lena chur chun feidhme. Ina theannta sin, rachaidh an Comhordaitheoir Eorpach atá freagrach as ERTMS i ndlúthchomhar le Gníomhaireacht Iarnróid an Aontais Eorpaigh agus rachaidh Comhordaitheoir Eorpach don Spás Muirí i ndlúthchomhar leis an gComhghnóthas um Iarnród na hEorpa.

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Chun rialachas ERTMS a bheidh láidir agus láráithe amach anseo a chur ar bun ar leibhéal an Aontais, lena n-áirítear cistiú rialaithe, pleanáil na bPleananna Náisiúnta Cur Chun Feidhme (NIP), acmhainní a chur ar fáil, glacadh sa mhargadh, imirce agus aistriú, déanfaidh Comhordaitheoir Eorpach ERTMS, lena n-áirítear bainisteoirí náisiúnta bonneagair agus ionadaithe na ngnóthas iarnróid, rialachas den sórt sin a éascú agus a chur chun cinn agus cur chun feidhme tráthúil agus comhchuibhithe an rialachais sin a áirithiú;

Leasú 396

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 52 – mír 6 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

6 a. Féadfaidh an Comhordaitheoir Eorpach comhoibriú le heagraíochtaí idirnáisiúnta, le haghaidh gníomhaíochtaí a bhaineann leis na Conairí Iompair Eorpacha a shíneann chuig tíortha comharsanachta atá ina mball de na heagraíochtaí idirnáisiúnta sin.

Leasú 397

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 53 – mír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

1. Déanfaidh gach Comhordaitheoir Eorpach um na Conairí Iompair Eorpacha agus an dá thosaíocht chothrománacha plean oibre a tharraingt suas, ar a dhéanaí 2 bhliain tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo agus gach **4 bliana** ina

1. Déanfaidh gach Comhordaitheoir Eorpach um na Conairí Iompair Eorpacha agus an dá thosaíocht chothrománacha plean oibre a tharraingt suas, ar a dhéanaí 2 bhliain tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo agus gach **2 bhliain** ina

dhiaidh sin, plean oibre lena dtugtar anailís mhionsonraithe ar staid chur chun feidhme na conaire nó na tosaíochta cothrománaí faoina chaibidil agus maidir le ceanglais an Rialacháin seo a chomhlíonadh mar aon leis na tosaíochtaí i dtaca le forbairt an Rialacháin amach anseo.

Leasú 398

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 53 – mír 2 – fomhír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Déanfar an plean oibre a ullmhú i ndlúthchomhar leis na Ballstáit lena mbaineann agus i gcomhairle le Fóram na Conaire agus leis an rialachas lasta iarnróid, nó le fóram comhchomhairleach na dtosaíochtaí cothrománacha. Déanfaidh na Ballstáit lena mbaineann plean oibre na gConairí Iompair Eorpacha a fhorghas. Cuirfidh an Coimisiún an plean oibre faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle mar fhaisnéis.

Leasú 399

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 53 – mír 3 – pointe c

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(c) na **naisc** in easnamh agus na **scrogail** a chuireann bac ar fhorbairt na conaire a shaináithint;

dhiaidh sin, plean oibre lena dtugtar anailís mhionsonraithe ar staid chur chun feidhme na conaire nó na tosaíochta cothrománaí faoina chaibidil agus maidir le ceanglais an Rialacháin seo a chomhlíonadh mar aon leis na tosaíochtaí i dtaca le forbairt an Rialacháin amach anseo.

Leasú

Déanfar an plean oibre a ullmhú i ndlúthchomhar leis na Ballstáit lena mbaineann agus i gcomhairle le Fóram na Conaire agus leis an rialachas lasta iarnróid, nó le fóram comhchomhairleach na dtosaíochtaí cothrománacha. Déanfaidh **an Comhordaitheoir Eorpach, i gcás inarb iomchuí, na tíortha comharsanachta lena mbaineann agus na heagraíochtaí idirnáisiúnta ábhartha a rannpháirtíú in ullmhú an phlean oibre. Déanfaidh na Ballstáit lena mbaineann plean oibre na gConairí Iompair Eorpacha a fhorghas. Rachfar i gcomhairle leis na tíortha comharsanachta lena mbaineann maidir le plean oibre na gConairí Iompair Eorpacha.** Cuirfidh an Coimisiún an plean oibre faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle mar fhaisnéis.

Leasú

(c) **saináithint na nasc atá** in easnamh agus na **scrogall** a chuireann bac ar fhorbairt na conaire a shaináithint, **agus aird ar leith á tabhairt ar na stráicí**

trasteorann;

Leasú 400

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 53 – mír 3 – pointe c a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(c a) anailís ar staid reatha na stráicí trasteorann d’fhonn dúshlám a shainaithint agus bearta nithiúla a mholadh chun na dátaí a leagtar amach sa Rialachán seo agus comhleanúnachas chlársceidealú airgeadais na mBallstát lena mbaineann a chomhlíonadh chun an cuspóir sin a bhaint amach.

Leasú 401

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 53 – mír 3 – pointe e**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(e) tuairisc ar na réitigh fhéideartha chun aghaidh a thabhairt ar na riachtanais infheistíochtaí agus ar na scrogaill, go háirithe le haghaidh línte paisinéirí agus *lastais* na conaire;

(e) tuairisc ar na réitigh fhéideartha chun aghaidh a thabhairt ar na riachtanais infheistíochtaí agus ar na scrogaill, go háirithe le haghaidh línte paisinéirí agus *lasta* na conaire, *chun na spriocdhátaí a chomhlíonadh;*

Leasú 402

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 53 – mír 3 – pointe f**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(f) plean ina bhfuil spriocanna *láithreacha* chun bacainní fisiceacha, teicniúla, digiteacha, oibríochta agus riaracháin idir modhanna iompair agus laistigh díobh a bhaint agus chun iompar ilmhódach éifeachtúil *agus seirbhísí ilmhódacha éifeachtúla* a fheabhsú, agus

(f) plean ina bhfuil spriocanna *idirmheánacha* chun bacainní fisiceacha, teicniúla, digiteacha, oibríochta agus riaracháin idir modhanna iompair agus laistigh díobh a bhaint agus chun iompar ilmhódach éifeachtúil *inrochtana* a fheabhsú, agus aird ar leith á tabhairt ar

aird ar leith á tabhairt ar *chodanna* trasteorann agus ar naisc náisiúnta in easnamh.

iarnród agus a stráicí trasteorann agus ar naisc náisiúnta in easnamh;

Leasú 403

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 53 – mír 3 – pointe f – fomhír 1 (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Chun anailís a dhéanamh ar na bacainní riaracháin agus chun an plean a ullmhú, cuirfidh an Comhordaitheoir Eorpach san áireamh moltaí Chúirt Iniúchóirí na hEorpa, obair na n-údarás ainmnithe mar a leagtar amach i dTreoir TEN-T Cliste, chomh maith le moltaí aon údarás ábhartha.

Leasú 404

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 53 – mír 4 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

4. Tacóidh an Comhordaitheoir Eorpach leis na Ballstáit agus an plean oibre á chur chun feidhme acu, go háirithe maidir leis na nithe a leanas:

4. Tacóidh an Comhordaitheoir Eorpach leis na Ballstáit agus, *i gcás inarb iomchuí, le tíortha comharsanachta agus* an plean oibre á chur chun feidhme acu, go háirithe maidir leis na nithe a leanas:

Leasú 405

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 53 – mír 4 – pointe a

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(a) tosaíochtaí a shocrú sa phleanáil náisiúnta, trí shainaithint na bhfadhbanna cur chun feidhme agus na scrogall, lena n-áirítear saincheisteanna oibríochtúla, ar gach *conaire* nó le haghaidh gach tosaíocht

(a) tosaíochtaí a shocrú sa phleanáil náisiúnta, trí shainaithint na bhfadhbanna cur chun feidhme agus na scrogall, lena n-áirítear saincheisteanna oibríochtúla *agus riaracháin*, ar gach *conair* nó le haghaidh

chothrománach;

gach tosaíocht chothrománach;

Leasú 406

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 53 – mír 4 – pointe c a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(c a) faireachán a dhéanamh ar threochtaí dul chun cinn tionscadal, agus moilleanna suntasacha a d'fhéadfadh a bheith ann a chur in iúl don Choimisiún go luath;

Leasú 407

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 54 – mír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

1. Bunaithe ar an gcéad phlean oibre de chuid na gComhordaitheoirí Eorpacha, glacfaidh an Coimisiún gníomh cur chun feidhme le haghaidh gach plean oibre de chuid na gConairí Iompair Eorpacha agus an dá thosaíocht chothrománacha. **Leagfaidh an gníomh** cur chun feidhme sin **amach** na tosaíochtaí maidir le pleanáil bonneagair agus infheistíochta agus maidir le **cistiú**.

1. Bunaithe ar an gcéad phlean oibre de chuid na gComhordaitheoirí Eorpacha, glacfaidh an Coimisiún gníomh cur chun feidhme le haghaidh gach plean oibre de chuid na gConairí Iompair Eorpacha agus an dá thosaíocht chothrománacha. **Leagfar amach sa ghníomh** cur chun feidhme sin na tosaíochtaí maidir le pleanáil bonneagair agus infheistíochta agus maidir le **huainiú i gcomhréir le hAirteagal 6(1)**.

Leasú 408

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 54 – mír 4 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

4 a. Bunaithe ar phlean oibre bliantúil na gComhordaitheoirí Eorpacha, cuirfidh an Coimisiún tuarascáil bhliantúil ar chur chun feidhme faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na bParlaimintí náisiúnta ina sonróf ar na

bearta a rinne sé chun cur i gerích an ghréasáin a ráthú mar a leagtar amach sa Rialachán seo.

Is éard a bheidh sa tuarascáil bhliantúil ar chur chun feidhme tuairisciú de réir tíre do gach Conair Iompair agus:

(a) áireofar inti réamhaisnéis ina sonrófar na tionscadail agus na caighdeáin theicniúla agus oibríochtúla le haghaidh gach Conaire Iompair a bhfuil an baol ann nach gcomhlíonfaidh siad na spriocdhátaí a leagtar amach sa Rialachán seo;

(aa) áireofar inti anailís ar na hinfheistíochtaí is gá sna pleananna cothabhála fadtéarmacha, mar a leagtar amach in Airteagal 48, le haghaidh gach Conaire Iompair, chomh maith le haon easnamh sainaitheanta i gcothabháil nó na hacmhainní maoiniúcháin is gá;

(b) áireofar inti míniú ar an bhfáth nár chuir an Coimisiún tús le nósanna imeachta um shárú a bhaineann le tionscadail a shainaithnítear i bpointe (a);

(c) tabharfar faisnéis inti maidir le nósanna imeachta um shárú atá ar siúl faoi láthair;

(d) tabharfar faisnéis inti maidir le maoluithe ar chaighdeáin oibríochtúla agus theicniúla;

(e) áireofar inti measúnú ar thionchar na maoluithe arna ndeonú ar chaighdeáin theicniúla agus oibríochtúla agus ar spriocdhátaí mar a shainmhínítear iad sa Rialachán seo ar thíortha comharsanachta.

Leasú 409

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 54 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Airteagal 54a

*Comhaontuithe ardleibhéil le tíortha
comharsanachta*

1. Bunaithe ar an gcéad phlean oibre de chuid na gComhordaitheoirí Eorpacha, féadfar comhaontuithe ardleibhéil a thabhairt i gcrích idir an tAontas agus na tíortha comharsanachta lena mbaineann le haghaidh gach plean oibre de chuid na gConairí Iompair Eorpacha agus le haghaidh an dá thosaíocht chothrománacha i gcás inarb ábhartha.

2. Leagfar amach sna comhaontuithe ardleibhéil dá dtagraítear san Airteagal seo na tosaíochtaí maidir le bonneagar agus infheistíocht a phleandúil agus maidir le cistiú. Áireofar iontu freisin forálacha do na tíortha comharsanachta maidir le tuarascúlacha rialta a thíolacadh ar an dul chun cinn atá déanta i gcur chun feidhme tionscadal, ina léireofar go háirithe na gealltanais airgeadais arna ndéanamh sa phlean buiséid náisiúnta.

Leasú 410

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 55 – mír 1**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

1. Cuirfidh na Ballstáit an dul chun cinn a dhéanfar maidir le tionscadail leasa choitinn a chur chun feidhme in iúl don Choimisiún ar bhonn rialta, cuimsitheach, trédhearcach agus tabharfaidh siad eolas dó freisin faoi na hinfeistíochtaí a dhéanfar chun na críche sin. Áireofar ar an bhfaisnéis sin tarchur bliantúil na sonraí tríd an gcóras idirghníomhach faisnéise geografáil agus teicniúla don ghréasán tras-Eorpach iompair (TENtec). Áireofar air sonraí teicniúla agus airgeadais maidir le tionscadail leasa choitinn ar an ngréasán tras-Eorpach iompair mar aon le sonraí maidir le comhlánú an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair.

Leasú

1. Cuirfidh na Ballstáit an dul chun cinn a dhéanfar maidir le tionscadail leasa choitinn a chur chun feidhme in iúl don Choimisiún ar bhonn rialta, cuimsitheach **agus** trédhearcach agus tabharfaidh siad eolas dó freisin faoi na hinfeistíochtaí a dhéanfar chun na críche sin, **lena n-áirítear le haghaidh tionscadail trasteorann**. Áireofar ar an bhfaisnéis sin tarchur bliantúil na sonraí tríd an gcóras idirghníomhach faisnéise geografáil agus teicniúla don ghréasán tras-Eorpach iompair (TENtec). Áireofar air sonraí teicniúla agus airgeadais maidir le tionscadail leasa choitinn ar an ngréasán tras-Eorpach iompair mar aon le sonraí maidir le comhlánú an ghréasáin thras-

Eorpaigh iompair.

Leasú 411

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 55 – mír 3 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

3 a. Tabharfaidh an Coimisiún isteach innéacs nascachta gréasáin arb é is aidhm dó aicmiú a dhéanamh ar an leibhéal comhtháthaithe a bhaintear amach trí úsáid a bhaint as seirbhísí ar gach gréasán iompair agus a n-acmhainneacht a léiriú. Beidh an t-innéacs nascachta gréasáin sin comhdhéanta d'innéacsanna nascachta do na príomhmhodhanna iompair. Sainithneofar sna hinnéacsanna nascachta sin comhsheasmhacht, cáilíocht agus éagsúlacht na tairisceana chomh maith leis na roghanna idirmhódúla.

Áiritheoidh an Coimisiún go ndéanfar an t-innéacs nascachta gréasáin a nuashonrú go rialta de réir chur chun feidhme na dtionscadal ar TEN-T.

Féadfar an t-innéacs a úsáid mar tháscaire chun cistí an Aontais a threorú i gcás ina bhfuil easpa nascachta ann.

Leasú 412

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 55 – mír 3 b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

3 b. Maidir leis na Conairí Iompair Eorpacha, déanfaidh an Coimisiún staidéar ar an margadh iompair, agus tabharfaidh sé cothrom le dáta go tréimhsiúil é, ar staidéar é a bhainfidh leis na hathruithe a fheictear agus leis na hathruithe a bhfuiltear ag súil leo ar an

trácht ar an gconair agus cumhdófar na cineálacha éagsúla tráchta, maidir le hiompar lasta agus le hiompar paisinéirí araon agus maidir le bearta chun intuarthacht an chur chun feidhme a mhéadú agus chun comhlíonadh na spriocdhátaí ábhartha a éascú. Agus an staidéar sin á dhéanamh agus á thabhairt cothrom le dáta aige, déanfaidh an Coimisiún comhordaitheoir na Conaire Iompair Eorpaí ábhartha agus bord bainistíochta na conaire lasta iarnróid ábhartha a tharraingt isteach.

Leasú 413

Togra le haghaidh rialacháin

Airteagal 56 – mír 1 – fomhír 1 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Faoi réir an dara mír d'Airteagal 172 CFAE, **tabharfar** de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 60 chun Iarscríbhinn I agus Iarscríbhinn II a leasú, go sonrach chun athruithe a d'fhéadfadh teacht as na tairseacha cainníochtúla arna leagan síos in Airteagail 20, 24 agus 32 a chur san áireamh. Agus na hIarscríbhinní sin á n-oiriúnú, déanfaidh an Coimisiún an méid seo a leanas:

Leasú 414

Togra le haghaidh rialacháin

Airteagal 56 – mír 1 – fomhír 1 – pointe a

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) calafoirt intíre, calafoirt mhuirí agus aerfoirt a áireamh sa ghréasán cuimsitheach, má thaispeántar gur mó an meánmhéid tráchta sa **dá bhliain dheireanacha** ná an tairseach ábhartha;

Leasú

Faoi réir an dara mír d'Airteagal 172 CFAE, **tugtar** de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 60 chun Iarscríbhinn I agus Iarscríbhinn II a leasú, go sonrach chun athruithe a d'fhéadfadh teacht as na tairseacha cainníochtúla arna leagan síos in Airteagail 20, 24 agus 32 a chur san áireamh. Agus na hIarscríbhinní sin á n-oiriúnú, déanfaidh an Coimisiún an méid seo a leanas:

Leasú

(a) **déanfaidh sé** calafoirt intíre, calafoirt mhuirí agus aerfoirt a áireamh sa ghréasán cuimsitheach, má thaispeántar gur mó an meánmhéid tráchta sa **trí bliana deireanacha** ná an tairseach ábhartha;

Leasú 415

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 56 – mír 1 – fomhír 1 – pointe b**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(b) calafoirt mhuirí agus aerfoirt a eisiámh ón ngréasán cuimsitheach, má thaispeántar gur lú an meánmhéid tráchta le sé bliana anuas ná 85 % den tairseach ábhartha;

Leasú

(b) **déanfaidh sé** calafoirt mhuirí agus aerfoirt a eisiámh ón ngréasán cuimsitheach, má thaispeántar gur lú an meánmhéid tráchta le sé bliana anuas ná 85 % den tairseach ábhartha, ***cé is moite de chalafoirt a sholáthraíonn an t-aon phointe rochtana amháin ar réigiún NUTS 3 sa ghréasán cuimsitheach, nó mura léiríonn an Ballstát faoi seach, agus fianaise leordhóthanach aige, go bhfuil breisluach ard Eorpach agus ábharthacht gheostraitéiseach ag baint leis an nód sin don mhargadh inmheánach Eorpach agus do chosaint an Aontais;***

Leasú 416

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 56 – mír 1 – fomhír 1 – pointe b a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(b a) féadfaidh sé calafoirt mhuirí a áireamh sa ghréasán cuimsitheach nó sa chroíghréasán, arna iarraidh sin don Bhallstát lena mbaineann, i gcás ina léirítear go bhfuil breisluach Eorpach breise faighte ag an gcalafort mhuirí mar gheall ar an tábhacht gheostraitéiseach atá aige don Aontas agus ar choinníoll go gcomhlíontar ceanglais Airteagal 25;

Leasú

(b a) **féadfaidh sé** calafoirt mhuirí a áireamh sa ghréasán cuimsitheach nó sa chroíghréasán, arna iarraidh sin don Bhallstát lena mbaineann, i gcás ina léirítear go bhfuil breisluach Eorpach breise faighte ag an gcalafort mhuirí mar gheall ar an tábhacht gheostraitéiseach atá aige don Aontas agus ar choinníoll go gcomhlíontar ceanglais Airteagal 25;

Leasú 417

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 56 – mír 1 – fomhír 1 – pointe c**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(c) nóid uirbeacha a áireamh sa ghréasán

Leasú

(c) **déanfaidh sé** nóid uirbeacha a

tras-Eorpach iompair, má thaispeántar gur mó an líon *cónaitheoirí ná 100,000*;

áireamh sa ghréasán tras-Eorpach iompair, má thaispeántar gur mó an líon *áitritheoirí sa limistéar uirbeach feidhmiúil ná 100 000 agus le formheas ón mBallstát lena mbaineann*;

Leasú 418

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 56 – mír 1 – fomhír 1 – pointe c a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(c a) féadfaidh sé nóid uirbeacha a áireamh ar an liosta d'Iarscríbhinn II, arna iarraidh sin don Bhallstát lena mbaineann, má tá an nód uirbeach lonnaithe taobh le Conair Iompair Eorpach agus ar choinníoll go gcomhlíontar ceanglais Airteagal 40;

Leasú 419

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 56 – mír 1 – fomhír 1 – pointe c b (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(c b) féadfaidh sé nóid uirbeacha a eisiámh ón liosta d'Iarscríbhinn II, arna iarraidh sin don Bhallstát lena mbaineann agus le formheas an nóid uirbigh lena mbaineann, má léirítear gur lú ná 100 000 an líon áitritheoirí sa limistéar uirbeach feidhmiúil;

Leasú 420

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 56 – mír 1 – fomhír 1 – pointe d

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(d) críochfoirt lasta ilmhódacha arna sainaitheint ag an mBallstát *lena mbaineann* de réir *Airteagal 35(4)* a

(d) *déanfaidh sé* críochfoirt lasta ilmhódacha arna sainaitheint ag an mBallstát de réir *Airteagal 35(4)* a áireamh

áireamh sa ghréasán tras-Eorpach iompair;

sa ghréasán tras-Eorpach iompair;

Leasú 421

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 56 – mír 1 – fohír 1 – pointe e

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(e) na léarscáileanna le haghaidh bonneagair bhóithre, iarnróid agus uiscebhealaí intíre a choigeartú ar chaoi a bheadh teoranta go daingean chun an dul chun cinn maidir le comhlánú an ghréasáin a léiriú. Agus na léarscáileanna sin á gcoigeartú, ní cheadóidh an Coimisiún aon choigeartú ar ailíniú bealaí thar an méid a cheadaítear leis an nós imeachta ábhartha um údarú tionscadail.

Leasú 422

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 56 – mír 1 – fohír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Beidh na **coigeartuithe** dá dtagraítear i bpointí (a) go (c) den chéad fohír bunaithe ar na staitisticí is déanaí atá ar fáil, arna bhfoilsíú ag Eurostat nó, mura mbeidh na staitisticí sin ar fáil, ag oifigí staidrimh na mBallstát. Beidh **a coigeartuithe** dá dtagraítear i bpointe (d) den chéad fohír bunaithe ar an bplean gníomhaíochta dá dtagraítear in Airteagal 35(4). Beidh na **coigeartuithe** dá dtagraítear i bpointe (e) den chéad fohír bunaithe ar an bhfaisnéis a chuirfidh an Ballstát lena mbaineann ar fáil, i gcomhréir le hAirteagal 55(1).

Leasú

(e) **déanfaidh sé** na léarscáileanna le haghaidh bonneagair bhóithre, iarnróid agus uiscebhealaí intíre a choigeartú ar chaoi a bheadh teoranta go daingean chun an dul chun cinn maidir le comhlánú an ghréasáin a léiriú. Agus na léarscáileanna sin á gcoigeartú, ní cheadóidh an Coimisiún aon choigeartú ar ailíniú bealaí thar an méid a cheadaítear leis an nós imeachta ábhartha um údarú tionscadail.

Leasú

Beidh na **hoiriúnuithe** dá dtagraítear i bpointí (a) go (c) den chéad fohír bunaithe ar na staitisticí is déanaí atá ar fáil, arna bhfoilsíú ag Eurostat nó, mura mbeidh na staitisticí sin ar fáil, ag oifigí staidrimh **náisiúnta** na mBallstát, **ach gan na blianta a raibh tionchar ag tosca tithriallacha orthu a chur san áireamh, ar tosca iad ba chúis le meath suntasach ar shreafaí tráchta**. Beidh **na hoiriúnuithe** dá dtagraítear i bpointe (d) den chéad fohír bunaithe ar an bplean gníomhaíochta dá dtagraítear in Airteagal 35(4). Beidh na **hoiriúnuithe** dá dtagraítear i bpointe (e) den chéad fohír bunaithe ar an bhfaisnéis a chuirfidh an Ballstát lena mbaineann ar fáil, i gcomhréir le hAirteagal 55(1).

Leasú 423

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 57 – mír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Comhlíonfar nósanna imeachta náisiúnta i dtaca leis an gcomhairliúchán le húdaráis réigiúnacha agus áitiúla agus lena rannpháirtíocht agus i dtaca leis an tsochaí shibhialta a bhaineann le tionscadal leasa choitinn, i gcás inarb iomchuí, nuair atá na tionscadaí sna céimeanna tógála agus pleanála. Déanfaidh an Coimisiún malartú dea-chleachtas a chur chun cinn i ndáil leis sin, a mhéid a bhaineann leis an gcomhairliúchán le daoine i staideanna leochaileacha agus lena rannpháirtíocht, go sonrach.

Leasú 424

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 58 – mír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

2. Áireofar ar na pleananna náisiúnta infheistíochta gach tionscadal leasa choitinn agus na hinfheistíochtaí gaolmhara is gá chun an gréasán a chomhlánú go tráthúil.

Leasú 425

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 58 – mír 3

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

3. Tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún faoi na dréachtphleananna

Leasú

Comhlíonfar nósanna imeachta náisiúnta i dtaca leis an gcomhairliúchán le húdaráis réigiúnacha agus áitiúla agus lena rannpháirtíocht agus i dtaca leis an tsochaí shibhialta a bhaineann le tionscadal leasa choitinn, i gcás inarb iomchuí, nuair atá na tionscadaí sna céimeanna tógála agus pleanála, **agus cloífeáir ag an am céanna leis na spriocdhátaí do na comhairliúcháin sin mar a leagtar amach iad i dTreoir TEN-T cliste**. Déanfaidh an Coimisiún malartú dea-chleachtas a chur chun cinn i ndáil leis sin, a mhéid a bhaineann leis an gcomhairliúchán le daoine i staideanna leochaileacha agus lena rannpháirtíocht, go sonrach.

Leasú

2. Áireofar ar na pleananna náisiúnta infheistíochta gach tionscadal leasa choitinn agus na hinfheistíochtaí gaolmhara is gá chun an gréasán a chomhlánú go tráthúil, **lena n-áirítear le haghaidh tionscadaí trasteorann**.

Leasú

3. Tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún faoi na dréachtphleananna

náisiúnta agus na cláir, nó aon mhodhnú orthu sin, d'fhonn an gréasán tras-Eorpach iompair a fhorbairt, ar a laghad bliain sula nglactar iad. Féadfaidh an Coimisiún **tuairim** a eisiúint tráth nach déanaí ná **6 mhí** tar éis don Bhallstát fógra a thabhairt faoi chomhleanúnachas na ndréchtphleananna náisiúnta agus na gclár leis na tosaíochtaí a leagtar amach sa Rialachán seo agus leis na tosaíochtaí a leagtar amach sna pleananna oibre don chonair chomhfhreagrach/do na conairí comhfhreagracha agus na tosaíochtaí cothrománacha agus sna gníomhartha cur chun feidhme a glacadh i gcomhréir le **hAirteagal 54(1)**. Tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún, tráth nach déanaí ná **2 mhí** tar éis fógra a thabhairt faoin **tuairim**, faoi na bearta a glacadh chun aghaidh a thabhairt ar na moltaí a **leagtar amach sa tuairim**.

Leasú 426

Togra le haghaidh rialacháin Airteagal 61 – mír 1 – fomhír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Faoin **31 Nollaig 2033**, déanfaidh an Coimisiún, i gcomhairle leis na Ballstáit mar is iomchuí agus le cúnamh ó na Comhordaitheoirí Eorpacha, measúnú ar chur chun feidhme an chroíghreásáin ina ndéanfar meastóireacht ar a chomhlíontacht le ceanglais an Rialacháin seo.

Leasú 427

náisiúnta agus na cláir, nó aon mhodhnú orthu sin, d'fhonn an gréasán tras-Eorpach iompair a fhorbairt, ar a laghad bliain sula nglactar iad. Féadfaidh an Coimisiún **cinneadh** a eisiúint tráth nach déanaí ná **6 mhí** tar éis don Bhallstát fógra a thabhairt faoi chomhleanúnachas na ndréchtphleananna náisiúnta agus na gclár leis na tosaíochtaí a leagtar amach sa Rialachán seo agus leis na tosaíochtaí a leagtar amach sna pleananna oibre don chonair chomhfhreagrach/do na conairí comhfhreagracha agus na tosaíochtaí cothrománacha agus sna gníomhartha cur chun feidhme a glacadh i gcomhréir le **hAirteagal 54(1)**. Tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún, tráth nach déanaí ná **2 mhí** tar éis fógra a thabhairt faoin **gcinneadh**, faoi na bearta a glacadh chun aghaidh a thabhairt ar na moltaí **agus déanfaidh siad na bearta ceartaitheacha uile sula nglacfar an plean náisiúnta go críochnaitheach. Maidir le tionscadail laistigh de phleananna náisiúnta nach bhfuil ailínithe le beartas iompair an Aontais, ní dhéanfar iad a mheas mar thosaíocht a mhéid a bhaineann le cistí an Aontais a fháil**.

Leasú

Faoin **31 Nollaig 2028**, déanfaidh an Coimisiún, **tar éis dó dul** i gcomhairle leis na Ballstáit mar is iomchuí agus le cúnamh ó na Comhordaitheoirí Eorpacha, measúnú ar chur chun feidhme an chroíghreásáin, ina ndéanfar meastóireacht **go háirithe** ar a chomhlíontacht le ceanglais an Rialacháin seo.

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 61 – mír 1 – fomhír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Cuirfear san áireamh **leis** an **measúnú an** tuarascáil bhliantúil stádais agus na pleananna oibre arna dtarraingt suas ag na Comhordaitheoirí Eorpacha de bhun Airteagal 51(5), pointe (e) agus Airteagal 53(1) faoi seach.

Leasú 428

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 61 – mír 2 – fomhír 1 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Faoin 31 Nollaig **2033**, déanfaidh an Coimisiún, i gcomhairle leis na Ballstáit mar is iomchuí agus cúnamh á fháil aige ó na Comhordaitheoirí Eorpacha, athbhreithniú ar chur chun feidhme an chroíghreásáin bhreisithe agus an ghréasáin chuimsithigh ina ndéanfar meastóireacht ar an méid seo a leanas:

Leasú 429

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 61 – mír 2 – fomhír 1 – pointe a

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) comhlíontacht leis an Rialachán seo;

Leasú 430

Leasú

Cuirfear san áireamh **sa mheasúnú na pleananna náisiúnta iompair agus infheistíochta**, an tuarascáil bhliantúil stádais agus na pleananna oibre arna dtarraingt suas ag na Comhordaitheoirí Eorpacha de bhun Airteagal 51(5), pointe (e) agus Airteagal 53(1) faoi seach.

Leasú

Faoin 31 Nollaig **2028**, déanfaidh an Coimisiún, **tar éis dó dul** i gcomhairle leis na Ballstáit mar is iomchuí agus cúnamh á fháil aige ó na Comhordaitheoirí Eorpacha, athbhreithniú ar chur chun feidhme an chroíghreásáin bhreisithe agus an ghréasáin chuimsithigh ina ndéanfar meastóireacht ar an méid seo a leanas:

(a) comhlíontacht leis an Rialachán seo, **lena n-áirítear a mhéid a chomhlíontar na spriocanna a socraíodh do 2030, chomh maith leis na bearta is gá chun comhlíonadh na spriocanna ina dhiaidh sin a áirithiú, amhail spriocanna do 2040 agus 2050.**;

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 61 – mír 2 – fómhír 1 – pointe b

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(b) dul chun cinn i gcur chun feidhme an Rialacháin seo;

Leasú 431

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 62 – mír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

1. I gcás **moill shuntasach** i dtosú nó i dtabhairt chun críche na hoibre ar an gcroíghréasán, ar an gcroíghréasán breisithe agus ar an ngréasán cuimsitheach le hais an sprioc-ama thosaigh a leagtar amach sna gníomhartha cur chun feidhme i gcomhréir le **hAirteagal 54** nó a shainítear sna pleananna náisiúnta iompair **nó** infheistíochta nó doiciméadacht tionscadail ábhartha eile, **féadfaidh** an Coimisiún **a iarraidh** ar an mBallstát nó na Ballstáit lena mbaineann na cúiseanna atá leis an moill a thabhairt. Tabharfaidh an Ballstát nó na Ballstáit cúiseanna den sórt sin laistigh de 3 mhí ón iarraidh. Ar bhonn an fhreagra a thugtar, rachaidh an Coimisiún i gcomhairle leis an mBallstát nó na Ballstáit lena mbaineann chun an fhadhb ba chúis leis an moill a réiteach.

Leasú 432

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 62 – mír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

2. I gcás ina mbaineann an chuid

Leasú

(b) dul chun cinn i gcur chun feidhme an Rialacháin seo, **lena n-áirítear aon mhoill shuntasach ar thionscadail nithiúla nó ar chodanna den ghréasán;**

Leasú

1. I gcás **moille** i dtosú nó i dtabhairt chun críche na hoibre ar an gcroíghréasán, ar an gcroíghréasán breisithe agus ar an ngréasán cuimsitheach le hais an sprioc-ama thosaigh a leagtar amach sna gníomhartha cur chun feidhme i gcomhréir le **hAirteagal 54** nó a shainítear sna pleananna náisiúnta iompair **agus** infheistíochta nó doiciméadacht tionscadail ábhartha eile, **chomh maith le moilleanna ar thionscadail mar a leagtar amach in Airteagal 5 de Threoir TEN-T Cliste, iarrfaidh** an Coimisiún ar an mBallstát nó na Ballstáit lena mbaineann na cúiseanna atá leis an moill a thabhairt. Tabharfaidh an Ballstát nó na Ballstáit cúiseanna den sórt sin laistigh de 3 mhí ón iarraidh. Ar bhonn an fhreagra a thugtar, rachaidh an Coimisiún i gcomhairle leis an mBallstát nó na Ballstáit lena mbaineann chun an fhadhb ba chúis leis an moill a réiteach.

2. I gcás ina mbaineann an chuid

mhoillithe le Conair Iompair Eorpach,
beidh an Comhordaitheoir Eorpach
páirteach d'fhonn an fhadhb a réiteach.

mhoillithe le Conair Iompair Eorpach,
beidh an Comhordaitheoir Eorpach
páirteach d'fhonn an fhadhb a réiteach
**agus an ceanglas a leagtar amach i mír 1
á chomhlíonadh aige ag an am céanna.**

Leasú 433

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 62 – mír 3 – fomhír 1**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Tar éis don Choimisiún na cúiseanna a thugann an Ballstát nó na Ballstáit lena mbaineann de bhun na chéad fho-mhíre a mheas, **féadfaidh** sé cinneadh dírithe chuig an mBallstát nó na Ballstáit lena mbaineann a ghlacadh, má léirítear gur féidir an mhoill **shuntasach** i dtosú nó i dtabhairt i gcrích na hoibre ar an gcroíghréasán, ar an gcroíghréasán breisithe nó ar an ngréasán cuimsitheach a leagan ar an mBallstát nó ar na Ballstáit gan údar cuí oibiachtúil. Tabharfaidh an Coimisiún **6 mhí** don Bhallstát nó do na Ballstáit lena mbaineann chun an mhoill **shuntasach** a dhíothú.

Leasú

Tar éis don Choimisiún na cúiseanna a thugann an Ballstát nó na Ballstáit lena mbaineann de bhun na chéad fho-mhíre a mheas, **déanfaidh** sé cinneadh dírithe chuig an mBallstát nó na Ballstáit lena mbaineann a ghlacadh, má léirítear gur féidir an mhoill i dtosú nó i dtabhairt i gcrích na hoibre ar an gcroíghréasán, ar an gcroíghréasán breisithe nó ar an ngréasán cuimsitheach a leagan ar an mBallstát nó ar na Ballstáit gan údar cuí oibiachtúil. Tabharfaidh an Coimisiún **6 mhí** don Bhallstát nó do na Ballstáit lena mbaineann chun an mhoill a dhíothú.

Leasú 434

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 62 – mír 3 – fomhír 2**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

I gcás ina mbaineann an chuid mhoillithe le tionscadal a fuair maoiniú ón Aontas faoi bhainistíocht dhíreach, féadfar laghdú ar mhéid an deontais agus/nó leasú nó foirceannadh an chomhaontaithe deontais a thionscnamh i gcomhréir leis na rialacha is infheidhme.

Leasú

scriosta

Leasú 435

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 62 – mír 3 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

3 a. *I gcás moill shuntasach i dtosú nó i dtabhairt chun críche na hoibre ar an gcroíghréasán, ar an gcroíghréasán breisithe agus ar an ngréasán cuimsitheach le hais an sprioc-ama thosaigh a leagtar amach sna gníomhartha cur chun feidhme dá dtagraítear in Airteagal 54 nó a shainítear sna pleananna náisiúnta iompair agus infheistíochta nó doiciméadacht tionscadail ábhartha eile, chomh maith le moilleanna ar thionscadail mar a leagtar amach in Airteagal 5 de Threoir TEN-T Cliste, déanfaidh an Coimisiún tús a chur le nós imeachta um shárú láithreach.*

Leasú 436

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 62 – mír 3 b (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

3 b. *I gcás ina mbaineann an chuid mhoillithe nó an chuid a bhfuil moill shuntasach uirthi le tionscadal arna dtacú le cistí an Aontais faoi bhainistíocht dhíreach, féadfar laghdú ar mhéid an deontais agus/nó leasú nó foirceannadh an chomhaontaithe deontais a thionscnamh i gcomhréir leis na rialacha is infheidhme.*

Leasú 437

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 63 –fomhír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Na forálacha a bhaineann le hiarnróid, agus go háirithe **ag aon** cheanglas chun aerfoirt

Na forálacha a bhaineann le hiarnróid, agus go háirithe **le haon** cheanglas chun aerfoirt

agus calafoirt a nascadh le hiarnróid, chomh maith leis na forálacha a bhaineann le páirceáil shlán shábháilte agus críochfoirt lasta ilmhódacha, ní bheidh feidhm ag na forálacha sin maidir leis an gCipir, le Málta **agus** leis na limistéir is forimeallaí chomh fada nach mbunófar aon chóras iarnróid ar a gcríoch.

Leasú 438

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 63 – fomhír 1 (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

agus calafoirt a nascadh le hiarnróid, chomh maith leis na forálacha a bhaineann le páirceáil shlán shábháilte agus críochfoirt lasta ilmhódacha, ní bheidh feidhm ag na forálacha sin maidir leis an gCipir, le Málta, leis na **hoileáin ná leis na** limistéir is forimeallaí chomh fada nach mbunófar aon chóras iarnróid ar a gcríoch.

Leasú

Ní bheidh feidhm ag Airteagal 16a maidir le hÉirinn.

(Féach togra leasaithe CE – pointe 9)

Leasú 439

**Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 65 – mír 1 – pointe 7
Rialachán (AE) Uimh. 913/2010
Airteagal 9 – mír 3**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

3. Déanfaidh an bord bainistíochta staidéar ar an margadh iompair, agus tabharfaidh sé cothrom le dáta go tréimhsiúil é, ar staidéar é a bhainfidh leis na hathruithe a fheictear agus leis na hathruithe a bhfuiltear ag súil leo ar an trácht ar an gconair lasta agus cumhdófar na cineálacha éagsúla tráchta, maidir le hiompar lasta agus le hiompar paisinéirí araon. Leis an staidéar sin, déanfar athbhreithniú freisin, i gcás inar gá sin, ar na costais shocheacnamaíocha agus ar na tairbhí socheacnamaíocha a éiríonn as forbairt na conaire lasta.

scriosta

Leasú 440

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 65 – mír 1 – pointe 8
Rialachán (AE) Uimh. 913/2010
Airteagal 11 – mír 3

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

3. Tabharfar aghaidh go háirithe sa chomhar agus sa chomhairliúchán ar na nithe seo a leanas:

Leasú 441

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 65 – mír 1 – pointe 8
Rialachán (AE) Uimh. 913/2010
Airteagal 11 – mír 3 – pointe c

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(c) an gá atá le hinfheistíochtaí spriocdhírthe chun scrogaill *tráichta* áitiúla a bhaint, amhail lúba a nascadh, feabhsaithe ar nóid agus ar bhonneagar an mhíle dheireanaigh nó trealamh teicniúil lena gcuirtear feabhas ar an bhfeidhmíocht oibríochtúil.’

Leasú 442

Togra le haghaidh rialacháin
Airteagal 65 – mír 1 – pointe 10
Rialachán (AE) Uimh. 913/2010
Airteagal 22 – mír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

1. Gach **4 bliana** ón tráth a mbunófar conaire lasta, déanfaidh an bord feidhmiúcháin dá dtagraítear in Airteagal 8(1) torthaí an phlean cur chun feidhme don chonair sin a chur faoi bhráid an Choimisiúin. Déanfaidh an Coimisiún anailís ar na torthaí sin agus tabharfaidh sé fógra faoina anailís don Choiste dá

Leasú

3. Tabharfar aghaidh go háirithe sa chomhar agus sa chomhairliúchán *idir na páirtithe uile* ar na nithe seo a leanas:

Leasú

(c) an gá atá le hinfheistíochtaí spriocdhírthe chun *bonneagar a uasghrádú de réir cheanglais TEN-T* agus scrogaill áitiúla a bhaint, amhail lúba a nascadh, feabhsaithe ar nóid agus ar bhonneagar an mhíle dheireanaigh nó trealamh teicniúil lena gcuirtear feabhas ar an bhfeidhmíocht oibríochtúil.’

Leasú

1. Gach **2 bhliain** ón tráth a mbunófar conaire lasta, déanfaidh an bord feidhmiúcháin dá dtagraítear in Airteagal 8(1) torthaí an phlean cur chun feidhme don chonair sin a chur faoi bhráid an Choimisiúin. Déanfaidh an Coimisiún anailís ar na torthaí sin agus tabharfaidh sé fógra faoina anailís don Choiste dá

dtagraítear in Airteagal 21.’

dtagraítear in Airteagal 21.’

Leasú 443

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 2/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroighréasán:***

***- Galati mar Chríochfort Iarnróid agus
Bóthair (RRT)***

Leasú 444

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 2/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroighréasán:***

- Buzau - Galati

Leasú 445

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 3/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroighréasán:***

***- Craiova - Caracal - Alexandria -
București***

Leasú 446

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 3/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas leis an ngréasán cuimsitheach:

- Craiova - Pitești

Leasú 447

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 9/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas leis an ngréasán cuimsitheach:

- an líne paisinéirí iarnróid Colmar - Freiburg

Leasú 448

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 9/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas leis an ngréasán cuimsitheach:

- an líne paisinéirí iarnróid Haguenau - Roeschwoog - Rastatt

Leasú 449

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 11/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas leis an ngréasán cuimsitheach:

- an líne paisinéirí iarnróid Zwolle (NL) - Münster (DE)

Leasú 450

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 11/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
ngréasán cuimsitheach:
- Iarnród ó Emmen (NL) go Rheine (DE)***

Leasú 451

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 11/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán breisithe:
- an líne paisinéirí iarnróid Amsterdam
(NL) - Groningen (NL) - Bremen (DE)***

Leasú 452

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 11/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán breisithe:
- Cuir isteach an nasc iarnróid ‘Lelylijn’
ó Amstardam go Groningen (NL)***

Leasú 453

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 12/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
ngréasán cuimsitheach:***

- an líne lasta iarnróid Berlin - Küstrin-Kietz - Kostrzyn (gnáthlíne / tógáil nua)

Leasú 454

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 12/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
ngréasán cuimsitheach:***

***- Karlsruhe (DE) Würth - Lauterbourg
(FR)- Strasbourg (FR)***

Leasú 455

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 12/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán:***

***- an líne lasta iarnróid Nürnberg -
Amberg - Furth im Wald (gnáthlíne /
tógáil nua)***

Leasú 456

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 12/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán:***

***- an líne lasta iarnróid Lübeck -
Travemünde Skandinavienkai (gnáthlíne /
tógáil nua)***

Leasú 457

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 12/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán:***

***- an líne lasta iarnróid Neumünster - Bad
Oldesloe (gnáthlíne / tógáil nua)***

Leasú 458

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 12/23 agus cuid 13/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
ngréasán cuimsitheach:***

***- an líne paisinéirí iarnróid Colmar -
Freiburg (gnáthlíne / tógáil nua)***

Leasú 459

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 12/23 agus cuid 13/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
ngréasán cuimsitheach:***

***- an líne paisinéirí iarnróid Rastatt -
Hagenau (gnáthlíne / tógáil nua)***

Leasú 460

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 13/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas leis an

gcroíghréasán breisithe:

- Berlin - Kostrzyn (gnáthlíne / tógáil nua)

Leasú 461

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 13/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

*Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán breisithe:*

*- an líne paisinéirí iarnróid Amsterdam
(NL) - Groningen (NL) - Bremen (DE)*

Leasú 462

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 13/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

*Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán:*

*- an líne paisinéirí iarnróid Nürnberg -
Amberg - Furth im Wald (gnáthlíne /
tógáil nua)*

Leasú 463

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 16/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

*Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán:*

*- Zaragoza - Tardienta (líne lasta
iarnróid)*

Leasú 464

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 16/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán:***

***- Zaragoza - Lleida - Tarragona (líne
lasta / gnáthlíne)***

Leasú 465

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 16/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán:***

***- Santiago - Vigo - Ourense (líne lasta
iarnróid / ≥ 200 km/u / tógáil nua)***

Leasú 466

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 16/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán:***

***- El Ferrol - A Coruña (líne lasta iarnróid
/ ≥ 200 km/u)***

***- El Ferrol - Lugo - Monforte (líne lasta
iarnróid / ≥ 200 km/u)***

Leasú 467

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 16/23 agus cuid 17/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas leis an

gcroíghréasán breisithe:

*- Astorga - Zamora - Salamanca -
Plasencia (líne paisinéirí agus lasta
iarnróid / tógáil nua)*

Leasú 468

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 16/23 agus cuid 17/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

*Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán:*

*- Alicante - San Isidro (líne lasta agus
paisinéirí / ≥ 200 km/u)*

Leasú 469

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 16/23 agus cuid 17/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

*Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán:*

- Calafort Bahía de Cádiz

Leasú 470

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 16/23 agus cuid 17/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

*Cuir an méid seo a leanas leis an
ngréasán cuimsitheach:*

*- Granada - Motril (líne paisinéirí agus
lasta iarnróid / gnáthlíne / tógáil nua)*

Leasú 471

Togra le haghaidh rialacháin

Iarscríbhinn 1 – cuid 16/23 agus cuid 17/23

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an líne lasta agus paisinéirí iarnróid ardluais seo a leanas leis an gcroíghréasán:

Pamplona (ES) - Ezkio/Itxaso (ES)

Leasú 472

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 16/23 agus cuid 17/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas leis an gcroíghréasán breisithe:

- Pau - Huesca (líne lasta agus paisinéirí)

Leasú 473

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 16/23 agus cuid 17/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an líne lasta agus paisinéirí iarnróid ardluais seo a leanas leis an gcroíghréasán:

Bilbao (ES) - Santander (ES)

Leasú 474

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 17/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas leis an gcroíghréasán:

- Santiago - Ourense (líne paisinéirí iarnróid / \geq 200 km/u)

Leasú 475

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 17/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán:***

- *Utrera - Granada - Almería (líne paisinéirí agus lasta iarnróid / ≥ 200 km/u)*

Leasú 476

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 17/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán:***

- *Medina del Campo - Salamanca - Fuentes de Oñoro (líne paisinéirí iarnróid / ≥ 200 km/u)*
- *Madrid - Adanero - Tordesillas - Benavente - Ponferrada - Lugo - A Coruña (Bóthar)*
- *Astorga - León - Carrión de los Condes - Burgos (Bóthar)*
- *Calafort Bahía de Cádiz*
- *Vigo - Porto (líne paisinéirí iarnróid / ≥ 200 km/u)*

Leasú 477

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 17/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán breisithe:***

- *Sevilla - Huelva - Faro (líne paisinéirí iarnróid / ≥ 200 km/u / tógáil nua)*
- *Córdoba - Jaén - Granada (gnáthlíne)*

- *Madrid - Alcázar de San Juan - Jaén (gnáthlíne)*
- *Bilbao - Santander (líne paisinéirí agus lasta iarnróid / ≥ 200 km/u / tógáil nua)*

Leasú 478

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 18/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas leis an gcroíghréasán:

- *Bussoleno - Avigliana (≥ 200 km/u)*
- *Orbassano - Torino S.Paolo (≥ 200 km/u)*

Leasú 479

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 18/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas leis an gcroíghréasán:

- *Bologna – Ancona (≥ 200 km/u)*

Leasú 480

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 18/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas leis an gcroíghréasán breisithe:

- *Ancona – Foggia (≥ 200 km/u)*

Leasú 481

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 18/23 agus cuid 19/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán breisithe:***

***- an líne lasta agus paisinéirí iarnróid
Zagreb (HR) - Maribor (SI) - Graz (AT)
(gnáthlíne / tógáil nua)***

Leasú 482

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 18/23 agus cuid 19/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
ngréasán cuimsitheach:***

***- an líne lasta agus paisinéirí iarnróid
Pula - Buzet (HR) - Divača (SI) - Trieste
(IT) Lupoglav - Buzet - teorainn stáit (SI)
- Prešnica (SI)***

Leasú 483

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 18/23 agus cuid 19/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán:***

***- an líne lasta iarnróid agus líne paisinéirí
iarnróid Battipaglia - Praia a mare***

Leasú 484

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 18/23 agus cuid 19/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas leis an gcroíghréasán:

- Seachbhóithre le haghaidh na línte lasta iarnróid Bolzano agus Rovereto (gnáthlíne).

Leasú 485

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 18/23 agus cuid 19/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas leis an ngréasán cuimsitheach:

- an líne lasta iarnróid agus líne paisinéirí iarnróid Caltanissetta - Marsala/Agrigento/Licata/Gela/Pozzallo (gnáthlíne)

Leasú 486

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 19/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas leis an gcroíghréasán:

***- Bussoleno - Avigliana (≥ 200 km/u)
- Orbassano - Torino S.Paolo (≥ 200 km/u)***

Leasú 487

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 19/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas leis an

gcroíghréasán:

- Bologna – Ancona (≥ 200 km/u)

Leasú 488

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 19/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

*Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán breisithe:*

- Ancona – Foggia (≥ 200 km/u)

Leasú 489

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 19/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

*Cuir isteach na codanna seo a leanas mar
línte paisinéirí iarnróid ardluais (≥ 250
km/u):*

- Milano – Treviglio (croíghréasán)

- Treviglio – Verona (croíghréasán)

Leasú 490

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 19/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

*Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán breisithe:*

- an líne paisinéirí iarnróid Bari - Brindisi

- Lecce (gnáthlíne)

*- an líne paisinéirí iarnróid Bologna -
Foggia (líne ardluais)*

*- an líne paisinéirí iarnróid Pisa - Roma
(gnáthlíne)*

*- an mótarbhealach Rosignano Marittimo
- Civitavecchia.*

Leasú 491

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 19/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
ngréasán cuimsitheach:***

***an nasc bóthair Rijeka - Divača (SI) -
Trieste (IT) an nasc bóthair Kanfanar -
Umag - teorainn stáit - (SI)***

Leasú 492

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 21/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán:***

***- Craiova - Caracal - Alexandria -
București***

***Cuir Galati leis mar Chríochfort Iarnróid
agus Bóthair***

Leasú 493

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 1 – cuid 21/23**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas leis an
ngréasán cuimsitheach:***

- Craiova - Pitești

Leasú 494

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid AT**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Ainm Nóid: Klagenfurt

Ainm Nóid: Klagenfurt

Críochfoirt iarnróid: *gréasán cuimsitheach
(Villach-Fürnitz)*

Críochfoirt iarnróid: *croíghréasán (Villach
- Fürnitz)*

Leasú 495

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid DE**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Ainm Nóid: Föhr Amrum

Scríostar an nóid.

Leasú 496

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid DE**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Ainm Nóid: List auf Sylt

Scríostar an nóid.

Leasú 497

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid DE**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Ainm Nóid: Wyk auf Föhr

Scríostar an nóid.

Leasú 498

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid DE**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Ainm Nóid: Kiel

Ainm Nóid: Kiel

Calafort muirí: *Gréasán cuimsitheach*

Calafort muirí: *Croíghréasán*

Leasú 499

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid ES**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Ainm Nóid: Castellón

Calafort muirí: **Gréasán cuimsitheach**

Leasú

Ainm Nóid: Castellón

Calafort muirí: **Croighréasán**

Leasú 500

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid ES**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú 501

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid ES**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Ainm Nóid: Cádiz

Calafort muirí: **Gréasán cuimsitheach**
(Bahía de Cádiz)

Leasú

Ainm Nóid: Vilagarcía de Arousa

Calafort muirí: Gréasán cuimsitheach

Leasú

Ainm Nóid: Cádiz

Calafort muirí: **Croighréasán** (Bahía de Cádiz)

Leasú 502

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid ES**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Ainm Nóid: Ferrol

Calafort muirí: **Gréasán cuimsitheach**

Leasú

Ainm Nóid: Ferrol

Calafort muirí: **Croighréasán**

Leasú 503

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid ES**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Ainm Nóid: Pontevedra (Calafort Marín-
Ría)

Calafort muirí: **Gréasán cuimsitheach**

Leasú

Ainm Nóid: Pontevedra (Calafort Marín-
Ría)

Calafort muirí: **Croíghréasán**

Críochfoirt iarnróid: Básica (San Roque)

Leasú 504

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid ES**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Ainm Nóid: Santander

Calafort muirí: **Gréasán cuimsitheach**

Leasú

Ainm Nóid: Santander

Calafort muirí: **Croíghréasán**

Leasú 505

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid ES**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Ainm Nóid: Vigo

Calafort muirí: **Gréasán cuimsitheach**

Leasú

Ainm Nóid: Vigo

Calafort muirí: **Croíghréasán**

Leasú 506

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid FI**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Ainm Nóid: Kaskinen

Calafort muirí: Gréasán cuimsitheach

Leasú 507

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid FI**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Ainm Nóid: Oulu / Uleåborg

Calafort muirí: **Gréasán cuimsitheach**
(Oulu)

Leasú

Ainm Nóid: Oulu / Uleåborg

Calafort muirí: **Croíghréasán** (Oulu)

Leasú 508

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid FI**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Ainm Nóid: Kokkola

Calafort muirí: **Gréasán cuimsitheach**

Leasú

Ainm Nóid: Kokkola

Calafort muirí: **Croíghréasán**

Leasú 509

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid FI (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Ainm Nóid: Pietarsaari

Calafort muirí: Gréasán cuimsitheach

Leasú 510

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid HR**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Ainm Nóid: Ploče

Calafort muirí: **Gréasán cuimsitheach**

Leasú

Ainm Nóid: Ploče

Calafort muirí: **Croíghréasán**

Leasú 511

Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid IT

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Ainm Nóid: Lecce

Nód uirbeach: X

Leasú 512

Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid IT

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Ainm Nóid: Salerno

Ainm Nóid: Salerno

Aerfort: Gréasán cuimsitheach

Leasú 513

Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid IT

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Ainm Nóid: Modena

Ainm Nóid: Modena

Críochfoirt iarnróid: Croíghréasán
(Críochfort Ilmhódach Marzaglia)

Leasú 514

Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid PL

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Ainm Nóid: Bydgoszcz

Ainm Nóid: Bydgoszcz

Críochfoirt iarnróid: ***gréasán cuimsitheach***
(Bydgoszcz, Bydgoszcz - Południe)

Críochfoirt iarnróid: ***croíghréasán***
(Bydgoszcz, Bydgoszcz - Południe)

Leasú 515

Togra le haghaidh rialacháin Iarscríbhinn 2 – tábla – cuid RO

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Ainm Nóid: Constanța

Calafort muirí: croíghréasán

Leasú

Ainm Nóid: Constanța

Calafort muirí: croíghréasán
(Constanța/Midia)

Leasú 516

Togra le haghaidh rialacháin Iarscríbhinn 3 – cuid 1a/14 (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Leasú 517

Togra le haghaidh rialacháin Iarscríbhinn 3 – cuid 1b/14 (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Leasú 518

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 3 – cuid 1/14**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas le léarscáil na
gConairí Iompair Eorpacha:***

***Síneadh a chur le Conair na mBalcán
Thiar ó Durres (ALB) trasna Mhuir
Aidriad go Bari (IT) agus nasc, trí
Tirrana (ALB), le Scóipé (MK) agus le
Sóifia (BG).***

Leasú 519

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 3 – cuid 1/14**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas le Conair na mBalcán Thiar:

- Sofía - Skopje - Durres - Igoumenitsa (cuid iomlán)

Leasú 520

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 3 – cuid 2/14**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas le Conair an Atlantaigh:

- Madrid - Adanero - Tordesillas - Benavente - Ponferrada - Lugo - A Coruña (Bóthar)***
- Astorga - León - Carrión de los Condes - Burgos (Bóthar)***
- A Coruña - Gijón - Santander - Bilbao (Bóthar)***
- Santiago - Vigo (líne lasta iarnróid)***
- Calafort Bahía de Cádiz***
- Sevilla - Huelva - Faro (líne paisinéirí iarnróid)***

Leasú 521

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 3 – cuid 2/14**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas le Conair an Atlantaigh:

- Santander - Bilbao (líne lasta agus paisinéirí iarnróid)

Leasú 522

Togra le haghaidh rialacháin

Iarscríbhinn 3 – cuid 5/14

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas le Conair na Mara Thuaidh - Mhuir Bhailt:
– an líne paisinéirí iarnróid Zwolle (NL) - Münster (DE)***

Leasú 523

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 3 – cuid 6/14 agus cuid 7/14**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas le Conair Chríoch Lochlann - na Meánmhara:
– an mótarbhealach, an líne paisinéirí iarnróid, an líne lasta iarnróid Villa San Giovanni - Messina (droichead - nasc seasta).***

Leasú 524

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 3 – cuid 7/14**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas le Conair Chríoch Lochlann - na Meánmhara:
– an t-iarnród Stockholm - Oslo (líne paisinéirí iarnróid)***

Leasú 525

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 3 – cuid 7/14 agus cuid 8/14**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas le Conair Mhuir Bhailt - Mhuir Aidriad:

- an mótarbhealach Rijeka - Zagreb
- calafort Rijeka (“croíghréasán”)
- an líne lasta/paisinéirí iarnróid Rijeka - Zagreb

Leasú 526

Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 3 – cuid 9/14

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas le Conair na Réine - na Danóibe:

- an líne lasta agus paisinéirí iarnróid Nürnberg - Sulzbach - Rosenberg - Amberg - Schwandorf

Áireofar an líne iarnróid thuas sa chroíghréasán mar a shonraítear in Iarscríbhinn 1

Leasú 527

Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 3 – cuid 9/14

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas le Conair na Réine - na Danóibe:

- Craiova - Alexandria București

Leasú 528

Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 3 – cuid 9/14

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Scríos an méid seo a leanas ó Chonair na Réine - na Danóibe:

- Craiova - Pitesti

Leasú 529

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 3 – cuid 9/14**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas le Conair na Réine - na Danóibe:

- Ruse - Razgrad - Shumen - Provadia - Devnya - Varna (uiscebhealaí intíre)

Áireofar na línte thuas sa chroíghréasán agus/nó sa ghréasán cuimsitheach mar a shonraítear san Iarscríbhinn

Leasú 530

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 3 – cuid 10/14**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas le Conair na Meánmhara:

- an mótarbhealach Rijeka - Split

- an líne lasta/paisinéirí iarnróid Rijeka - Split

- calafort Split (“croíghréasán”)

- aerfort Split (“croíghréasán”)

Leasú 531

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 3 – cuid 10/14 agus cuid 11/14**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas le Conair na Meánmhara:

- Bealach Chonair na Meánmhara a choinneáil, lena n-áirítear ar fud na hUngáire

Leasú 532

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 3 – cuid 12/14**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas le Conair na
mBalcán Thiar:***

- Calafort Ploče

***Áireofar an calafort thuas sa
chroíghréasán mar a shonraítear in
Iarscríbhinn 1.***

Leasú 533

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 3 – cuid 13/14**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Cuir an méid seo a leanas le Conair
Mhuir Bhailt - na Mara Duibhe / na
Mara Aeigéiche:***

- Craiova - Alexandria - București

Leasú 534

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 3 – cuid 13/14**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***Scríos an méid seo a leanas ó Chonair
Mhuir Bhailt - na Mara Duibhe / na
Mara Aeigéiche:***

- Craiova - Pitesti

Leasú 535

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 3 – cuid 12/14 agus cuid 13/14**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas le Conair na mBalcán Thiar:

- Sofia - Skopje - Durres - Igoumenitsa (bóthair, líne lasta iarnróid agus líne paisinéirí iarnróid, don chuid iomlán)***
- Calafort Durres***

Leasú 536

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 4 – cuid 2/12**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas leis an gcroíghréasán:

- an líne paisinéirí iarnróid Stockholm - Oslo (> 200 km/u / tógáil nua)***

Leasú 537

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 4 – cuid 8/12**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Cuir an méid seo a leanas leis an gcroíghréasán:

- Ungheni - Balti***
- Balti - Ocnita - Mohyliv / Podylski-Zhmerynka***

Leasú 538

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 4 – cuid 8/12**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Scríos an méid seo a leanas ón ngréasán

cuimsitheach:

- Balti - Soroca (teorainn MD/UA)

- Soroca (teorainn MD/UA) - Hardkivka

Leasú 539

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 4 – cuid 8/12**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

*Cuir an méid seo a leanas leis an
ngréasán cuimsitheach:*

- Chişinău - Cainari

*- Basarabasca - Berezynе - Bilhorod -
Odesa*

*- Basarabasca - Etulia - Reni -
Giurgiulesti*

Leasú 540

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 4 – cuid 8/12**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

*Cuir an méid seo a leanas leis an
gcroíghréasán:*

- Palanca - Odesa

Leasú 541

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn 4 – cuid 8/12**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

*Cuir an méid seo a leanas leis an
ngréasán cuimsitheach:*

- Anenii Noi - Odesa

- Riscani - Soroca

Leasú 542

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn V – pointe 1**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

1. Spriocanna agus cuspóirí: Beidh sé mar sprioc lárnach ag Plean Soghluaisteachta Uirbí Inbhuanaithe (**PSUI**) feabhas a chur ar inrochtaineacht an limistéir uirbigh fheidhmiúil agus soghluaisteacht **íseal-astaíochtaí** ardcháilíochta, **sábháilte** agus inbhuanaithe a sholáthar don limistéar uirbeach feidhmiúil, tríd an limistéar uirbeach feidhmiúil agus laistigh de. Go háirithe, tacófar leis le soghluaisteacht astaíochtaí nialasacha agus le cur chun feidhme córais iompair uirbigh lena rannchuidítear le feidhmíocht fhoriomlán níos fearr an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair, go háirithe trí bhonneagar a fhorbairt le haghaidh cúrsaíocht rianúil feithiclí **atá saor ó** astaíochtaí chomh maith le moil ilmhódacha paisinéirí chun naisc an chéad mhíle agus naisc an mhíle dheireanaigh agus naisc ilmhódacha lasta a fhreastalaíonn ar nóid uirbeacha a éascú.

Leasú 543

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn V – pointe 2**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

2. Fís fhadtéarmach agus plean cur chun feidhme gearrthéarmach: Beidh

Leasú

1. Spriocanna agus cuspóirí: Beidh sé mar sprioc lárnach ag Plean Soghluaisteachta Uirbí Inbhuanaithe (**SUMP**) feabhas a chur ar inrochtaineacht an limistéir uirbigh fheidhmiúil **do gach úsáideoir**, agus **aird ar leith á tabhairt ar dhaoine faoi mhíchumas nó daoine a bhfuil a** soghluaisteacht **laghdaithe, agus soghluaisteacht** ardcháilíochta, **shábháilte, inrochtana, inacmhainne** agus inbhuanaithe a sholáthar don limistéar uirbeach feidhmiúil, tríd an limistéar uirbeach feidhmiúil agus laistigh de. Go háirithe, tacófar leis le soghluaisteacht astaíochtaí nialasacha agus **astaíochtaí ísle, lena n-áirítear modh gníomhach agus iompar poiblí, agus** le cur chun feidhme córais iompair uirbigh lena rannchuidítear le feidhmíocht fhoriomlán níos fearr an ghréasáin thras-Eorpaigh iompair, go háirithe trí bhonneagar a fhorbairt le haghaidh cúrsaíocht rianúil feithiclí astaíochtaí **nialasacha agus astaíochtaí ísle** chomh maith le moil ilmhódacha paisinéirí chun naisc an chéad mhíle agus naisc an mhíle dheireanaigh agus naisc ilmhódacha lasta a fhreastalaíonn ar nóid uirbeacha a éascú.

Leasú

2. Fís fhadtéarmach agus plean cur chun feidhme gearrthéarmach: Beidh

straitéis fhadtéarmach maidir le bonneagar iompair agus seirbhísí ilmhódacha a fhorbairt amach anseo san áireamh **i PSUI**, nó beidh **PSUI** nasctha le straitéis den sórt sin atá ann cheana féin. Áireofar ann freisin plean seachadta maidir le cur chun feidhme gearrthéarmach na straitéise. Beidh sé leabaithe i gcur chuige comhtháite d'fhorbairt inbhuanaithe an limistéir uirbigh agus beidh sé nasctha le húsáid talún agus pleanáil spásúlachta ábhartha.

Leasú 544

Togra le haghaidh rialacháin Iarscríbhinn V – pointe 3

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

3. Comhtháthú na modhanna éagsúla iompair: Le **PSUI**, cuirfear iompar ilmhódach chun cinn trí na modhanna agus na bearta éagsúla a chomhtháthú arb é is aidhm dóibh soghluaisteacht **gan uaim** agus inbhuanaithe a éascú. Áireofar ann gníomhaíochtaí chun cion módach na bhfoirmeacha iompair is inbhuanaithe amhail iompar poiblí, soghluaisteacht ghníomhach, agus, de réir mar is iomchuí, iompar **ar** uiscebhealaí intíre agus **ar muir a mhéadú**. Áireofar leis freisin gníomhaíochtaí chun soghluaisteacht **ata saor ó** astaíochtaí a chur chun cinn, go háirithe maidir leis an bhflít uirbeach a ghlású, brú tráchta a laghdú agus sábháilteacht ar bhóithre a fheabhsú go háirithe i gcás úsáideoirí soghonta bóithre.

Leasú 545

straitéis fhadtéarmach, **lena n-áirítear i dtéarmaí airgeadais**, maidir le bonneagar iompair agus seirbhísí ilmhódacha a fhorbairt amach anseo san áireamh **in SUMP**, nó beidh **SUMP** nasctha le straitéis den sórt sin atá ann cheana féin. Áireofar ann freisin plean seachadta maidir le cur chun feidhme gearrthéarmach na straitéise. Beidh sé leabaithe i gcur chuige comhtháite d'fhorbairt inbhuanaithe **agus inrochtana** an limistéir uirbigh agus beidh sé nasctha le húsáid talún agus pleanáil spásúlachta ábhartha.

Leasú

3. Comhtháthú na modhanna éagsúla iompair: Le **SUMP**, cuirfear iompar ilmhódach **inrochtana** chun cinn trí na modhanna agus na bearta éagsúla a chomhtháthú arb é is aidhm dóibh soghluaisteacht **rianúil** agus inbhuanaithe a éascú. Áireofar ann gníomhaíochtaí chun cion módach na bhfoirmeacha iompair is inbhuanaithe **a mhéadú** amhail iompar poiblí, soghluaisteacht ghníomhach, **soghluaisteacht chomhroinnte**, agus, de réir mar is iomchuí, iompar uiscebhealaí intíre agus **muirí**. Áireofar leis freisin gníomhaíochtaí chun soghluaisteacht astaíochtaí **nialasacha agus astaíochtaí ísle** a chur chun cinn, go háirithe maidir leis an bhflít uirbeach a ghlású, brú tráchta a laghdú, **feabhas a chur ar inrochtaineacht do gach úsáideoir** agus sábháilteacht ar bhóithre a fheabhsú go háirithe i gcás úsáideoirí soghonta bóithre, **i gcomhréir le caighdeáin an Aontais maidir le sábháilteacht ar bhóithre, lena n-áirítear do mhodhanna gníomhacha**.

Togra le haghaidh rialacháin Iarscríbhinn V – pointe 4

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

4. Feidhmiú éifeachtach TEN-T: Ba cheart a chur san áireamh mar is cuí le **PSUI** an tionchar a bheadh ag bearta uirbeacha éagsúla ar na **sreabha** tráchta, idir phaisinéirí agus lasta, ar an ngréasán tras-Eorpach iompair agus é mar aidhm leis sin idirthuras, seach-chonair nó idirnascadh **gan uaim** a áirithiú trí nóid uirbeacha agus timpeall orthu, lena n-áirítear maidir le feithiclí **atá saor ó** astaíochtaí. Áireofar leis sin go háirithe gníomhaíochtaí chun brú tráchta a mhaolú, sábháilteacht ar bhóithre a fheabhsú agus scrogaill a dhéanann difear do shreabha tráchta ar TEN-T a bhaint.

Leasú 546

Togra le haghaidh rialacháin Iarscríbhinn V – pointe 5

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

5. Cur chuige rannpháirteach: Beidh forbairt agus cur chun feidhme **PSUI** bunaithe ar chur chuige comhtháite ina mbeidh ardleibhéal comhair, comhordaithe agus comhairliúcháin idir na leibhéil éagsúla rialtais agus na húdaráis ábhartha. Beidh saoránaigh **agus ionadaithe** na sochaí sibhialta agus gníomhaithe eacnamaíocha rannpháirteach freisin.

Leasú 547

Leasú

4. Feidhmiú éifeachtach TEN-T: Ba cheart a chur san áireamh mar is cuí le **SUMP** an tionchar a bheadh ag bearta uirbeacha éagsúla ar na **sreafaí** tráchta, idir phaisinéirí agus lasta, ar an ngréasán tras-Eorpach iompair agus é mar aidhm leis sin idirthuras, seach-chonair nó idirnascadh **rianúil** a áirithiú trí nóid uirbeacha agus timpeall orthu, lena n-áirítear maidir le feithiclí astaíochtaí **nialasacha agus astaíochtaí ísle**. Áireofar leis sin go háirithe gníomhaíochtaí chun brú tráchta a mhaolú, sábháilteacht ar bhóithre a fheabhsú agus scrogaill a dhéanann difear do shreabha tráchta ar TEN-T a bhaint.

Leasú

5. Cur chuige rannpháirteach: Beidh forbairt agus cur chun feidhme **SUMP** bunaithe ar chur chuige comhtháite ina mbeidh ardleibhéal comhair, comhordaithe agus comhairliúcháin idir na leibhéil éagsúla rialtais agus na húdaráis ábhartha, **go háirithe údaráis iompair uirbigh**. Beidh saoránaigh, **saineolaithe inrochtaineachta, chomh maith le hionadaithe** na sochaí sibhialta agus gníomhaithe eacnamaíocha rannpháirteach **go gníomhach** freisin. **Bunófar comhar idir údaráis uirbeacha agus réigiúnacha, i gcás inarb ábhartha, chun inrochtaineacht agus nascacht a mhéadú idir limistéir uirbeacha agus thuaithe.**

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn V – pointe 6**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

6. Táscairí faireacháin agus feidhmíochta: Áireofar le **PSUI** cuspóirí, spriocanna agus táscairí a bheidh mar bhonn taca ag feidhmíocht reatha agus amach anseo an chórais iompair uirbigh, ar a laghad, maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa, brú tráchta, tionóiscí agus gortuithe, cion módach agus rochtain ar sheirbhísí soghluaisteachta, agus **maidir** le sonraí maidir le truailliú aeir agus truailliú torainn i gcathracha. Déanfar faireachán ar chur chun feidhme **PSUI** trí úsáid a bhaint as táscairí feidhmíochta. Déanfaidh na Ballstáit agus na húdaráis ábhartha sásraí a chur chun feidhme chun a áirithiú go mbeidh **PSUI** i gcomhréir le forálacha na hIarscríbhinne seo agus ar ardchaighdeán.

Leasú

6. Táscairí faireacháin agus feidhmíochta: Áireofar le **SUMP** cuspóirí, spriocanna agus táscairí a bheidh mar bhonn taca ag feidhmíocht reatha agus amach anseo an chórais iompair uirbigh, ar a laghad, maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa, **bainistiú feabhsaithe ar shreafaí tráchta**, brú tráchta, tionóiscí agus gortuithe, cion módach agus rochtain ar sheirbhísí soghluaisteachta **do gach úsáideoir**, agus **chomh maith** le sonraí maidir le truailliú aeir agus truailliú torainn i gcathracha. Déanfar faireachán ar chur chun feidhme **SUMP** trí úsáid a bhaint as táscairí feidhmíochta. Déanfaidh na Ballstáit agus na húdaráis ábhartha sásraí a chur chun feidhme chun a áirithiú go mbeidh **SUMP** i gcomhréir le forálacha na hIarscríbhinne seo agus ar ardchaighdeán. **Déanfaidh an Coimisiún, i gcomhar le pointe teagmhála náisiúnta SUMP, faireachán rialta ar chur chun feidhme cuí SUMPanna, cothóidh sé malartú deachleachtas agus féadfaidh sé moltaí a eisiúint i gcás nach gcomhlíontar na híoscheanglais agus na híoschaighdeáin.**

Leasú 548

**Togra le haghaidh rialacháin
Iarscríbhinn VI – mír 1 – pointe 2 – pointe j
Rialachán (AE) 2021/1153
Iarscríbhinn – cuid III – pointe 1**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(j) scriostar an cúigiú ró is tríocha leis an teideal "'Conair Chríoch Lochlann – na Meánmhara" den chroíghréasán' agus an séú ró is tríocha ina bhfuil a ailíniú.

Leasú

(j) scriostar an cúigiú ró is tríocha leis an teideal "'Conair Chríoch Lochlann – na Meánmhara" den chroíghréasán' agus an séú ró is tríocha ina bhfuil a ailíniú; **tar éis an seachtú ró is tríocha ina bhfuil na naisc trasteorann ar an gconair sin, cuir**

*isteach ró nua lena gcuirtear isteach
“Nasc in easnamh” “Villa San Giovanni -
Messina (nasc seasta)” le haghaidh
“Bóthar/Iarnród”;*